

Δημοσιοποιήσεις με βάση τον Πυλώνα III της Βασιλείας III για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

Επισυνάπτεται ανακοίνωση ημερομηνίας 30 Απριλίου 2018.

Attachments:

1. Δημοσιοποιήσεις με βάση τον Πυλώνα III της Βασιλείας III για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017
2. Δημοσιοποιήσεις για το έτος 2017

Non Regulated

Publication Date: 30/04/2018

30 Απριλίου, 2018

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Θέμα: Δημοσιοποιήσεις με βάση τον Πυλώνα III της Βασιλείας III για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

Μέσα στα πλαίσια της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του Όγδου Μέρους του Κανονισμού αρ. 575/2013 (CRR), «Δημοσιοποίηση από Πιστωτικά Ιδρύματα», η Ελληνική Τράπεζα προβαίνει σήμερα στις Δημοσιοποιήσεις με βάση τον Πυλώνα III της Βασιλείας III. Οι εν λόγω δημοσιοποιήσεις, οι οποίες υποβάλλονται στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Τράπεζας www.hellenicbank.com (Σχέσεις Επενδυτών).

Επισυνάπτουμε τις πιο πάνω δημοσιοποιήσεις για το έτος 2017.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Όμιλος Ελληνικής Τράπεζας

**ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ
ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΠΥΛΩΝΑ ΙΙΙ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΙΙΙ**

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

Απρίλιος 2018

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΜΕΡΟΣ 8, ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΑΡ. 575/2013 (CRR) ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ ΑΡ. 2013/36/ΕΕ (CRD IV) ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2013

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	Σελίδα
1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	3 - 8
1.1 Σύσταση και Κύρια Δραστηριότητα	3
1.2 Βασιλεία III Νομοθετικό Πλαίσιο	3
1.3 Πεδίο Εφαρμογής	7
2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	9 - 10
2.1 Αριθμός Θέσεων στο ΔΣ που κατέχουν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου	9
2.2 Πολιτική πρόσληψης για την επιλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	9
2.3 Πολιτική πολυμορφίας για την επιλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	10
3. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ	11 -13
3.1 Βασικές αρχές πολιτικής αμοιβών Ομίλου	11
3.2 Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών για το έτος 2016	12
3.3 Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και κατηγορίες Προσωπικού	13
3.4 Γεωγραφικοί τομείς	13
4. ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΒΑΣΗ	14 - 35
4.1 Μετοχικό κεφάλαιο	15
4.2 Δανειακό κεφάλαιο	15
4.3 Συμφιλίωση εποπτικού κεφαλαίου (σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις) με τα ίδια κεφάλαια όπως παρουσιάζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις	19
4.4 Συμφιλίωση της κατάστασης οικονομικής θέσης όπως παρουσιάζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις με την κατάσταση οικονομικής θέσης του κανονιστικού πεδίου εφαρμογής	20
4.5 Εποπτικά Ίδια Κεφάλαια	22
4.6 Μεταβατικά Ίδια Κεφάλαια	26
4.7 Κύρια χαρακτηριστικά των Κεφαλαιακών Μέσων	29
4.8 Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας	32
4.9 ΕΕ Λ11- Διαφορές μεταξύ του λογιστικού και κανονιστικού πεδίου εφαρμογής της ενοποίησης, και αντιστοίχιση των κατηγοριών των Οικονομικών Καταστάσεων με τις κατηγορίες κανονιστικού κινδύνου	33
4.10 ΕΕ Λ12 - Βασικές πηγές διαφορών μεταξύ των κανονιστικών ποσών ανοιγμάτων και της λογιστικής αξίας στις Οικονομικές Καταστάσεις	35
5. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΟΜΙΛΟΥ	36 - 50
5.1 Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων	36
5.2 Πλαίσιο και δήλωση της διάθεσης για ανάληψη κινδύνων	45
5.3 Πυλώνας II και Διαδικασία Αξιολόγησης της Επάρκειας του Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) & Διαδικασία Εποπτική Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ)	49
5.4 Σχέδιο Ανάκαμψης (Recovery Plan)	49
5.5 Δήλωση του Διοικητικού Συμβουλίου	50
6. ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	51 - 102
6.1 Διαχείριση Πιστωτικού Κινδύνου	52
6.2 Διαχείριση Κινδύνων Αγοράς και Ρευστότητας	88
6.3 Διαχείριση Λειτουργικών Κινδύνων	100
7. ΕΠΙΒΑΡΥΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΗ ΕΠΙΒΑΡΥΜΕΝΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	103 – 104
8. ΔΕΙΚΤΗΣ ΜΟΧΛΕΥΣΗΣ	105 – 108
9. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	109 – 111
10. ΜΕΛΛΟΝΙΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	112 - 113
11. ΟΔΗΓΙΑ ΕΞΗΓΙΑΣΗΣ & ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	114
12. 2018 - ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΑΚΡΑΙΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	114
Παράρτημα 1 – Αναφορές Διοικητικής Πληροφόρησης προς το Διοικητικό Συμβούλιο	115 - 116
Παράρτημα 2 – Αναφορές στις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τις απαιτήσεις γνωστοποιήσεων βάσει του Μέρους 8 του κανονισμού (ΕΕ) Νο 575/2013 (EAT/ Κατ.Γρ /2016/11, εκδοχή 2)	117

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Οι δημοσιοποιήσεις με βάση τον Πυλώνα III του Ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας (ο «Όμιλος») που παρουσιάζονται σε αυτό το έγγραφο έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με το Νομικό Πλαίσιο της Βασιλείας III (CRR). Αυτές μπορεί να διαφέρουν από τις δημοσιοποιήσεις που παρουσιάζονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Ελληνικής Τράπεζας Δημόσιας Εταιρείας Λτδ (η «Τράπεζα») και των θυγατρικών της οι οποίες ετοιμάζονται με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) λόγω διαφορών μεταξύ της βάσης της προληπτικής ενοποίησης και της βάσης της λογιστικής ενοποίησης που χρησιμοποιείται από τον Όμιλο και διαφορών στις ερμηνείες που χρησιμοποιούνται.

Ο Όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας ανακοίνωσε τις Ελεγμένες Ενοποιημένες Οικονομικές του Καταστάσεις και τις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (από τούδε και στο εξής θα αναφέρονται συλλογικά ως «Οικονομικές Καταστάσεις»), στις 29 Μαρτίου 2018 και έχουν αναρτηθεί στην επίσημη ιστοσελίδα της Τράπεζας www.hellenicbank.com.

1.1 Σύσταση και Κύρια Δραστηριότητα

Η Τράπεζα συστάθηκε στην Κύπρο κατά το έτος 1976 και είναι δημόσια εταιρεία σύμφωνα με τις πρόνοιες του Περί Εταιρειών Νόμου (Κεφ. 113), των Περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων και Κανονισμών των Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων. Η Τράπεζα είναι η μητρική εταιρεία του Ομίλου.

Η κυριότερη δραστηριότητα του Ομίλου κατά το έτος 2017 συνέχισε να είναι η παροχή ευρέος φάσματος τραπεζικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, που περιλαμβάνουν χρηματοδοτικές, επενδυτικές, ασφαλιστικές υπηρεσίες, υπηρεσίες θεματοφυλακής και πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων (Factoring) καθώς και διαχείριση και πώληση ακινήτων.

Η Τράπεζα παρέχει τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες μέσω του δικτύου υποκαταστημάτων της. Στις 31 Δεκεμβρίου 2017 το δίκτυο της περιλάμβανε 51 υποκαταστήματα στην Κύπρο, καθώς και γραφεία αντιπροσωπείας στη Νότια Αφρική, Ουκρανία και Ρωσία.

Η παρούσα έκθεση σχετίζεται με τις γνωστοποιήσεις του Πυλώνα III για τις Τραπεζικές Εργασίες του Ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας και ετοιμάζονται με βάση το Νομικό Πλαίσιο για τη Βασιλείας III (CRR).

1.2 Βασιλεία III Νομοθετικό Πλαίσιο (CRR)

Με ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2014, η Οδηγία 2013/36/ΕΕ (CRD IV) και ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26 Ιουνίου 2013 αποτελούν το Ευρωπαϊκό ρυθμιστικό πακέτο, το οποίο σχεδιάστηκε για να μεταφέρει το νέο ορισμό του κεφαλαίου, της ρευστότητας και της μόχλευσης της Βασιλείας III (CRR) στο νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο CRR καθορίζει τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για τα κεφάλαια, τη ρευστότητα και τη μόχλευση που θα πρέπει να τηρούν τα πιστωτικά ιδρύματα και είναι άμεσα δεσμευτικός για όλα τα Κράτη Μέλη. Η Οδηγία 2013/36/ΕΕ (CRD IV) διέπει τις δραστηριότητες λήψης καταθέσεων και ρυθμίσεις εσωτερικής διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και της διαφάνειας, ενώ παράλληλα θέτει πρόσθετες απαιτήσεις τήρησης κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας. Σε αντίθεση με τον CRR, η CRD IV έχει μεταφερθεί σε εθνικό δίκαιο. Ο CRR εισάγει σημαντικές αλλαγές όσον αφορά την προληπτική εποπτεία και το ρυθμιστικό καθεστώς που ισχύει για τις τράπεζες, και συμπεριλαμβάνει τροποποιημένους ελάχιστους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, αλλαγές στον ορισμό του κεφαλαίου και στον υπολογισμό των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (risk-weighted assets-RWAs) και την εισαγωγή των νέων μέτρων σχετικά με τη μόχλευση, την κάλυψη των αναγκών ρευστότητας και των απαιτήσεων καθαρής σταθερής χρηματοδότησης.

Ο CRR επιτρέπει μεταβατική περίοδο για ορισμένες από τις ενισχυμένες κεφαλαιακές απαιτήσεις και ορισμένα άλλα μέτρα, όπως το δείκτη μόχλευσης, τα οποία αναμένεται να εφαρμοστούν πλήρως μέχρι την 1 Ιανουαρίου 2018, και μερικές άλλες μεταβατικές διατάξεις με σταδιακή εφαρμογή μέχρι το 2024 (το αργότερο).

Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2017/2395 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12 Δεκεμβρίου 2017, δημοσιεύτηκε για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 όσον αφορά το μεταβατικό καθεστώς για τον μετριασμό των επιπτώσεων από την εισαγωγή του ΔΠΧΑ 9 στα ίδια κεφάλαια και της αντιμετώπισης μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων ορισμένων ανοιγμάτων του δημοσίου τομέα εκπεφρασμένων στο εθνικό

νόμισμα οποιουδήποτε Κράτους Μέλους. Σύμφωνα με τον Κανονισμό όταν το αρχικό υπόλοιπο του κεφαλαίου ενός ιδρύματος την πρώτη μέρα της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 αντικατοπτρίζει μείωση στο Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET 1), τότε τα ιδρύματα έχουν τη δυνατότητα να συμπεριλάβουν στο CET 1, ένα μέρος των αυξημένων προβλέψεων για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από την εισαγωγή του ΔΠΧΑ 9, για μια μεταβατική περίοδο. Η εν λόγω μεταβατική περίοδος έχει μέγιστη διάρκεια πέντε χρόνια και ξεκινά το 2018. Το μέρος των προβλέψεων για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που μπορούν να συμπεριληφθούν στο Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1, θα πρέπει να μειωθεί με την πάροδο του χρόνου ώσπου να μηδενιστεί, για να διασφαλισθεί η πλήρης εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 από την αμέσως επόμενη ημέρα της ολοκλήρωσης της μεταβατικής περιόδου. Για περισσότερη πληροφόρηση όσον αφορά την εφαρμογή και επιπτώσεις του ΔΠΧΑ 9, βλέπε Σημείωση 2 των οικονομικών καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και Μέρος 10 των δημοσιοποιήσεων του Πυλώνα III για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

Τον Δεκέμβριο 2017, η Επιτροπή της Βασιλείας δημοσίευσε τις αναθεωρήσεις του πλαισίου της Βασιλείας III (CRR). Οι μεταρρυθμίσεις της Βασιλείας III συμπληρώνουν την αρχική φάση των μεταρρυθμίσεων της Βασιλείας III που δημοσιεύθηκε το 2010, και επιδιώκουν να αποκαταστήσουν την αξιοπιστία στον υπολογισμό των RWAs και να βελτιώσουν τη συγκρισιμότητα των δεικτών κεφαλαίου των τραπεζών.

Οι μεταρρυθμίσεις της Βασιλείας III (CRR) περιλαμβάνουν αλλαγές στον συντελεστή στάθμισης βάσει της τυποποιημένης μεθόδου για τον υπολογισμό του πιστωτικού κινδύνου και κινδύνου αγοράς, την αντικατάσταση της μεθόδου του λειτουργικού κινδύνου με μια ενιαία τυποποιημένη μέθοδο, τροποποιημένους κανόνες για τον υπολογισμό της πιστωτικής αναπροσαρμογής εκτιμήσεων (CVA), αναθεωρημένο ορισμό του ανοίγματος για το δείκτη μόχλευσης, εισαγωγή αποθέματος ασφάλειας για το δείκτη μόχλευσης κεφαλαίου για παγκόσμιες συστημικές τράπεζες (G-SIBs) και αναθεωρημένο «κατώτατο όριο» για τον περιορισμό του ποσού του ρυθμιστικού κεφαλαίου που μπορεί να έχει όφελος μια τράπεζα χρησιμοποιώντας εσωτερικά μοντέλα σε σχέση με τους υπολογισμούς της τυποποιημένης μεθόδου.

Οι μεταρρυθμίσεις της Βασιλείας III (CRR) θα τεθούν σε εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2022. Για το «κατώτατο όριο» θα εφαρμοστούν πενταετείς μεταβατικές διατάξεις από την ημερομηνία αυτή, αρχίζοντας από το ποσοστό 50%.

Η Τράπεζα βρίσκεται στην διαδικασία αξιολόγησης του αναθεωρημένου πλαισίου έτσι ώστε να είναι προετοιμασμένη για τις επιδράσεις αυτών των τροποποιήσεων.

Η ευρεία φύση των πιο πάνω αναθεωρήσεων, υποδηλώνει ότι για την εφαρμογή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα χρειαστούν ουσιώδεις μετατροπές στον CRR καθώς και νέα τεχνικά πρότυπα και καθοδηγήσεις από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT).

Η Συνθήκη της Βασιλείας III (CRR) αποτελείται από τρεις πυλώνες:

- **Πυλώνας I** – Βελτιωμένες ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις και απαιτήσεις ρευστότητας.
- **Πυλώνας II** – Βελτιωμένη εποπτική εξέταση και αξιολόγηση για τη διαχείριση του κινδύνου σε επίπεδο επιχείρησης και τον προγραμματισμό του κεφαλαίου.
- **Πυλώνας III** – Βελτιωμένη δημοσιοποίηση πληροφοριών ρίσκου και πρακτικών αγοράς.

1.2.1 Πυλώνας I

Ο Πυλώνας I παρέχει τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό:

- των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς και του λειτουργικού κινδύνου.
- του δείκτη μόχλευσης ως το μέτρο κεφαλαίου ενός ιδρύματος προς το μέτρο συνολικού ανοίγματος του ιδρύματος αυτού και εκφράζεται ως ποσοστό.
- άλλων δεικτών ρευστότητας όπως το δείκτη Απαίτησης Κάλυψης Ρευστότητας (Liquidity Coverage Requirement ratio - LCR) και τον Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (Net stable Funding ratio - NSFR).

1.2.2 Πυλώνας II

Ο Πυλώνας II στοχεύει στην ενδυνάμωση της συσχέτισης μεταξύ του προφίλ κινδύνου, της διαχείρισης κινδύνων, των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων και του κεφαλαιακού προγραμματισμού των πιστωτικών ιδρυμάτων. Ο

Πυλώνας II αποτελείται από την Διαδικασία Αξιολόγησης της Επάρκειας του Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) και την Διαδικασία Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ).

Η ΔΑΕΕΚ εξετάζεται και αξιολογείται από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (ΕΕΜ) ως μέρος της ΔΕΕΑ, η οποία γίνεται κατά τακτά διαστήματα. Η ΔΑΕΕΚ χρησιμοποιείται ως εργαλείο από τον ΕΕΜ για την αξιολόγηση της κεφαλαιακής επάρκειας ως επίσης και για τον καθορισμό πρόσθετων απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων.

Η ΔΑΕΕΚ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ολιστικής προσέγγισης διαχείρισης κινδύνων στην Τράπεζα. Είναι ενσωματωμένη στις στρατηγικές διαδικασίες της Τράπεζας συμπεριλαμβανομένου του Πλαισίου Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνων, του Επιχειρηματικού αλλά και του Κεφαλαιακού Σχεδιασμού.

Κατά την διάρκεια του 2017, η Τράπεζα διενήργησε την ΔΑΕΕΚ για να καταλήξει σε μια μακροπρόθεσμη εκτίμηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων της, λαμβάνοντας υπόψη την επιχειρηματική στρατηγική, το προφίλ κινδύνου και την διάθεση ανάληψης κινδύνων, χρησιμοποιώντας εσωτερική άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων. Η ΔΑΕΕΚ συμπεριέλαβε τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων και το πλαίσιο διακυβέρνησης της Τράπεζας.

Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ) 2017

Τον Δεκέμβριο του 2017, μετά την οριστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας, η Τράπεζα απαιτείται να διατηρεί για το 2018 (ΔΕΕΑ 2017), σε ενοποιημένη βάση, σε σταδιακή εφαρμογή, Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας ύψους 13,075%, ο οποίος αποτελείται από:

- τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα I ύψους 8% σύμφωνα με το Άρθρο 92(1) του CRR (το οποίο μπορεί να καλυφθεί έως και 1,5% με Πρόσθετο Κεφάλαιο της Κατηγορίας 1 (Additional Tier 1) και μέχρι 2% με Κεφάλαιο της Κατηγορίας 2 (Tier 2)),
- τις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων του Πυλώνα II ύψους 3,2%, για διατήρηση ιδίων κεφαλαίων που να υπερβαίνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων (που πρέπει να αποτελείται εξ' ολοκλήρου από Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1) (ΔΕΕΑ 2016: 3,5%),
- και τη σταδιακή εφαρμογή στη συνδυασμένη απαίτηση αποθέματος ασφαλείας η οποία περιλαμβάνει το απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου (CCB) ύψους 1,875% για το 2018 (ΔΕΕΑ 2016: 1,25%), το οποίο πρέπει να αποτελείται εξ' ολοκλήρου από Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1.

Επιπρόσθετα, η συνδυασμένη απαίτηση αποθέματος ασφαλείας για την Ελληνική Τράπεζα περιλαμβάνει:

- το απόθεμα ασφαλείας O-SII σε πλήρη εφαρμογή ύψους 1%, και εφαρμόζεται σταδιακά σε περίοδο τεσσάρων ετών αρχίζοντας από 1 Ιανουαρίου 2019,
- το αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας (CCyB) το οποίο η ΚΤΚ καθόρισε το ποσοστό στο 0% για ανοίγματα στην Κύπρο για το 2016, 2017 και για το πρώτο και το δεύτερο τρίμηνο του 2018 (το CCyB για την Τράπεζα για το 2016 και 2017 ήταν 0%).
- το απόθεμα ασφαλείας συστημικού κινδύνου (που εφαρμόζεται επί του παρόντος μόνο στα ανοίγματα στην Εσθονία των πιστωτικών ιδρυμάτων που είναι αδειοδοτημένα στην Κύπρο, για το οποίο η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) ανταποκρίθηκε στο μέτρο μακροπροληπτικής πολιτικής που θέσπισε η Εσθονία. Για την Ελληνική Τράπεζα αυτά τα ανοίγματα δεν είναι ουσιώδης).

Επιπλέον, η Τράπεζα αποτρέπεται να προβεί σε διανομή μερίσματος προς τους μετόχους της.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET 1) και ο Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier 1) του Ομίλου με ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2018, έχουν καθοριστεί σε 9,575% και 11,075% αντίστοιχα.

Εκτός από τα πιο πάνω, με ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2018 η ΕΚΤ όρισε σε ενοποιημένη βάση, αναθεωρημένη καθοδήγηση κεφαλαίου για Πυλώνα II (Pillar II capital guidance), που πρέπει να πληρείται εξ' ολοκλήρου από Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1, η οποία μειώνεται.

1.2.3 Πυλώνας III

Οι δημοσιοποιήσεις με βάση τον Πυλώνα III του Ομίλου καθορίζουν τόσο τις ποσοτικές όσο και τις ποιοτικές απαιτούμενες δημοσιοποιήσεις σύμφωνα με το Μέρος 8 «Δημοσιοποίηση πληροφοριών από Πιστωτικά Ιδρύματα» του CRR και τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT που εκδόθηκαν τον Δεκέμβριο του 2016 (EAT/Κατ.Γρ./2016/11, εκδοχή 2) και γνωστοποιήσεις για την Απαίτηση Κάλυψης Ρευστότητας (LCR), που ισχύουν από τις 31 Δεκεμβρίου 2017 (EAT/ Κατ.Γρ /2017/01).

Οι δημοσιοποιήσεις με βάση τον Πυλώνα III παρέχει πρόσθετες πληροφορίες που επιτρέπουν στους συμμετέχοντες στην αγορά, να έχουν πλήρη εικόνα του προφίλ κινδύνου του Ομίλου, να είναι σε θέση να αξιολογήσουν τις κύριες πληροφορίες σε σχέση με την κεφαλαιακή δομή, τα ανοίγματα σε κινδύνους, τη διαδικασία αξιολόγησης κινδύνων και κατά συνέπεια την κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου.

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τη διαχείριση κινδύνων, βλέπε Σημείωση 47 των Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

1.2.3.1 Βάση και συχνότητα Παρουσίασης

Οι δημοσιοποιήσεις του Πυλώνα III βασίζονται στα άρθρα 431 έως 455 και 492 του CRR για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων που είναι σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2014, καθώς επίσης και στις μεταβατικές διατάξεις όπως υιοθετήθηκαν από την ΚΤΚ.

Σύμφωνα με το άρθρο 433 του Μέρους 8 του Κανονισμού, τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να ανακοινώνουν τις δημοσιοποιήσεις με βάση τον Πυλώνα III τουλάχιστον σε ετήσια βάση. Οι ετήσιες δημοσιοποιήσεις ανακοινώνονται σε συνδυασμό με την ημερομηνία δημοσίευσης των Οικονομικών Καταστάσεων. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΚΤΚ, οι δημοσιοποιήσεις με βάση τον Πυλώνα III πρέπει να γίνονται το συντομότερο δυνατόν μετά το τέλος της οικονομικής περιόδου στην οποία αναφέρονται και το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών, εκτός εάν έχει ζητηθεί από την ΚΤΚ ή την ΕΚΤ να δημοσιοποιούνται σε διαφορετικό χρονικό περιθώριο. Οι δημοσιοποιήσεις με βάση τον Πυλώνα III ανακοινώνονται κάθε χρόνο στην ιστοσελίδα του Ομίλου www.hellenicbank.com και σε συνδυασμό με την Ετήσια Οικονομική Έκθεση του Ομίλου.

Οι δημοσιοποιήσεις του Πυλώνα III θα πρέπει να διαβάζονται σε συνάρτηση με τις Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017. Δημοσιοποιήσεις που ετοιμάζονται με βάση συγκεκριμένες αναφορές στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ, παρουσιάζονται στο Παράρτημα 2.

1.2.3.2 Έγκριση

Οι δημοσιοποιήσεις με βάση τον Πυλώνα III εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνου (ΕΔΚ) και Επιτροπής Ελέγχου (ΕΕ), πριν από την ανακοίνωσή τους.

1.3 Πεδίο Εφαρμογής

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, η προληπτική ενοποίηση έγινε με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις απαιτήσεις του Νομοθετικού Πλαισίου αναφορικά με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις όπως αυτό υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σχετική συμφιλώση της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης όπως παρουσιάζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 με την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης που ετοιμάζεται με βάση το κανονιστικό πεδίο εφαρμογής παρουσιάζεται στο Μέρος 4.4:

Θυγατρική εταιρεία	Μερίδιο %	ΔΠΧΑ	Βάση ενοποίησης για Νομοθετικό Πλαίσιο	Δραστηριότητες
Ελληνική Τράπεζα (Επενδύσεις) Λτδ	100	Πλήρης	Πλήρης ενοποίηση, Σημ. 1	Επενδυτικής τραπεζικής, διαχείριση χαρτοφυλακίου και χρηματιστηριακές υπηρεσίες
Hellenic Bank Trust and Finance Corporation Ltd	100	Πλήρης	Πλήρης ενοποίηση	Χρηματοδοτικές υπηρεσίες
Παγκυπριακή Ασφαλιστική Λτδ	99,96	Πλήρης	Εκτός πλαισίου, Σημ. 2, Σημ. 3	Γενικού κλάδου ασφαλειών
Hellenic Alico Life Insurance Company Ltd	72,50	Πλήρης	Εκτός πλαισίου, Σημ. 2	Ασφαλειών Ζωής
Ελληνική Ασφαλιστική Πρακτόρευση Λτδ	100	Πλήρης	Εκτός πλαισίου, Σημ. 2	Ασφαλιστική Διαμεσολάβηση
D4A2 Ltd	100	Πλήρης	Πλήρης ενοποίηση, Σημ 4	Επενδυτική μητρική εταιρεία
APS Debt Servicing Cyprus Ltd	49	Πλήρης	Μέθοδος της Καθαρής Θέσης, Σημ 5	Διαχείριση περιουσιακών στοιχείων μέσω διαδικασιών εκτέλεσης ή εξόφλησης πιστωτικών δικαιωμάτων που προκύπτουν από δάνεια από την Τράπεζα και τη διαχείριση και ανάκτηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και των συναφή χρεών

Σημείωση:

- Στις 28 Νοεμβρίου 2016, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Τράπεζας (Επενδύσεις) Λτδ, αποφάσισε τον τερματισμό όλων των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της εταιρείας οι οποίες κατά κύριο λόγο αφορούσαν την υπηρεσία χρηματιστηριακών συναλλαγών σε ιδιώτες επενδυτές. Με βάση την απόφαση αυτή, στις 17 Φεβρουαρίου 2017 οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της Ελληνικής Τράπεζας (Επενδύσεις) Λτδ τερματίστηκαν.
- Σε σχέση με τις σημαντικές επενδύσεις της Τράπεζας σε οντότητες του χρηματοπιστωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων της στις θυγατρικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον ασφαλιστικό τομέα (Παγκυπριακή Ασφαλιστική Λτδ, Hellenic Alico Life Insurance Company Ltd και Ελληνική Ασφαλιστική Πρακτόρευση Λτδ) και τα αναβαλλόμενα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία που εξαρτώνται από τη μελλοντική κερδοφορία και προκύπτουν από φορολογικές διαφορές, η Τράπεζα εφαρμόσε την απαλλαγή από την αφαίρεση από τα στοιχεία Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1, σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 470 του CRR, και αυτά τα στοιχεία έχουν σταθμιστεί με 250%.
- Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, ο Όμιλος εξέτασε κατά πόσο υπάρχει ένδειξη για απομείωση του συνόλου της υπεραξίας που προέκυψε από την εξαγορά της Παγκυπριακής Ασφαλιστικής Λτδ υπολογίζοντας την εκτιμημένη αξία της εταιρείας βάσει των μελλοντικών ταμειακών ροών οι οποίες προεξοφλήθηκαν στην παρούσα αξία τους χρησιμοποιώντας ένα προ-φόρου προεξοφλητικό επιτόκιο το οποίο αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους συναφείς με τις επενδύσεις. Από την άσκηση αυτή δεν προέκυψε οποιαδήποτε απομείωση της αξίας της υπεραξίας.
- Η Τράπεζα, μέσα στα πλαίσια της διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεών της, προχωρεί με την πραγματοποίηση αριθμού συναλλαγών για διακανονισμό χρέους προς ανταλλαγή περιουσιακών στοιχείων (debt-to-asset-swaps). Ακίνητα που αποκτούνται για διακανονισμό χρέους, αποκτούνται είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω των εξ' ολοκλήρου θυγατρικών Εταιρειών Ειδικού Σκοπού (ΕΕΣ). Για σκοπούς αποτελεσματικότερης ρευστοποίησης οι ΕΕΣ κατέχονται είτε άμεσα από την Τράπεζα, είτε έμμεσα μέσω της εξ' ολοκλήρου θυγατρικής εταιρείας (D4A2 Ltd).
Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, η D4A2 Ltd ήταν η μητρική εταιρεία 34 εξ' ολοκλήρου ιδιόκτητων Εταιρειών Ειδικού Σκοπού (ΕΕΣ) οι οποίες συστάθηκαν ή αγοράστηκαν για την κατοχή περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν ή θα αποκτηθούν μέσω διευθέτησης χρεών (31 Δεκεμβρίου 2016: η D4A2 Ltd ήταν η μητρική εταιρεία 25 εξ' ολοκλήρου ιδιόκτητων ΕΕΣ). Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, από τις 34 ΕΕΣ, οι 3 ήταν αδρανείς. Για περισσότερες πληροφορίες για την D4A2 Ltd βλ. Σημείωση 21 και Σημείωση 26 των Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2017.
- Μέσα στο πλαίσιο της στρατηγικής «Αναδιοργάνωση» της Τράπεζας και των ενεργειών για αντιμετώπιση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου της, η Τράπεζα υπέγραψε συμφωνία με την APS Holding a.s (APS Holding) τον Ιανουάριο του 2017 για τη διαχείριση

των ακινήτων και του χαρτοφυλακίου των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων της. Η συμφωνία προνοούσε την πώληση των δραστηριοτήτων της Διεύθυνσης Διαχείρισης Καθυστερήσεων (ΔΔΚ) της Τράπεζας στη νεοσύστατη εταιρεία APS Debt Servicing Cyprus Ltd (APS Cyprus), ενώ η ιδιοκτησία του χαρτοφυλακίου των ακινήτων και των δανείων παραμένει στην Τράπεζα. Η APS Holding κατέχει το 51% στην νέα εταιρεία, ενώ η Ελληνική Τράπεζα το 49%. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε Σημείωση 22 των Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2017.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

2.1 Αριθμός Θέσεων σε Διοικητικά Συμβούλια που κατέχουν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τον αριθμό θέσεων σε Διοικητικά Συμβούλια, συμπεριλαμβανομένου της Τράπεζας, κατά το 2016. Θέσεις σε Διοικητικά Συμβούλια του ίδιου ομίλου θεωρούνται ως μια θέση. Θέσεις σε Διοικητικά Συμβούλια οργανισμών που δεν επιδιώκουν εμπορικούς στόχους (π.χ. εταιρείες σε φιλανθρωπικούς-μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς) ή δεν επιδιώκουν κατά κύριο λόγο εμπορικές δραστηριότητες και ως εκ τούτου δεν εμπίπτουν στους σκοπούς εφαρμογής της εθνικής νομοθεσίας, Άρθρο 91 (3) του CRD IV, δεν παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Όνομα	Θέση που κατέχει στην Ελληνική Τράπεζα	Θέσεις σε Διοικητικά Συμβούλια – Εκτελεστικός *	Θέσεις σε Διοικητικά Συμβούλια – Μη Εκτελεστικός*
Δρ. Ευριπίδης Α. Πολυκάρπου	Μη Εκτελεστικός Πρόεδρος - Ανώτερος Ανεξάρτητος Σύμβουλος (εκπληρώνει τα καθήκοντα του Προέδρου του Δ.Σ. από τις 24.05.2017)	-	3 (από τις οποίες 2 είναι σε μη κερδοσκοπικό οργανισμό)
Ειρένα Α. Γεωργιάδου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος (Πρόεδρος μέχρι 24.05.2017)	-	4 (από τις οποίες 2 είναι σε μη κερδοσκοπικό οργανισμό)
Μαρίνος Σ. Γιαννόπουλος	Μη Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος	-	2
Μαριάννα Παντελίδου Νεοφύτου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	-	1
Ιωάννης Α. Μάτσης	Εκτελεστικός Σύμβουλος (ΑΕΔ από 24.04.2017, προηγουμένως Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος)	1	3 (από τις οποίες 2 είναι σε μη κερδοσκοπικό οργανισμό)
David Whalen Bonanno	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	-	4
Γεώργιος Φεραίος	Εκτελεστικός Σύμβουλος (μέχρι 10.07.2017)	1	-
Χριστόδουλος Α. Χατζησταυρής	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	-	1
Ανδρέας Χριστοφίδης	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	1	1
Λάμπρος Παπαδόπουλος	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	1	2
Andrew Charles Wynn	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	1	1
Stephen John Albutt	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	-	1
Δημήτριος Ευσταθίου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος (Από 29.05.2017)	1	3 (από τις οποίες 1 είναι σε μη κερδοσκοπικό οργανισμό)
Lars Kramer	Εκτελεστικός Σύμβουλος (Από 10.07.2017)	1	-

* Θέσεις σε Διοικητικά Συμβούλια κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2017 και για τους αφυπηρετήσαντες Συμβούλους.

** Ο Stephen John Albutt είναι επίσης εκτελεστικός διοικητικός σύμβουλος σε τρεις εταιρείες, οι οποίες δεν ασκούν κύριες εμπορικές δραστηριότητες.

*** Οι πληροφορίες που παρουσιάζονται σε αυτόν τον πίνακα βασίζονται μόνο στις επιβεβαιώσεις των διοικητικών συμβούλων της Τράπεζας.

2.2 Πολιτική πρόσληψης για την επιλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Η Τράπεζα ακολουθεί μια προκαθορισμένη διαδικασία για την επιλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Συγκεκριμένα, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να διαθέτουν ακεραιότητα χαρακτήρα και τιμιότητα, να

κατέχουν τα απαραίτητα προσόντα, εκπαίδευση, δεξιότητες, γνώσεις, πείρα αλλά και ποικιλομορφία για την εκτέλεση όλων των καθηκόντων τους. Η Επιτροπή Διορισμών / Εσωτερικής Διακυβέρνησης του Διοικητικού Συμβουλίου εντοπίζει, αξιολογεί και εισηγείται προς έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο υποψήφιους για διορισμό ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Τράπεζα διαθέτει καταγεγραμμένη πολιτική σε σχέση με την επιλογή και το διορισμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σε σχέση με τα προσόντα και τη μόρφωση των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, είναι πτυχιούχοι πανεπιστημίων στα οικονομικά, χρηματοδοτήσεις, διοίκηση επιχειρήσεων, τραπεζικά και ποσοτικές μέθοδοι, με τους περισσότερους να κατέχουν επαγγελματικά προσόντα σχετικά με χρηματοοικονομικά θέματα. Τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν συλλογική διεθνή και/ή τοπική εμπειρογνωμοσύνη και εμπειρία στη διαχείριση επενδύσεων / διεθνή / επιχειρηματική / λιανική τραπεζική και διαχείριση καθυστερήσεων. Επίσης, διαθέτουν τις δεξιότητες που σχετίζονται με κινδύνους, κανονιστική συμμόρφωση, χρηματοοικονομικά / ελεγκτικά, στρατηγική, διαχείριση κρίσεων, εταιρική διακυβέρνηση, ηγεσία / διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού και τεχνολογία. Τα περισσότερα Μέλη είχαν προηγούμενη εμπειρία Διοικητικού Συμβουλίου όταν εντάχθηκαν στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας.

Στις 7 Νοεμβρίου 2017 η Εταιρεία ανακοίνωσε ότι, το Διοικητικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2017 αποφάσισε το διορισμό του κ. Youssef A. Nasr ως Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας. Ο διορισμός υπόκειται στην έγκριση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και θα τεθεί σε ισχύ όταν θα υπάρξει διαθέσιμη θέση στο Διοικητικό Συμβούλιο. Μετά την έγκριση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το διορισμό στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, ο κ. Nasr θα προταθεί για τη θέση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

2.3 Πολιτική ποικιλομορφίας για την επιλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου ως συνόλου θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να υπάρχει ποικιλομορφία στις δεξιότητες, εμπειρίες και προοπτικές, περιλαμβανομένης ποικιλομορφίας σε ότι αφορά το φύλο και την ηλικία. Σύμφωνα με την πολιτική της Τράπεζας κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να έχει τις απαραίτητες δεξιότητες, εμπειρία, γνώση και τη γενικότερη καταλληλότητα που θα του / της επιτρέπει να συμβάλει τόσο ατομικά αλλά και συλλογικά ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Κατά το διορισμό νέων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, η Επιτροπή Διορισμών / Εσωτερικής Διακυβέρνησης προσπαθεί να επιτύχει την επιθυμητή διαφορετικότητα των φύλων στο Διοικητικό Συμβούλιο και να διασφαλίσει ότι όλοι οι διορισμοί αξιολογούνται με βάση την αξία και λαμβάνοντας υπ' όψιν τα καθορισμένα κριτήρια επιλογής. Συνεπώς, ο αριθμός των μελών του υπο-εκπροσωπούμενου φύλου, σε ότι αφορά τους εκτελεστικούς και μη εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους θα ποικίλλει από καιρό σε καιρό.

Η Τράπεζα έχει θέσει ως στόχο, όπως μέχρι το τέλος του 2022, υπάρχει εκπροσώπηση του υπό-εκπροσωπούμενου φύλου όσον αφορά τα Μη Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στο 40%.

Η πολιτική ποικιλομορφίας συμπεριλαμβάνεται στην προαναφερθείσα πολιτική για την επιλογή και το διορισμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

3. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

3.1 Βασικές αρχές πολιτικής αμοιβών Ομίλου

Η Πολιτική Αμοιβών του Ομίλου περιγράφει τη διαδικασία που ακολουθείται για τον καθορισμό των αμοιβών όλων των μελών του προσωπικού του Ομίλου συμπεριλαμβανομένων και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Πρωτεύει και συνάδει με τη συνετή και αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων, είναι σύμφωνη προς την επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους, τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα και τις αξίες της Τράπεζας και ενσωματώνει μέτρα για την αποφυγή αντικρουόμενων συμφερόντων.

Η εν λόγω Πολιτική, καλύπτει τόσο τακτικές (βασικές) όσο και μεταβλητές αμοιβές/αποδοχές. Η τακτική αμοιβή καθορίζεται από τις ατομικές συμβάσεις εργασίας του προσωπικού και από τη σχετική νομοθεσία των χωρών στις οποίες απασχολείται το προσωπικό. Η μεταβλητή αμοιβή καθορίζεται από μετρήσιμους δείκτες απόδοσης, τα συνολικά αποτελέσματα του Ομίλου, τις συνθήκες της χρηματοπιστωτικής αγοράς υπό τις οποίες έχουν επιτευχθεί αυτά τα αποτελέσματα και τους κινδύνους που αναλαμβάνονται.

Η παρούσα έκδοση της Πολιτικής Αμοιβών του Ομίλου βασίζεται στην Οδηγία της ΚΤΚ «Διακυβέρνηση και Διαχείριση Ρυθμίσεων σε Πιστωτικά Ιδρύματα» (Αύγουστος 2014), στις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών για τις «Πολιτικές και Πρακτικές Αμοιβών» (Δεκέμβριος 2010), στα Άρθρα 3 και 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2014 και στον «Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης» όπως δημοσιεύθηκε από το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (Απρίλιος 2014).

Η Πολιτική Αμοιβών του Ομίλου στηρίζεται στην αρχή της διαφάνειας και ως εκ τούτου έχει αναρτηθεί στην ηλεκτρονική πύλη (portal) της Τράπεζας ώστε όλοι οι υπάλληλοι να έχουν πρόσβαση σε αυτήν. Επίσης αξιολογείται ετήσια από το Διοικητικό Συμβούλιο, μετά από σχετική εισήγηση που γίνεται από την Επιτροπή Αμοιβών, ώστε αυτή να συνάδει με τους εκάστοτε στρατηγικούς στόχους του Ομίλου και να διασφαλίζει την αποφυγή παροχής κινήτρων τα οποία ωθούν σε υπερβολική ανάληψη κινδύνων. Επίσης, αξιολογείται κατά πόσο η εν λόγω Πολιτική ανταποκρίνεται στις συνθήκες και τα δεδομένα τόσο της αγοράς όσο και του ίδιου του Ομίλου και κατά πόσο αυτά δικαιολογούν οποιαδήποτε αναθεώρηση της Πολιτικής.

Η Επιτροπή Αμοιβών συνεδρίασε τέσσερις φορές κατά την διάρκεια του έτους 2017.

Η αναθεωρημένη Πολιτική Αμοιβών εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 9 Ιουνίου 2015. Επί του παρόντος, είναι υπό αναθεώρηση με σκοπό την ενσωμάτωση των προνοιών των αναθεωρημένων Κατευθυντήριων Γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, σχετικά με τις ορθές πολιτικές αποδοχών.

Στην αναθεωρημένη Πολιτική Αμοιβών καλύπτονται το σύνολο των αμοιβών οι οποίες καθορίζονται ως εξής:

3.1.1 Τακτικές Αμοιβές

Βασικές Αρχές

- Οι τακτικές αμοιβές αποτελούν τη βασική και κύρια μορφή αμοιβής του προσωπικού και διέπονται από τη σχετική νομοθεσία και τις συμβάσεις εργασίας των υπαλλήλων, στις διάφορες χώρες όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος.
- Οι τακτικές αμοιβές των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, εγκρίνονται από τους μετόχους σε Έκτακτη ή Γενική Ετήσια Συνέλευση, βάσει εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Οι τακτικές αμοιβές των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζονται από τις συμβάσεις εργασίας των μελών και τη σχετική νομοθεσία.
- Οι τακτικές αμοιβές του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή καθορίζονται στα πλαίσια συμβολαίου το οποίο αμοιβαία συμφωνείται και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου, με βάση τις εισηγήσεις της Επιτροπής Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου.

3.1.2. Μεταβλητές Αμοιβές

Βασικές Αρχές

Η μεταβλητή αμοιβή/ανταμοιβή είναι η επιπλέον αμοιβή που καταβάλλεται για επιδόσεις που υπερβαίνουν τις απαιτούμενες για την εκπλήρωση των καθηκόντων του υπαλλήλου και καθορίζεται από μετρήσιμους δείκτες απόδοσης, τα συνολικά αποτελέσματα του Ομίλου, τις συνθήκες της χρηματοπιστωτικής αγοράς υπό τις οποίες έχουν επιτευχθεί αυτά τα αποτελέσματα καθώς επίσης και τους κινδύνους που αναλαμβάνονται. Αποσκοπεί στην παρακίνηση του προσωπικού και στην αύξηση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας.

Η διαδικασία παροχής μεταβλητών αμοιβών διαφέρει ανάλογα με τις ευθύνες των παραληπτών. Για τα άτομα των οποίων οι επαγγελματικές δραστηριότητες έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου της Τράπεζας (Άτομα των οποίων οι επαγγελματικές δραστηριότητες έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου της Τράπεζας) η διαδικασία παροχής μεταβλητών αμοιβών είναι σύμφωνα με τους εξής όρους:

- Η παροχή μεταβλητών αμοιβών συνδέεται με την επιχειρηματική στρατηγική, τους εταιρικούς και προσωπικούς στόχους και τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα του Ομίλου, χωρίς την ενθάρρυνση σύγκρουσης συμφερόντων, ούτε της ανάληψης κινδύνων πέραν του ορίου που κρίνεται αποδεκτό από την Τράπεζα.
- Η παροχή μεταβλητών αμοιβών συνδέεται με τις αξίες της Τράπεζας όπως αυτές καταγράφονται στον «Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας» του Ομίλου.
- Ο καθορισμός της ανταμοιβής συνδέεται με μετρήσιμα κριτήρια απόδοσης όπως οι δεξιότητες που αποκτήθηκαν από το άτομο, η προσωπική ανάπτυξη, η δυνατότητα ανάληψης αναβαθμισμένων καθηκόντων, η συμμόρφωση με τις διαδικασίες και πολιτικές της Τράπεζας, η δέσμευση προς τους στρατηγικούς στόχους του Ομίλου, η συνεισφορά στην απόδοση της ομάδας και το επιχειρηματικό ήθος.
- Η αξιολόγηση των πιο πάνω επιδόσεων διεξάγεται εντός πολυετούς πλαισίου, ώστε να διασφαλίζεται ότι βασίζεται σε πιο μακροπρόθεσμες επιδόσεις και ότι η καταβολή της ανταμοιβής κατανέμεται σε μια περίοδο που λαμβάνει υπόψη τον υποκείμενο κύκλο της οικονομικής δραστηριότητας της Τράπεζας και τους επιχειρηματικούς της κινδύνους.
- Η μέτρηση των επιδόσεων που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των συνιστωσών για τις μεταβλητές αποδοχές περιλαμβάνει προσαρμογή προς κάθε είδους τρεχόντων και μελλοντικών κινδύνων και λαμβάνει υπόψη το κόστος κεφαλαίου και τη ρευστότητα που απαιτείται.
- Το σύνολο των μεταβλητών αποδοχών δεν περιορίζει τη δυνατότητα της Τράπεζας να ενισχύσει την κεφαλαιακή της βάση.
- Η τήρηση των όρων που περιγράφονται στην Πολιτική Αμοιβών του Ομίλου σχετικά με τις εγγυημένες μεταβλητές αποδοχές, τις προαιρετικές συνταξιοδοτικές παροχές, τα επιδόματα αρμοδιότητας, τις περιπτώσεις πρόωρου τερματισμού της σύμβασης και τη χρησιμοποίηση προσωπικών στρατηγικών αντιστάθμισης κινδύνου.
- Η Τράπεζα δικαιούται να παρέχει μεταβλητές αμοιβές μέχρι 100% του βασικού μισθού.
- Η ανταμοιβή καταβάλλεται τμηματικά και υπόκειται σε περίοδο διακράτησης, κατά την οποία οι μεταβλητές αμοιβές δεν πρέπει να πωληθούν.
- Τουλάχιστον 50% οποιονδήποτε μεταβλητών αμοιβών που καταβάλλονται θα είναι υπό μορφή μετοχών ή ισοδύναμων συμφερόντων ιδιοκτησίας ή άλλων χρηματοοικονομικών μέσων.
- Η καταβληθείσα ανταμοιβή δύναται να ανακληθεί μέσω μηχανισμών «malus» και «clawback».
- Διασφαλίζεται η αποσύνδεση των απολαβών των Λειτουργιών Ελέγχου από τους στόχους και την απόδοση των Επιχειρησιακών Μονάδων τις οποίες ελέγχουν και διασφαλίζεται η αξιολόγηση των Λειτουργιών Ελέγχου, σύμφωνα με τους δικούς τους στόχους και αρμοδιότητες.
- Δεν παρέχονται μεταβλητές αμοιβές σε Μη Εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Μεταβλητές αμοιβές δύναται να παρέχονται μέσω σχεδίων κινήτρων της Τράπεζας και να μην υπόκεινται στους όρους που περιγράφονται πιο πάνω, όπου τα κίνητρα είναι μηδαιμικά και ως εκ τούτου δεν ενθαρρύνουν υπερβολική ανάληψη κινδύνων η οποία θα μπορούσε να υποτιμήσει την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων της Τράπεζας. Τέτοια κίνητρα παρέχονται με βάση τα αποτελέσματα του Ομίλου και την κερδοφορία, την απόδοση κεφαλαίων και το δείκτη εσόδων προς έξοδα. Τα εν λόγω σχέδια κινήτρων βασίζονται στις ακόλουθες αρχές:

- Στην παρακίνηση του προσωπικού
- Στην αύξηση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας
- Στη διαφάνεια στη διαδικασία παροχής επιπρόσθετων αμοιβών.

3.2 Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών για το έτος 2017

Το Διοικητικό Συμβούλιο συμμορφώνεται με τις πρόνοιες, οι οποίες περιέχονται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που δημοσιεύθηκε από το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (τέταρτη Έκδοση (αναθεωρημένη) – Απρίλιος 2014) και ειδικότερα το Παράρτημα 1 του Κώδικα, συμπεριλαμβάνει στην Ετήσια Έκθεση της Τράπεζας για το 2017 την Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών, η οποία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τη σύνθεση και τους Όρους Εντολής της Επιτροπής Αμοιβών. Η Ετήσια Έκθεση για το 2017 έχει αναρτηθεί στην επίσημη ιστοσελίδα της Τράπεζας.

3.3 Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και κατηγορίες Προσωπικού

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και το προσωπικό του Ομίλου χωρίζονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

1. Μη Εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι
2. Εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι
3. Άτομα των οποίων οι επαγγελματικές δραστηριότητες έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου της Τράπεζας όπως καθορίζεται από την ΚΤΚ στην Οδηγία της προς τα Πιστωτικά Ιδρύματα Σχετικά με τις Ρυθμίσεις Διακυβέρνησης και Διαχείρισης (2014) και τα «Ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα σχετικά με τα ποιοτικά και τα κατάλληλα ποσοτικά κριτήρια εντοπισμού κατηγοριών υπαλλήλων των οποίων οι επαγγελματικές δραστηριότητες έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου ενός ιδρύματος» της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΕ/604/2014) (συμπεριλαμβανομένων των Εκτελεστικών και Μη Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων).
4. Μέλη Προσωπικού του Ομίλου που δεν συμπεριλαμβάνονται στις πιο πάνω κατηγορίες.

3.4 Γεωγραφικοί τομείς

Κατά το 2017 ο Όμιλος δραστηριοποιόταν κυρίως στον γεωγραφικό τομέα της Κύπρου, όπου παρείχε τραπεζικές, χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες.

Η Τράπεζα διατηρεί Γραφεία Αντιπροσωπείας στη Μόσχα, Αγία Πετρούπολη, Κίεβο και Γιοχάνεσμπουργκ.

Ο αριθμός των υπαλλήλων που εργοδοτούσε ο Όμιλος στις 31 Δεκεμβρίου 2017 ήταν 1.535 άτομα, σε σχέση με 1.646 άτομα στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Οι αποδοχές προσωπικού του Ομίλου για το 2017 με βάση το νομοθετικό πλαίσιο οι οποίες περιλαμβάνουν μισθούς και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα καθώς και εισφορές εργοδότη για κοινωνικές ασφαλίσσεις κλπ. αναλύονται ως ακολούθως:

	2017	2017
	€000	Αρ.
Αμοιβές/Αριθμός ατόμων των οποίων οι επαγγελματικές δραστηριότητες έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου της Τράπεζας όπως καθορίζεται από την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου (ΚΤΚ) και την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας:		
Μη Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου	966	11
Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου	776	2
Γενικοί Διευθυντές και Διευθυντές Κεντρικών Υπηρεσιών	3.628	34
Διευθυντές των Υπηρεσιών Ελέγχου	2.197	23
Διευθυντές Επιχειρησιακών Μονάδων	3.405	37
Άλλα	698	10
	11.670	117

Η γνωστοποίηση των αμοιβών των Διοικητικών Συμβούλων και του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή για το έτος 2017 γίνεται τόσο στις σημειώσεις των Οικονομικών Καταστάσεων του Ομίλου για το έτος που έληξε στις 1 Δεκεμβρίου 2017 (Σημείωση 38) όσο και στην ίδια την Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών.

Για το έτος 2017, ο Όμιλος παρείχε μεταβλητή αμοιβή (πληρωμή μετρητών κατά την αρχική εργοδότηση) σε ένα εκ των υπαλλήλων του, του οποίου οι επαγγελματικές δραστηριότητες έχουν ουσιώδη αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου της Τράπεζας ύψους €208 χιλ. Πέραν αυτού του ποσού, δεν καταβλήθηκαν αποζημιώσεις αποχώρησης ή αναβαλλόμενη αμοιβή σε οποιονδήποτε εργαζόμενο κατά τη διάρκεια του έτους.

Επιπρόσθετα, κατά την διάρκεια του 2017, ο Όμιλος δεν παρείχε σε οποιοδήποτε υπάλληλό του αμοιβή η οποία να υπερέβαινε το όριο του €1 εκατ.

Ανάλυση της αμοιβής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται στην Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών που περιλαμβάνεται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2017.

Ανάλυση των αποδοχών του προσωπικού ανά επιχειρηματικό τομέα γίνεται στη Σημείωση 41 της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης της Τράπεζας για το 2017.

4. ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΒΑΣΗ

Τα εποπτικά κεφάλαια του Ομίλου υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του CRR και αναλύονται ως ακολούθως:

- Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1), τα οποία περιλαμβάνουν το μετοχικό κεφάλαιο, το αποθεματικό από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, το αποθεματικό μείωσης μετοχικού κεφαλαίου, το αποθεματικό προσόδου, συμπεριλαμβανομένου των κερδών/ζημιών για το έτος, τα αποθεματικά επανεκτίμησης (όπως αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων σε χρεόγραφα, αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων σε μετοχές και αποθεματικό επανεκτίμησης γης και κτηρίων) και άλλα αποθεματικά όπως το αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών. Από τα CET 1 που υπόκεινται στις μεταβατικές διατάξεις της σχετικής εγκυκλίου της ΚΤΚ (Κ.Δ.Π. 393/2014) αφαιρείται η λογιστική αξία της υπεραξίας και άλλων άυλων περιουσιακών στοιχείων, και αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που βασίζονται στη μελλοντική κερδοφορία και δεν προκύπτουν από προσωρινές διαφορές. Επιπρόσθετα, από τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 αφαιρείται η συνεισφορά του Ομίλου στο Ταμείο Αποζημίωσης Επενδυτών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Εγκυκλίου 162 που εκδόθηκε στις 10 Οκτωβρίου 2016 από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου και αναπροσαρμογές αξίας λόγω των απαιτήσεων για πρόσθετη προσαρμογή σύμφωνα με το άρθρο 105 του CRR.
- Πρόσθετα Κεφάλαια της Κατηγορίας 1 (AT1), τα οποία περιλαμβάνουν τα υβριδικά στοιχεία αποτελούμενα από τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 1 (ΜΑΚ 1) και τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 2 (ΜΑΚ 2). Ένα μέρος της λογιστικής αξίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων αφαιρείται από τα AT1 που υπόκεινται στις μεταβατικές διατάξεις της σχετικής εγκυκλίου της ΚΤΚ.
- Κεφάλαια της Κατηγορίας 2, τα οποία περιλαμβάνουν δανειακό κεφάλαιο μειωμένης εξασφάλισης. Από τα Κεφάλαια Κατηγορίας 2 αφαιρούνται οι άμεσες συμμετοχές σε ίδια κεφάλαια της Κατηγορίας 2. Επιπρόσθετα, προσαρμογές από μεταβατικές διατάξεις που σχετίζονται με το αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων προστίθενται στα Κεφάλαια Κατηγορίας 2.

Η πολιτική κεφαλαίου του Ομίλου έχει ως στόχο να διασφαλίσει τη βιωσιμότητα της Τράπεζας με το να διατηρεί ικανοποιητικά επίπεδα κεφαλαίου έτσι ώστε να πληροί τις κανονιστικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις αποθεμάτων ασφαλείας που θέτονται εσωτερικά, να διασφαλίζει τα συμφέροντα των μετόχων και να υποστηρίζει την επιχειρηματική της στρατηγική.

4.1 Μετοχικό κεφάλαιο

Το σύνολο των πλήρως πληρωθείσων μετοχών στις 31 Δεκεμβρίου 2017 ανερχόταν σε 198.474.712 μετοχές ονομαστικής αξίας €0,50 έκαστη (2016: 198.474.712 μετοχές ονομαστικής αξίας €0,50 έκαστη).

Η κίνηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας για τα έτη 2017 και 2016 παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Εκδοθέν, Πλήρως πληρωθείσες μετοχές	31 Δεκεμβρίου 2017 (€000)	Αριθμός μετοχών (χιλ.)	31 Δεκεμβρίου 2016 (€000)	Αριθμός μετοχών (χιλ.)
1 Ιανουαρίου	99.237	198.475	99.217	198.435
Έκδοση μετοχών προς τον ΑΕΔ ως μέρος του μεταβλητού πακέτου αποδοχών	-	-	20	40
Σύνολο εκδοθέντος κεφαλαίου	99.237	198.475	99.237	198.475

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με το μετοχικό κεφάλαιο, βλέπε Σημείωση 32 των Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

4.2 Δανειακό κεφάλαιο

4.2.1 Πρωτοβάθμιο δανειακό κεφάλαιο

Το πρωτοβάθμιο δανειακό κεφάλαιο της Τράπεζας αποτελείται από Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 1 (ΜΑΚ 1) και Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 2 (ΜΑΚ 2) και περιλαμβάνεται στο Κεφάλαιο Κατηγορίας 1.

Κεφάλαιο Κατηγορίας 1 (€000)	2017
Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 1	1.597
Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 2	128.070
Σύνολο Κεφαλαίου Κατηγορίας 1	129.667

4.2.1.1 Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 1 (ΜΑΚ 1) και Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 2 (ΜΑΚ 2)

Τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 1 και Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 2 είναι αόριστης διάρκειας χωρίς ημερομηνία λήξης.

4.2.1.1.1 Τοκομερίδια

Σύμφωνα με τους όρους έκδοσής τους, τα ΜΑΚ 1 φέρουν σταθερό ετήσιο επιτόκιο ίσο με 11% και τα ΜΑΚ 2 φέρουν επιτόκιο ίσο με 10%, το οποίο είναι πληρωτέο σε τριμηνιαία βάση στο τέλος κάθε περιόδου Πληρωμής Τόκου. Ως ημερομηνίες πληρωμής τόκου ορίζονται η 31 Μαρτίου, η 30 Ιουνίου, η 30 Σεπτεμβρίου και η 31 Δεκεμβρίου.

Η καταβολή τόκου θα γίνεται από τα Διαθέσιμα προς διανομή Στοιχεία της Τράπεζας.

Τα ΜΑΚ 1 και ΜΑΚ 2 υπόκεινται σε ακύρωση πληρωμής τόκου σύμφωνα με τους όρους έκδοσής τους όπως αυτοί αναφέρονται στο Ενημερωτικό Δελτίο ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 2013 (ΕΔ).

Η Τράπεζα θα μπορεί, κατά την απόλυτη κρίση της, να ακυρώσει την πληρωμή μέρους ή όλου του τόκου σε μη σωρευτική βάση, σε οποιοδήποτε χρόνο κρίνει απαραίτητο ή επιθυμητό και για οποιονδήποτε λόγο, για απεριόριστο χρονικό διάστημα και χωρίς αυτό να επιφέρει οποιοδήποτε περιορισμό στην Τράπεζα.

Χωρίς επηρεασμό του δικαιώματος της Τράπεζας, όπως αναφέρεται πιο πάνω για ακύρωση της πληρωμής του τόκου κατά την απόλυτη κρίση της, θα εφαρμόζεται η υποχρεωτική ακύρωση πληρωμής τόκου, στις περιπτώσεις όπου:

- η Τράπεζα δε διαθέτει τα απαιτούμενα Διαθέσιμα προς Διανομή Στοιχεία για τέτοια πληρωμή τόκου για τα ΜΑΚ 1 ή/και ΜΑΚ 2, ή

- (ii) υπάρχει παραβίαση από την Τράπεζα ή τον Όμιλο των σε ισχύ νόμων, κανονισμών, απαιτήσεων, οδηγιών και πολιτικών αναφορικά με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις της Τράπεζας ή του Ομίλου, ή
- (iii) υπάρχει απαίτηση από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, κατά την κρίση της, ως εποπτική αρχή, για ακύρωση καταβολής μέρους ή όλου του τόκου.

Η ακύρωση του τόκου δε θα αποτελεί γεγονός αθέτησης υποχρέωσης, δε θα επιβάλλει οποιουδήποτε περιορισμούς στην Τράπεζα και δεν δίνει το δικαίωμα στους κατόχους των MAK 1 ή/και MAK2 να υποβάλουν αίτηση για εκκαθάριση ή διάλυση της Τράπεζας. Η Τράπεζα μπορεί να χρησιμοποιήσει οποιαδήποτε ακυρωθείσα πληρωμή τόκου χωρίς κανένα περιορισμό για την κάλυψη των υποχρεώσεων της ως παρουσιάζονται.

Στις 9 Δεκεμβρίου 2013, με βάση τις πιο πάνω πρόνοιες, η Τράπεζα ανακοίνωσε την υποχρεωτική ακύρωση πληρωμής τόκου ως αποτέλεσμα μη ύπαρξης των απαιτούμενων Διαθέσιμων προς Διανομή Στοιχείων για τέτοια πληρωμή τόκου και κατά την απόλυτη κρίση της. Η υποχρεωτική ακύρωση πληρωμής τόκου θα ισχύει εκτός εάν η Τράπεζα ειδοποιήσει τους κατόχους των MAK 1 και MAK 2 διαφορετικά.

4.2.1.1.2 Ιεραρχία Αναβάθμισης

Τα MAK 1 και MAK 2 αποτελούν μη εξασφαλισμένες, ελάσσονος προτεραιότητας (subordinated) υποχρεώσεις της Τράπεζας και κατά την έκδοσή τους κατατάχθηκαν ως Αξιόγραφα Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 σύμφωνα με τον CRR.

Τα δικαιώματα και οι αξιώσεις των κατόχων των MAK 1 και MAK 2:

- (i) Είναι ελάσσονος προτεραιότητας (subordinated) προς τις αξιώσεις των πιστωτών της Τράπεζας,
- (ii) Είναι ίσης προτεραιότητας προς τις αξιώσεις υφιστάμενων εκδόσεων αξιογράφων κεφαλαίου της Τράπεζας (Αξιόγραφα Κεφαλαίου 2003 και ΜΣΜΑΚ που έχουν ήδη λήξει) και άλλων μελλοντικών εκδόσεων αξιογράφων κεφαλαίου και άλλων αξιών της Τράπεζας που κατατάσσονται στα Βασικά Ίδια Κεφάλαια, πλην των συνήθων μετόχων,
- (iii) Έχουν προτεραιότητα μόνο έναντι των μετόχων της Τράπεζας.

Τα δικαιώματα και οι αξιώσεις των κατόχων των MAK 1 και MAK 2 αναφέρονται στους Κύριους Όρους έκδοσης τους στο ΕΔ.

4.2.1.1.3 Εξαγορά

Τηρουμένων των προνοιών του ΕΔ και με βάση τους κύριους όρους έκδοσής τους, η Τράπεζα έχει το δικαίωμα, κατά την απόλυτη κρίση της, να αποφασίσει να εξαγοράσει, στο άρτιο περιλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων, εξαιρουμένων οποιωνδήποτε τόκων που ακυρώθηκαν, το σύνολο ή μέρος των MAK 1 ή/και MAK 2, κατά την 31 Οκτωβρίου 2018 ή οποιαδήποτε ημερομηνία πληρωμής τόκων έπεται αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι η οικονομική κατάσταση και/ή η φερεγγυότητα της Τράπεζας και/ή του Ομίλου δεν επηρεάζεται δυσμενώς από τέτοια εξαγορά και μετά από έγκριση της ΚΤΚ ή άλλης αρμόδιας εποπτικής αρχής. Σε περίπτωση εξαγοράς μέρους των MAK 1 ή/και MAK 2, η εξαγορά θα γίνει για όλους τους κατόχους MAK 1 και MAK 2 κατ' αναλογία των MAK 1 ή/και MAK 2 που κατέχουν αντίστοιχα.

Τα MAK 1 και MAK 2, είναι επίσης εξαγοράσιμα κατά την απόλυτη κρίση της Τράπεζας, κατά ή μετά την έκδοσή τους (μετά από την προηγούμενη έγκριση της ΚΤΚ ή άλλης αρμόδιας εποπτικής αρχής και δεδομένου ότι τα γεγονότα ή οι καταστάσεις που αναφέρονται στο (i) ή/και (ii) πιο κάτω, ως εφαρμόζονται, δεν μπορούσαν εύλογα να προβλεφθούν από την Τράπεζα κατά την έκδοση των MAK 1/MAK 2 και κρίνεται από την ΚΤΚ, ότι τέτοιες αλλαγές ως το (i) πιο κάτω θεωρούνται σχεδόν σίγουρες), στο σύνολο και όχι μέρος αυτών, στο άρτιο περιλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων που δεν έχουν ακυρωθεί:

(i) όταν ως αποτέλεσμα οποιασδήποτε αλλαγής ή προτεινόμενης αλλαγής σε Νόμους ή Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, σχετικές Οδηγίες, Κανονισμούς ή Νόμους σε σχέση με τα Πιστωτικά Ιδρύματα ή αλλαγή ή προτεινόμενη αλλαγή στην εφαρμογή ή επίσημη ερμηνεία αυτών, τα MAK 1 ή/και MAK 2 παύσουν να θεωρούνται:

- (α) Βασικά Ίδια Κεφάλαια και/ή

(β) κατάλληλα κεφάλαια για συμπερίληψη στον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων όπως ορίζονται από την Τρόικα (για όσο χρόνο η Ελληνική Τράπεζα ή ο Όμιλος απαιτείται να διατηρεί Δείκτη Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων ίσο ή μεγαλύτερο του 9%).

(ii) εάν η Τράπεζα δε θα δικαιούται να αξιώσει οποιαδήποτε αφαίρεση στον υπολογισμό των φορολογικών υποχρεώσεων της στην Κύπρο αναφορικά με οποιαδήποτε πληρωμή τόκου κατά την επόμενη ημερομηνία πληρωμής τόκου ή εάν η αξία οποιασδήποτε αφαίρεσης για την Τράπεζα θα μειωνόταν σημαντικά.

Όλα τα MAK 1 ή/και MAK 2 που θα εξαγοραστούν από την Τράπεζα θα ακυρώνονται και δεν θα επανεκδίδονται ή επαναπωλούνται. Αναφορικά με οποιαδήποτε MAK 1 και MAK 2 που θα ακυρωθούν, η Τράπεζα παύει να έχει οποιοσδήποτε υποχρεώσεις.

4.2.1.1.4 Υποχρεωτική Μετατροπή

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΕΔ, τα MAK 1 και MAK 2 θα μετατραπούν υποχρεωτικά και αμετάκλητα σε συνήθεις μετοχές, εάν επισυμβεί οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

(α) Ο Δείκτης Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Common Equity Tier 1 ratio) της Τράπεζας ή του Ομίλου, μετά την 31 Οκτωβρίου 2013 ή εάν η ημερομηνία αυτή διαφοροποιηθεί από την ΚΤΚ μετά τη νέα αυτή ημερομηνία, μειωθεί ή παραμείνει κάτω από 9% (για όσο χρόνο η Τράπεζα ή ο Όμιλος απαιτείται, από την ΚΤΚ, να διατηρεί Δείκτη Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων ίσο ή μεγαλύτερο από 9%).

(β) Ο Δείκτης Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων της Τράπεζας ή του Ομίλου της καθιονδδήποτε χρόνο μειωθεί ή παραμείνει κάτω από το εκάστοτε ποσοστό που απαιτείται από την ΚΤΚ να διατηρεί η Τράπεζα ή ο Όμιλος με μέγιστο ποσοστό Δείκτη Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων το 9%.

(γ) Ο Δείκτης Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων της Τράπεζας ή του Ομίλου της μειωθεί κάτω από 5,125%.

(δ) Αν επισυμβεί οποιοδήποτε Γεγονός Μη Βιωσιμότητας (Non Viability Event) της Τράπεζας ή η Τράπεζα ενδέχεται να καταστεί αντικείμενο μέτρων κρατικής ενίσχυσης.

Το ποσό υποχρεωτικής μετατροπής θα είναι, ως εφαρμόζεται, (i) το ποσό που απαιτείται για την αποκατάσταση του Δείκτη Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων της Τράπεζας και/ή του Ομίλου στο 5,125% και/ή στο 9% (για το τελευταίο, για όσο διάστημα η Τράπεζα ή ο Όμιλος θα υποχρεούται να διατηρεί Δείκτη Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων ίσο ή μεγαλύτερο από 9%) και/ή στο εκάστοτε ποσοστό που απαιτείται, οποιαδήποτε στιγμή, από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου με μέγιστο ποσοστό Δείκτη Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων το 9% ή (ii) το ποσό που απαιτείται ώστε η Τράπεζα να θεωρείται βιώσιμη, από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου σε κάθε περίπτωση μέχρι ολόκληρο το μη καταβληθέν ποσό κεφαλαίου των MAK 1 και MAK 2. Οποιαδήποτε μετατροπή θα εφαρμόζεται κατ' αναλογία στο εκάστοτε υπόλοιπο των MAK 1 και MAK 2.

4.2.1.1.5 Εθελοντική Μετατροπή

Τα MAK 1 ή/και MAK 2 είναι μετατρέψιμα σε νέες πλήρως πληρωθείσες συνήθεις μετοχές της Τράπεζας κατ' επιλογή των κατόχων τους, σε προκαθορισμένες περιόδους κάθε χρόνο.

Σύμφωνα με τους όρους έκδοσης του ΕΔ, οι κάτοχοι των MAK 1 και MAK 2 δύνανται να ασκήσουν το δικαίωμα μετατροπής των MAK 1 και MAK 2 σε συνήθεις μετοχές κατά τις περιόδους 15-31 Ιανουαρίου και 15-31 Ιουλίου κάθε έτους (η «Περίοδος Μετατροπής») με πρώτη Περίοδο Μετατροπής να αρχίζει στις 15 Ιανουαρίου 2016 και τελευταία Περίοδο Μετατροπής να ξεκινά στις 15 Ιουλίου 2023. Εάν ο κάτοχος MAK 1 και MAK 2 ασκήσει το Δικαίωμα Μετατροπής, ο πληρωτέος τόκος σταματά να υπολογίζεται και καθίσταται πληρωτέος μέχρι την ημερομηνία λήξης της περιόδου μετατροπής κατά τη διάρκεια της οποίας έχει ασκηθεί το δικαίωμα εθελοντικής μετατροπής, τηρουμένων των προνοιών της Παραγράφου 10.Β.(δ) του Μέρους IV/Β/III και της Παραγράφου 11.Β.(δ) του Μέρους IV/Γ/III του ΕΔ.

Η πρώτη Περίοδος Μετατροπής για τα MAK 1/MAK 2 άρχισε στις 15 Ιανουαρίου 2016 και τερματίστηκε στις 29 Ιανουαρίου 2016, η δεύτερη Περίοδος Μετατροπής για το 2016 άρχισε στις 15 Ιουλίου 2016 και τερματίστηκε στις 29 Ιουλίου 2016, η τρίτη Περίοδος Μετατροπής άρχισε στις 16 Ιανουαρίου 2017 και τερματίστηκε στις 31 Ιανουαρίου 2017 και η τέταρτη Περίοδος Μετατροπής άρχισε στις 17 Ιουλίου 2017 και τερματίστηκε στις 31 Ιουλίου 2017. Κατά τη διάρκεια των τεσσάρων περιόδων μετατροπής η Τράπεζα δεν έχει λάβει Δήλωση Εθελοντικής Μετατροπής από οποιονδήποτε κάτοχο MAK 1/MAK 2.

4.2.1.1.6 Τιμή Υποχρεωτικής Μετατροπής

Τα MAK 1 ή/και MAK 2 θα μετατραπούν σε νέες πλήρως πληρωθείσες συνήθεις μετοχές της Τράπεζας στην «Τιμή Υποχρεωτικής Μετατροπής» όπως αυτή ορίζεται στους όρους έκδοσής τους, η οποία θα είναι ίση με το υψηλότερο της:

- (i) Υποχρεωτικής Αναφερόμενης Τιμής Αγοράς, δηλαδή της μέσης τιμής κλεισίματος των τελευταίων 5 ημερών διαπραγμάτευσης της μετοχής στο ΧΑΚ που προηγούνται της μετατροπής με έκπτωση 20%,
- (ii) ελάχιστης αναπροσαρμοσμένης τιμής μετατροπής των €4,00 για τα MAK 1 και €2,00 για τα MAK 2 (αναπροσαρμοσμένες τιμές με βάση τις πρόνοιες του ΕΔ, Μέρος IV/Β/III παράγραφος 10 Γ1 (i) και Μέρος IV/Γ/III παράγραφος 11 Γ1 (i), που ήταν σε ισχύ από τις 27 Φεβρουαρίου 2015. Παρακαλώ βλέπε υποσημείωση 1 πιο κάτω) και,
- (iii) εκάστοτε ονομαστικής αξίας των συνήθων μετοχών της Τράπεζας.

4.2.1.1.7 Τιμή Εθελοντικής Μετατροπής

Τα MAK 1 ή/και MAK 2 είναι μετατρέψιμα σε νέες πλήρως πληρωθείσες συνήθεις μετοχές της Τράπεζας στην «Τιμή Εθελοντικής Μετατροπής», όπως αυτή ορίζεται στους όρους έκδοσής τους, η οποία θα είναι ίση με το υψηλότερο της:

- (i) Εθελοντικής Αναφερόμενης Τιμής Αγοράς, δηλαδή της μέσης τιμής κλεισίματος των τελευταίων 5 ημερών διαπραγμάτευσης της μετοχής της Τράπεζας στο ΧΑΚ που προηγούνται της μετατροπής με έκπτωση 20%,
- (ii) Ελάχιστης αναπροσαρμοσμένης τιμής μετατροπής των €6,50 (αναπροσαρμοσμένες τιμές με βάση τις πρόνοιες του ΕΔ, Μέρος IV/Β/III παράγραφος Γ1 (i) και Μέρος IV/Γ/III παράγραφος Γ1 (i), που ήταν σε ισχύ από τις 27 Φεβρουαρίου 2015. Παρακαλώ βλέπε υποσημείωση 2 πιο κάτω) και,
- (iii) εκάστοτε ονομαστικής αξίας των συνήθων μετοχών της Τράπεζας.

Υποσημείωση 1: οι ελάχιστες υποχρεωτικές τιμές μετατροπής έχουν αναπροσαρμοστεί για να αντικατοπτρίζουν την έκδοση μετοχών μέσω δικαιώματος προτίμησης (right issue) από €0,10 σε €0,08 για MAK 1 και από € 0,05 σε € 0,04 για MAK 2 και για να αντικατοπτρίζουν την ενοποίηση και διαίρεση του μετοχικού κεφαλαίου από €0,08 σε €4,00 για MAK 1 και από € 0,04 σε € 2,00 για MAK 2.

Υποσημείωση 2: οι ελάχιστες τιμές εθελοντικής μετατροπής για MAK 1 και MAK 2 έχουν αναπροσαρμοστεί για να αντικατοπτρίζουν την έκδοση μετοχών μέσω δικαιώματος προτίμησης (right issue) από €0,15 σε €0,13 και για να αντικατοπτρίζουν την ενοποίηση και διαίρεση του μετοχικού κεφαλαίου από €0,13 σε €6,50.

4.2.2 Δευτεροβάθμιο δανειακό κεφάλαιο

Το ποσό των €1.331 που περιλαμβάνεται στα Κεφάλαια Κατηγορίας 2 στις 31 Δεκεμβρίου 2017 αποτελείται από:

Δευτεροβάθμιο δανειακό κεφάλαιο (€000)	Λογιστική αξία	Μειώσεις σύμφωνα με την Οδηγία	Ποσό στα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια
Μη μετατρέψιμα χρεόγραφα 2018	10.000	(8.669)	1.331
Σύνολο	10.000	(8.669)	1.331

4.2.2.1 Μη Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2018

Την 1 Σεπτεμβρίου 2008, η Τράπεζα προχώρησε σε έκδοση Χρεογράφων 2018 ύψους €10.000.000. Τα Χρεόγραφα λήγουν στις 31 Αυγούστου 2018.

Ο τόκος των Χρεογράφων 2018 είναι πληρωτέος κάθε τρεις μήνες και θα καταβάλλεται σε μετρητά στο τέλος της κάθε περιόδου. Τα Χρεόγραφα 2018 φέρουν κυμαινόμενο επιτόκιο που είναι ίσο με το εκάστοτε Euribor 3-μηνών που θα ισχύει στην αρχή κάθε περιόδου τόκου, πλέον 1,75%. Σύμφωνα με τους όρους έκδοσης του χρεογράφου εάν μετά την 1 Σεπτεμβρίου 2013 τα χρεόγραφα δεν είχαν εξαγοραστεί από την Τράπεζα θα έφεραν επιπρόσθετο επιτόκιο 1%, πέραν του πιο πάνω επιτοκίου. Ως αποτέλεσμα μετά την 1 Σεπτεμβρίου 2013 το επιτόκιο που ισχύει είναι ίσο με το Euribor 3-μηνών πλέον 2,75%.

Τα Χρεόγραφα 2018 δεν είναι εξασφαλισμένα και σε περίπτωση διάλυσης της Τράπεζας η αποπληρωμή τους θα ακολουθεί σε προτεραιότητα την πληρωμή των υποχρεώσεων της Τράπεζας προς τους καταθέτες της και άλλους πιστωτές. Έχουν όμως προτεραιότητα έναντι των μετόχων της Τράπεζας. Τα Χρεόγραφα 2018 δεν είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

4.3 Συμφιλίωση εποπτικού κεφαλαίου (σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις) με τα ίδια κεφάλαια όπως παρουσιάζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη συμφιλίωση της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης όπως παρουσιάζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις με την κατάσταση οικονομικής θέσης του κανονιστικού πεδίου εφαρμογής.

Συμφιλίωση εποπτικού κεφαλαίου με τα ίδια κεφάλαια (€000)	Σημ.	Στις 31 Δεκεμβρίου 2017	Στις 31 Δεκεμβρίου 2016
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων όπως παρουσιάζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις	α	562.296	566.871
Αποενοποίηση ασφαλιστικών οντοτήτων	β	(12.763)	(14.347)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία		(28.858)	(15.875)
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που βασίζονται σε μελλοντική κερδοφορία εκτός από εκείνες που προκύπτουν από προσωρινές διαφορές		(9.829)	(5.078)
Αποθεματικά από επανεκτίμηση ακινήτων και άλλα μη επιλέξιμα αποθεματικά του Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET 1)		(18.952)	(13.790)
Πρόσθετες μειώσεις του CET1 με βάση το άρθρο 3 του CRR		(242)	(232)
Πρόσθετες προσαρμογές αξίας λόγω των απαιτήσεων για συνετή αποτίμηση		(8.647)	-
Σύνολο Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1		483.005	517.549
Προσθετό Κεφάλαιο της Κατηγορίας 1			
Δανειακό κεφάλαιο (μετά την αφαίρεση των ιδίων πρόσθετων μέσων της Κατηγορίας 1)	γ	129.667	129.667
Άυλα περιουσιακά στοιχεία		(7.213)	(10.582)
Σύνολο Πρόσθετου Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1		122.454	119.085
Σύνολο Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1		605.459	636.634
Κεφάλαιο της Κατηγορίας 2			
Δανειακό κεφάλαιο (μετά την αφαίρεση των ιδίων μέσων της Κατηγορίας 2)	γ	10.000	10.000
Απόσβεση Κεφαλαίου της Κατηγορίας 2		(8.669)	(6.670)
Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων και άλλα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη		3.790	5.516
Σύνολο Κεφαλαίου της Κατηγορίας 2		5.121	8.846
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		610.580	645.480

Σημείωση 1: Οι αναφορές (α) – (γ) ανταποκρίνονται σε στοιχεία της κατάστασης οικονομικής θέσης στο μέρος 4.4 τα οποία χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των εποπτικών κεφαλαίων.

Η συνολική μείωση των Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων από το προηγούμενο έτος οφείλεται κυρίως στις ζημιές που σημειώθηκαν κατά την παρούσα χρονιά, κυρίως λόγω αυξημένων προβλέψεων και ζημιών απομείωσης για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου, καθώς και της αύξησης των άυλων περιουσιακών στοιχείων και των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που προκύπτουν από φορολογικές ζημιές σε συνδυασμό με τη σταδιακή κατάργηση των μεταβατικών διατάξεων, παρά την αύξηση των λοιπών συνολικών εσόδων, η οποία οφείλεται κυρίως στη θετική ανατίμηση των ομολόγων, όπως αναπροσαρμόστηκε προληπτικά από την Τράπεζα για σκοπούς εποπτικών κεφαλαίων και στη θετική αναπροσαρμογή της γης και των κτηρίων.

4.4 Συμφιλίωση της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης όπως παρουσιάζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις με την κατάσταση οικονομικής θέσης του κανονιστικού πεδίου εφαρμογής

Όπως επεξηγήθηκε στο Μέρος 1.3, η βάση της ενοποίησης για λογιστικούς σκοπούς οικονομικής αναφοράς διαφέρει από εκείνη που χρησιμοποιείται για εποπτικούς σκοπούς.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (€000)	Σημ.	Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής θέσης με βάση ΔΠΧΑ	Μη ενοποίηση ασφαλιστικών οντοτήτων	Κατάσταση οικονομικής θέσης του κανονιστικού πεδίου εφαρμογής ενοποίησης
Περιουσιακά στοιχεία				
Μετρητά και καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες		2.293.754	(1)	2.293.753
Καταθέσεις σε άλλες τράπεζες		348.176	(11.903)	336.273
Χορηγήσεις σε πελάτες		2.766.738	-	2.766.738
Επενδύσεις σε χρεόγραφα		1.018.902	(812)	1.018.090
Επενδύσεις σε μετοχές και σε Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων		30.037	(20.806)	9.231
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες		-	33.748	33.748
Επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία		7.600	-	7.600
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός		102.541	(6.551)	95.990
Άυλα περιουσιακά στοιχεία		34.254	(15.955)	18.299
Φορολογικές απαιτήσεις		553	(476)	77
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις		12.286	-	12.286
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία		231.796	(37.422)	194.374
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		6.846.637	(60.178)	6.786.459
Υποχρεώσεις				
Οφειλές σε άλλες τράπεζες		176.355	-	176.355
Καταθέσεις και άλλοι λογαριασμοί πελατών		5.808.125	11.941	5.820.066
Φορολογικές υποχρεώσεις		5.263	(92)	5.171
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		2.498	(147)	2.351
Λοιπές υποχρεώσεις		152.433	(59.117)	93.316
Δανειακό κεφάλαιο	γ	139.667	-	139.667
Σύνολο υποχρεώσεων		6.284.341	(47.415)	6.236.926
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο		99.237	-	99.237
Αποθεματικά		459.648	(9.352)	450.296
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους κατόχους μετοχών της μητρικής εταιρείας		558.885	(9.352)	549.533
Συμφέρον μειοψηφίας		3.411	(3.411)	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	α/β	562.296	(12.763)	549.533
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		6.846.637	(60.178)	6.786.459

4.4 Συμφιλίωση της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης όπως παρουσιάζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις με την κατάσταση οικονομικής θέσης που ετοιμάζεται για το κανονιστικό πεδίο εφαρμογής (συνέχεια)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 (€000)	Σημ.	Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης με βάση ΔΠΧΑ	Μη ενοποίηση ασφαλιστικών οντοτήτων	Κατάσταση οικονομικής θέσης του κανονιστικού πεδίου εφαρμογής ενοποίησης
Περιουσιακά στοιχεία				
Μετρητά και καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες		2.083.444	(1)	2.083.443
Καταθέσεις σε άλλες τράπεζες		548.902	(11.216)	537.686
Χορηγήσεις σε πελάτες		2.926.033	-	2.926.033
Επενδύσεις σε χρεόγραφα		1.149.132	(6.428)	1.142.704
Επενδύσεις σε μετοχές και σε Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων		16.008	(7.505)	8.503
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες		-	33.748	33.748
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός		99.648	(6.155)	93.493
Άυλα περιουσιακά στοιχεία		26.526	(14.862)	11.664
Φορολογικές απαιτήσεις		127	(54)	73
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις		8.465	-	8.465
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία		179.319	(35.956)	143.363
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		7.037.604	(48.429)	6.989.175
Υποχρεώσεις				
Οφειλές σε άλλες τράπεζες		100.652	-	100.652
Καταθέσεις και άλλοι λογαριασμοί πελατών		6.111.088	20.708	6.131.796
Φορολογικές υποχρεώσεις		5.422	(302)	5.120
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		1.980	(180)	1.800
Λοιπές υποχρεώσεις		111.924	(54.308)	57.616
Δανειακό κεφάλαιο	γ	139.667	-	139.667
Σύνολο υποχρεώσεων		6.470.733	(34.082)	6.436.651
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο		99.237	-	99.237
Αποθεματικά		464.252	(10.965)	453.287
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους κατόχους μετοχών της μητρικής εταιρείας		563.489	(10.965)	552.524
Συμφέρον μειοψηφίας		3.382	(3.382)	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	α/β	566.871	(14.347)	552.524
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		7.037.604	(48.429)	6.989.175

4.5 Εποπτικά Κεφάλαια

Οι πιο κάτω πίνακες παρουσιάζουν τα στοιχεία των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016, τόσο με μεταβατικές διατάξεις όσο και χωρίς τις μεταβατικές διατάξεις.

Η γνωστοποίηση αυτή έχει ετοιμαστεί με βάση το υπόδειγμα που καθορίζεται στο Παράρτημα VI του «Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1423/2013», για τη θέσπιση εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης των ιδίων κεφαλαίων για ιδρύματα σύμφωνα με τον CRR.

Μεταβατικά Ίδια Κεφάλαια 2017 (€000)	Μεταβατικές διατάξεις	Επιδράσεις μεταβατικών διατάξεων	Χωρίς μεταβατικές διατάξεις
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1): μέσα και αποθεματικά			
Κεφαλαιακά μέσα και οι σχετικοί λογαριασμοί από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	614.860	-	614.860
Κέρδη εις νέον	(400.971)	-	(400.971)
Συσσωρευμένα λοιπά συνολικά έσοδα (και λοιπά αποθεματικά που συμπεριλαμβάνουν μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές με βάση τα λογιστικά πρότυπα που ισχύουν)	316.692	-	316.692
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 πριν από κανονιστικές προσαρμογές	530.581	-	530.581
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1: κανονιστικές προσαρμογές			
Άυλα στοιχεία ενεργητικού (μετά την αφαίρεση της σχετικής φορολογικής υποχρέωσης)	(28.858)	(7.214)	(36.072)
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που βασίζονται σε μελλοντική κερδοφορία εκτός από εκείνες που προκύπτουν από προσωρινές διαφορές (μετά την αφαίρεση της σχετικής φορολογικής υποχρέωσης)	(9.829)	(2.457)	(12.286)
(-) Πρόσθετες μειώσεις του κεφαλαίου CET1 με βάση το Άρθρο 3 του CRR	(242)	-	(242)
(-) Προσαρμογές αξίας λόγω των απαιτήσεων για συνετή αποτίμηση	(8.647)	-	(8.647)
Σύνολο κανονιστικών προσαρμογών για το κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1	(47.576)	(9.671)	(57.247)
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1	483.005	(9.671)	473.334
Προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 1: μέσα			
Κεφαλαιακά μέσα, καθώς και η σχετική διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	129.667	-	129.667
Προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (AT1) πριν από κανονιστικές προσαρμογές	129.667	-	129.667
Προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (AT1): κανονιστικές προσαρμογές			
Άλλες προσαρμογές από μεταβατικές διατάξεις στο κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (AT1)	(7.213)	7.213	-
Σύνολο κανονιστικών προσαρμογών στο προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (AT1)	(7.213)	7.213	-
Προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (AT1)	122.454	7.213	129.667
Κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (T1 = CET1 + AT1)	605.459	(2.458)	603.001
Κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (T2): μέσα και προβλέψεις			
Κεφαλαιακά μέσα και οι σχετικοί λογαριασμοί από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	1.331	-	1.331
Κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (T2) πριν από κανονιστικές προσαρμογές	1.331	-	1.331
Κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (T2): κανονιστικές προσαρμογές			
Άλλες μεταβατικές προσαρμογές στο κεφάλαιο της κατηγορίας 2	3.790	(3.790)	-
Σύνολο κανονιστικών προσαρμογών στο προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (T2)	3.790	(3.790)	-
Κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (T2)	5.121	(3.790)	1.331
Σύνολο κεφαλαίου (TC = T1 + T2)	610.580	(6.247)	604.332
Σύνολο σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων	3.419.634	-	3.419.634

4.5 Εποπτικά Κεφάλαια (συνέχεια)

Μεταβατικά Ίδια Κεφάλαια 2017 (€000)	Μεταβατικές διατάξεις	Επιδράσεις μεταβατικών διατάξεων	Χωρίς μεταβατικές διατάξεις
Δείκτες κεφαλαίου και αποθεματικά ασφαλείας			
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1	14,12%	(0,28%)	13,84%
Κεφάλαιο της κατηγορίας 1	17,71%	(0,07%)	17,63%
Σύνολο κεφαλαίου	17,86%	(0,18%)	17,67%
Απαίτηση για απόθεμα ασφαλείας για το κάθε ίδρυμα (απαίτηση CET 1 με βάση το άρθρο 92 μαζί με την συνδυασμένη απαίτηση για Απόθεμα Ασφαλείας)	5,75%	2,25%	8,00%
εκ των οποίων: απαίτηση για απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου	1,25%	1,25%	2,50%
εκ των οποίων: απαίτηση για αντικυκλικό απόθεμα ασφαλείας	0,00%	0,00%	0,00%
εκ των οποίων: απαίτηση για απόθεμα ασφαλείας συστημικού κινδύνου	0,00%	0,00%	0,00%
εκ των οποίων: απόθεμα ασφαλείας άλλου συστημικού σημαντικού ιδρύματος (O-SII)	0,00%	1,00%	1,00%
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 διαθέσιμο για την εκπλήρωση των απαιτήσεων περί αποθεμάτων ασφαλείας	8,37%	(2,53%)	5,84%
Ποσά μικρότερα από τα όρια για αφαίρεση (πριν από στάθμιση κινδύνου)			
Άμεσες και έμμεσες τοποθετήσεις του ιδρύματος σε μέσα κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 οντοτήτων του χρηματοπιστωτικού τομέα στις περιπτώσεις που το ίδρυμα διαθέτει σημαντική επένδυση στις εν λόγω οντότητες (ποσό μικρότερο από το όριο του 10% και μετά την αφαίρεση των επιλέξιμων αρνητικών θέσεων)	18.973	-	18.973
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προκύπτουν από προσωρινές διαφορές (ποσό μικρότερο από το όριο του 10%, μετά την αφαίρεση της σχετικής φορολογικής υποχρέωσης)	-	-	-
Ανώτατα όρια σε ισχύ που περιλαμβάνουν προβλέψεις στην κατηγορία 2			
Ανώτατο όριο για την συμπερίληψη προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου στο κεφάλαιο της κατηγορίας 2 βάσει της τυποποιημένης προσέγγισης	37.575	-	37.575

4.5 Εποπτικά Κεφάλαια (συνέχεια)

Μεταβατικά Ίδια Κεφάλαια 2016 (€000)	Μεταβατικές διατάξεις	Επιδράσεις μεταβατικών διατάξεων	Χωρίς μεταβατικές διατάξεις
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1): μέσα και αποθεματικά			
Κεφαλαιακά μέσα και οι σχετικοί λογαριασμοί από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	614.860	-	614.860
Κέρδη εις νέον	(357.040)	-	(357.040)
Συσσωρευμένα λοιπά συνολικά έσοδα (και λοιπά αποθεματικά)	280.914	-	280.914
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 πριν από κανονιστικές προσαρμογές	538.734	-	538.734
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1: κανονιστικές προσαρμογές			
Άυλα στοιχεία ενεργητικού (μετά την αφαίρεση της σχετικής φορολογικής υποχρέωσης)	(15.875)	(10.582)	(26.457)
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που βασίζονται σε μελλοντική κερδοφορία εκτός από εκείνες που προκύπτουν από προσωρινές διαφορές (μετά την αφαίρεση της σχετικής φορολογικής υποχρέωσης)	(5.078)	(3.387)	(8.465)
(-) Πρόσθετες μειώσεις του κεφαλαίου CET1 με βάση το Άρθρο 3 CRR	(232)	-	(232)
Σύνολο κανονιστικών προσαρμογών για το Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1	(21.185)	(13.969)	(35.154)
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1	517.549	(13.969)	503.580
Προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 1: μέσα			
Κεφαλαιακά μέσα και οι σχετικοί λογαριασμοί από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	129.667	-	129.667
Προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (AT1) πριν από κανονιστικές προσαρμογές	129.667	-	129.667
Προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (AT1): κανονιστικές προσαρμογές			
Άλλες προσαρμογές από μεταβατικές διατάξεις στο κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (AT1)	(10.582)	10.582	-
Σύνολο κανονιστικών προσαρμογών στο προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (AT1)	(10.582)	10.582	-
Προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (AT1)	119.085	10.582	129.667
Κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (T1 = CET1 + AT1)	636.634	(3.387)	633.247
Κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (T2): μέσα και προβλέψεις			
Κεφαλαιακά μέσα και οι σχετικοί λογαριασμοί από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	3.330	-	3.330
Κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (T2) πριν από κανονιστικές προσαρμογές	3.330	-	3.330
Κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (T2): κανονιστικές προσαρμογές			
Άλλες μεταβατικές προσαρμογές στο κεφάλαιο της κατηγορίας 2	5.516	(5.516)	-
Σύνολο κανονιστικών προσαρμογών στο προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (T2)	5.516	(5.516)	-
Κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (T2)	8.846	(5.516)	3.330
Σύνολο κεφαλαίου (TC = T1 + T2)	645.480	(8.902)	636.577
Σύνολο σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων	3.743.505	-	3.747.505

4.5 Εποπτικά Κεφάλαια (συνέχεια)

Μεταβατικά Ίδια Κεφάλαια 2016 (€000)	Μεταβατικές διατάξεις	Επιδράσεις μεταβατικών διατάξεων	Χωρίς μεταβατικές διατάξεις
Δείκτες κεφαλαίου και αποθεματικά ασφαλείας			
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1	13,83%	(0,38%)	13,45%
Κεφάλαιο της κατηγορίας 1	17,01%	(0,09%)	16,92%
Σύνολο κεφαλαίου	17,24%	(0,24%)	17,00%
Απαίτηση για απόθεμα ασφαλείας για το κάθε ίδρυμα (απαίτηση CET 1 με βάση το άρθρο 92 μαζί με την συνδυασμένη απαίτηση για Απόθεμα Ασφαλείας)	5,13%	2,87%	8,00%
εκ των οποίων: απαίτηση για απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου	0,63%	1,87%	2,50%
εκ των οποίων: απαίτηση για αντικυκλικό απόθεμα ασφαλείας	0,00%	0,00%	0,00%
εκ των οποίων: απαίτηση για απόθεμα ασφαλείας συστημικού κινδύνου	0,00%	0,00%	0,00%
εκ των οποίων: απόθεμα ασφαλείας άλλου συστημικού σημαντικού ιδρύματος (O-SII)	0,00%	1,00%	1,00%
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 διαθέσιμο για την εκπλήρωση των απαιτήσεων περί αποθεμάτων ασφαλείας	8,70%	(3,25%)	5,45%
Ποσά μικρότερα από τα όρια για αφαίρεση (πριν από στάθμιση κινδύνου)			
Άμεσες και έμμεσες τοποθετήσεις του ιδρύματος σε μέσα κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 οντοτήτων του χρηματοπιστωτικού τομέα στις περιπτώσεις που το ίδρυμα διαθέτει σημαντική επένδυση στις εν λόγω οντότητες (ποσό μικρότερο από το όριο του 10% και μετά την αφαίρεση των επιλέξιμων αρνητικών θέσεων)	18.869	-	18.869
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προκύπτουν από προσωρινές διαφορές (ποσό μικρότερο από το όριο του 10%, μετά την αφαίρεση της σχετικής φορολογικής υποχρέωσης)	1	-	1
Ανώτατα όρια σε ισχύ που περιλαμβάνουν προβλέψεις στην κατηγορία 2			
Ανώτατο όριο για την συμπερίληψη προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου στο κεφάλαιο της κατηγορίας 2 βάσει της τυποποιημένης προσέγγισης	40.893	-	40.893

4.6 Μεταβατικά Ίδια Κεφάλαια

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα στοιχεία των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016, μετά από την εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων.

Η δημοσιοποίηση αυτή έχει ετοιμαστεί με βάση το υπόδειγμα που καθορίζεται στο Παράρτημα VI του «Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1423/2013», για τη θέσπιση εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης των ιδίων κεφαλαίων για ιδρύματα σύμφωνα με τον CRR.

Μεταβατικά Ίδια Κεφάλαια (€000)	Στις 31 Δεκεμβρίου 2017	Στις 31 Δεκεμβρίου 2016
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1): μέσα και αποθεματικά		
Κεφαλαιακά μέσα και οι σχετικοί λογαριασμοί από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	614.860	614.860
Κέρδη εις νέον	(400.971)	(357.040)
Συσσωρευμένα λοιπά συνολικά έσοδα (και λοιπά αποθεματικά)	316.692	280.914
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 πριν από κανονιστικές προσαρμογές	530.581	538.734
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1: κανονιστικές προσαρμογές		
Άυλα στοιχεία ενεργητικού (μετά την αφαίρεση της σχετικής φορολογικής υποχρέωσης)	(28.858)	(15.875)
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που βασίζονται σε μελλοντική κερδοφορία εκτός από εκείνες που προκύπτουν από προσωρινές διαφορές (μετά την αφαίρεση της σχετικής φορολογικής υποχρέωσης)	(9.829)	(5.078)
Σύνολο κανονιστικών προσαρμογών για το Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1	(38.687)	(20.953)
(-) Πρόσθετες μειώσεις του κεφαλαίου CET1 με βάση το άρθρο 3 του CRR	(242)	(232)
(-) Προσαρμογές αξίας λόγω των απαιτήσεων για συνεπή αποτίμηση	(8.647)	-
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1	483.005	517.549
Προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 1: μέσα		
Κεφαλαιακά μέσα, καθώς και η σχετική διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	129.667	129.667
Προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (AT1) πριν από κανονιστικές προσαρμογές	129.667	129.667
Προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (AT1): κανονιστικές προσαρμογές		
Άλλες προσαρμογές από μεταβατικές διατάξεις στο κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (AT1)	(7.213)	(10.582)
Σύνολο κανονιστικών προσαρμογών στο προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (AT1)	(7.213)	(10.582)
Προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (AT1)	122.454	119.085
Κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (T1 = CET1 + AT1)	605.459	636.634

4.6 Μεταβατικά Ίδια Κεφάλαια (συνέχεια)

Μεταβατικά Ίδια Κεφάλαια (€000)	Στις 31 Δεκεμβρίου 2017	Στις 31 Δεκεμβρίου 2016
Κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (T2): μέσα και προβλέψεις		
Κεφαλαιακά μέσα και οι σχετικοί λογαριασμοί από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	1.331	3.330
Κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (T2) πριν από κανονιστικές προσαρμογές	1.331	3.330
Κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (T2): κανονιστικές προσαρμογές		
Άμεσες και έμμεσες τοποθετήσεις ενός ιδρύματος σε μέσα κεφαλαίου της κατηγορίας 2 και δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	-	-
Άλλες μεταβατικές προσαρμογές στο κεφάλαιο της κατηγορίας 2	3.790	5.516
Σύνολο κανονιστικών προσαρμογών στο προσθετό κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (T2)	3.790	5.516
Κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (T2)	5.121	8.846
Σύνολο κεφαλαίου (TC = T1 + T2)	610.580	645.480
Σύνολο σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων	3.419.634	3.743.505
Δείκτες κεφαλαίου και αποθεματικά ασφαλείας		
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1	14,12%	13,83%
Κεφάλαιο της κατηγορίας 1	17,71%	17,01%
Σύνολο κεφαλαίου	17,86%	17,24%
Απαίτηση για απόθεμα ασφαλείας για το κάθε ίδρυμα (απαίτηση CET 1 με βάση το άρθρο 92 μαζί με την συνδυασμένη απαίτηση για Απόθεμα Ασφαλείας)	5,75%	5,13%
εκ των οποίων: απαίτηση για απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου	1,25%	0,63%
εκ των οποίων: απαίτηση για αντικυκλικό απόθεμα ασφαλείας	0,00%	0,00%
εκ των οποίων: απαίτηση για απόθεμα ασφαλείας συστημικού κινδύνου	0,00%	0,00%
εκ των οποίων: απόθεμα ασφαλείας άλλου συστημικού σημαντικού ιδρύματος (O-SII)	0,00%	0,00%
Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 διαθέσιμο για την εκπλήρωση των απαιτήσεων περί αποθεμάτων ασφαλείας	8,37%	8,70%
Ποσά μικρότερα από τα όρια για την αφαίρεση (πριν από στάθμιση κινδύνου)		
Άμεσες και έμμεσες τοποθετήσεις του ιδρύματος σε μέσα κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 οντοτήτων του χρηματοπιστωτικού τομέα στις περιπτώσεις που το ίδρυμα διαθέτει σημαντική επένδυση στις εν λόγω οντότητες (ποσό μικρότερο από το όριο του 10% και μετά την αφαίρεση των επιλέξιμων αρνητικών θέσεων)	18.973	18.869
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προκύπτουν από προσωρινές διαφορές (ποσό μικρότερο από το όριο του 10%, μετά την αφαίρεση της σχετικής φορολογικής υποχρέωσης)	-	1
Ανώτατα όρια σε ισχύ για τη συμπερίληψη προβλέψεων στο κεφάλαιο της κατηγορίας 2		
Ανώτατο όριο για την συμπερίληψη προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου στο κεφάλαιο της κατηγορίας 2 βάσει της τυποποιημένης προσέγγισης	37.575	40.893

4.6 Μεταβατικά Ίδια Κεφάλαια (συνέχεια)

Η αύξηση των 29 μονάδων βάσης του Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET 1) (με μεταβατικές διατάξεις) σε σύγκριση με τις 31 Δεκεμβρίου 2016, ήταν κυρίως ως αποτέλεσμα των πιο κάτω:

- i) της συνολικής μείωσης του Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1, κυρίως ως αποτέλεσμα:
  - των ζημιών του έτους (μείωση 117 μονάδες βάσης) πρωτίστως λόγω της αυξημένης χρέωσης για ζημιές απομείωσης και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου,
  - της καθαρής αύξησης των λοιπών συνολικών εσόδων (αύξηση 72 μονάδες βάσης) κυρίως λόγω της επανεκτίμησης των ομολόγων όπως έχουν αναπροσαρμοστεί από την Τράπεζα για σκοπούς εποπτικού κεφαλαίου και της θετικής επανεκτίμησης της γης και κτηρίων,
  - της αύξησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που προκύπτουν από φορολογικές ζημιές και των άυλων περιουσιακών στοιχείων καθώς και της επίδρασης της σταδιακής προσαρμογής των μεταβατικών διατάξεων (μείωση 48 μονάδες βάσης).

- ii) της συνολικής μείωσης των RWAs κυρίως ως αποτέλεσμα της μείωσης των καθαρών χρηματοδοτούμενων ανοιγμάτων σε αθέτηση (αύξηση 122 μονάδες βάσης).

4.7 Κύρια χαρακτηριστικά των Κεφαλαιακών Μέσων

Η κεφαλαιακή βάση του Ομίλου για κανονιστικούς σκοπούς χωρίζεται σε τρεις κύριες κατηγορίες: Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET 1), Πρόσθετη Κατηγορία 1 (AT1) και Κατηγορία 2 (T2).

Τα κύρια χαρακτηριστικά των κεφαλαιακών μέσων που εκδόθηκαν από τον Όμιλο στις 31 Δεκεμβρίου 2017 παρουσιάζονται πιο κάτω:

		1	2	3	4
		CET1	AT1	AT1	T2
1	Εκδότης	Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ	Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ	Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ	Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ
2	Μοναδικό αναγνωριστικό (π.χ. αναγνωριστικό CUSIP, ISIN ή Bloomberg για ιδιωτική τοποθέτηση)	CY0105570119	CY0144170111	CY0144180110	Δ/Ε
3	Εφαρμοστέα νομοθεσία/ies του μέσου	Κυπριακή Νομοθεσία	Κυπριακή Νομοθεσία	Κυπριακή Νομοθεσία	Κυπριακή Νομοθεσία
Κανονιστική επεξεργασία					
4	Κανόνες του CRR για τη μεταβατική περίοδο	CET1	AT1	AT1	T2
5	Κανόνες του CRR μετά τη μεταβατική περίοδο	CET1	AT1	AT1	T2
6	Επιλέξιμο σε ατομική/(υπο)ενοποιημένη / ατομική & (υπο)ενοποιημένη βάση	Ατομική και ενοποιημένη βάση	Ατομική και ενοποιημένη βάση	Ατομική και ενοποιημένη βάση	Ατομική και ενοποιημένη βάση
7	Τύπος μέσου	Μετοχικό κεφάλαιο	Δανειακό κεφάλαιο	Δανειακό κεφάλαιο	Δανειακό κεφάλαιο
8	Ποσό που αναγνωρίζεται στο εποπτικό κεφάλαιο (νόμισμα σε χιλιάδες κατά την πιο πρόσφατη ημερομηνία αναφοράς)	€99.237	€1.597	€128.070	€1.331
9	Ονομαστικό ποσό του μέσου	€0,01	€1.597	€128.070	€10.000
9 (α)	Τιμή έκδοσης	€1	€1	€1	€100
9 (β)	Τιμή εξαγοράς	Δ/Ε	στο άρτιο περιλαμβανομένων δεδουλευμένων τόκων και εξαιρουμένων οποιωνδήποτε τόκων που ακυρώθηκαν	στο άρτιο περιλαμβανομένων δεδουλευμένων τόκων και εξαιρουμένων οποιωνδήποτε τόκων που ακυρώθηκαν	στο άρτιο περιλαμβανομένων δεδουλευμένων τόκων
10	Λογιστική κατηγοριοποίηση	Ίδια κεφάλαια	Υποχρεώσεις - αποσβεσμένο κόστος	Υποχρεώσεις - αποσβεσμένο κόστος	Υποχρεώσεις - αποσβεσμένο κόστος
11	Αρχική ημερομηνία έκδοσης	Βλέπε Ετήσια Οικονομική Έκθεση, σημείωση για το Μετοχικό κεφάλαιο	30 Σεπτεμβρίου 2013	30 Σεπτεμβρίου 2013	1 Σεπτεμβρίου 2008
12	Αόριστης διάρκειας ή με ημερομηνία λήξης	Αόριστης διάρκειας	Αόριστης διάρκειας	Αόριστης διάρκειας	Με ημερομηνία λήξης
13	Αρχική ημερομηνία λήξης	Χωρίς ημερομηνία λήξης	Χωρίς ημερομηνία λήξης	Χωρίς ημερομηνία λήξης	31 Αυγούστου 2018

4.7 Κύρια χαρακτηριστικά των Κεφαλαιακών Μέσων (συνέχεια)

		1	2	3	4
		CET1	AT1	AT1	T2
14	Για ανάκληση από τον εκδότη απαιτείται προηγούμενη έγκριση από τις εποπτικές αρχές	Δ/Ε	Ναι	Ναι	Ναι
15	Προαιρετική ημερομηνία εξαγοράς, ενδεχόμενες ημερομηνίες εξαγοράς και ποσό εξαγοράς	Δ/Ε	Βλέπε Μέρος 4.2.1.1.3	Βλέπε Μέρος 4.2.1.1.3	Δ/Ε
16	Μεταγενέστερες ημερομηνίες εξαγοράς, κατά περίπτωση	Δ/Ε	Βλέπε Μέρος 4.2.1.1.3	Βλέπε Μέρος 4.2.1.1.3	Δ/Ε
Τοκομερίδια/μερίσματα					
17	Σταθερό ή κυμαινόμενο μερίσμα/τοκομερίδιο	Κυμαινόμενο	Σταθερό	Σταθερό	Κυμαινόμενο
18	Επιτόκιο τοκομεριδίου και κάθε σχετικός δείκτης	Δ/Ε	Ετήσιο 11% καταβάλλεται κάθε τρίμηνο	ετήσιο 10% καταβάλλεται κάθε τρίμηνο	Euribor 3 μηνών + 2,75% ετησίως
19	Ύπαρξη όρου αναστολής μερισμάτων/τοκομεριδίων	Ναι – Βλέπε Υπόσημείωση 2 πιο κάτω	Ναι	Ναι	Όχι
20 (α)	Με πλήρη διακριτική ευχέρεια, με μερική διακριτική ευχέρεια ή υποχρεωτικό (από άποψη χρόνου)	Δ/Ε	Πλήρη διακριτική ή μερική διακριτική ευχέρεια	Πλήρη διακριτική ή μερική διακριτική ευχέρεια	Δ/Ε
20 (β)	Με πλήρη διακριτική ευχέρεια, με μερική διακριτική ευχέρεια ή υποχρεωτικό (από άποψη ποσού)	Δ/Ε	Πλήρη διακριτική ή μερική διακριτική ευχέρεια	Πλήρη διακριτική ή μερική διακριτική ευχέρεια	Δ/Ε
21	Ύπαρξη δυνατότητας αναβάθμισης ή άλλου κινήτρου για εξόφληση	Δ/Ε	Όχι	Όχι	Ναι
22	Μη σωρευτικό ή σωρευτικό	Δ/Ε	Μη σωρευτικό	Μη σωρευτικό	Δ/Ε
23	Μετατρέψιμο ή μη μετατρέψιμο	Δ/Ε	Μετατρέψιμο	Μετατρέψιμο	Μη μετατρέψιμο
24	Εάν είναι μετατρέψιμο, το/τα γεγονός/(-τα) ενεργοποίησης	Δ/Ε	Βλέπε Μέρος 4.2.1.1.4 & 4.2.1.1.5	Βλέπε Μέρος 4.2.1.1.4 & 4.2.1.1.5	Δ/Ε
25	Εάν είναι μετατρέψιμο, πλήρης ή μερική μετατροπή	Δ/Ε	Μερική μετατροπή	Μερική μετατροπή	Δ/Ε
26	Εάν είναι μετατρέψιμο, ο συντελεστής μετατροπής	Δ/Ε	Βλέπε Μέρος 4.2.1.1.6 & 4.2.1.1.7	Βλέπε Μέρος 4.2.1.1.6 & 4.2.1.1.7	Δ/Ε
27	Εάν είναι μετατρέψιμο, υποχρεωτική ή προαιρετική μετατροπή	Δ/Ε	Υποχρεωτική ή προαιρετική	Υποχρεωτική ή προαιρετική	Δ/Ε
28	Εάν είναι μετατρέψιμο, ορίστε τον τύπο του μέσου στο οποίο γίνεται η μετατροπή	Δ/Ε	Κοινές μετοχές κατηγορίας 1	Κοινές μετοχές κατηγορίας 1	Δ/Ε
29	Εάν είναι μετατρέψιμο, ορίστε τον εκδότη του μέσου στο οποίο γίνεται η μετατροπή	Δ/Ε	Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ	Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ	Δ/Ε
30	Χαρακτηριστικά απόσβεσης	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
31	Εάν υφίσταται απόσβεση, το/τα γεγονός/(-τα) απόσβεσης	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
32	Εάν υφίσταται απόσβεση, πλήρης ή μερική απόσβεση	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
33	Εάν υφίσταται απόσβεση, μόνιμη ή προσωρινή απόσβεση	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε

4.7 Κύρια χαρακτηριστικά των Κεφαλαιακών Μέσων (συνέχεια)

		1	2	3	4
		CET1	AT1	AT1	T2
34	Εάν υφίσταται προσωρινή απόσβεση, περιγραφή του μηχανισμού απόσβεσης	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
35	Θέση στην ιεραρχία διαβάθμισης κατά τη ρευστοποίηση (προσδιορίστε τον τύπο μέσου που είναι αμέσως ανώτερος από το μέσο)	Δ/Ε	Βλέπε Μέρος 4.2.1.1	Βλέπε Μέρος 4.2.1.2	Βλέπε Μέρος 4.2.2.2
36	Μη συμμορφούμενα μεταβατικά χαρακτηριστικά	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
37	Εάν ναι, καθορίστε τα μη συμμορφούμενα χαρακτηριστικά	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε

Υποσημείωση: Η Τράπεζα απαγορεύεται να κάνει οποιαδήποτε διανομή μερίσματος στους μετόχους μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2017. Από την 1 Ιανουαρίου 2018, η Τράπεζα αποτρέπεται να προβεί σε οποιοδήποτε διανομές στους μετόχους της, στις περιπτώσεις όπου η απαγόρευση αυτή δεν συνιστά γεγονός αθέτησης της Τράπεζας.

4.8 Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας

Με βάση το Άρθρο 130(1) της Οδηγίας 2016/36/ΕΚ τα Κράτη Μέλη υποχρεούνται όπως απαιτούν από τα ιδρύματα να τηρούν αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας ειδικά για το κάθε ίδρυμα.

Προκειμένου να διασφαλιστούν η διαφάνεια και η συγκρισιμότητα μεταξύ των ιδρυμάτων, ο CRR απαιτεί από τα ιδρύματα να δημοσιοποιούν τα βασικά στοιχεία του υπολογισμού του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματός τους, στα οποία περιλαμβάνονται η γεωγραφική κατανομή των σχετικών πιστωτικών ανοιγμάτων και το τελικό ποσό του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας ειδικά για το κάθε ίδρυμα.

Όπως ορίζεται στο άρθρο 130 παράγραφος 1 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, το ποσοστό αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας ειδικά για κάθε ίδρυμα υπολογίζεται ως το γινόμενο του συνολικού ποσού έκθεσης σε κίνδυνο σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 του CRR και του ποσοστού αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας ειδικά για κάθε ίδρυμα

Όπως ορίζεται στο άρθρο 140 παράγραφος 1 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, το ποσοστό αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας ειδικά για το κάθε ίδρυμα είναι ο σταθμισμένος μέσος όρος των ποσοστών αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας που εφαρμόζονται στις χώρες όπου εντοπίζονται τα σχετικά πιστωτικά ανοίγματα του ιδρύματος. Η κατανομή ανά χώρα των πιστωτικών ανοιγμάτων παρατίθεται στον πιο κάτω πίνακα, σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1152/2014 της Επιτροπής.

Γεωγραφική κατανομή των πιστωτικών ανοιγμάτων που είναι σημαντικά για τον υπολογισμό του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας (€000)	Γενικά πιστωτικά ανοίγματα		Άνοιγμα του χαρτοφυλακίου συναλλαγών		Ανοίγματα τιτλοποίησης		Απαιτήσεις Ιδίων Κεφαλαίων				Συντελεστές στάθμισης απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων	Ποσοστό αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας
	TM	ΠΕΔ	TM	ΠΕΔ	TM	ΠΕΔ	Γενικά πιστωτικά ανοίγματα	Άνοιγμα του χαρτοφυλακίου συναλλαγών	Ανοίγματα τιτλοποίησης	Σύνολο		
Κύπρος	3.271.756	-	450	-	11.874	-	235.335	36	190	235.561	100%	0%

Σύμφωνα με το Άρθρο 2(5)(β) του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) Νο 1152/2014, μη-εγχώρια γενικά πιστωτικά ανοίγματα των οποίων το σύνολο δεν υπερβαίνει το 2% του συνόλου των γενικών πιστωτικών ανοιγμάτων, ανοιγμάτων χαρτοφυλακίου συναλλαγών, και ανοιγμάτων θέσεων τιτλοποίησης του ιδρύματος, τότε το ποσό αυτό μπορεί να κατανεμηθεί στη χώρα του ιδρύματος. Η Τράπεζα, δεδομένου ότι το υψηλότερο μη-εγχώριο πιστωτικό της άνοιγμα δεν υπερβαίνει το 2%, έχει κάνει χρήση αυτής της διακριτικής ευχέρειας κατανέμοντας όλα τα μη –εγχώρια ανοίγματα στην Κύπρο.

Ο πιο κάτω Πίνακας συνοψίζει τον υπολογισμό του αντί-κυκλικού ποσοστού ασφαλείας:

Ποσό του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας ειδικά για το ίδρυμα (€000)	Ποσό
Συνολικό ποσό ανοίγματος σε κίνδυνο	3.419.634
Ποσοστό αντικυκλικού ποσοστού αποθέματος ασφαλείας	0%
Απαιτήση τήρησης αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας ειδικά για το ίδρυμα	-

4.9 ΕΕ Λ11- Διαφορές μεταξύ του λογιστικού και κανονιστικού πεδίου εφαρμογής της ενοποίησης, και αντιστοίχιση των κατηγοριών των Οικονομικών Καταστάσεων με τις κατηγορίες κανονιστικού κινδύνου (Αρ. Αναφ. Υπόδειγμα 1: ΕΕ Λ11-Διαφορές μεταξύ του λογιστικού και κανονιστικού πεδίου εφαρμογής της ενοποίησης, και αντιστοίχιση των κατηγοριών των Οικονομικών Καταστάσεων με τις κατηγορίες κανονιστικού κινδύνου)

Διαφορές μεταξύ του λογιστικού και κανονιστικού πεδίου εφαρμογής της ενοποίησης, και αντιστοίχιση των κατηγοριών των οικονομικών καταστάσεων με τις κατηγορίες κανονιστικού κινδύνου - 2017 €000	Λογιστικές αξίες όπως παρουσιάζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις	Λογιστικές αξίες βάση του κανονιστικού πεδίου εφαρμογής ενοποίησης	Λογιστικές αξίες στοιχείων				
			Υπόκεινται στο πλαίσιο για πιστωτικό κίνδυνο	Υπόκεινται στο πλαίσιο πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου (CRR)	Υπόκεινται στο πλαίσιο για τιτλοποίηση	Υπόκεινται στο πλαίσιο κινδύνου αγοράς	Δεν υπόκεινται σε κεφαλαιακές απαιτήσεις ή αφαιρούνται από το κεφάλαιο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία							
Μετρητά και καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	2.293.754	2.293.753	2.293.753	-	-	2.293.753	-
Καταθέσεις σε άλλες τράπεζες	348.176	336.273	336.273	-	-	336.273	-
Χορηγήσεις σε πελάτες	2.766.738	2.766.738	2.766.738	-	-	2.766.738	-
Επενδύσεις σε χρεόγραφα	1.018.902	1.018.090	1.006.216	-	11.874	1.018.090	-
Επενδύσεις σε μετοχές και σε Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων	30.037	9.231	8.781	-	-	9.231	-
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	-	33.748	33.748	-	-	33.748	-
Επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία	7.600	7.600	7.600	-	-	7.600	-
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	102.541	95.990	95.990	-	-	95.990	-
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	34.254	18.299	-	-	-	-	18.299
Φορολογικές απαιτήσεις	553	77	77	-	-	77	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	12.286	12.286	2.457	-	-	2.457	9.829
Παράγωγα περιουσιακά στοιχεία	229	229	-	229	-	229	-
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	231.567	194.145	194.145	-	-	194.145	-
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	6.846.637	6.786.459	6.745.778	229	11.874	6.755.874	28.128
Υποχρεώσεις							
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	176.355	176.355	-	-	-	176.355	-
Καταθέσεις και άλλοι λογαριασμοί πελατών	5.808.125	5.820.066	-	-	-	5.820.066	-
Φορολογικές υποχρεώσεις	5.263	5.171	-	-	-	5.171	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	2.498	2.351	-	-	-	2.351	-
Παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	5.212	5.212	-	5.212	-	5.212	-
Λοιπές υποχρεώσεις	147.221	88.104	11.503	-	-	88.104	-
Δανειακό κεφάλαιο	139.667	139.667	-	-	-	-	139.667
Σύνολο υποχρεώσεων	6.284.341	6.236.926	11.503	5.212	-	6.097.259	139.667

4.9 ΕΕ ΛΙ1-Διαφορές μεταξύ λογιστικού και κανονιστικού πεδίου εφαρμογής ενοποίησης και αντιστοίχιση των κατηγοριών από τις Οικονομικές Καταστάσεις με τις κανονιστικές κατηγορίες κινδύνου (συνέχεια)

Οι διαφορές μεταξύ των λογιστικών αξιών που αναφέρονται στις ενοποιημένες ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις και των λογιστικών αξιών που αναφέρονται στο κανονιστικό πεδίο εφαρμογής ενοποίησης προκύπτουν από διαφορετικούς κανόνες ενοποίησης που εφαρμόζονται για προληπτικούς σκοπούς. Η βάση ενοποίησης για προληπτικούς σκοπούς περιλαμβάνει μόνο θυγατρικές εταιρείες που αποτελούν τη βάση για τον υπολογισμό των κανονιστικών κεφαλαιακών απαιτήσεων. Οι πληροφορίες βάση της ενοποίησης για λογιστικούς σκοπούς και η ενοποίηση της βάσης για προληπτικούς σκοπούς παρουσιάζονται στην Ενότητα 1.3 Πεδίο εφαρμογής. Επιπλέον, η συμφωνία μεταξύ της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης όπως παρουσιάζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου με την κατάσταση οικονομικής θέσης που ετοιμάστηκε για κανονιστικούς σκοπούς παρουσιάζεται στην Ενότητα 4.4.

Στη στήλη «Υπόκεινται στο πλαίσιο για κίνδυνο αγοράς» περιλαμβάνονται οι θέσεις του χαρτοφυλακίου συναλλαγών που υπόκεινται σε κίνδυνο επιτοκίου, συναλλάγματος και μετοχικού κεφαλαίου, καθώς και σε στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που υπόκεινται σε συναλλαγματικό κίνδυνο (περιλαμβάνει όλα τα περιουσιακά στοιχεία και όλες τις υποχρεώσεις της Τράπεζας, εκτός από τις περιπτώσεις που αφαιρούνται από τα Ίδια Κεφάλαια). Τα ποσά που αναφέρθηκαν στη στήλη «Λογιστικές αξίες στη βάση του πεδίου εφαρμογής της κανονιστικής ενοποίησης» δεν ισοδυναμούν με το άθροισμα των ποσών που αναφέρονται στις υπόλοιπες στήλες του πιο πάνω πίνακα, δεδομένου ότι ορισμένα στοιχεία υπόκεινται σε κανονιστικές κεφαλαιακές απαιτήσεις τόσο στο πλαίσιο του CRR (παράγωγα) όσο και του πλαισίου κινδύνου αγοράς (όπως περιγράφεται πιο πάνω).

4.10 ΕΕ ΛΙ2 - Βασικές πηγές διαφορών μεταξύ των κανονιστικών ποσών ανοιγμάτων και της λογιστικής αξίας στις Οικονομικές Καταστάσεις (Αρ. Αναφ. Υπόδειγμα 2: ΕΕ ΛΙ2 - Βασικές πηγές διαφορών μεταξύ των κανονιστικών ποσών ανοιγμάτων και της λογιστικής αξίας στις Οικονομικές Καταστάσεις)

Βασικές πηγές διαφορών μεταξύ των κανονιστικών ποσών ανοιγμάτων και της λογιστικής αξίας στις οικονομικές καταστάσεις- 2017 €000	Σύνολο	Στοιχεία που υπόκεινται στο			
		Πλαίσιο πιστωτικού κινδύνου	Πλαίσιο CRR	Πλαίσιο για τιτλοποίηση	Πλαίσιο κινδύνου αγοράς
	€000	€000	€000	€000	€000
Λογιστική αξία ενεργητικού με βάση το πεδίο εφαρμογής της κανονιστικής ενοποίησης (σύμφωνα με το υπόδειγμα ΕΕ ΛΙ1)	6.786.459	6.745.778	229	11.874	6.755.874
Λογιστική αξία υποχρεώσεων με βάση το πεδίο εφαρμογής της κανονιστικής ενοποίησης (σύμφωνα με το υπόδειγμα ΕΕ ΛΙ1)	(6.236.926)	(11.503)	(5.212)	-	(6.097.259)
Συνολικό καθαρό ποσό με βάση το πεδίο εφαρμογής της κανονιστικής ενοποίησης	549.533	6.734.275	(4.983)	11.874	658.615
Αξίες ανοιγμάτων εκτός ισολογισμού	958.349	252.867	-	-	-
Διαφορές λόγω διαφορετικών κανόνων συμψηφισμού, εκτός αυτών που περιλαμβάνονται ήδη στη σειρά «Λογιστική αξία υποχρεώσεων με βάση το πεδίο εφαρμογής της κανονιστικής ενοποίησης»	4.724	-	4.724	-	-
Στοιχεία που δεν υπόκεινται σε κεφαλαιακές απαιτήσεις ή αφαιρούνται από το κεφάλαιο	(28.128)	-	-	-	-
Διαφορές λόγω άλλων αφαιρέσεων από το κεφάλαιο	(14.793)	-	-	-	-
Υποχρεώσεις που δεν υπόκεινται στο πεδίο εφαρμογής των RWAs	6.225.423	-	-	-	-
Ποσά ανοιγμάτων που λαμβάνονται υπόψη για κανονιστικούς σκοπούς	7.695.108	6.987.142	(259)	11.874	658.615

«Ποσά εκτός ισολογισμού» που αναφέρονται στη στήλη «Σύνολο» δεν ισούνται με τα ποσά που αναφέρονται στη στήλη «Πλαίσιο για πιστωτικό κίνδυνο», καθώς αυτά παρουσιάστηκαν μετά την εφαρμογή του σχετικού συντελεστή μετατροπής.

«Οι διαφορές που οφείλονται σε διαφορετικούς κανόνες συμψηφισμού εκτός εκείνων που έχουν ήδη περιληφθεί στη γραμμή 'Λογιστική αξία υποχρεώσεων με βάση το πεδίο εφαρμογής της κανονιστικής ενοποίησης'» περιλαμβάνουν την προσθήκη για συναλλαγές παραγώγων, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο σύγκρισης με τιμές αγοράς (Mark-to-Market) του CCR.

«Στοιχεία που δεν υπόκεινται σε κεφαλαιακές απαιτήσεις ή αφαιρούνται από το κεφάλαιο» αφορούν το μέρος των άυλων περιουσιακών στοιχείων και των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που αφαιρούνται από το κεφάλαιο CET 1 σύμφωνα με το Άρθρο 36 παράγραφος 1 του CRR και λαμβάνοντας υπόψη το μεταβατικό καθεστώς που εφαρμόζεται για το οικονομικό έτος 2017.

5. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Αυτή η ενότητα περιγράφει την οργάνωση της Τράπεζας και τους μηχανισμούς διαχείρισης κινδύνων.

5.1 Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων

Κατά την διάρκεια του 2017, η Τράπεζα συνέχισε τις προσπάθειες βελτίωσης του πλαισίου μέσω του οποίου αναγνωρίζει, αξιολογεί, παρακολουθεί και ελέγχει τους κινδύνους.

Τον Μάρτιο του 2016, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε το Εταιρικό Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΠΔΚ), το οποίο είναι το ανώτερο πλαίσιο στην αρχιτεκτονική των πλαισίων διαχείρισης κινδύνων. Το ΕΠΔΚ καθορίζει την προσέγγιση όσον αφορά την αναγνώριση, αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων του Ομίλου:

Το ΕΠΔΚ:

- αποτελεί το πλαίσιο κάτω από το οποίο αναπτύσσονται όλα τα πλαίσια, πολιτικές και διαδικασίες που αφορούν την Διαχείριση Κινδύνων
- καθορίζει τις αρχές διαχείρισης κινδύνων και εφαρμόζεται για όλους τους κινδύνους που αναλαμβάνει και διαχειρίζεται η Τράπεζα
- καθορίζει τους ρόλους του Διοικητικού Συμβουλίου ως το σώμα που έχει την τελική ευθύνη για το περιβάλλον διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου, ως επίσης και τη δομή, τους ρόλους και τις ευθύνες των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου αλλά και των Εκτελεστικών Επιτροπών όσον αφορά την διαχείριση κινδύνων (βλέπε παράγραφο 5.1.1)
- επιβεβαιώνει την υιοθέτηση του μοντέλου τριών γραμμών άμυνας και καθορίζει τον ρόλο της κάθε γραμμής (βλέπε παράγραφο 5.1.2)
- αναγνωρίζει την σημασία για το Διοικητικό Συμβούλιο της δημιουργίας εύρωστης κουλτούρας διαχείρισης κινδύνων και στηρίζει τους κύριους παράγοντες που συμβάλλουν σε ένα περιβάλλον ανοιχτό και διαφανές, όπου καλά εκπαιδευμένοι και ενημερωμένοι υπάλληλοι αναλαμβάνουν κινδύνους προς επίτευξη της στρατηγικής του Ομίλου σε ένα καθεστώς ξεκάθαρων πολιτικών (βλέπε παράγραφο 5.1.3)
- καθορίζει την δομή των διαφόρων πλαισίων διαχείρισης κινδύνων και πολιτικών προς χρήση σε όλη την Τράπεζα

Κατά τη διάρκεια του 2017 το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε το αναθεωρημένο Πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων που αναπτύχθηκε από την Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων με βάση τα διεθνή πρότυπα και τις βέλτιστες πρακτικές. Το αναθεωρημένο Πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων είναι μέρος του ευρύτερου Πλαισίου Εταιρικής Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΠΔΚ) που καθορίζει την διαδικασία για την σύνθεση του Πλαισίου Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων, που βασίζεται στην Αξιολόγηση των Σημαντικών Κινδύνων (Material Risk Assessment), με άμεση συμβολή στο Στρατηγικό Πλάνο και την Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης της Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ). Το Πλαίσιο συμπεριλαμβάνει ποσοτικά αλλά και ποιοτικά όρια για ένα ευρύ φάσμα κατηγοριών κινδύνων που αντιμετωπίζει η Τράπεζα και καθορίζει τις ευθύνες για την εφαρμογή του, την διαχείριση και την διακυβέρνηση του (που συμπεριλαμβάνει επίσης το πλαίσιο αναφοράς των παραβιάσεων) με βάση το μοντέλο των «Τριών Γραμμών Άμυνας» και το Πλαίσιο Εταιρικής Διαχείρισης Κινδύνων.

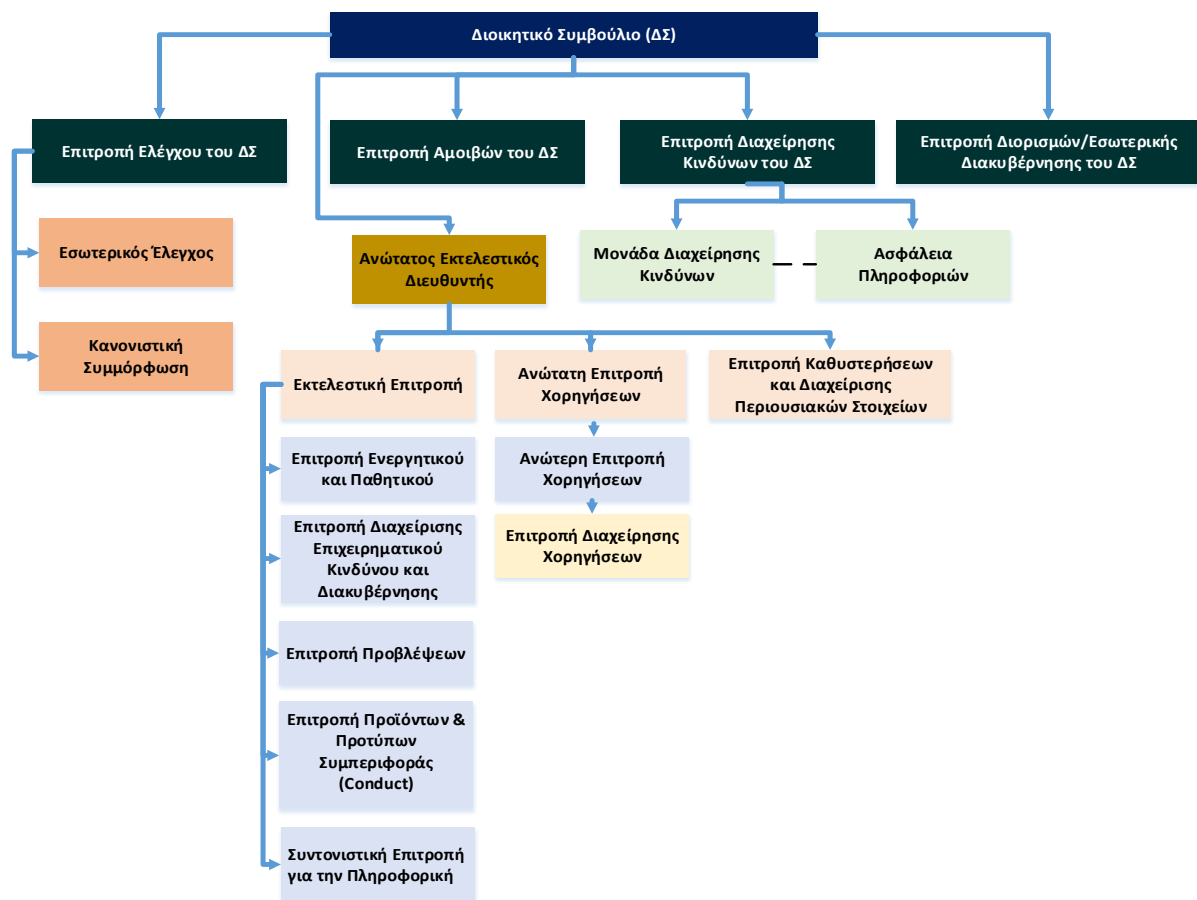
Στις 14 Μαρτίου 2017, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε επίσης ένα αναθεωρημένο Καταστατικό της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων. Μια από τις βασικές αλλαγές στο Καταστατικό, είναι η δημιουργία μιας νέας μονάδας που ονομάζεται «Υπηρεσία Πιστωτικής Ανάλυσης και Αξιολόγησης», η οποία συστάθηκε με πρωταρχικό στόχο τον εντοπισμό και την αξιολόγηση πιστωτικού κινδύνου όπως επίσης και την παροχή ανεξάρτητων συμβουλών και συστάσεων, ως δεύτερη γραμμή άμυνας, στις Επιτροπές Έγκρισης Χορηγήσεων. Οι αλλαγές έχουν στόχο να βελτιώσουν την οργάνωση της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων και να ενισχύσουν το ρόλο της δεύτερης γραμμής άμυνας καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου διαχείρισης κινδύνων, με ιδιαίτερη έμφαση στους σημαντικούς κινδύνους της Τράπεζας. Επιπλέον, οι υπόλοιπες μονάδες έχουν μετονομαστεί και οι ρόλοι και ευθύνες τους έχουν ενισχυθεί για να ανταποκριθούν καλύτερα στις κανονιστικές απαιτήσεις και να συμμορφώνονται με τις βέλτιστες πρακτικές.

5.1.1 Διακυβέρνηση Κινδύνων

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το κύριο διοικητικό όργανο της Τράπεζας και είναι υπεύθυνο για: (α) την έγκριση των πολιτικών σε σχέση με τους τύπους και το επίπεδο των κινδύνων που επιτρέπεται να αναλάβει η Τράπεζα στην υλοποίηση των στρατηγικών και επιχειρησιακών της σχεδίων και (β) τη διατήρηση επαρκούς περιβάλλοντος ελέγχου για τη διαχείριση των κυριότερων κινδύνων.

Όπως φαίνεται στο πιο κάτω διάγραμμα, διάφορες Εκτελεστικές Επιτροπές και Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου υποβοηθούν το έργο του Διοικητικού Συμβουλίου στην εκπλήρωση των προαναφερθέντων ευθυνών. Επίσης, υποβοηθούν στην παρακολούθηση της ενσωμάτωσης του Εταιρικού Πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων στις λειτουργίες της Τράπεζας.

Δομή Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου και Εκτελεστικών Επιτροπών

Τα βασικά καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου παρουσιάζονται πιο κάτω. Οι Επιτροπές υπόκεινται σε πλήρης Όρους Εντολής, οι οποίοι είναι διαθέσιμοι στην Έκθεση περί Εταιρικής Διακυβέρνησης για το έτος 2017, η οποία βρίσκεται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας, μαζί με επιπρόσθετες πληροφορίες για την σύνθεση των Επιτροπών.

Σύμφωνα με τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες της, η **Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων** του Διοικητικού Συμβουλίου, μεταξύ άλλων:

- Καθορίζει και υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση τις αρχές, τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνου, διάθεσης ανάληψης κινδύνων σε σχέση με την ανάληψη και διαχείριση όλων των ειδών κινδύνων και χρήση κεφαλαίων που να ανταποκρίνονται στους επιχειρηματικούς στόχους της Τράπεζας, του Ομίλου και/ή κάθε θυγατρικής εταιρείας ξεχωριστά.
- Πρωθει κουλτούρα επίγνωσης κινδύνων, παρέχει συμβουλές και διαμορφώνει συστάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο για την αποτελεσματική εφαρμογή του Πλαισίου Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων και της στρατηγικής κινδύνου του Ομίλου,

- Αξιολογεί και υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση τις εποπτικές αναφορές για την 'Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακών Επάρκειας' (ΕΔΑΚΕ), την 'Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης της Επάρκειας Ρευστότητας' (ΕΔΑΕΡ) και το 'Σχέδιο Ανάκαμψης Ομίλου',
- Εξετάζει κατά πόσο τα κίνητρα που παρέχονται από το σύστημα αμοιβών λαμβάνουν υπόψη τον κίνδυνο συγκέντρωσης, το κεφάλαιο, την ρευστότητα και την πιθανότητα και το χρονοδιάγραμμα των κερδών,
- Επιβλέπει την λειτουργία της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων και της Υπηρεσίας Ασφάλειας Πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένου του Καταστατικού της κάθε Μονάδας, των πολιτικών και του Επικεφαλή της Μονάδας καθώς και το σχεδιασμό, τη λειτουργία, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων και ασφάλειας πληροφοριών,
- Καθορίζει τη φύση, το ποσό και τη μορφή των πληροφοριών που είναι απαραίτητα για την επίβλεψη της κατάστασης κινδύνου του Ομίλου,
- Αξιολογεί και κάνει συστάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τους κινδύνους που σχετίζονται με νέες αγορές, εταιρείες ή επιχειρηματικές δραστηριότητες,
- Εξετάζει κατά πόσο τα κίνητρα που προσφέρονται από το σύστημα αμοιβών λαμβάνουν υπόψη τους κινδύνους, το κεφάλαιο, τη ρευστότητα και την πιθανότητα και χρονοδιάγραμμα εσόδων.

Κατά το 2017, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συνήλθε σε είκοσι δύο συνεδρίες, δύο από τις οποίες ήταν κοινές συνεδρίες με την Επιτροπή Ελέγχου.

Σύμφωνα με τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες της, η **Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου** μεταξύ άλλων:

- Παρακολουθεί την ακεραιότητα, εγκυρότητα και αξιοπιστία της τριμηνιαίας και ετήσιας διαδικασίας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και των Οικονομικών Καταστάσεων του Ομίλου καθώς επίσης και οποιονδήποτε επίσημων ανακοινώσεων σχετικά με τη χρηματοοικονομική επίδοση του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένων των προβλέψεων σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές και πρότυπα
- Επιβλέπει τη σχέση μεταξύ του Ομίλου και των εξωτερικών ελεγκτών του, συμπεριλαμβανομένου του διορισμού, την αποτελεσματικότητά τους και άλλων μη-ελεγκτικών υπηρεσιών που προσφέρονται,
- Επιβλέπει την λειτουργία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, συμπεριλαμβανομένου του καταστατικού της Μονάδας, των πολιτικών και του Επικεφαλή της Μονάδας, καθώς και το σχεδιασμό, τη λειτουργία, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου και των συστημάτων πληροφόρησης του Ομίλου, βάσει των εκθέσεων της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου και των εκθέσεων των εξωτερικών Ελεγκτών και των αρμόδιων εποπτικών αρχών,
- Επιβλέπει την λειτουργία της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένου του καταστατικού της Μονάδας, του ετήσιου σχεδίου ελέγχου της Μονάδας, του Επικεφαλή της Μονάδας και των εργασιών της, καθώς και την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του Πλαισίου Κανονιστικής Συμμόρφωσης (συμπεριλαμβανομένων του Προγράμματος Παρακολούθησης Κανονιστικής Συμμόρφωσης και των Πολιτικών Κανονιστικής Συμμόρφωσης),
- Επιβλέπει τις ενέργειες της Ανώτερης Διεύθυνσης για την αντιμετώπιση αδυναμιών ελέγχου, μη-συμμόρφωση με τις πολιτικές, τους νόμους και τους κανονισμούς και άλλες αδυναμίες που εντοπίζονται από τους εξωτερικούς και εσωτερικούς Ελεγκτές, Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου και τις εποπτικές αρχές,
- Εξετάζει οποιοσδήποτε σημαντικές συναλλαγές, οποιασδήποτε φύσης, που διεκπεραιώνονται από την Τράπεζα ή/και τις θυγατρικές της εταιρείες, στις οποίες έχει οποιοδήποτε άμεσο ή έμμεσο σημαντικό ενδιαφέρον Μέλος του Δ.Σ., ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής, Ανώτερο Διευθυντικό Στέλεχος, ο Γραμματέας της Εταιρείας, ο Ελεγκτής ή μεγαλομέτοχος της Εταιρείας (ο οποίος κατέχει άμεσα ή έμμεσα πέραν του 5% του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας ή των δικαιωμάτων ψήφου

της), ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι αυτές οι συναλλαγές διεκπεραιώνονται εντός των πλαισίων των κανονικών εμπορικών πρακτικών της Τράπεζας (υπό συνήθεις εμπορικούς όρους). Ο ορισμός αφορά και τα Μέλη Διοικητικών Συμβουλίων θυγατρικών εταιρειών,

- Με τη βοήθεια του/της Λειτουργού Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, ετοιμάζει την Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου περί Εταιρικής Διακυβέρνησης που συμπεριλαμβάνεται στην Ετήσια Έκθεση του Ομίλου.

Κατά το 2017, η Επιτροπή Ελέγχου συνήλθε σε είκοσι δύο συνεδρίες, δύο από τις οποίες ήταν κοινές συνεδρίες με την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.

Σύμφωνα με τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες της, η **Επιτροπή Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου** μεταξύ άλλων:

- Εξετάζει και υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση την Πολιτική Αμοιβών και τις Πρακτικές Αποδοχών του Ομίλου, διασφαλίζοντας πως είναι σύμφωνες με τη διάθεση ανάληψης κινδύνων της Τράπεζας, αποτρέποντας συγκρούσεις συμφερόντων και προωθώντας την υγιά και αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων,
- Η Επιτροπή Αμοιβών εξετάζει και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο την Ετήσια Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών, η οποία αποτελεί μέρος της Ετήσιας Έκθεσης της Τράπεζας, και υποβάλλεται στην Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων για ψήφιση,
- Εξετάζει και εγκρίνει την Ετήσια Γνωστοποίηση Αμοιβών, η οποία ετοιμάζεται από την υπηρεσία Ανθρώπινου Δυναμικού για συμπερίληψη στις σημειώσεις των ετήσιων Λογαριασμών και την Πολιτική Αμοιβών,
- Εξετάζει, διαμορφώνει και ετοιμάζει προτάσεις, για έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τα πακέτα αμοιβών, συμπεριλαμβανομένων των ωφελημάτων αφυπηρέτησης και άλλων ωφελημάτων, για τα Εκτελεστικά και μη-Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, του Διοικητικού Συμβουλίου των θυγατρικών ή συνδεδεμένων εταιρειών του Ομίλου ή οποιασδήποτε άλλης εταιρείας στην οποία η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να διορίζει Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τον Γραμματέα της Τράπεζας, καθώς επίσης και για τον/την Ανώτατο Εκτελεστικό Διευθυντή, τα άτομα που αναφέρονται απ' ευθείας σε αυτόν/αυτή και τους επικεφαλής των Λειτουργιών Ελέγχου.

Κατά το 2017 η Επιτροπή Αμοιβών συνήλθε σε τέσσερις συνεδρίες.

Σύμφωνα με τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες της, η **Επιτροπή Διορισμών / Εσωτερικής Διακυβέρνησης** μεταξύ άλλων:

- Ετοιμάζει προτάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο που αφορούν την επιλογή υποψήφιων ατόμων ως Εκτελεστικών και μη Εκτελεστικών Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή των Διοικητικών Συμβουλίων των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου ή συνδεδεμένων εταιρειών του Ομίλου ή οποιασδήποτε άλλης εταιρείας στην οποία η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να διορίζει Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, είτε για τη συμπλήρωση εκτάκτως κενωθείσας ή κενής θέσης είτε μετά την αφυπηρέτηση Μελών,
- Επιβεβαιώνει πως υπάρχει αποτελεσματική εσωτερική διακυβέρνηση και αξιολογεί την συμμόρφωση με τις πολιτικές με τις εσωτερικές διαδικασίες όπως αυτές έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο
- Εξετάζει και υποβάλλει εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση πολιτικές για την υποψηφιότητα, αξιολόγηση, επιλογή, διαδοχή, συνεχή αξιολόγηση και εισαγωγή / εκπαίδευση των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου,
- Εξετάζει και εισηγείται προς το Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση πολιτικές για την πρόσληψη, τη συνεχή αξιολόγηση και διαδοχή των στελεχών που κατέχουν κείριες θέσεις,
- Αναθεωρεί περιοδικά την πολιτική πρόσληψης, εναλλαγής και προαγωγών προσωπικού, υποβάλλοντας τις σχετικές εκθέσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας,

Κατά το 2017, η Επιτροπή Διορισμών / Εσωτερικής Διακυβέρνησης συνήλθε σε δώδεκα συνεδρίες.

Αλλαγές Διευθυντών Μονάδων Ελέγχου, Διαχείρισης Κινδύνων, Συμμόρφωσης και Εσωτερικού Ελέγχου:

- Η Κα. Μαρίνα Κολοκοτρώνη, Ανώτατη Διευθύντρια Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Τράπεζας, παραιτήθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 2018. Ο Κος Ματθαίος Χαραλαμπίδης έχει οριστεί ως Ανώτατος Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Εκκρεμεί έγκριση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για το διορισμό του.
- Ο Κος. Στέφανο Καποτάγλι, Ανώτατος Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων, παραιτήθηκε κατόπιν κοινής συναίνεσης στις 8 Μαρτίου 2018. Μέχρι το διορισμό νέου Ανώτατου Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων, ο κος. Γιάννης Ιωάννου, Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας, ανέλαβε ως Μεταβατικός Ανώτατος Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων.

Αλλαγές στην Δομή των Εκτελεστικών Επιτροπών:

Το Δεκέμβριο 2017 το Διοικητικό Συμβούλιο είχε ειδοποιηθεί για αλλαγές στην δομή των Εκτελεστικών Επιτροπών, που μπήκαν σε εφαρμογή το πρώτο τρίμηνο του 2018. Οι κύριες αναβαθμίσεις στην Δομή Διακυβέρνησης, επικεντρώθηκαν στα μέλη, αντιπρόσωπους, αποδοτικότητα στην λήψη αποφάσεων, και άλλες απλοποιήσεις για να εξασφαλιστεί ότι οι Επιτροπές αντιπροσωπεύονται σωστά, και λειτουργούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, εξασφαλίζοντας γρήγορη λήψη αποφάσεων, δομημένες με τρόπο που να στηρίζουν την Τράπεζα να πετύχει τους στόχους της με βάση την Στρατηγική της Τράπεζας και το Λειτουργικό Μοντέλο.

Η αναθεωρημένη δομή των Εκτελεστικών Επιτροπών αποτελείται από δύο κατηγορίες, 'Επιτροπές σε Επίπεδο Πελάτη-Συναλλαγής' και 'Επιτροπές σε επίπεδο Τράπεζας-Χαρτοφυλακίου'.

α. Επιτροπές σε επίπεδο Πελάτη-Συναλλαγής

Επιτροπές για πελάτες-συναλλαγές συμπεριλαμβάνουν την Ανώτατη Επιτροπή Χορηγήσεων, την Επιτροπή Καθυστερήσεων και Διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων που προεδρεύει ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής (ΑΕΔ) και μέλη της είναι ανώτερα διευθυντικά στελέχη από τον τομέα διαχείρισης Χορηγήσεων και άλλες λειτουργικές μονάδες. Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνου θα παρευρίσκεται ως μέλος αλλά χωρίς το δικαίωμα ψήφου στις Επιτροπές Χορηγήσεων (με δικαίωμα παραπομπής) και η σχετική μονάδα χορηγήσεων θα έχει πάγια πρόσκληση να παρουσιάσει τα αιτήματα και να απαντήσει σε οποιεσδήποτε ερωτήσεις. Η διαδικασία έγκρισης χορηγήσεων έχει τροποποιηθεί για να είναι συμβατή με την αναθεωρημένη οργανωτική δομή του Ομίλου και να βεβαιωθεί ότι υπάρχουν αναβαθμισμένοι μηχανισμοί στην Πρώτη και Δεύτερη γραμμή άμυνας.

β. Επιτροπές σε επίπεδο Τράπεζας-Χαρτοφυλακίου

Οι Επιτροπές σε επίπεδο Τράπεζας-Χαρτοφυλακίου αναφέρονται σε δραστηριότητες σε επίπεδο Ομίλου, και η σύνθεση τους έχει αναθεωρηθεί για να υπάρχει καλύτερη αντιπροσώπηση από τις εκτελεστικές μονάδες. Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι το ανώτερο εκτελεστικό σώμα στην Τράπεζα με αριθμό υπό-Επιτροπών και είναι υπεύθυνη για να καθοδηγά τις καθημερινές επιχειρηματικές δραστηριότητες. Η Εκτελεστική Επιτροπή επιβλέπει την εκτέλεση της στρατηγικής της Τράπεζας σε σχέση με την διάθεση ανάληψης κινδύνου που έχει καθοριστεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα και με τους σχετικούς νόμους, νομοθεσίες και αρχές εταιρικής διακυβέρνησης.

5.1.2 Οι Τρεις Γραμμές Άμυνας – ρόλοι, ευθύνες, υποχρεώσεις

Η Τράπεζα λειτουργεί το Μοντέλο Τριών Γραμμών Άμυνας με τις ευθύνες να διανέμονται ως πιο κάτω:

Πρώτη Γραμμή	Δεύτερη Γραμμή	Τρίτη Γραμμή
<ul style="list-style-type: none"> • Η πρώτη γραμμή άμυνας περιλαμβάνει τις διευθύνσεις γραμμών αναφοράς των επιχειρηματικών μονάδων οι οποίες εμπλέκονται στον καθημερινό προσδιορισμό, ανάληψη και διαχείριση του κινδύνου και έχουν την απόλυτη ιδιοκτησία των κινδύνων που αναλαμβάνονται, • Οι επιχειρηματικές μονάδες ακολουθούν τις διαδικασίες και τους ελέγχους όπως αυτοί αναφέρονται στα πλαίσια και στις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας. Έχουν επίσης την ευθύνη να εφαρμόζουν διορθωτικές ενέργειες για την αντιμετώπιση ελλείψεων στις διαδικασίες και στους ελέγχους, • Οι διευθύνσεις γραμμών αναφοράς καθοδηγούν την ανάπτυξη και εφαρμογή των πλαισίων κινδύνων, πολιτικών και διαδικασιών διασφαλίζοντας ότι οι δραστηριότητες είναι σύμφωνες με τους στόχους της Τράπεζας.	<ul style="list-style-type: none"> • Η δεύτερη γραμμή άμυνας επιβλέπει τη διαχείριση κινδύνων. Η δεύτερη γραμμή άμυνας καθορίζει, σε διαβούλευση με την πρώτη γραμμή, τις πολιτικές που η πρώτη γραμμή πρέπει να ακολουθεί, • Η δεύτερη γραμμή δίνει επίσης υποστήριξη στην εφαρμογή και ενσωμάτωση αυτών των πολιτικών μέσα στον οργανισμό, • Η δεύτερη γραμμή έχει την ευθύνη για τη διασφάλιση ότι οι πολιτικές, οι κίνδυνοι και η στρατηγική είναι ευθυγραμμισμένα, • Η δεύτερη γραμμή έχει την ευθύνη να παρέχει διασφάλιση στον εσωτερικό έλεγχο ότι οι πολιτικές και διαδικασίες έχουν εφαρμοσθεί στην πρώτη γραμμή.	<ul style="list-style-type: none"> • Εσωτερικός Έλεγχος – η τρίτη γραμμή άμυνας προσφέρει ανεξάρτητη αντικειμενική διασφάλιση ότι η ιδιοκτησία, διαχείριση και επίβλεψη των κινδύνων γίνεται αποτελεσματικά από την πρώτη και δεύτερη γραμμή άμυνας.

5.1.3 Κουλτούρα Κινδύνου

Το Διοικητικό Συμβούλιο τονίζει τη σημαντικότητα της ύπαρξης μιας ισχυρής κουλτούρας κινδύνου στην Τράπεζα, η οποία μπορεί να περιγραφεί καλύτερα με τα εξής:

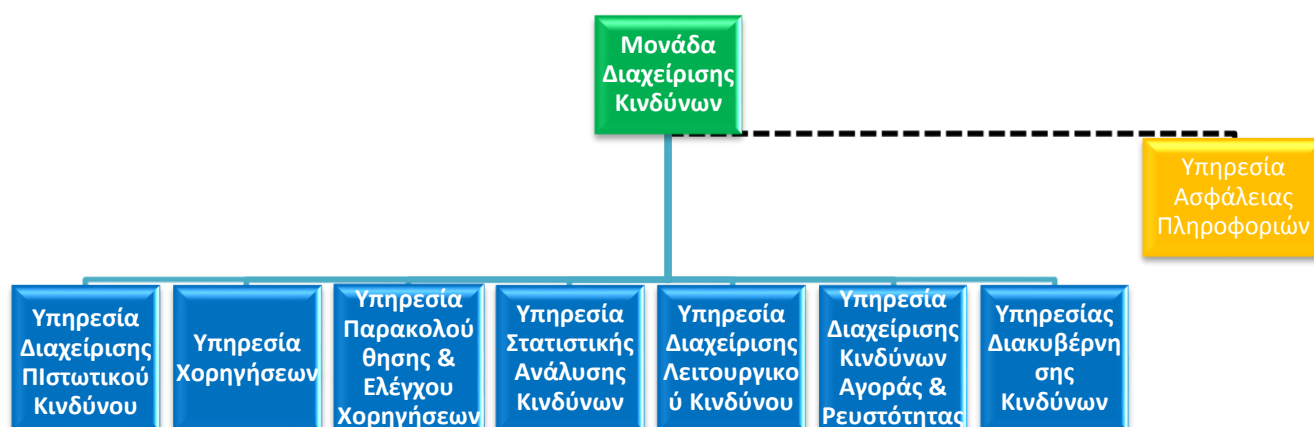
- Ένας σαφής "τόνος από την κορυφή" που ενδυναμώνει και ενσωματώνει μια ισχυρή κουλτούρα διακυβέρνησης,
- Μια σαφής επιχειρηματική στρατηγική, η οποία είναι καλά γνωστή και κατανοητή σε ολόκληρη την Τράπεζα,
- Μια διάθεση για ανάληψη κινδύνων που είναι σύμφωνη με την επιχειρηματική στρατηγική και ενσωματώνεται στην καθημερινή διαχείριση της Τράπεζας,
- Κοινή ευθύνη μεταξύ των λειτουργιών της πρώτης γραμμής και ελέγχου με τους αντίστοιχους ρόλους να είναι καλά κατανοητοί, αξιόπιστοι και σεβαστοί,
- Σαφή και καλά κατανοητά πλαίσια και πολιτικές κινδύνου,
- Έμπιστη και ενημερωμένη λήψη αποφάσεων με έντονη αίσθηση προσωπικής ευθύνης,
- Ανοιχτά κανάλια επικοινωνίας σε όλη την Τράπεζα για την ελεύθερη επικοινωνία, πρόκληση και αντιμετώπιση των θεμάτων
- Ένα κατάλληλο με διαφοροποιημένους κινδύνους περιβάλλον ελέγχου που να παρακολουθείται στενά,
- Συνεχής κατάρτιση και ανάπτυξη όλων των εργαζομένων που ασχολούνται με τη λήψη και τον έλεγχο του κινδύνου,
- Δεν υπάρχει ανοχή για δεοντολογικές παραβιάσεις που εντοπίζονται και διαχειρίζονται ταχέως, και
- Αποτελεσματικοί μηχανισμοί απόδοσης για την προώθηση της ισχυρής διαχείρισης κινδύνων και την επιβολή ποινών στις περιπτώσεις κακής διαχείρισης κινδύνων.

Τα ζητήματα που σχετίζονται με τη Διαχείριση Κινδύνων αποτελούν σημαντικό μέρος του Συστήματος Αξιολόγησης της Απόδοσης της Τράπεζας. Τα ζητήματα κινδύνου εξετάζονται και αποτελούν μέρος των Βασικών Δεξιοτήτων - «Συμμόρφωση & Διαχείριση Κινδύνου» (από τις έξι βασικές δεξιότητες), για όλους τους υπαλλήλους, σε όλα τα ιεραρχικά επίπεδα. Οι συμπεριφορές που περιγράφουν την ικανότητα διαφέρουν, ανάλογα με την ιεραρχική βαθμίδα, αλλά συνολικά αναφέρεται και αξιολογεί συμπεριφορές, όπως η διαρκής ενημέρωση και η συμμόρφωση με τις πολιτικές κινδύνου της Τράπεζας που σχετίζονται με τις ευθύνες του εν λόγω ατόμου, την ανάληψη και διαχείριση του κινδύνου με υπευθυνότητα, κλιμακώνοντας ζητήματα που προκαλούν ανησυχία στο επόμενο ιεραρχικό επίπεδο.

5.1.4 Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων (ΜΔΚ)

Ο Όμιλος έχει ως ανεξάρτητη λειτουργία ελέγχου, την Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων (ΜΔΚ), η οποία διευθύνεται από τον Ανώτατο Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων. Η ΜΔΚ είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση όλων των κινδύνων του Ομίλου μέσω εξειδικευμένων υπηρεσιών, όπως φαίνεται στο οργανόγραμμα πιο κάτω. Η Υπηρεσία Ασφάλειας Πληροφοριών όπως απεικονίζεται στη Δομή Διακυβέρνησης της Μονάδας αποτελεί ξεχωριστή Λειτουργία Ελέγχου, που αναφέρεται στον Ανώτατο Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων μόνο για λειτουργικούς σκοπούς. Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων, διατηρεί δικαίωμα βέτο σε αποφάσεις που λαμβάνονται από την Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού (ALCO) και την παραπομπή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο για τελική έγκριση.

Δομή Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων – όπως ίσχυε μέχρι τον Μάρτιο του 2017

Στις 14 Μαρτίου 2017, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε το αναθεωρημένο Καταστατικό της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων το οποίο προνοεί για τις ακόλουθες κύριες αλλαγές στην οργάνωση της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων (ΜΔΚ):

- Η δομή της Μονάδας έχει αλλάξει (βλέπε το διάγραμμα πιο κάτω)
- Η Υπηρεσία Διαχείρισης Χορηγήσεων δεν συμπεριλαμβάνεται πλέον στην δομή της ΜΔΚ. Αντί τούτου μια καινούρια υπηρεσία με την ονομασία «Υπηρεσία Πιστωτικής Ανάλυσης και Αξιολόγησης» δημιουργήθηκε με πρωταρχικό στόχο την αναγνώριση και αξιολόγηση πιστωτικών κινδύνων και την παροχή ανεξάρτητης γνωμοδότησης της δεύτερης γραμμής άμυνας και συστάσεων προς τις Εγκριτικές Επιτροπές Χορηγήσεων
- Οι υφιστάμενες ονομασίες των υπηρεσιών έχουν μετονομαστεί ως ακολούθως: η Υπηρεσία Στατιστικής Ανάλυσης Κινδύνων σε Υπηρεσία Στρατηγικής Κινδύνων, Κεφαλαίου και Ανάλυσης, η Υπηρεσία Διακυβέρνησης Κινδύνων σε Υπηρεσία Επιχειρηματικού Κινδύνου και Διακυβέρνησης και η Υπηρεσία Διαχείρισης Λειτουργικών Κινδύνων Ομίλου σε Υπηρεσία Λειτουργικών και Αναδυόμενων Κινδύνων

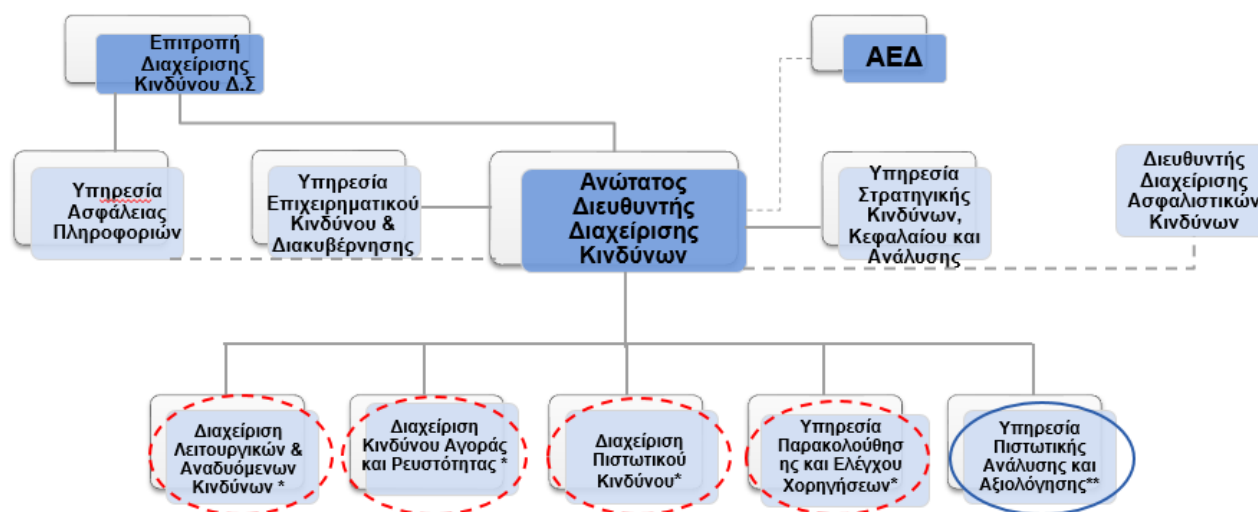
Η οργάνωση της ΜΔΚ έχει βελτιωθεί ούτως ώστε να επιτρέπει και να ενισχύει τον ρόλο της δεύτερης γραμμής άμυνας καθ' όλη την διάρκεια του κύκλου διαχείρισης κινδύνων, με ιδιαίτερη έμφαση στους σημαντικούς κινδύνους της Τράπεζας (δηλαδή πιστωτικών κινδύνων και κινδύνων Μη-Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων (ΜΕΧ)).

Στις 28 Φεβρουαρίου 2018, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας κατά την διάρκεια τη ετήσιας αναθεώρησης του Καταστατικού της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνου, έγκρινε το αναθεωρημένο καταστατικό όπου οι βασικές αλλαγές αφορούσαν πιο ξεκάθαρες ευθύνες αναφορικά με τις πιο κάτω υπηρεσίες:

- **Υπηρεσία Πιστωτικής Ανάλυσης & Αξιολόγησης:** Η Υπηρεσία θα έχει εκ των προτέρων συμμετοχή (σαν Δεύτερη γραμμή άμυνας) στην αξιολόγηση της διαδικασίας χορηγήσεων όσο για το εξυπηρετούμενο όσο και για το μη-εξυπηρετούμενο χαρτοφυλάκιο. Επιβεβαιώνει ότι η αξιολόγηση και οι εισηγήσεις καταγράφονται στην Ανώτατη και Ανώτερη Επιτροπή χορηγήσεων.
- **Υπηρεσία Επιχειρηματικού Κινδύνου & Διακυβέρνησης:** Τα καθήκοντα της Υπηρεσίας ενισχύθηκαν στοχεύοντας να δημιουργήσει ένα οριζόντιο τμήμα που βοηθά στην ολιστική διαχείριση κινδύνων, φέρνοντας μαζί όλο το φάσμα των κινδύνων που εμπερικλείονται στις δραστηριότητες της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων, στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης δομής. Η Υπηρεσία χειρίζεται την αλληλεπίδραση μεταξύ διαφόρων κινδύνων, σε συνεργασία με τα κύρια ενδιαφερόμενα μέρη, με σκοπό την επίτευξη βιώσιμου προφίλ κινδύνου για την Τράπεζα. Το 2018 η Υπηρεσία απέκτησε επίσης την δυνατότητα για ανεξάρτητη επικύρωση των Μοντέλων, το οποίο θα προσφέρει επίβλεψη κινδύνων, διακυβέρνηση και Αξιολόγηση και Επικύρωση των Μοντέλων. Επιπρόσθετα, η Υπηρεσία είναι υπεύθυνη για το Πλαίσιο Επικύρωσης Μοντέλων που θα αναπτυχθεί το 2018.

- **Υπηρεσία Παρακολούθησης και Ελέγχου Χορηγήσεων:** Η Υπηρεσία θα έχει επίσης την ευθύνη για την δημιουργία των 'Καταστάσεων Λογαριασμών Παρακολούθησης' της Τράπεζας, την έγκαιρη εντόπιση και αξιολόγηση των πελατών που βρίσκονται στις 'Καταστάσεις Λογαριασμών Παρακολούθησης', και δημιουργία ατομικών αξιολογήσεων για πελάτες που βρίσκονται στις 'Καταστάσεις Λογαριασμών Παρακολούθησης' και στον 'Μηχανισμό Έγκαιρης Προειδοποίησης'. Η Υπηρεσία έχει επίσης την ευθύνη για αναφορά στην Επιτροπή Διαχείρισης Επιχειρηματικού Κινδύνου και Διακυβέρνησης, και στον Γενικό Διευθυντή της σχετικής μονάδας τα ευρήματα αυτά σε μηνιαία βάση.

Αναθεωρημένη Δομή Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων

* Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων πριν την αναθεώρηση της δομής

** Εκ των προτέρων Πιστωτική Ανάλυση και Αξιολόγηση. Με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, για την διαχείριση του Πιστωτικού Κινδύνου, Ιούλιος 2008 που κρίνει αναγκαία την «Υπηρεσία Πιστωτικής Ανάλυσης και Αξιολόγησης»

5.1.5 Αρχιτεκτονική Πλαισίων και Πολιτικών Διαχείρισης Κινδύνων

Μέσω του ΕΠΔΚ, η Τράπεζα έχει καθορίσει την δομή των εγγράφων που θα διέπουν τη διαχείριση των κινδύνων ως εξής:

- **Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων** – Υψηλού επιπέδου έγγραφο το οποίο εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο με σκοπό να καθορίζει τις αρχές και τις ρυθμίσεις διακυβέρνησης σύμφωνα με τις οποίες διέπει μια συγκεκριμένη κατηγορία κινδύνου
- **Καταστατικό** – Έγγραφο το οποίο εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, με σκοπό να καθορίζει το σκοπό και την υπόσταση και εξουσιοδότηση των Εσωτερικών Λειτουργιών Ελέγχου
- **Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνων** – Έγγραφο το οποίο εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, με σκοπό να καθορίζει τους κανόνες που διέπουν τον τρόπο ανάληψης, διαχείρισης και ελέγχου μια συγκεκριμένης κατηγορίας κινδύνου σε συνάρτηση με το αντίστοιχο Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων της συγκεκριμένης κατηγορίας
- **Διαδικασία Διαχείρισης Κινδύνων** – Έγγραφο το οποίο εγκρίνεται από Εκτελεστική Επιτροπή με σκοπό να καθορίσει τον τρόπο που υλοποιείται και ελέγχεται η εκάστοτε Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνων σε καθημερινή βάση

Κάθε συγκεκριμένη κατηγορία κινδύνων έχει το δικό της Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων, κάτω από το οποίο διαμορφώνονται πολιτικές και διαδικασίες, που διέπουν τη διαχείριση των κινδύνων.

Κατά τη διάρκεια του 2017, τα ακόλουθα πλαίσια, καταστατικά και πολιτικές, οι οποίες εμπήπουν μέσα στις εξουσίες της ΜΔΚ εγκρίθηκαν /επανεξετάστηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο:

- Καταστατικό Διαχείρισης Κινδύνων

- Πολιτική Επιχειρησιακής Συνέχειας
- Πολιτική Ασφάλειας και Υγείας
- Πολιτική Αναδιάρθρωσεων
- Πολιτική Παρακολούθησης Πιστωτικού Κύκλου
- Επενδυτικό Πλαίσιο Ελληνικής Τράπεζας
- Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων Ρευστότητας και Χρηματοδότησης 2017
- Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας 2017
- Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης Ρευστότητας (LCP)
- Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς 2017
- Πολιτική Διαχείρισης Επιτοκιακού Κινδύνου 2017
- Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς 2017
- Πολιτική Κεφαλαίου
- Πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων/Δήλωση της Διάθεσης για Ανάληψη Κινδύνων

5.2 Πλαίσιο και Δήλωση της Διάθεσης για Ανάληψη Κινδύνων

Η Διάθεση Ανάληψης Κινδύνου της Τράπεζας ορίζεται ως το συνολικό επίπεδο και τα είδη κινδύνων που η Τράπεζα είναι διατεθειμένη να αναλάβει στο πλαίσιο της ικανότητας ανάληψης κινδύνου της για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων της και την εκτέλεση του επιχειρηματικού της σχεδίου.

Η Δήλωση Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου της Τράπεζας αναθεωρήθηκε το 2017 για να λάβει υπόψη τις πράξεις που θεωρούνται σημαντικές, είτε ως προς το μέγεθος, είτε μέσω συγκεντρώσεων μεμονωμένων ονομάτων, σε επίπεδο συναλλαγής ή λόγω φύσης σε σχέση με τον σχετικό κίνδυνο Φήμης ή Συμπεριφοράς. Άλλες επιχειρηματικές πιστωτικές πράξεις αντικατοπτρίστηκαν επίσης στη Δήλωση Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου, όπως η συμφωνία πώλησης ενός μη εξυπηρετούμενου δανειακού χαρτοφυλακίου από κυρίως μη-ιδιωτικά ακάλυπτα χρηματοδοτικά ανοιγμάτα στη B2Kapital Cyprus Ltd, μια κατά 100% θυγατρική εταιρεία της B2Holding ASA, μιας Νορβηγικής επιχείρησης ενταγμένης στο χρηματιστήριο του Όσλο.

Επιπλέον, το Πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου, το οποίο διέπει τη διαδικασία για τον καθορισμό της διάθεσης ανάληψης κινδύνου ενισχύθηκε το 2017, ως μέρος του εμπλουτισμένου ΕΠΔΚ.

Οι βασικές βελτιώσεις των μετρήσεων της δήλωσης Διάθεσης κινδύνου 2017 (RAS) ήταν:

- Ενσωματώθηκε η εσωτερική κατανομή κεφαλαίου για νέα Δάνεια / Επενδύσεις
- Εφαρμόστηκαν όρια RAS για τον κίνδυνο διαχείρισης κινδύνων μη εξυπηρετούμενων δανείων
- Οι κεφαλαιουχικοί δείκτες τροποποιήθηκαν για να αντικατοπτρίζουν την απόφαση 2017 για το SREP
- Συμπεριλήφθηκαν όρια Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου για τις καθυστερήσεις ανά Τομέα επιπλέον από τα συνολικά όρια της Τράπεζας
- Τα όρια συμμόρφωσης αναβαθμίστηκαν ώστε να συμπεριλαμβάνουν το AML, το KYC και άλλους συναφείς στόχους
- Εισήχθησαν όρια πιστωτικής συγκέντρωσης για το συνολικό χαρτοφυλάκιο δανείων (π.χ. για συγκεκριμένους τομείς υψηλού κινδύνου)
- Εισήχθησαν όρια πιστωτικής συγκέντρωσης για νέα δάνεια (π.χ. ανά κλάδο, πιστωτική ποιότητα, βαθμίδες αθέτησης, συγκέντρωση ανοιγμάτων σε έναν μόνο πελάτη)
- Ενσωματώθηκαν τα Όρια Επενδύσεων σε συμμόρφωση με το Επενδυτικό Πλαίσιο του Ομολογιακού Χαρτοφυλακίου της Τράπεζας

Το αναθεωρημένο Πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων της Τράπεζας καθορίζει την αντοχή ορίων και κινδύνων σε δυσμενή συνθήκες με άμεση συμβολή στην Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης της Επάρκειας ρευστότητας (ILAAP) και στην Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ICAAP) και έχει άμεση συμβολή στο Στρατηγικό Πλάνο. Το αποτέλεσμα των δυσμενών σεναρίων εμπερικλείονται στο Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων, Στρατηγικό Πλάνο, Πλάνο Κεφαλαίου και το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης Ρευστότητας (LCP).

Το Πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου καθορίζει:

- Τον ρόλο του Πλαισίου Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων στο συνολικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων
- Τους ρόλους και τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου, των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Διεύθυνσης
- Την επιχειρηματική στρατηγική της Τράπεζας

- Τους σημαντικούς κινδύνους που απορρέουν από την εφαρμογή της στρατηγικής της Τράπεζας (Αξιολόγηση Σημαντικών Κινδύνων)
- Τον τρόπο που χρησιμοποιείται η Διάθεση Ανάλυσης Κινδύνων στην λειτουργία της Τράπεζας
- Την Δήλωση της Διάθεσης για Ανάλυση Κινδύνων

5.2.1 Βασικές συνιστώσες της δήλωσης για την Διάθεση Ανάλυσης Κινδύνου

Κατά την εξέταση της Διάθεσης Κινδύνου, το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει την Ικανότητα Κινδύνου του ως:

- **Κεφάλαιο** - Η Τράπεζα δεν θα δεχτεί κανένα κίνδυνο που θα είχε ως αποτέλεσμα το ανακοινώσιμο Σύνολικό Κεφάλαιο, το Κεφαλαίο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1, το Κεφαλαίο Κατηγορίας 1 να είναι χαμηλότερο από τις κανονιστικές απαιτήσεις ή εσωτερικά καθορισμένα ορίων κεφαλαίου
- **Διαχείριση Μη-εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων (NPL)** - Η Τράπεζα δεν θα δεχτεί κανένα κίνδυνο που θα την εκτροχιάσει από την απομόχλευση του χαρτοφυλακίου NPL ή θα οδηγήσει σε μια λιγότερο βέλτιστη λύση του χαρτοφυλακίου NPL
- **Στρατηγικός κίνδυνος** - Η Τράπεζα δεν θα δεχτεί κανένα κίνδυνο που θα καταστήσει τη στρατηγική της ως μη βέλτιστη ή δεν θα εκτελεστεί σωστά
- **Πιστωτικός Κίνδυνος** - Η Τράπεζα δεν θα δεχτεί κανένα κίνδυνο που θα θέσει σε κίνδυνο την ποιότητα του νέου δανεισμού της συμψηφισμένου με τις εκροές και θα εισάγει μεγαλύτερο πιστωτικό κίνδυνο στο χαρτοφυλάκιό της
- **Ρευστότητα** - Η Τράπεζα δεν θα δεχτεί κανένα κίνδυνο που θα είχε ως αποτέλεσμα ότι ο Δείκτης Κάλυψης της Ρευστότητάς της να βρεθεί κάτω από τα όρια των κανονιστικών απαιτήσεων
- **Κανονιστική** - Η Τράπεζα δεν θα παραβιάσει εν γνώσει της οποιοδήποτε νόμο ή κανονισμό που υπόκειται σε αυτή
- **Λειτουργική** - Η Τράπεζα δεν θα αναλάβει κανέναν κίνδυνο που δεν μπορεί να εκτιμηθεί, να μετρηθεί, να αναφερθεί ή να διαχειριστεί ή ότι, σε ακραίες περιπτώσεις, θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα της Τράπεζας
- **Άνθρωποι** - Η Τράπεζα θα δεχτεί ελάχιστο κίνδυνο που θα μπορούσε να οδηγήσει σε ανεπιθύμητη φθορά ή απρογραμμάτιστη αποχώρηση του εργατικού δυναμικού.
- **Φήμη** - Η Τράπεζα δεν θα δεχτεί κανένα κίνδυνο ή δεν εισέρχεται σε καμία δραστηριότητα που θα μπορούσε να οδηγήσει σε δυσφήμιση ή σε αρνητικά περιστατικά φήμης

Το Πλαίσιο Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνων καθορίζει την Δήλωση Ανάλυσης Κινδύνων, που ξεκινά με τον εντοπισμό κινδύνου, και την Αξιολόγηση των Σημαντικών Κινδύνων που βασίζεται και η μεθοδολογία υιοθέτησης ορίων, την διαχείριση και τον μηχανισμό αναφοράς, την διακυβέρνηση και την διαδικασία παραπομπής παραβιάσεων.

Η Τράπεζα καθορίζει την Δήλωση Διάθεσης Ανάλυσης μέσω ποιοτικών δηλώσεων και ποσοτικών ορίων καθορίζοντας την ανοχή σε κινδύνους, όρια Ενεργοποίησης Διαχειριστικών Μέτρων, και όρια που καθοδηγούν το Εκτελεστική Διοίκηση στην εφαρμογή της στρατηγικής της Τράπεζας. Οι κύριοι παράμετροι στη Δήλωση Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνων όπως αυτή έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο που ήταν σε ισχύει κατά την διάρκεια του 2017 φαίνονται περιληπτικά πιο κάτω:

Κίνδυνος Κεφαλαιακής Επάρκειας

- Διατήρηση αποθέματος κεφαλαίου με βάση τις κανονιστικές και εσωτερικές υποχρεώσεις σε σχέση με το Επιχειρηματικό πλάνο με βάση το βασικό και δυσμενές σενάριο
- Κατανομή κεφαλαίου προς υλοποίηση της στρατηγικής, χωρίς αποδοχή κινδύνων, οι οποίοι δεν μπορούν να μετρηθούν, να αναφερθούν ή να ελεγχθούν

Επιχειρησιακός Κίνδυνος

- Ανάλυση ευκαιριών για επέκταση στην Κύπρο (inorganic opportunities) που εμπίπτουν στην ικανότητα ανάληψης κινδύνων, μετά από σχετικές εγκρίσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των μετόχων
- Διασπορά στην επιδίωξη καινούργιων επιχειρηματικών ευκαιριών, λαμβάνοντας πάντα υπόψη να υπάρχει κατάλληλη στελέχωση, εμπειρία, πολιτικές κινδύνου και όρια για την διαχείριση των καινούργιων ευκαιριών
- Εφαρμογή αλλαγών στην οργανωτική δομή, όπου κρίνονται αναγκαίες οι αλλαγές, για να βελτιώσουν την ικανότητα εκτέλεσης της και την ικανότητα συγκέντρωσης της εκτελεστικής διευθυντικής ομάδας για υλοποίηση της στρατηγικής κατεύθυνσης της Τράπεζας

Κίνδυνος Διαχείρισης Μη-Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων (NPL Management Risk)

- Μείωση των Μη-Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων (ΜΕΧ), για γρήγορη επίλυση του πρωταρχικού στόχου, μέσω διαφόρων εργαλείων και συνδυασμού εργαλείων όπως εκποίηση ενυπόθηκων ακινήτων, ανταλλαγή έναντι χρέους, ανταλλαγή έναντι κεφαλαίου και άλλα εργαλεία για μείωση των ΜΕΧ, και πάντα σύμφωνα με τους κανονισμούς της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, επιβαρυνόμενος ότι οι συνεργάσιμοι πελάτες διαχειρίζονται δίκαια
- Έχει την διάθεση να διερευνήσει πιθανές εναλλακτικές λύσεις στην διαχείριση των Μη-εξυπηρετούμενων δανείων και αναδιρθώσεων μέσω εξωτερικών διαχειριστών περιουσιακών στοιχείων και/ή υπηρεσιών

Πιστωτικός Κίνδυνος

- Στόχευση για χορηγήσεις σε φερέγγυες επιχειρήσεις και νοικοκυριά με στόχο την αύξηση του ανταγωνισμού και της αποδοτικότητας της χώρας. Με τον ίδιο τρόπο να δανειοδοτήσει νοικοκυριά με καλή πιστωτική ικανότητα, με στόχο υποθήκες, μικρές δανειοδοτήσεις σε καινούργιους και υφιστάμενους πελάτες που έχουν επαρκή ικανότητα αποπληρωμής
- Να λάβει υπόψη καινούργιες χορηγήσεις στον κατασκευαστικό τομέα πολύ επιλεκτικά και με βάση τα όρια στην Διάθεση Ανάληψης Κινδύνων

Κίνδυνος Αγοράς

- Λειτουργία υπό το καθεστώς συγκεκριμένων ορίων για τον κίνδυνο αγοράς όπως Μέγιστη Δυνητική Ζημιά για ένα μήνα από ομόλογα (VAR), Μέγιστο Κεφάλαιο από δυσμενές σενάριο (Stress Test Capital) για Ομόλογα Διαθέσιμα προς Πώληση και Μέγιστο IRRB (from parallel interest rate yield shift)

Λειτουργικός Κίνδυνος

- Ελαχιστοποίηση λειτουργικών κινδύνων για ασφάλεια πληροφοριών, εξωτερικού κινδύνου, ακεραιότητα δεδομένων και κινδύνους όσον αφορά διαδικασίες μέσω επενδύσεων
- Λήψη μέτρων για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου εξωτερικής απάτης
- Αποδοχή αυξημένων λειτουργικών κινδύνων για έργα αλλαγών στην Τράπεζα των οποίων ο υπολειπόμενος κίνδυνος μετά τις αλλαγές θα είναι σημαντικά λιγότερος

Κίνδυνος Προσωπικού & Κουλτούρας

- Παροχή ενός ασφαλισμένου περιβάλλοντος για όλους τους υπαλλήλους, πελάτες και επισκέπτες. Για τον λόγο αυτό κοινοποιεί σε όλο το προσωπικό την Δήλωση Ασφάλειας και Υγείας

Κίνδυνος Συμπεριφοράς (Conduct Risk)

- Μηδενική ανοχή για εσκεμμένη, αμελή ή απερίσκεπτη συμπεριφορά η οποία μπορεί να οδηγήσει σε άδικες, παράνομες ή ανήθικες πρακτικές που ίσως προκαλέσουν δυσμενείς επιπτώσεις για τους μετόχους. Τέτοιες περιπτώσεις θα παραπέμπονται με βάση την Δήλωση Ανάληψης Κινδύνων
- Μη αποδοχή εν γνώση πρακτικών, προσφορά χορηγήσεων, προϊόντων και υπηρεσιών που θα προκαλέσουν την άδικη μεταχείριση πελατών ή να επιβαρύνουν τα συμφέροντα τους

Κίνδυνος Φήμης

- Διατήρηση της ακεραιότητας της φήμης μέσω της λήψης προληπτικών μέτρων και παρακολούθησης προκαθορισμένων ορίων

Κίνδυνος Ρευστότητας

- Διατήρηση επαρκών αποθεμάτων ρευστότητας που να υπερβαίνει τις εποπτικές απαιτήσεις και για την κάλυψη γεγονότων ιδιάζουσας φύσης (idiosyncratic events) και γεγονότων που πηγάζουν από πιέσεις στις χρηματοπιστωτικές αγορές (market stress events)

Κίνδυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης

- Λήψη αναγκαίων μέτρων για την συμμόρφωση, βεβαίωση και αξιολόγηση, σε σχέση με τους κινδύνους που αναλαμβάνονται, με σκοπό την αντιστάθμιση και ελαχιστοποίηση των:
- εσκεμμένων, απερίσκεπτων, αμελή ή συστηματικών παραβιάσεων των ισχυόντων νόμων και κανονισμών
- Αριθμό περιστατικών όπου νόμοι και κανονισμοί δεν ενσωματώνονται στις πολιτικές και διαδικασίες της τράπεζας
- Αριθμό περιστατικών όπου νόμοι και κανονισμοί ενσωματώνονται στις πολιτικές και διαδικασίες της τράπεζας δεν τηρήθηκαν

Κίνδυνος Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος

- Μηδενική ανοχή για κινδύνους ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και μηδενική διάθεση για παραβίαση κανονιστικών ορίων όσον αφορά τους προαναφερθέντες κινδύνους

Η Αξιολόγηση Σημαντικών Κινδύνων και η Διάθεση Ανάληψης Κινδύνων αναθεωρούνται τουλάχιστον σε ετήσια βάση ή και νωρίτερα αν υπάρχουν σημαντικές αλλαγές στις λειτουργίες της Τράπεζας, την στρατηγική ή το εξωτερικό περιβάλλον λειτουργίας της Τράπεζας που αναιρούν τις προηγούμενες αξιολογήσεις.

Τα μέτρα διάθεσης ανάληψης κινδύνου έχουν ενσωματωθεί στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων, με όρια ενεργοποίησης έγκαιρης προειδοποίησης που να οδηγούν σε κάθε απαιτούμενη διορθωτική ενέργεια πριν φτάσει στα συνολικά επίπεδα ανοχής.

Ο πιο κάτω πίνακας παραθέτει ένα αριθμό από Βασικούς Δείκτες Απόδοσης (ΚΔΑ) που χρησιμοποιούνται στην αξιολόγηση του προφίλ κινδύνου της Τράπεζας και τα αποτελέσματα στις 31 Δεκεμβρίου 2017:

Δείκτες	31 Δεκεμβρίου 2017	31 Δεκεμβρίου 2016
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	2,0%	2,2%
Δείκτης εξόδων προς έσοδα	85,7%	58,3%
Δείκτης κόστους ζημιών απομείωσης έναντι των χορηγήσεων	2,1%	2,8%
Δείκτης Χορηγήσεων προς Καταθέσεις	47,6%	47,9%
MEX (%) στο σύνολο των μεικτών χορηγήσεων	53,3%	58,2%
Δείκτης κάλυψης των MEX	59,6%	54,9%
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών (CET 1 ratio) (μεταβατικές διατάξεις)	14,1%	13,8%
Δείκτης Βασικού Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Tier 1 ratio) (μεταβατικές διατάξεις)	17,7%	17,0%
Δείκτης Μόχλευσης	8,6%	8,8%

5.2.2 Διαδικασία Παρακολούθησης Διάθεσης Κινδύνου και Διαδικασία Παραπομπής Παραβιάσεων

Είναι ευθύνη του Ανώτατου Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων να καθιερώσει διαδικασία, για συλλογή δεδομένων, ανεξάρτητη διασφάλιση και αναφορά για όλα τα ποιοτικά και ποσοτικά της Δήλωσης Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των ορίων κινδύνου. Ο Ανώτατος Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων διευκολύνει την έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου, τον καθορισμό ορίων κινδύνου και ορίων ενεργοποίησης διαχειριστικών μέτρων πριν από την παραβίαση τέτοιων ορίων κινδύνου (RAS limits). Ο Ανώτατος Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων παρακολουθεί την εναρμόνιση με το Πλαίσιο Διαχείρισης Ανάληψης Κινδύνων και καθιερώνει ένα πίνακα παρακολούθησης 'Κόκκινο-Πορτοκαλί-Πράσινο' για την έγκαιρη προειδοποίηση για ενδεχόμενη παραβίαση.

Σε περίπτωση που η Τράπεζα πέσει στην 'πορτοκαλιά ζώνη', η Εκτελεστική Διοίκηση πρέπει να ενημερωθεί από τον κάτοχο του Κινδύνου για τη συγκεκριμένη μέτρηση του ορίου Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου (RAS) για να αξιολογήσει τη πιθανότητα ενδεχόμενης παραβίασης και οποιαδήποτε διορθωτικής ενέργειας ή οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο μέτρο.

Αυτές οι ενεργοποιήσεις παρακολουθούνται τακτικά. Η Υπεύθυνη Ομάδα (Άτομο / Γραμμή Αναφοράς) που παρακολουθεί κάθε όριο πρέπει να ενημερώνει την Μονάδα Διαχείρισης Επιχειρηματικού Κινδύνου και Διακυβέρνησης και τον Ανώτατο Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων για την παραβίαση καθώς και την αντίστοιχη Εκτελεστική Επιτροπή (ή την εξουσιοδοτημένη υποεπιτροπή) για οποιοσδήποτε παραβιάσεις ορίων Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου ή Κανονιστικών Όριων, μόλις αυτά εντοπιστούν. Οι ιδιοκτήτες-διαχειριστές (καθοδηγούμενοι από τον αντίστοιχο συντονιστή κινδύνου για τη συγκεκριμένη μέτρηση) θα πρέπει στη συνέχεια να αναπτύξουν ένα κατάλληλο και επαρκές σχέδιο διαχείρισης για να αντιμετωπίσουν την παραβίαση και την επιστροφή εντός της προβλεπόμενης από την Τράπεζα Κινδύνου. Στη συνέχεια, Ο Ανώτατος Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων ενημερώνει τον Πρόεδρο της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (BRMC) για την παραβίαση, ο οποίος στη συνέχεια αποφασίζει αν θα ενημερώσει τα μέλη του BRMC ή / και το Διοικητικό Συμβούλιο ανάλογα με τη φύση της παραβίασης. Το συμβούλιο ή το BRMC θα εκτιμήσουν την παραβίαση και θα αξιολογήσουν το αντίστοιχο σχέδιο δράσης διαχείρισης για να αντιμετωπίσουν και να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα ή να διατυπώσουν τις σχετικές συστάσεις.

Οι προβλεπόμενες παραβιάσεις των ορίων ανοχής κινδύνου (Κόκκινα Όρια Διαχείρισης Κινδύνου) θα πρέπει να αναφέρονται στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και στο Διοικητικό Συμβούλιο κατά την επόμενη προγραμματισμένη συνεδρίασή τους ή νωρίτερα, εάν ο Ανώτατος Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων το κρίνει απαραίτητο, μαζί με ένα σχέδιο δράσης για τη μείωση της θέσης κινδύνου στο Όριο Κινδύνου ή διαφορετικά όπως αποφασιστεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει να ανεχθεί

παραβίαση όταν έχει επισημανθεί εκ των προτέρων και είναι πεπεισμένο ότι η έκθεση σε τέτοιο κίνδυνο εμπίπτει στην ικανότητα ανάληψης κινδύνου της Τράπεζας. Το Συμβούλιο δεν αναμένεται να ανεχθεί παραβίαση σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση.

Ο Ανώτατος Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων θα παράσχει επιβεβαίωση της συμμόρφωσης με τα Όρια Κινδύνου στην Έκθεση Διαχείρισης Κινδύνων, καθώς και μια ποιοτική δήλωση που θα περιγράφει την κουλτούρα κινδύνου που αντιμετωπίζει ο οργανισμός, την έκθεση σε σημαντικούς κινδύνους και αν η διάθεση για ανάληψη κινδύνου είναι κατάλληλα ενσωματωμένη στην κουλτούρα του ιδρύματος.

Οι παραβιάσεις των ορίων κινδύνου κοινοποιούνται επίσης στην Μεικτή Εποπτική Ομάδα της Τράπεζας στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου / Ενιαίος Μηχανισμός Εποπτείας μέσω της παραλαβής των εγγράφων του συμβουλίου κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του.

5.3 Πυλώνας II, ΔΑΕΕΚ και ΔΕΕΑ

Ο Πυλώνας II στοχεύει στην ενδυνάμωση της συσχέτισης μεταξύ του προφίλ κινδύνου, της διαχείρισης κινδύνων, των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων και του κεφαλαιακού προγραμματισμού των πιστωτικών ιδρυμάτων. Ο Πυλώνας II αποτελείται από την Διαδικασία Αξιολόγησης της Επάρκειας του Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) και την Διαδικασία Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ).

Η ΔΑΕΕΚ εξετάζεται και αξιολογείται από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό ως μέρος της ΔΕΕΑ, η οποία γίνεται κατά τακτά διαστήματα. Η ΔΑΕΕΚ χρησιμοποιείται ως εργαλείο από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό για την αξιολόγηση της κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας ως επίσης και για τον καθορισμό πρόσθετων απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων.

Η ΔΑΕΕΚ αποτελεί ενιαίο μέρος της ολιστικής προσέγγισης διαχείρισης κινδύνων στην Τράπεζα. Είναι ενσωματωμένη στις στρατηγικές διαδικασίες της Τράπεζας συμπεριλαμβανομένου του Πλαισίου Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων, του Επιχειρηματικού αλλά και του Κεφαλαιακού Σχεδιασμού. Ως παράδειγμα, η Αξιολόγηση Σημαντικών Κινδύνων που διενεργείται στην εφαρμογή του Πλαισίου Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων αναγνωρίζει σημαντικούς κινδύνους που επηρεάζουν την Τράπεζα και η ΔΑΕΕΚ αξιολογεί πιθανές κεφαλαιακές ανάγκες για αυτούς τους κινδύνους, τόσο σε ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο (static) αλλά και σε μακροπρόθεσμη εκτίμηση (forward looking), ως μέρος της Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων.

Κατά την διάρκεια του 2017, η Τράπεζα διενήργησε την ΔΑΕΕΚ για να καταλήξει σε μια μακροπρόθεσμη εκτίμηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων της, λαμβάνοντας υπόψη την επιχειρηματική στρατηγική, το προφίλ κινδύνου, την διάθεση ανάληψης κινδύνων και το σχέδιο κεφαλαιοποίησης της, χρησιμοποιώντας εσωτερική άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων. Η ΔΑΕΕΚ συμπεριέλαβε τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων και το πλαίσιο διακυβέρνησης της Τράπεζας και έγινε σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT μέσω κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις διαδικασίες και μεθοδολογίες για την ΔΕΕΑ (EBA/GL/2014/13 – 19 Δεκεμβρίου 2014) και τις κατευθυντήριες γραμμές μέσω σχετικών εγγράφων διαβούλευσης σχετικά με πληροφορίες που αφορούν την ΔΑΕΕΚ και την Διαδικασία Αξιολόγησης της Εσωτερικής Επάρκειας Ρευστότητας (ΔΑΕΕΡ), οι οποίες συλλέχθηκαν για τους σκοπούς της ΔΕΕΑ (EBA/GL/2016/10 – 3 Νοεμβρίου 2016).

5.4 Σχέδιο Ανάκαμψης (Recovery Plan)

Κατά την διάρκεια του 2017, η Τράπεζα αναθεώρησε το Σχέδιο Ανάκαμψης της, το οποίο είχε ετοιμαστεί για πρώτη φορά το 2015. Με την εφαρμογή της Οδηγίας για την ανάκαμψη και εξυγίανση των τραπεζών και την εναρμόνιση των νομικών πλαισίων των χωρών συμπεριλαμβανομένου και της Κύπρου, η διαδικασία ανάπτυξης και αναθεώρησης Σχεδίων Ανάκαμψης πλέον αποτελεί μέρος του ετήσιου κύκλου εποπτικών αναφορών διαχείρισης κινδύνου.

Με βάση τις εποπτικές απαιτήσεις και τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, το Σχέδιο Ανάκαμψης (Σχέδιο):

- Αναγνωρίζει τους βασικούς επιχειρηματικούς τομείς και τις κρίσιμες λειτουργίες της Τράπεζας
- Καθορίζει την διακυβέρνηση του Σχεδίου και επεξηγεί την εναρμόνιση του με το συνολικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας
- Παραθέτει τους δείκτες έγκαιρης προειδοποίησης και τους δείκτες ανάκαμψης - παραβίαση των δεικτών ανάκαμψης σηματοδοτεί την έναρξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων ως προς την ενεργοποίηση του Σχεδίου Ανάκαμψης
- Παραθέτει τα μέτρα ανάκαμψης (recovery options) και τα αξιολογεί στις αναγκαίες διαστάσεις

- Εξετάζει την αποτελεσματικότητα των μέτρων αποκατάστασης σε συνθήκες δυσμενών σεναρίων τα οποία βασίζονται σε γεγονότα τα οποία είναι εξαιρετικά αλλά εύλογα
- Καθορίζει το σχέδιο επικοινωνίας τόσο εσωτερικά όσο και εξωτερικά το οποίο θα χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση εφαρμογής του Σχεδίου

Σύμφωνα με τις εποπτικές απαιτήσεις, το Σχέδιο Ανάκαμψης θα επικαιροποιείται ετήσια ή πιο συχνά σε περίπτωση ουσιώδη αλλαγών, όπως αυτές καθορίζονται στο Σχέδιο.

5.4 Δήλωση του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο, βεβαιώνει ότι τα συστήματα διαχείρισης κινδύνων που υπάρχουν είναι επαρκή με βάση το προφίλ κινδύνου του ιδρύματος και την στρατηγική του, και το έχουν επιβεβαιώσει εγγράφως.

Το Διοικητικό Συμβούλιο βεβαιώνει επίσης ότι τα συστήματα του ιδρύματος για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας είναι επαρκή, με βάση το προφίλ κινδύνου του ιδρύματος και τη στρατηγική του, και το έχουν επιβεβαιώσει εγγράφως.

6. ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Ο Όμιλος βασίζεται στην Τυποποιημένη Μέθοδο για υπολογισμό των Ελάχιστων Κεφαλαιακών Απαιτήσεων έναντι του Πιστωτικού Κινδύνου και Κινδύνου Αγοράς και στη Μέθοδο του Βασικού Δείκτη για υπολογισμό των απαιτήσεων έναντι του Λειτουργικού Κινδύνου.

Πιο κάτω παρατίθεται σύγκριση μεταξύ των κεφαλαιακών απαιτήσεων (σε επίπεδο συνολικών κεφαλαίων στο 8%) του Πυλώνα Ι για τα έτη 2016 και 2017 (Αρ. Αναφ.: Υπόδειγμα 4: EU OV1 – Επισκόπηση ΣΣΕ)

EU OV1 – Επισκόπηση ΣΣΕ (€000)		Σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο στοιχεία ενεργητικού		Ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις
		31 Δεκεμβρίου 2017	31 Δεκεμβρίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2017
1	Πιστωτικός κίνδυνος (εκτός του Πιστωτικού Κινδύνου Αντισυμβαλλομένου)	2.955.189	3.216.522	236.415
2	<i>Εκ των οποίων: τυποποιημένη προσέγγιση</i>	2.955.189	3.216.522	236.415
6	Πιστωτικός Κίνδυνος Αντισυμβαλλομένου	2.057	5.781	165
7	<i>Εκ των οποίων: αποτίμηση βάσει τρεχουσών τιμών αγοράς</i>	1.023	3.856	82
12	<i>Εκ των οποίων: προσαρμογή πιστωτικής αποτίμησης</i>	1.034	1.925	83
14	Ανοίγματα σε τιτλοποιήσεις στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο (μετά το ανώτατο όριο)	2.375	3.969	190
18	<i>Εκ των οποίων: τυποποιημένη προσέγγιση</i>	2.375	3.969	190
19	Κίνδυνος αγοράς	3.938	9.318	315
20	<i>Εκ των οποίων: τυποποιημένη προσέγγιση</i>	3.938	9.318	315
22	Μεγάλα ανοίγματα	-	-	-
23	Λειτουργικός κίνδυνος	408.688	460.788	32.695
24	<i>Εκ των οποίων: προσέγγιση βασικού δείκτη</i>	408.688	460.788	32.695
27	Ποσά χαμηλότερα από τα κατώτατα όρια για αφαίρεση (που υπόκεινται σε στάθμιση κινδύνου 250%)	47.387	47.127	3.791
28	Προσαρμογή κατώτατου ορίου			
29	Σύνολο	3.419.634	3.743.505	273.571

Η μείωση των Σταθμισμένων Στοιχείων Ενεργητικού απορρέει κυρίως από τη μείωση των Πιστωτικών Σταθμισμένων Στοιχείων Ενεργητικού και η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση των ανοιγμάτων (αξία μετά προβλέψεων) λόγω των επιπρόσθετων προβλέψεων που λήφθηκαν έναντι του δανειακού χαρτοφυλακίου. Επιπρόσθετα η απομόχλευση από τον τομέα των Κατασκευών και Κτηματομεσιτικών Δραστηριοτήτων, ο οποίος επιβαρύνεται με υψηλές κεφαλαιακές απαιτήσεις έχει συνεισφέρει προς την κατεύθυνση της μείωσης των Πιστωτικών Σταθμισμένων Στοιχείων Ενεργητικού

6.1 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

6.1.1 Ορισμός Πιστωτικού Κινδύνου

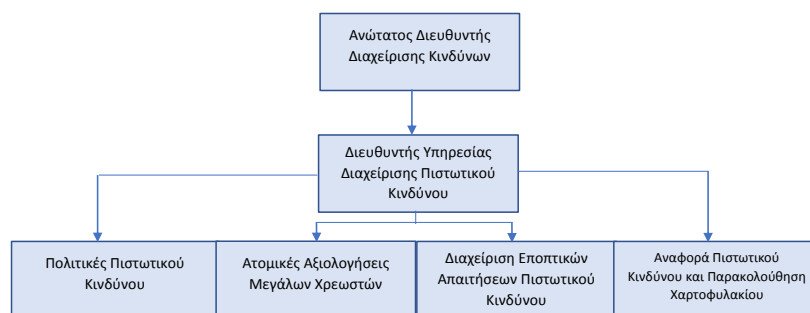
Ως Πιστωτικός Κίνδυνος ορίζεται ο κίνδυνος ο Όμιλος να υποστεί ζημιά λόγω δυνητικής αποτυχίας κάποιου αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις ανεπιλημμένες, βάσει πιστωτικής συμφωνίας, υποχρεώσεις του τόσο ως προς το οφειλόμενο ποσό όσο και ως προς το χρόνο που το ποσό αυτό είναι πληρωτέο. Παρόλο που ο Όμιλος αναγνωρίζει πως κύρια πηγή πιστωτικού κινδύνου αποτελούν τα ανοίγματα στο δανειακό χαρτοφυλάκιο, εντούτοις αναγνωρίζει και διαχειρίζεται τον πιστωτικό κίνδυνο που πηγάζει από τα ανοίγματα του χαρτοφυλακίου διαθεσίμων και άλλων στοιχείων ενεργητικού.

6.1.2 Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου διενεργείται σε κεντροποιημένο επίπεδο από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων (ΥΔΚ). Στη βάση του ρόλου της ως μέρος της 2^{ης} Γραμμής Άμυνας η ΥΔΚ αναλαμβάνει τις πιο κάτω αρμοδιότητες:

- Διατύπωση και επικαιροποίηση Πολιτικών και Πλαισίων διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου καθώς και σχετικών διαδικασιών.
- Εισηγήση για θέσπιση ορίων σε συγκεκριμένες πιστωτικές δραστηριότητες.
- Καθορισμός και χρήση κατάλληλων συστημάτων για παρακολούθηση της φύσης, σύνθεσης και ποιότητας του πιστωτικού χαρτοφυλακίου.
- Παρακολούθηση και ανασκόπηση του δανειακού χαρτοφυλακίου και καθορισμός συστήματος αποτελεσματικής αναφοράς προς την Εκτελεστική Διεύθυνση και τη Διοίκηση.
- Διασφάλιση εφαρμογής κατάλληλου συστήματος διοικητικής αναφοράς για παρακολούθηση της ποιότητας του πιστωτικού χαρτοφυλακίου.
- Υποβολή περιεκτικών αναφορών προς το Διοικητικό Συμβούλιο και τις Επιτροπές αυτού σε θέματα που αφορούν σημαντικές δραστηριότητες που ενέχουν πιστωτικό κίνδυνο καθώς και τη σύνθεση και ποιότητα του πιστωτικού χαρτοφυλακίου.
- Διασφάλιση εφαρμογής αποτελεσματικών διαδικασιών αξιολόγησης πιστωτικών δραστηριοτήτων.
- Παροχή εισηγητικών προτάσεων για τη βελτίωση της ποιότητας του πιστωτικού χαρτοφυλακίου.
- Ανάλυση και αξιολόγηση πιστωτικών αποφάσεων επί τη βάση προκαθορισμένων κριτηρίων.
- Επικύρωση των ατομικών προβλέψεων για χρεώστες οι οποίοι εμπίπτουν στα όρια για διενέργεια ατομικής πρόβλεψης και κριτική αξιολόγηση των παραμέτρων που χρησιμοποιούνται για σκοπούς καθορισμού αναμενόμενων ζημιών για τους εν λόγω πελάτες.
- Διασφάλιση ότι η διαδικασία εφαρμογής της διαδικασίας διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου εφαρμόζεται επαρκώς.
- Αξιολόγηση της επάρκειας των συστημάτων διοικητικής πληροφόρησης για το σύνολο της διαδικασίας διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου.
- Παροχή αξιολόγησης κινδύνου για καινούρια δάνεια στη βάση προκαθορισμένων ορίων και κριτηρίων.
- Θέσπιση ορίων για συγκεκριμένους δείκτες πιστωτικού κινδύνου στο πλαίσιο της Διαδικασίας Ανάπτυξης του Πλαισίου Ανάλυσης Κινδύνων και της Δήλωσης Ανάλυσης Κινδύνων του Ομίλου με τρόπο ώστε να υποβοηθείται η παρακολούθηση της υλοποίησης του Στρατηγικού Πλάνου αλλά και η ανάληψη κατάλληλων δράσεων.
- Αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου που πηγάζει από εντός και εκτός ισολογισμού στοιχεία ενεργητικού.
- Υπολογισμός σταθμισμένων ως προς τον πιστωτικό κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού και καθορισμός μηχανισμού βελτιστοποίησης των κεφαλαιακών απαιτήσεων στα πλαίσια της καθορισμένης από τη Διοίκηση στρατηγικής.
- Αξιολόγηση και παροχή Αναφορών πιστωτικού κινδύνου στους ακόλουθους τομείς:
  - ο η φύση και σύνθεση του πιστωτικού χαρτοφυλακίου
  - ο ποιότητα του πιστωτικού χαρτοφυλακίου
  - ο επίπεδο και ποιότητα στοιχείων μείωσης πιστωτικού κινδύνου
  - ο συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου από ανοίγματα σε μεγάλους χρεώστες / ομάδες συνδεδεμένων χρεωστών, τομείς δραστηριοτήτων, προϊόντα και εξασφαλίσεις
  - ο το επίπεδο και την επάρκεια των προβλέψεων

Η δομή της ΥΔΠΚ παρατίθεται στο πιο κάτω Διάγραμμα:

6.1.3 Στρατηγικές Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου

Η Τράπεζα έχει υιοθετήσει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου και θεωρεί την διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου ως αναπόσπαστο μέρος της συνολικής διαχείρισης κινδύνων. Προς το σκοπό αυτό η Τράπεζα έχει καθορίσει Πλαίσιο Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου το οποίο και αποτελεί μέρος του Πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου. Το Πλαίσιο Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου καλύπτει τομείς που αφορούν την έγκριση της στρατηγικής πιστωτικού κινδύνου, την ανασκόπηση του πιστωτικού χαρτοφυλακίου, την έγκριση της Δανειοδοτικής Πολιτικής, την κατ' εξουσιοδότηση ανάθεση ορίων έγκρισης πιστωτικών διευκολύνσεων και αξιολόγηση των πιστωτικών διαδικασιών.

Το πεδίο εφαρμογής του Πλαισίου Διαχείρισης Πιστωτικών Κινδύνων του Ομίλου περιλαμβάνει το σύνολο των δραστηριοτήτων του Ομίλου οι οποίες ενέχουν πιστωτικό κίνδυνο και περιλαμβάνει τις πτυχές επικοινωνίας της στρατηγικής διαδικασίας διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου προς το προσωπικό που εμπλέκεται στη διαδικασία ανάληψης πιστωτικού κινδύνου. Το Πλαίσιο Διαχείρισης Πιστωτικών Κινδύνων του Ομίλου αποτελεί το σημείο αναφοράς μιας ισχυρής διαδικασίας διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου και περιλαμβάνει διαδικασίες για αναγνώριση, μέτρηση, αξιολόγηση, έγκριση, αναφορά και έλεγχο ή μετριασμό πιστωτικού κινδύνου σε έγκαιρο χρονικό διάστημα. Οι πρόνοιες του Πλαισίου Διαχείρισης Πιστωτικών Κινδύνων είναι σε σύμπλευση με τη γενική επιχειρηματική στρατηγική, επιχειρησιακό πλάνο και το επίπεδο αναλαμβανόμενων κινδύνων του Ομίλου.

Σκοπός του Πλαισίου Διαχείρισης Πιστωτικών Κινδύνων Ομίλου είναι να:

- Διασφαλίσει ότι η Τράπεζα διαθέτει επαρκείς λειτουργίες, πολιτικές και διαδικασίες για αναγνώριση, μέτρηση, αξιολόγηση, έγκριση, παρακολούθηση, έλεγχο και μετριασμό του πιστωτικού κινδύνου ως αναπόσπαστο μέρος της επιχειρησιακής λειτουργίας της
- Διασφαλίσει ότι η Τράπεζα δεν αναλαμβάνει πιστωτικούς κινδύνους που δύνανται να θέσουν εν κινδύνω τη βιωσιμότητα της, περιμβανομένης της κερδοφορίας σε συνεχή βάση, της κεφαλαιακής επάρκειας, και της φήμης της
- Επιτρέψει στην Τράπεζα να μεγιστοποιήσει την προσαρμοσμένη ως προς τον κίνδυνο κερδοφορία της προς το μετοχικό κεφάλαιο, με το να διατηρεί τα επίπεδα των αναλαμβανόμενων πιστωτικών κινδύνων εντός των ορίων της εκάστοτε, εγκεκριμένης από το Διοικητικό Όργανο, Δήλωσης Ανάληψης Κινδύνων
- Επιτρέψει στην Τράπεζα να διαχειριστεί τον πιστωτικό κίνδυνο που ενέχεται τόσο σε επίπεδο χαρτοφυλακίου όσο και σε επίπεδο συναλλαγής
- Αναπτύξει μια κοινή αντίληψη περί πιστωτικού κινδύνου στο σύνολο της Τράπεζας και στο προσωπικό το οποίο εμπλέκεται στη διαδικασία ανάληψης πιστωτικού κινδύνου
- Επιτρέψει στις επιχειρησιακές μονάδες να βελτιώσουν το σύστημα ελέγχου και να εισαγάγουν μεθόδους μετριασμού όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο για να μειώσουν τον πιστωτικό κίνδυνο στο σύνολο του οργανισμού
- Καλλιεργήσει κουλτούρα διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου στον οργανισμό και ιδιαίτερα στις μονάδες της 1^{ης} γραμμής οι οποίες και παράγουν και κατέχουν τον πιστωτικό κίνδυνο
- Διασφαλίσει ότι οι πολιτικές για μελλοντική ανάληψη και διαχείριση πιστωτικού κινδύνου επικαιροποιούνται στη βάση συνεχούς ανατροφοδότησης από την ιστορική απόδοση του χαρτοφυλακίου

Οι Κύριες Αρχές οι οποίες υιοθετούνται από την Τράπεζα για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου είναι:

- Καθορισμός ενός κατάλληλου περιβάλλοντος διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου
  - Η ακολουθούμενη από την Τράπεζα στρατηγική αντικατοπτρίζει τη διάθεση ανάληψης κινδύνων και το αναμενόμενο από την Τράπεζα επίπεδο κερδοφορίας σε σχέση με τους αναλαμβανόμενους κινδύνους
  - Η Ανώτερη Διεύθυνση έχει ευθύνη για εφαρμογή της στρατηγικής διαχείρισης κινδύνων, όπως αυτή εγκρίνεται από τη Διοίκηση, καθώς και για ανάπτυξη πολιτικών και διαδικασιών για αναγνώριση, έγκριση, μέτρηση, παρακολούθηση και έλεγχο του πιστωτικού κινδύνου. Οι εν λόγω πολιτικές και διαδικασίες διαλαμβάνουν τον πιστωτικό κίνδυνο στο σύνολο των δραστηριοτήτων της Τράπεζας καθώς και σε ατομικό επίπεδο και επίπεδο χαρτοφυλακίου
  - Η Τράπεζα αναγνωρίζει και διαχειρίζεται τον πιστωτικό κίνδυνο στο σύνολο των προϊόντων και δραστηριοτήτων της. Επιπρόσθετα διασφαλίζει ότι οι κίνδυνοι που ενέχονται σε νέα προϊόντα και δραστηριότητες υπόκεινται σε επαρκείς διαδικασίες αξιολόγησης των προτού να αναληφθούν
- Εφαρμογή μιας ισχυρής διαδικασίας ανάληψης κινδύνων μέσω:
  - καθορισμού συνολικών πιστωτικών ορίων σε επίπεδο αντισυμβαλλόμενων μερών και ομάδων συνδεδεμένων προσώπων τα οποία συναρροίζονται με συγκρίσιμο και αντιληπτό τρόπο διαφορετικούς τύπους ανοιγμάτων τόσο στο δανειακό όσο και στο χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων
- Διατήρηση κατάλληλων διαδικασιών διαχείρισης πιστώσεων, μέτρησης και παρακολούθησης μέσω:
  - Εγκαθίδρυσης συστημάτων για διαχείριση σε συνεχή βάση των διαφόρων χαρτοφυλακίων που ενέχουν πιστωτικό κίνδυνο
  - Εγκαθίδρυσης συστημάτων για παρακολούθηση της κατάστασης των ατομικών ανοιγμάτων περιλαμβανομένης της επάρκειας των προβλέψεων
  - Ανάπτυξης, χρήσης και τακτικής επικύρωσης Μοντέλων και Συστημάτων Εσωτερικών Διαβαθμίσεων με σκοπό την αξιολόγηση πιστωτικού κινδύνου σε αναλογία με το μέγεθος, φύση και πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων της Τράπεζας
  - Διασφάλισης ύπαρξης αξιόπιστων δεδομένων κινδύνου, εύρωστων μηχανογραφικών συστημάτων και αναλυτικών διαδικασιών ώστε να επιτρέπουν στη Διεύθυνση να κατανοεί, επιμετρά και διαχειρίζεται τον κίνδυνο που ενέχουν οι δραστηριότητες της Τράπεζας
  - Εγκαθίδρυσης συστημάτων για παρακολούθηση τη συνολική σύνθεση και ποιότητα του πιστωτικού χαρτοφυλακίου
  - Συμπερίληψης μελλοντικών δυνητικών συνθηκών τόσο αναμενόμενων όσο και αρνητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης ατομικών ανοιγμάτων και χαρτοφυλακίων ανοιγμάτων
- Διασφάλιση επαρκούς ελέγχου πιστωτικού κινδύνου μέσω:
  - Ύπαρξης ενός συστήματος ανεξάρτητης και συνεχούς αξιολόγησης της επάρκειας των διαδικασιών διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου της Τράπεζας καθώς και αναφοράς των ευρημάτων από την ανασκόπηση των εν λόγω διαδικασιών στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Συμβουλίου και την Ανώτερη Διεύθυνση
  - Διασφάλισης ότι η λειτουργία χορήγησης πίστης διοικείται κατάλληλα καθώς και το επίπεδο των πιστωτικών ανοιγμάτων παραμένει εντός των εποπτικών και εσωτερικών ορίων
  - Ύπαρξης ενός συστήματος για έγκαιρες διορθωτικές ενέργειες για ανοίγματα η πιστοληπτική ποιότητα των οποίων έχει μειωθεί

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται στη βάση του υποδείγματος των Τριών Γραμμών Άμυνας:

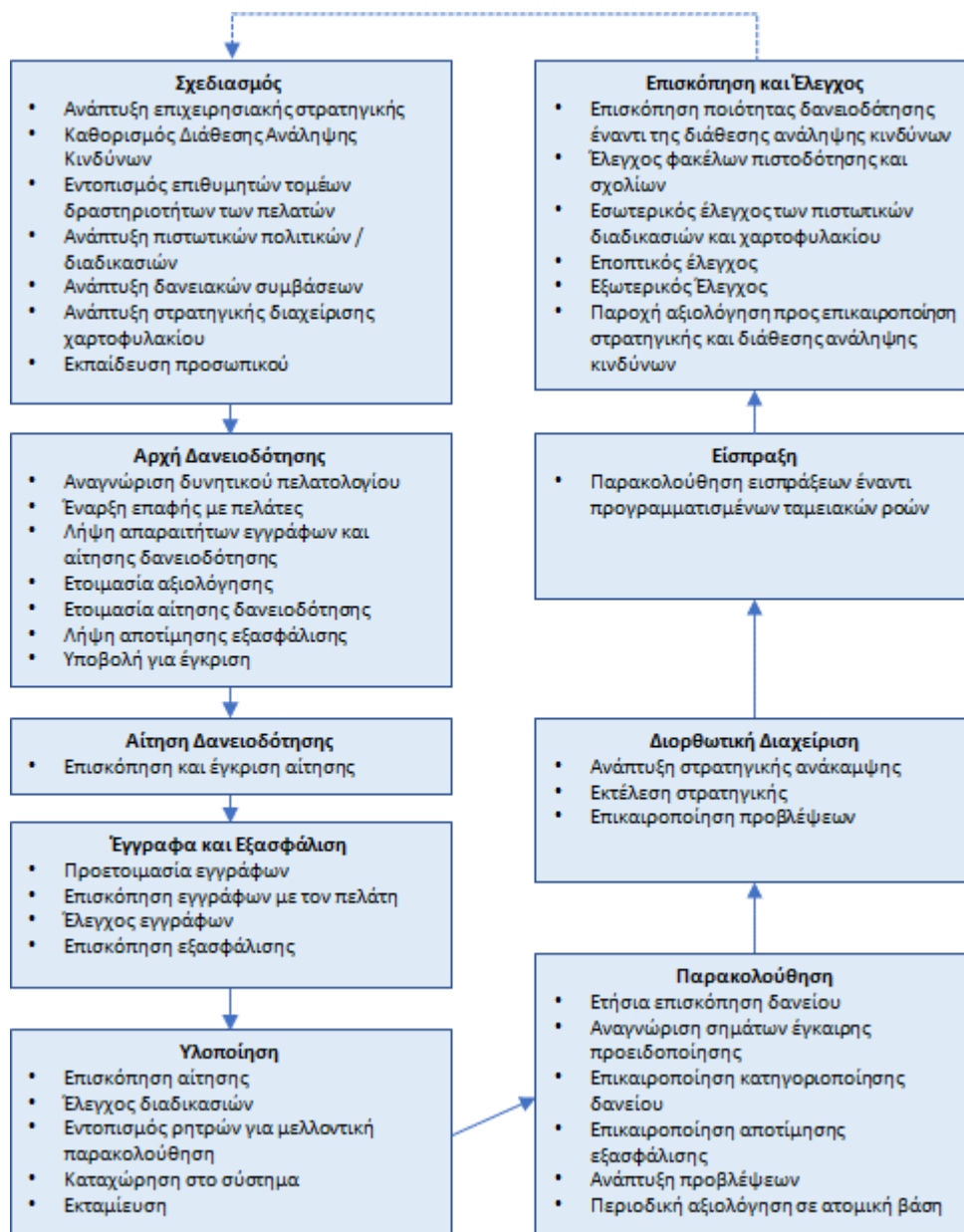
- 1^η Γραμμή Άμυνας (επιχειρησιακές μονάδες)
  - Περιλαμβάνει τη διεύθυνση των επιχειρησιακών μονάδων οι οποίες εμπλέκονται σε καθημερινή βάση με την αναγνώριση, ανάληψη και διαχείριση κινδύνων ενώ κατέχει και την τελική ιδιοκτησία των αναληφθέντων κινδύνων
  - Οι επιχειρησιακές μονάδες ακολουθούν διαδικασίες και ελέγχους όπως αυτές παρατίθενται στα Πλαίσια Διαχείρισης Κινδύνων και Πολιτικές της Τράπεζας. Φέρουν την ευθύνη για εφαρμογή διορθωτικών ενεργειών προς αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν σε ανεπάρκεια διαδικασιών και ελέγχων,
  - Η διεύθυνση των επιχειρησιακών μονάδων καθοδηγεί την ανάπτυξη και εφαρμογή Πλαισίων Διαχείρισης Κινδύνων και συναφών με αυτά Πολιτικών και Διαδικασιών διασφαλίζοντας ότι οι δραστηριότητες των είναι σε συνέπεια με τη γενικότερη στοχοθέτηση της Τράπεζας

- 2^η Γραμμή Άμυνας (Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων και Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης)
  - Επιβλέπει τη Διαχείριση Κινδύνων
  - Καταγράφει και εφαρμόζει, σε συνεργασία με την 1^η Γραμμή Άμυνας, της Πολιτικές και Διαδικασίες τις οποίες οι επιχειρησιακές μονάδες οφείλουν να ακολουθούν
  - Παρέχει στήριξη αναφορικά με την εφαρμογή και ενσωμάτωση των εν λόγω Πολιτικών και Διαδικασιών στον τρόπο λειτουργίας της Τράπεζας
  - Διασφαλίζει τη σύμπλευση των Πολιτικών, Κινδύνων, και Στρατηγικής
  - Παρέχει διαβεβαίωση προς την Μονάδα Εσωτερικής Επιβεβαίωσης ότι οι πολιτικές και διαδικασίες έχουν εφαρμοστεί από την 1^η Γραμμή Άμυνας
- 3^η Γραμμή Άμυνας (Εσωτερική Επιθεώρηση)
  - Παρέχει ανεξάρτητη διαβεβαίωση ότι υπάρχει αποτελεσματική ιδιοκτησία κινδύνων, διαχείριση, και επίβλεψη από τη 1^η και 2^η Γραμμή Άμυνας

6.1.4 Διαδικασία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου

Η Διαδικασία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου παρατίθεται σχηματικά στο πιο κάτω Διάγραμμα:

6.1.5 Συστήματα Μέτρησης Πιστωτικού Κινδύνου

Η Τράπεζα δίνει μεγάλη έμφαση στην αξιολόγηση της ποιότητας και απόδοσης του πιστωτικού χαρτοφυλακίου ούτως ώστε να καθορίσει το κατά πόσο ο ενεχόμενος πιστωτικός κίνδυνος αναγνωρίζεται και αντιμετωπίζεται εγκαίρως και αποτελεσματικά. Προς το σκοπό αυτό ο πιστωτικός κίνδυνος μετριέται μέσω της αξιολόγησης των χρεωστών τόσο ως προς τη συμπεριφορά τους όσο και ως προς τα ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά τους.

Αναφορικά με εταιρείες η Τράπεζα έχει αναπτύξει και θέσει σε εφαρμογή Μοντέλο Πιστοληπτικής Αξιολόγησης το οποίο εδράζεται στη χρήση των οικονομικών και ποιοτικών στοιχείων εκάστης εταιρείας ούτως ώστε να την κατατάξει σε ανάλογη βαθμίδα κινδύνου. Το εν λόγω Μοντέλο χρησιμοποιείται τόσο για σκοπούς αξιολόγησης δανειοληπτών όσο και για σκοπούς υπολογισμού της κατάλληλης τιμολόγησης στη βάση του αναλαμβανόμενου κινδύνου.

Κατά τη διάρκεια του 2017 η Τράπεζα προχώρησε στην ανάπτυξη Συστήματος Πιστοληπτικής Βαθμονόμησης το οποίο περιλαμβάνει τόσο μοντέλα Συμπεριφοριακής Βαθμονόμησης όσο και μοντέλα Δημογραφικής Βαθμονόμησης. Τα μοντέλα Συμπεριφοριακής Βαθμονόμησης εδράζονται στην ανάλυση της παρελθούσας συμπεριφοράς του πελάτη με σκοπό την κατάταξη του σε βαθμίδες αναφορικά με τον κίνδυνο αθέτησης κατά τους επόμενους 12 μήνες. Αντίστοιχα, τα μοντέλα Δημογραφικής Βαθμονόμησης βασίζονται σε δημογραφικά χαρακτηριστικά του πελάτη με σκοπό την κατάταξη του σε βαθμίδες αναφορικά με τον κίνδυνο αθέτησης κατά τους επόμενους 12 μήνες.

Στη βάση των πιο πάνω μοντέλων αλλά και συναφών δεικτών (Δείκτης Ισχύουσας Κατάστασης, Δείκτης Ισχύος Σχέσης, Δείκτης ΑΡΤΕΜΙΣ) που αναπτύχθηκαν παράλληλα, η Τράπεζα προχώρησε στην ενσωμάτωση όλων των πιο πάνω στη διαδικασία λήψης αποφάσεων τόσο για το υφιστάμενο χαρτοφυλάκιο όσο και για νέες δανειοδοτήσεις.

Στο επίπεδο του υφιστάμενου χαρτοφυλακίου έχει αναπτυχθεί Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης για πελάτες των οποίων η πιστοληπτική ικανότητα έχει μειωθεί. Το εν λόγω Σύστημα χρησιμοποιεί τόσο τα μοντέλα Συμπεριφοριακής Βαθμονόμησης όσο και επιμέρους Δείκτες και ποιοτικά χαρακτηριστικά και είναι εναρμονισμένο με τις πρόνοιες που περιέχονται στις «Κατευθυντήριες Γραμμές για Διαχείριση Μη-εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων» της ΕΚΤ. Παράλληλα τα εν λόγω Μοντέλα και Δείκτες έχουν ενσωματωθεί στη διαδικασία ανανέωσης ορίων σε τρεχούμενους λογαριασμούς και των πιστωτικών καρτών για πελάτες του Τομέα Ιδιωτών. Αναμένεται ότι μέχρι το 2^ο Τρίμηνο του 2018 η εν λόγω διαδικασία θα έχει ενσωματωθεί πλήρως μέσω κατάλληλου μηχανογραφικού συστήματος.

Στην παρούσα φάση η Τράπεζα προχωρεί στην ενσωμάτωση των εν λόγω Μοντέλων και Δεικτών στη διαδικασία έγκρισης νέων πιστωτικών διευκολύνσεων και πιο συγκεκριμένα στο σχεδιασμό μιας ολοκληρωμένης και ημί-αυτοματοποιημένης διαδικασίας αξιολόγησης νέων αιτημάτων με σκοπό της βελτίωσης της ποιότητας του νέου ενεργητικού και τη σχέση κόστους-αποδοτικότητας.

6.1.6 Προσομοίωση Ακραίων Καταστάσεων

Η Τράπεζα κατανοεί την αυξανόμενη σημασία της προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων τόσο ως εργαλείο διαχείρισης κινδύνων όσο και ως εργαλείο λήψης ενημερωμένων αποφάσεων σε σειρά θεμάτων όπως η Δήλωση Διάθεσης Ανάλιψης Κινδύνων, η Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας, η Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας Ρευστότητας, και Πλάνου Ανάκαμψης. Επιπρόσθετα, η ανάγκη για ισχυρή διαδικασία προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για αξιολόγηση της κεφαλαιακής και ρευστοτικής επάρκειας της Τράπεζας, ως και οι σχετικές πρόνοιες στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων αλλά και οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, αναγνωρίζεται κατά την ανάπτυξη της Διακυβέρνησης Διαδικασίας αλλά και τους Πυλώνες που αφορούν τη διαδικασία προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων.

Πρωταρχικός στόχος της προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων είναι η διασφάλιση ότι η χρηματοοικονομική θέση και το προφίλ κινδύνου της Τράπεζας διαθέτουν επαρκή αντοχή έναντι επιπτώσεων από αρνητικές εξελίξεις στο οικονομικό περιβάλλον.

Η προσομοίωση ακραίων καταστάσεων εδράζεται σε ακραία αλλά εφικτά γεγονότα τα οποία ενέχουν σημαντικό επίπεδο σοβαρότητας. Για σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας και κεφαλαιακού σχεδιασμού, η προσομοίωση ακραίων καταστάσεων καλύπτει κατ' ελάχιστο μια περίοδο σημαντικής οικονομικής ύφεσης. Η σημαντικότητα των εξεταζόμενων σεναρίων αξιολογείται λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένες αδυναμίες της Τράπεζας σε σχέση με το επιχειρησιακό της πλάνο. Περαιτέρω, διασφαλίζεται ότι η επιλογή σεναρίου είναι αρκούντως σημαντική τόσο κατ' απόλυτους όρους όσο και κατά συγκριτικούς όρους με το μακροοικονομικό

σενάριο να έχει πιθανότητα πραγματοποίησης 5% και μείωση του ΑΕΠ τουλάχιστον σε μια περίοδο κατά την υπό εξέταση περίοδο της προσομοίωσης.

Το Πρόγραμμα Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- **Ανάλυση Ευαισθησίας:** Αντίκτυπος από αλλαγές στις παραδοχές που χρησιμοποιούνται για υπολογισμό των προβλέψεων του δανειακού χαρτοφυλακίου
- **Περιεκτική Προσομοίωση Ακραίων Καταστάσεων:** αξιολόγηση της κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας υπό δυσμενή μακροοικονομικά σενάρια σε μελλοντικό χρονικό ορίζοντα 3 ετών με ενσωμάτωση τόσο του δανειακού όσο και του χαρτοφυλακίου διαθεσίμων
- **Αντίστροφη Προσομοίωση Ακραίων Καταστάσεων:** διερεύνηση σεναρίων και περιστάσεων τα οποία δύνανται να προκαλέσουν τη μείωση του κεφαλαίου της Τράπεζας κάτω από τα εσωτερικά όρια ή τα όρια του Πλάνου Ανάκαμψης, τόσο στο δανειακό όσο και στο χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων.

6.1.7 Αναφορά Κινδύνων

Η αποτελεσματική διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου αποτελεί κρίσιμο συστατικό μιας περιεκτικής προσέγγισης στην συνολική διαχείριση κινδύνων καθώς και ουσιώδη παράγοντα για τη μακροπρόθεσμα ισχυρή θέση της Τράπεζας. Η βιώσιμη και αποτελεσματική διαχείριση πιστωτικών κινδύνων απαιτεί ένα αποτελεσματικό πλαίσιο παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου τόσο σε επίπεδο συναλλαγής / πελάτη όσο και σε επίπεδο χαρτοφυλακίου.

Προς αυτή τη κατεύθυνση η Τράπεζα έχει αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο μέσω της «Πολιτικής Παρακολούθησης Πιστώσεων» για την αποτελεσματική και αποδοτική παρακολούθηση και έλεγχο, περιλαμβανομένου και της αναφοράς σε ανώτερα κλιμάκια του πιστωτικού κινδύνου, τόσο σε ατομικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο χαρτοφυλακίου.

Η Τράπεζα παρακολουθεί την απόδοση του δανειακού χαρτοφυλακίου σε διάφορα στάδια του πιστωτικού κύκλου με τη χρήση συγκεκριμένων δεικτών.

Υπό το πρίσμα της διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου, η ακόλουθη ανάλυση λαμβάνει χώρα σε τακτικό στάδιο:

- Μέγεθος και εξέλιξη του χαρτοφυλακίου Μη-Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων σε κατάλληλα επίπεδα ανάλυσης όπως Διεύθυνση, Τομέας κτλ.
- Διαχωρισμός του συνολικού χαρτοφυλακίου σε κατάλληλα επίπεδα ανάλυσης π.χ. Διεύθυνση, Τομέας, Ρυθμίσεις, Μη-Εξυπηρετούμενα
- Ροές δανείων σε Μη-εξυπηρετούμενη κατάσταση και ροές δανείων σε εξυπηρετούμενη κατάσταση και κύριοι οδηγοί αλλαγής στην κατάσταση των δανείων
- Δάνεια σε πρώιμες καθυστερήσεις και δάνεια επιρρεπή να αθετήσουν ή να επανα-αθετήσουν
- Όγκος αναδιαρθρώσεων, τύποι προτεινόμενων λύσεων και αποδοτικότητα εκάστου τύπου λύσης
- Χρονολογική ανάλυση αναδιαρθρώσεων, ανάλυση της απόδοσης των αναδιαρθρωμένων δανείων και εκτίμηση ημερομηνίας εξόδου από μη εξυπηρετούμενη κατάσταση στη βάση της προτεινόμενης λύσης καθώς και συγκεκριμένων ιδιομορφιών, ειδικά για σημαντικούς χρεώστες
- Εξέλιξη αναδιαρθρωμένων δανείων περιλαμβανομένων αποπληρωμών, ανταλλαγών χρέους με ακίνητο, διαγραφές χρεών
- Χρονολογική ανάλυση νέων δανειοδοτήσεων αναλόγως ημερών σε καθυστέρηση και συνολική πιστωτική αξιολόγηση νέων αθετήσεων
- Αξιολόγηση πιστωτικής βαθμίδας για εταιρείες οι οποίες έτυχαν νέου δανεισμού
- Ανάλυση κατά τομέα δραστηριότητας
- Βαθμός κάλυψης από προβλέψεις καθώς και οι κύριοι οδηγοί μεταβολών σε αυτές
- Βαθμός κάλυψης από εξασφαλίσεις και ανάλυση ανά είδος εξασφάλισης
- Μετακυλήσεις ανά κατηγορία καθυστερήσεων
- Ανάλυση του βαθμού συγκέντρωσης βάσει κριτηρίων όπως τομέας δραστηριότητας, τύπος χρηματοδότησης, σημαντικές συγκεντρώσεις κτλ.
- Σύγκριση τεκμαρτής απόδοσης με τα όρια της Δήλωσης Ανάληψης Κινδύνου
- Ανάλυση επιτοκίων ανά κατηγορία πελατών (Μη Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί, Νοικοκυριά, Εξυπηρετούμενες / Μη-Εξυπηρετούμενες Χορηγήσεις)
- Ημερομηνία λήξης περιόδου επιτήρησης για Μη-εξυπηρετούμενες χορηγήσεις οι οποίες εμπίπτουν στην εν λόγω κατηγορία

- Αποπληρωμές ανά κατηγορία πελατών καθώς επίσης και συγκριτική ανάλυση εισπραχθέντων έναντι οφειλόμενων ποσών
- Ετοιμασία προς της Εκτελεστική Διεύθυνση και το Διοικητικό Συμβούλιο Κύριων Δεικτών Απόδοσης αναφορικά με την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου
- Διαχρονική ανάλυση της εξέλιξης των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι ανοιγμάτων πιστωτικού κινδύνου του δανειακού χαρτοφυλακίου και ανάλυση κύριων οδηγών οποιασδήποτε μεταβολής
- Αναφορές ανασκόπησης πιστωτικού χαρτοφυλακίου καθώς και σχετικά ευρήματα
- Δημιουργία αναφορών με πελάτες οι οποίοι ενδέχεται να εξέλθουν της κατηγοριοποίησης ως Μη-Εξυπηρετούμενοι καθώς και με πελάτες οι οποίοι είναι επιρρεπείς στο να αθετήσουν / επανα-αθετήσουν
- Ετοιμασία αναφορών με ενυπόθηκες εξασφαλίσεις των οποίων τα ασφαλιστικά συμβόλαια έχουν λήξει

Αναφορές προς τη Διοίκηση / Εκτελεστική Διεύθυνση

Η ανάλυση του πιστωτικού κινδύνου καθίσταται διαθέσιμη προς τη Διοίκηση και το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω θεσπισμένων αναφορών οι οποίες περιλαμβάνουν:

- Ετήσιες Εκθέσεις της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων
- Τριμηνιαίες Αναφορές της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων
- Κύριους Δείκτες Απόδοσης, σε μηνιαία βάση
- Μηνιαία Ανάλυση πιστωτικού κινδύνου για το δανειακό χαρτοφυλάκιο
- Παραγωγή Δεικτών που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Ανάκαμψης, σε μηνιαία βάση
- Ανάλυση μεταβολής των προβλέψεων έναντι αθετήσεων πιστωτικού κινδύνου, σε μηνιαία βάση
- Ετοιμασία έκτακτων / ειδικών αναφορών όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο

6.1.8 Πολιτικές Αντιστάθμισης και Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου

Οι Πολιτικές Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου παραθέτουν τις συνθήκες και κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με την αναγνώριση, επιμέτρηση, αξιολόγηση, έγκριση, παρακολούθηση, αναφορά, έλεγχο ή μετριασμό του πιστωτικού κινδύνου τόσο σε επίπεδο συναλλαγής όσο και σε επίπεδο χαρτοφυλακίου. Οι εν λόγω Πολιτικές είναι καταγεγραμμένες και σαφώς καθορισμένες καθώς και συνεπείς τόσο με συνετές πρακτικές όσο και με εποπτικές απαιτήσεις. Στο πεδίο εφαρμογής τους περιλαμβάνονται όλες οι πιστωτικές δραστηριότητες και επικοινωνούνται σε όλο το προσωπικό του οποίου οι δραστηριότητες ενέχουν πιστωτικό κίνδυνο. Στη βάση βέλτιστων πρακτικών αυτές αναθεωρούνται σε τακτική βάση και κατ' ελάχιστο ετήσια ούτως ώστε να αντικατοπτρίζουν τις επικρατούσες στην αγορά συνθήκες και το υφιστάμενο εποπτικό πλαίσιο.

Οποιαδήποτε παρέκκλιση από τις εν λόγω Πολιτικές απαιτεί την έγκριση του αρμόδιου κλιμακίου. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου θεωρεί σε τακτική βάση σημαντικές εξαιρέσεις στις Πολιτικές έτσι ώστε να καθορίσει την επίδραση των στο προφίλ κινδύνου της Τράπεζας, ενώ η επάρκεια και αποτελεσματικότητα των Πολιτικών αξιολογείται ούτως ώστε να αντανακλάται σε μελλοντικές αναθεωρήσεις.

Τα κύρια Πλαίσια τα οποία αφορούν τον πιστωτικό κίνδυνο είναι:

- Πλαίσιο Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου
- Πλαίσιο Ανάλυσης Κινδύνων, το οποίο παραθέτει τις ρυθμίσεις Διακυβέρνησης για θέσπιση, παρακολούθηση, και ενσωμάτωση της Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνων σε συνεχή βάση
- Πλαίσιο Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων, το οποίο παραθέτει τις ρυθμίσεις Διακυβέρνησης για την προσομοίωση υπό ακραίες συνθήκες του προφίλ κινδύνου για σκοπούς διαχείρισης κινδύνων, περιλαμβανομένης και της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας

Οι κύριες Πολιτικές που διέπουν τη διαχείριση πιστωτικού κινδύνου είναι:

- Δανειοδοτική Πολιτική
- Πλαίσιο Επενδύσεων
- Τιμολογιακή Πολιτική
- Πολιτική Κινδύνου Συγκέντρωσης
- Πολιτική Ρητρών
- Πολιτική Αναδιάρθρωσεων
- Πολιτική Παρακολούθησης Πιστωτικού Κινδύνου
- Πολιτική Διενέργειας Εκτιμήσεων
- Πολιτική Διενέργειας Προβλέψεων

- Πολιτική Διαγραφών
- Πολιτική Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων

Η Τράπεζα επιτηρεί την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των πιο πάνω Πολιτικών σε συνεχή βάση μέσω αλληλεπίδρασης των Επιχειρησιακών Μονάδων με τη Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης, διασφαλίζοντας ότι οι εν λόγω Πολιτικές είναι εναρμονισμένες με βέλτιστες διεθνείς πρακτικές προσαρμοσμένες κατάλληλα για τις ιδιοσυγκρασιακές συνθήκες της Τράπεζας.

6.1.9 Εσωτερικά Κεφάλαια και Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας

Η Τράπεζα αξιολογεί την επάρκεια των Εσωτερικών Κεφαλαίων της σε ετήσια βάση μέσω της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ).

Η ΕΔΑΚΕ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Πυλώνα ΙΙ της Εποπτικού Πλαισίου της Βασιλείας ΙΙΙ και έχει ως σκοπό την αναγνώριση και μέτρηση των σημαντικών κινδύνων στους οποίους η Τράπεζα είναι ή δύναται να εκτεθεί πέραν των όσων κινδύνων αναγνωρίζονται και επιμετρούνται υπό τον Πυλώνα Ι, και την εκτίμηση των κεφαλαιακών αναγκών όπου απαιτείται (εσωτερικό κεφάλαιο).

Η ΕΔΑΚΕ ενσωματώνεται στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας και αλληλοεπιδρά με σαφή τρόπο στον επιχειρησιακό σχεδιασμό της Τράπεζας. Η ανάπτυξη μιας κατάλληλης Δήλωσης Ανάληψης Κινδύνων προϋποθέτει τη διατύπωση σε αυτήν των κινδύνων οι οποίοι ταυτοποιήθηκαν κατά την ΕΔΑΚΕ. Το Στρατηγικό Πλάνο κατά συνέχεια τροφοδοτεί την Δήλωση Ανάληψης Κινδύνων ούτε ώστε να διασφαλιστεί η σύμπλευση των δύο καθώς αυτό αποτελεί τη βάση για την προετοιμασία των ετήσιων στόχων και προϋπολογισμών και του Βασικού Σεναρίου της προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων στα πλαίσια της ΕΔΑΚΕ. Τα αποτελέσματα της ΕΔΑΚΕ παρέχουν πληροφόρηση για τη διαδικασία Κεφαλαιακού Σχεδιασμού της Τράπεζας.

Για σκοπούς ΕΔΑΚΕ η Τράπεζα διεξάγει τόσο Στατική όσο και Δυναμική Αξιολόγηση με την Στατική Αξιολόγηση να αφορά την αξιολόγηση των παρόντων Κινδύνων και τη Δυναμική να αφορά την αξιολόγηση μελλοντικών κινδύνων μέσω ενσωμάτωσης του Στρατηγικού Πλάνου της Τράπεζας και περιλαμβάνει και Δυσμενές σενάριο. Στον καθορισμό των ελάχιστων εσωτερικών κεφαλαιακών απαιτήσεων η Τράπεζα λαμβάνει υπόψη αμφότερες τις αξιολογήσεις:

- Στατική Αξιολόγηση (πρόσθετα υπό τον Πυλώνα ΙΙ): Κίνδυνοι οι οποίοι δεν λαμβάνονται υπόψη από τα σταθμισμένα στοιχεία ενεργητικού του Πυλώνα Ι
- Δυναμική Αξιολόγηση (προσομοίωση ακραίων καταστάσεων υπό την ΕΔΑΚΕ): Η Τράπεζα αξιολογεί την κεφαλαιακή της επάρκεια σε βάθος Ζετίας υπό Δυσμενείς Συνθήκες οι οποίες είναι σχετικές με την Τράπεζα και τις αδυναμίες της

6.1.10 Κεφαλαιακές Απαιτήσεις - Σταθμισμένα Στοιχεία Ενεργητικού για Πιστωτικό Κίνδυνο

Ο πιο κάτω Πίνακας παρουσιάζει τα Σταθμισμένα Στοιχεία Ενεργητικού (ΣΣΕ) και τις Ελάχιστες Κεφαλαιακές Απαιτήσεις έναντι των, με ημερομηνία αναφοράς την 31 Δεκεμβρίου 2017, ταξινομημένα ανά κλάση ανοίγματος:

Κλάση Ανοίγματος (€000)	ΣΣΕ	Ελάχιστη Κεφαλαιακή Απαίτηση
Κεντρικές Κυβερνήσεις ή Κεντρικές Τράπεζες	-	-
Περιφερειακές Κυβερνήσεις ή Τοπικές Αρχές	91	7
Οντότητες Δημόσιου Τομέα	N/A	N/A
Πολυμερείς Τράπεζες Ανάπτυξης	2.632	211
Διεθνείς οργανισμοί	N/A	N/A
Ιδρύματα	59.193	4.735
Επιχειρήσεις	706.044	56.484
Λιανική Τραπεζική	231.691	18.535
Εξασφαλισμένα με Υποθήκες επί Ακίνητης Περιουσίας	344.396	27.552
Ανοίγματα σε Αθέτηση	725.045	58.004
Στοιχεία που σχετίζονται με ιδιαίτερα υψηλό κίνδυνο	587.078	46.966
Θέσεις Τιτλοποίησης	2.375	190
Καλυμμένα Ομόλογα	4.001	320
Απαιτήσεις έναντι Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων με Βραχυπρόθεσμη Πιστοληπτική Αξιολόγηση	N/A	N/A
Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων	N/A	N/A
Ανοίγματα σε Μετοχές	47.387	3.791
Άλλα Ανοίγματα	296.041	23.683
Συνολική Τυποποιημένη Προσέγγιση	3.005.974	240.478

Τα ΣΣΕ για πιστωτικό κίνδυνο παρουσίασαν μείωση τον τελευταίο χρόνο κατά €265 εκατομμύρια. Η μείωση πηγάζει κυρίως από τη μείωση (μετρούμενη κατόπιν της απομείωσης για πιστωτικό κίνδυνο) της καθαρής έκθεσης λόγω της αύξησης των προβλέψεων έναντι αθετήσεων πιστωτικού κινδύνου στο δανειακό χαρτοφυλάκιο. Η απομόχλευση από σχετικές με τον Τομέα Κατασκευών και Ανάπτυξης Γης χορηγήσεις, οι οποίες υπόκεινται σε υψηλότερη στάθμιση, έχει συμβάλει επίσης προς αυτή τη κατεύθυνση.

6.1.11 Καθορισμένοι Εξωτερικοί Οργανισμοί Πιστοληπτικής Αξιολόγησης στην εφαρμογή της Τυποποιημένης Μεθόδου

Για σκοπούς εφαρμογής της Τυποποιημένης Μεθόδου, οι καθορισμένοι Εξωτερικοί Οργανισμοί Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (External Credit Assessment Institutions/ECAI) που έχουν αναγνωρισθεί από την ΚΤΚ είναι οι Fitch Ratings, Standard and Poor's Rating Services, και Moody's Investor Service.

Ο Όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας έχει επιλέξει να προχωρήσει με την προσέγγιση των 3 Πιστοληπτικών Αξιολογήσεων όπως αυτή προβλέπεται σύμφωνα με το άρθρο 138 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 για όλες τις κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων.

Η χρήση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων των Fitch Ratings, Standard and Poor's Rating Services, και Moody's, για τον προσδιορισμό των συντελεστών στάθμισης και των κεφαλαιακών απαιτήσεων συμμορφώνεται με τις οδηγίες των εποπτικών αρχών, αφού έχουν χρησιμοποιηθεί κατά τρόπο συνεπή για όλα τα ανοίγματα και θα χρησιμοποιούνται σε συνεχή βάση και με διαχρονική συνέπεια.

Στις περιπτώσεις όπου υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση για συγκεκριμένη έκδοση ή διευκόλυνση της οποίας το συγκεκριμένο άνοιγμα αποτελεί μέρος τότε η συγκεκριμένη αξιολόγηση χρησιμοποιείται για σκοπούς καθορισμού του σταθμισμένου συντελεστή στάθμισης κινδύνου του συγκεκριμένου ανοίγματος.

Στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει απευθείας εφαρμόσιμη αξιολόγηση για συγκεκριμένη αξία, υπάρχει όμως για συγκεκριμένη έκδοση ή διευκόλυνση της οποίας η συγκεκριμένη αξία δεν αποτελεί μέρος ή υπάρχει

αξιολόγηση για τον εκδότη τότε αυτή η αξιολόγηση χρησιμοποιείται σε οποιαδήποτε από τις πιο κάτω περιπτώσεις:

- i. Αποφέρει μεγαλύτερο συντελεστή στάθμισης κινδύνου παρά σε άλλη περίπτωση και η υπό αναφορά αξία είναι ιεραρχικά στο ίδιο επίπεδο (pari-passu) ή χαμηλότερο από τη συγκεκριμένη έκδοση ή διευκόλυνση ή του μη-εξασφαλισμένου χρέους του εκδότη, ως εφαρμόζεται.
- ii. Αποφέρει μικρότερο συντελεστή στάθμισης κινδύνου παρά σε άλλη περίπτωση και η υπό αναφορά αξία είναι ιεραρχικά στο ίδιο επίπεδο (pari-passu) ή ανώτερο από τη συγκεκριμένη έκδοση ή διευκόλυνση ή του μη-εξασφαλισμένου χρέους του εκδότη, ως εφαρμόζεται.

Σε κάθε άλλη περίπτωση η αξία θεωρείται ως μη-αξιολογημένη.

Η Τράπεζα συμμορφώνεται με την πρότυπη αντιστοίχιση σε ότι αφορά τις εξωτερικές διαβαθμίσεις κάθε καθορισμένου Εξωτερικού Οργανισμού Πιστοληπτικής Αξιολόγησης με τις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας. Η σχετική αντιστοίχιση εφαρμόζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Βαθμίδα Πιστωτικού Κινδύνου	Fitch Ratings	Moody's Ratings	S&P Ratings
1	AAA to AA-	Aaa to Aa3	AAA to AA-
2	A+ to A-	A1 to A3	A+ to A-
3	BBB+ to BBB-	Baa1 to Baa3	BBB+ to BBB-
4	BB+ to BB-	Ba1 to Ba3	BB+ to BB-
5	B+ to B-	B1 to B3	B+ to B-
6	CCC+ ή χαμηλότερη	Caa1 ή χαμηλότερη	CCC+ ή χαμηλότερη

Ο πιο κάτω Πίνακας παρουσιάζει την αξία ανοιγμάτων ανά Πιστωτική Κλίμακα Διαβάθμισης προ και μετά την επίδραση των τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου και της εφαρμογής των συντελεστών μετατροπής. Η Πιστωτική Βαθμίδα βασίζεται στην κλάση του ανοιγματος και την πιστοληπτική αξιολόγηση του αντισυμβαλλόμενου μέρους. Οι τιμές προ της επίδρασης των τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου αφορούν την τρέχουσα αξία των ανοιγμάτων αφαιρουμένης της αναπροσαρμογής για πιστωτικό κίνδυνο. Οι τιμές μετά την επίδραση των τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου αφορούν την αξία των ανοιγμάτων λαμβανομένης υπόψη της επίδρασης της χρηματοδοτούμενης και μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας, τόσο πριν όσο και μετά την μετατροπή των εκτός ισολογισμού στοιχείων σε εντός στη βάση των συντελεστών μετατροπής.

Βαθμίδα Πιστωτικού Κινδύνου (€000)	Αξίες Ανοιγμάτων Προ της Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου	Αξίες Ανοιγμάτων Μετά τη Μη Χρηματοδοτούμενη Προστασία Πιστωτικού Κινδύνου	Αξίες Ανοιγμάτων Μετά τη Μείωση Πιστωτικού Κινδύνου	Αξίες Ανοιγμάτων Μετά τη Μείωση Πιστωτικού Κινδύνου και τους Συντελεστές Στάθμισης
ΒΠΚ 1	2.683.252	2.683.252	2.683.252	2.683.252
ΒΠΚ 2	165.116	165.116	165.116	162.761
ΒΠΚ 3	28.032	28.032	28.032	28.032
ΒΠΚ 4	718.414	718.998	718.998	710.839
ΒΠΚ 5	21.405	62.206	62.206	62.184
ΒΠΚ 6	139	139	139	139
Χωρίς Πιστοληπτική Αξιολόγηση*	4.066.339	4.024.954	3.802.935	3.161.722
Αφαιρούμενα από τα Ίδια Κεφάλαια	45.901	45.901	45.901	45.901
Σύνολο	7.728.599	7.728.599	7.506.580	6.854.831

*Χωρίς Πιστοληπτική Αξιολόγηση: Αφορά κυρίως ιδιώτες και νομικές οντότητες του δανειακού χαρτοφυλακίου για τα οποία δεν υφίσταται πιστοληπτική αξιολόγηση

Ο πιο κάτω Πίνακας παρουσιάζει τη συνολική αξία ανοιγμάτων ανά Κλάση Ανοίγματος, Συντελεστή Στάθμισης, και Βαθμίδα Κινδύνου της χώρας εκάστου αντισυμβαλλόμενου μετά την επίδραση των αναπροσαρμογών πιστωτικού κινδύνου, τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου, και συντελεστών στάθμισης.

Κλάση Ανοιγμάτων (€000)	ΒΠΚ 1	ΒΠΚ 2	ΒΠΚ 3	ΒΠΚ 4	ΒΠΚ 5	ΒΠΚ 6	Χωρίς Πιστοληπτική Αξιολόγηση	Αφαιρούμενα από τα Ίδια Κεφάλαια
Κεντρικές Κυβερνήσεις ή Κεντρικές Τράπεζες	2.285.872	-	-	678.214	3.984	-	-	2.968.070
Περιφερειακές Κυβερνήσεις ή Τοπικές Αρχές	-	-	-	-	-	-	455	455
Οντότητες Δημόσιου Τομέα	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Πολυμερείς Τράπεζες Ανάπτυξης	237.159	-	5.264	-	-	-	-	242.423
Διεθνείς οργανισμοί	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Ιδρύματα	120.150	161.954	3.229	82	37.266	139	3.404	326.225
Επιχειρήσεις	56	807	19.539	32.413	17.421	-	635.904	706.140
Λιανική Τραπεζική	-	-	-	-	-	-	341.041	341.041
Εξασφαλισμένα με Υποθήκες επί Ακίνητης Περιουσίας	-	-	-	-	-	-	734.600	734.600
Ανοίγματα σε Αθέτηση	-	-	-	131	3.513	-	668.273	671.916
Στοιχεία που σχετίζονται με ιδιαίτερα υψηλό κίνδυνο	-	-	-	-	-	-	391.385	391.385
Καλυμμένα Ομόλογα	40.015	-	-	-	-	-	-	40.015
Απαιτήσεις έναντι Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων με Βραχυπρόθεσμη Πιστοληπτική Αξιολόγηση	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Ανοίγματα σε Μετοχές	-	-	-	-	-	-	18.955	18.955
Άλλα Ανοίγματα	-	-	-	-	-	-	367.705	367.705
Συνολική Τυποποιημένη Προσέγγιση	2.683.252	162.761	28.032	710.839	62.184	139	3.161.722	6.808.930

Ο πιο κάτω Πίνακας παρουσιάζει την ανάλυση των ανοιγμάτων ανά κλάση ανοίγματος και βαθμίδα στάθμισης (Αρ. Αναφ. Υπόδειγμα 20: EU CR5 – Τυποποιημένη Προσέγγιση)

	Κλάση Ανοιγμάτων – 31 Δεκεμβρίου 2017 (€000)	Συντελεστής Στάθμισης										Σύνολο	ΕΚ των οποίων: (Χωρίς Πιστολ. Αξιολόγηση)
		0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	Αφαιρού-μενα		
1	Κεντρικές Κυβερνήσεις ή Κεντρικές Τράπεζες	2.968.070	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.968.070	-
2	Περιφερειακές Κυβερνήσεις ή Τοπικές Αρχές	-	-	455	-	-	-	-	-	-	-	455	455
3	Οντότητες Δημόσιου Τομέα	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	-	N/A	N/A
4	Πολυμερείς Τράπεζες Ανάπτυξης	237.159	-	-	-	5.264	-	-	-	-	-	242.423	-
5	Διεθνείς οργανισμοί	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	-	N/A	N/A
6	Ιδρύματα	37.266	-	287.213	-	17	-	1.704	25	-	-	326.225	3.404
7	Επιχειρήσεις	-	-	68	-	807	-	685.575	19.690	-	-	706.140	635.904
8	Λιανική Τραπεζική	-	-	-	-	-	341.041	-	-	-	-	341.041	341.041
9	Εξασφαλισμένα με Υποθήκες επί Ακίνητης Περιουσίας	-	-	-	413.124	216.752	-	104.724	-	-	-	734.600	734.600
10	Ανοίγματα σε Αθέτηση	3.643	-	-	-	-	-	554.728	113.545	-	-	671.916	668.273
11	Στοιχεία που σχετίζονται με ιδιαίτερα υψηλό κίνδυνο	-	-	-	-	-	-	-	391.385	-	-	391.385	391.385
12	Καλυμμένα Ομόλογα	-	40.015	-	-	-	-	-	-	-	-	40.015	-
13	Απαιτήσεις έναντι Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων με Βραχυπρόθεσμη Πιστοληπτική Αξιολόγηση	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	-	N/A	N/A
14	Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	-	N/A	N/A
15	Ανοίγματα σε Μετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	18.955	-	18.955	18.955
16	Άλλα Ανοίγματα	57.635	-	17.536	-	-	-	292.533	-	-	45.901	413.606	367.705
17	Σύνολο	3.303.774	40.015	305.273	413.124	222.839	341.041	1.639.265	524.645	18.955	45.901	6.854.831	3.161.722

Η αύξηση ανοιγμάτων στην κλάση “Κεντρικές Κυβερνήσεις ή Κεντρικές Τράπεζες ” από το 2016 αποδίδεται στην αύξηση της έκθεσης στην ΕΚΤ. Η μειωμένη έκθεση στις κλάσεις «Ανοίγματα σε Αθέτηση» και «Στοιχεία που σχετίζονται με ιδιαίτερα υψηλό κίνδυνο» οφείλεται στην απομόχλευση του δανειακού χαρτοφυλακίου.

6.1.12 Πολιτικές Αντιστάθμισης και Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου

6.1.12.1 Συμψηφισμός των εντός και εκτός ισολογισμού στοιχείων

Η Τράπεζα δεν εφαρμόζει οποιοδήποτε συμψηφισμό για το δανειακό της χαρτοφυλάκιο. Ο συμψηφισμός εντός ισολογισμού περιορίζεται μόνο στις περιπτώσεις παραγώγων (μέσω συμφωνιών συμψηφισμού στη βάση του Άρθρου 295 του ΕΚ 575/2013) και αφορά ένα αμελητέο ποσό (€5 εκατομμύρια στις 31 Δεκεμβρίου 2017 ή ποσοστό 0,06 μονάδων βάσης επί των συνολικών ανοιγμάτων)

6.1.12.2 Κύριοι τύποι Λαμβανομένων Εξασφαλίσεων, Εκτίμηση Εξασφαλίσεων, και Διαχείριση

Βάσει της Πολιτικής της Τράπεζας, ο καθοριστικός παράγοντας για παραχώρηση πιστωτικής διευκόλυνσης είναι η ικανότητα αποπληρωμής του πελάτη εντός του συμφωνημένου χρονικού πλαισίου. Η αξία της όποιας εξασφάλισης δεν αποτελεί καθοριστικό παράγοντα κατά την αξιολόγηση της αίτησης του πελάτη για παραχώρηση νέας πιστωτικής διευκόλυνσης και μπορεί να αποτελέσει μόνο δευτερεύουσα πηγή αποπληρωμής.

Οι εκχωρημένες εξασφαλίσεις κατατάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Πρωταρχικές Εξασφαλίσεις οι οποίες ορίζονται ως οι εμπράγματα εξασφαλίσεις και των οποίων η αξία λογίζεται για υπολογισμό της εξασφάλισης
- Δευτερεύουσες Εξασφαλίσεις οι οποίες ορίζονται ως οι εξασφαλίσεις εκείνες οι οποίες επαρκούν για βελτίωση των Πρωταρχικών Εξασφαλίσεων δεν θεωρούνται όμως εμπράγματα εξασφαλίσεις

Οι κύριοι τύποι εξασφαλίσεων οι οποίοι γίνονται αποδεκτοί από την Τράπεζα ως Πρωταρχικές Εξασφαλίσεις παρατίθενται πιο κάτω:

1) Υποθήκες επί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (87% της αναγνωρισμένης εμπράγματης εξασφάλισης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017)

- α. Αποτελούν τον κύριο τύπο εξασφαλίσεων που λαμβάνει η Τράπεζα
- β. Ακίνητη Ιδιοκτησία η οποία λαμβάνεται ως εξασφάλιση θεωρείται επαρκής κατόπιν αξιολόγησης της ποιότητας της εν λόγω περιουσίας στη βάση της τοποθεσίας, εμπορευσιμότητα καθώς και κατά πόσο αποτελεί εξειδικευμένη ανάπτυξη. Η όποια περιουσία πρέπει να ασφαρίζεται έναντι κινδύνων καταστροφής μέχρι του ασφαλιστέου ποσού της περιουσίας και το ασφαλιστήριο συμβόλαιο να εκχωρείται προς όφελος της Τράπεζας.
- γ. Το ποσό που αναγνωρίζεται ως εξασφάλιση είναι το ελάχιστο μεταξύ του ποσού υποθήκης πλέον τόκου και της Αναπροσαρμοσμένης Αξίας βάσει της πιο πρόσφατης εκτίμησης και των δεικτών αξίας ακινήτων
- δ. Η Τράπεζα διατηρεί μια τυποποιημένη διαδικασία εκτίμησης ακινήτων η οποία επιτρέπει συνεπή, ακριβή, και έγκαιρη ανάλυση των εκτιμήσεων σε ολόκληρο το χαρτοφυλάκιο. Στη βάση αυτή, υιοθετούνται ισχυρές διαδικασίες εκτίμησης της αξίας των ακινήτων.
- ε. Η Τράπεζα αποδέχεται εκτιμήσεις αξίας ακινήτων τα οποία προορίζονται για εξασφαλίσεις μόνο εφόσον οι εν λόγω εκτιμήσεις έχουν ετοιμαστεί κατ' εντολή της Τράπεζας. Εκτιμήσεις οι οποίες έχουν γίνει εκ' μέρους ή κατ' εντολή του δανειστή δεν γίνονται αποδεκτές
- στ. Η Τράπεζα διατηρεί ανεξάρτητη, από τις Υπηρεσίες Παραχώρησης Πίστης, Υπηρεσία Εκτιμήσεων Ακινήτων της οποίας η γραμμή αναφοράς είναι ξεχωριστή και ανεξάρτητη
- ζ. Η Τράπεζα διατηρεί κατάλληλα διαμορφωμένο αρχείο επαγγελματιών εκτιμητών και χρησιμοποιεί κατάλληλα κριτήρια επιλογής (τα οποία δύναται να διαχωρίσουν τους εκτιμητές σε κατάλληλους για χειρισμό εξειδικευμένων / πολύπλοκων υποθέσεων) συνεπή με το χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας. Υπάρχει σε εφαρμογή μια συνεχής διαδικασία αξιολόγησης των επαγγελματιών εκτιμητών και η οποία αποτελεί βασικό κριτήριο στη διατήρηση των εκτιμητών στο σχετικό αρχείο. Η εν λόγω αξιολόγηση περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, ανασκόπηση της απόδοσης των εκτιμητών και την ύπαρξη ασφάλισης αποζημίωσης. Σε σχέση με το μέγιστο ποσό έκθεσης σε ένα εκτιμητή έχει τεθεί συγκεκριμένο όριο.
- η. Η Υπηρεσία Εκτιμήσεων Ακινήτων διασφαλίζει ότι οι επαγγελματίες εκτιμητές είναι ανεξάρτητοι στη βάση των σχετικών νόμων, κανονισμών, και βέλτιστων πρακτικών
- θ. Η Τράπεζα διεξάγει ετήσιο ανεξάρτητο έλεγχο για να αξιολογήσει την ποιότητα των διενεργηθέντων εκτιμήσεων καθώς και την απόδοση εκάστου εκτιμητή ο οποίος περιλαμβάνεται στο μητρώο εκτιμητών της Τράπεζας
- ι. Η Τράπεζα διενεργεί ανεξάρτητη επαγγελματική εκτίμηση με συχνότητα η οποία καθορίζεται στη βάση κριτηρίων όπως ύψος ανοίγματος, εξυπηρευόμενη κατάταξη, τύπος ακινήτου, και άλλες παραμέτρους όπως Δείκτης Προς Αξία.

2) Υποθήκες επί Πλοίων (3% της αναγνωρισμένης εμπράγματης εξασφάλισης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017)

- α. Οι Υποθήκες επί Πλοίων θεωρούνται επαρκείς πρωταρχικές εξασφαλίσεις και η αξία τους καθορίζεται στη βάση της Αγοραίας Αξίας
  - β. Βάσει της Πολιτικής Δανειοδότησης Ναυτιλιακών της Τράπεζας, θα πρέπει να υπάρχει διαθέσιμη πρόσφατη Έκθεση Εκτίμησης για την αξία του πλοίου κατά τη διαδικασία εξέτασης του αιτήματος χρηματοδότησης ενώ θα πρέπει να εξετάζονται και να αξιολογούνται όλοι οι παράγοντες που δύνανται να επηρεάσουν την αξία του υπό υποθήκευση πλοίου.
  - γ. Ως αξία της εξασφάλισης αναγνωρίζεται το ελάχιστο μεταξύ της υποθήκης πλέον τόκους και της αγοραίας αξίας του υποθηκευμένου πλοίου
  - δ. Σημειώνεται ότι τα προς υποθήκευση πλοία πρέπει να ασφαίζονται για Κύτος και Μηχανήματα, Προστασία και Αποζημίωση, Ασφάλεια Τόκου Υποθήκης, και Τόκο Επιπρόσθετων Κινδύνων της Θάλασσας.
- 3) Ενεχυρίαση Μετρητών (5% της αναγνωρισμένης εμπράγματης εξασφάλισης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017)
- α. Η ενεχυρίαση καταθέσεων θεωρείται επαρκής πρωταρχική εξασφάλιση και δύναται να αποτελείται από καταθέσεις στην Τράπεζα ή σε άλλο Χρηματοοικονομικό Οργανισμό
  - β. Το πλήρες ποσό της ενεχυριασμένης κατάθεσης αναγνωρίζεται ως εμπράγματη εξασφάλιση
- 4) Ασφαλιστήρια Συμβολαία Ζωής (0,1% της αναγνωρισμένης εμπράγματης εξασφάλισης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017)
- α. Η εκχώρηση ασφαλιστήριων συμβολαίων ζωής θεωρείται επαρκής εξασφάλιση νοουμένου ότι η ασφαλιστική εταιρεία εμποτεύεται από την Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών του Υπουργείου Οικονομικών
  - β. Η αξία της εκχωρημένης ασφάλειας ζωής αναγνωρίζεται νοουμένου ότι η αξία εξαγοράς πιστοποιείται ετησίως από την ασφαλιστική εταιρεία. Σε αντίθετη περίπτωση καμία αξία δεν αναγνωρίζεται
- 5) Κυβερνητικές Εγγυήσεις (0,02% της αναγνωρισμένης εμπράγματης εξασφάλισης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017)
- α. Οι Κυβερνητικές Εγγυήσεις γίνονται αποδεχτές και αναγνωρίζονται στο 100% νοουμένου ότι αμετάκλητες και άνευ όρων
  - β. Εφόσον η εγγύηση έχει καταστεί ληξιπρόθεσμη και δεν έχει ανανεωθεί τότε καμία αξία δεν αναγνωρίζεται
- 6) Τραπεζικές Εγγυήσεις (2% της αναγνωρισμένης εμπράγματης εξασφάλισης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017)
- α. Οι Τραπεζικές Εγγυήσεις (ανέκκλητες και άνευ όρων) θεωρούνται επαρκείς εφόσον συντρέχουν τα κάτωθι:
    - i) Έχει δοθεί η συναίνεση της Υπηρεσίας Χρηματοοικονομικών Οργανισμών, αναφορικά με τον κίνδυνο του Οργανισμού που θα παράσχει την εγγύηση
    - ii) Έχει δοθεί η συναίνεση της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων αναφορικά με τον κίνδυνο χώρας και αντισυμβαλλόμενου
    - iii) Έχει δοθεί η συναίνεση της Εσωτερικής Νομικής Υπηρεσίας αναφορικά με το λεκτικό της Σύμβασης Εγγύησης
  - β. Εφόσον η εγγύηση έχει καταστεί ληξιπρόθεσμη και δεν έχει ανανεωθεί τότε καμία αξία δεν αναγνωρίζεται
- 7) Άλλες μορφές πρωταρχικών εξασφαλίσεων χρησιμοποιούμενα σε λιγότερο βαθμό (4% της αναγνωρισμένης εμπράγματης εξασφάλισης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017)
- α. Πάγιες Επιβαρύνσεις
  - β. Κυμαινόμενες Επιβαρύνσεις
  - γ. Ενεχυρίαση Μετοχών και Ομολόγων
  - δ. Οχήματα
- Ο κύριος τύπος δευτερευουσών εξασφαλίσεων (για τις οποίες δεν αναγνωρίζεται αξία) αφορούν Προσωπικές και Εταιρικές Εγγυήσεις
- Οι διαδικασίες / πολιτικές της Τράπεζας διασφαλίζουν την αποτελεσματική διαχείριση του χαρτοφυλακίου εξασφαλίσεων μέσω:
- Της παροχής τυποποιημένης και εφαρμόσιμης, σε όλο το εύρος της Τράπεζας, μεθοδολογίας για διενέργεια εκτίμησης ακινήτων,
  - Της παροχής κατευθυντήριων γραμμών αναφορικά με τα ακολουθούμενα πρότυπα κατά τη διενέργεια εκτιμήσεων για περιουσία η οποία θα εκχωρηθεί ως εξασφάλιση καθώς η θέσπιση κατάλληλων μηχανισμών ελέγχου,
  - Θέσπιση κριτηρίων επιλογής και διαδικασιών για αξιολόγηση και παρακολούθηση σε συνεχή βάση της απόδοσης των εκτιμητών

- Θέσπιση κριτηρίων για παρακολούθηση της αξίας των εξασφαλίσεων,
- Διασφάλιση ότι οι εκτιμητές και οι αξιολογήσεις περιέχουν επαρκείς πληροφορίες προς υποστήριξη της πιστοδοτικής απόφασης, συνεπείς με τις βέλτιστες πρακτικές
- Αξιολόγηση της επάρκειας των εξασφαλίσεων καθώς και των υποκείμενων υποθέσεων
- Διατήρηση επαρκούς και αποτελεσματικών επιχειρησιακών διαδικασιών, μηχανισμών ελέγχου και συστημάτων για προσδιορισμό, μέτρηση, παρακολούθηση και έλεγχο των εξασφαλίσεων
- Θέσπιση και διατήρηση των μεθοδολογιών για τους χρησιμοποιούμενες δείκτες αξιών, οι οποίες και αναθεωρούνται τουλάχιστον ετησίως

6.1.12.3 Αναγνωρισμένες από το Πλαίσιο της Βασιλείας III Τεχνικές Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου

Οι αξίες των Τεχνικών Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου οι οποίες ήταν σε εφαρμογή κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 είχαν ως εξής (αξίες ανοιγμάτων εξαιρουμένων των προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου και προ της εφαρμογής των τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου και συντελεστών μετατροπής):

Τύπος Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου	Όχι Σε Αθέτηση	Σε Αθέτηση	Σύνολο	% Κατανομή
Υποθήκες επί Ακίνητης Ιδιοκτησίας	747.861	160.392	908.253	78%
<i>εκ των οποίων: Οικιστικά Ακίνητα βάσει Άρθρου 125</i>	416.659	123.279	539.937	46%
<i>εκ των οποίων: Εμπορικά Ακίνητα βάσει Άρθρου 126</i>	221.941	37.113	259.054	22%
<i>εκ των οποίων: Άλλα</i>	109.261	-	109.261	9%
Εγγυήσεις	37.741	3.643	41.385	4%
<i>εκ των οποίων: Τραπεζικές Εγγυήσεις</i>	37.288	3.513	40.801	3%
<i>εκ των οποίων: Κυβερνητικές Εγγυήσεις</i>	453	131	584	0%
Χρηματοοικονομικές Εξασφαλίσεις	217.241	4.778	222.019	19%
<i>εκ των οποίων: Μετρητά</i>	202.637	4.504	207.141	18%
<i>εκ των οποίων: Άλλα</i>	14.603	274	14.878	1%
Σύνολο	1.002.843	168.814	1.171.657	100%

Βάσει του Άρθρου 125 του ΕΚ 575/2013 το ποσό των Οικιστικών Ακινήτων το οποίο πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τον ευνοϊκό συντελεστή στάθμισης του 35% σε μη-αθετήσαντες πελάτες και 100% σε αθετήσαντες πελάτες καθορίζεται ως το μικρότερο του 80% της Αγοραίας Αξίας, του 80% της Προσαρμοσμένης Αγοραίας Αξίας, και του συνολικού ποσού εξασφάλισης.

Βάσει του Άρθρου 126 του ΕΚ 575/2013 το ποσό των Εμπορικών Ακινήτων το οποίο πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τον ευνοϊκό συντελεστή στάθμισης του 50% σε μη-αθετήσαντες πελάτες και 100% σε αθετήσαντες πελάτες καθορίζεται ως το μικρότερο του 50% της Αγοραίας Αξίας, του 50% της Προσαρμοσμένης Αγοραίας Αξίας, και του συνολικού ποσού εξασφάλισης.

Λόγω των αυστηρών προϋποθέσεων που τίθενται από τον ΕΚ 575/2013 για την αναγνώριση ακίνητης ιδιοκτησίας ως επιλέξιμης για σκοπούς εφαρμογής του Κανονισμού (ήτοι επαρκώς ασφαλισμένη έναντι καταστροφής, η αποπληρωμή να μην εξαρτάται σε πρόσοδα παραγόμενα από το υπό ενεχυρίαση ακίνητο) μέρος του χαρτοφυλακίου εξασφαλίσεων της Τράπεζας δεν πληροί τις εν λόγω προϋποθέσεις.

Η Τράπεζα υιοθετεί την περιεκτική προσέγγιση για την αναγνώριση των χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων και εφαρμόζει μείωση της αξίας των εν λόγω εξασφαλίσεων ως αυτά περιέχονται στα Άρθρα 224-239 του ΕΚ 575/2013.

Όπως προκύπτει από τον πιο πάνω Πίνακα οι μόνες Εγγυήσεις οι οποίες και υφίστανται και αναγνωρίζονται στο χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας προέρχονται από Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς και σε μικρότερο βαθμό από Κράτη, ενώ δεν χρησιμοποιούνται χρηματοοικονομικά παράγωγα.

Ο πιο κάτω Πίνακας παραθέτει τις εξασφαλίσεις, χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, και χρηματοοικονομικά παράγωγα που χρησιμοποιούνται ως τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου για όλα τα εξασφαλισμένα ανοίγματα στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (Αρ. Αναφ. Υπόδειγμα 18: EU CR3 – Τεχνικές Μείωσης Κινδύνου - Επισκόπηση):

31 Δεκεμβρίου 2017 - (€000)		α	β	γ	δ	ε
		Ανοίγματα Χωρίς Εξασφάλιση – Τρέχουσα Αξία	Ανοίγματα Με Εξασφάλιση – Τρέχουσα Αξία	Ανοίγματα Εξασφαλισμένα**	Ανοίγματα Εξασφαλισμένα με Χρηματοοικονομικές Εγγυήσεις	Ανοίγματα Εξασφαλισμένα με Παράγωγα
1	Συνολικά Δάνεια*	2.551.072	1.171.657	1.130.272	41.385	N/A
2	Συνολικά Χρεόγραφα	1.018.092	-	-	-	N/A
3	Συνολικά Ανοίγματα	3.569.164	1.171.657	1.130.272	41.385	N/A
4	εκ των οποίων σε αθέτηση	759.339	168.814	165.170	3.643	N/A

*Περιλαμβάνει εντός και εκτός ισολογισμού στοιχεία

** Περιλαμβάνει υποθήκες επί ακίνητης περιουσίας, μετρητά, μετοχές, και ομόλογα

Η μείωση αμφοτέρων των εξασφαλισμένων και μη εξασφαλισμένων ανοιγμάτων σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος οφείλεται κατά κύριο λόγο στην απομόχλευση του χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων. Η εν λόγω μείωση αντισταθμίστηκε μερικώς από τον νέο δανεισμό.

6.1.12.4 Ανοίγματα Πιστωτικού Κινδύνου και Επίδραση Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου

Ο πιο κάτω Πίνακας παρουσιάζει την επίδραση όλων των τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου οι οποίες εφαρμόζονται στη βάση του Μέρους Τρία, Τίτλου II, Κεφάλαιο 4 του ΕΚ 575/2013, στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (Αρ. Αναφ Υπόδειγμα 19: EU CR4 – Τυποποιημένη Προσέγγιση – Ανοίγματα Πιστωτικού Κινδύνου και Επίδραση Τεχνικών Μείωσης):

31 Δεκεμβρίου 2017 - (€000)		α	β	γ	δ	ε	ζ
		Αξία μετά Συντελεστών Μετατροπής και Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου		Αξία μετά Συντελεστών Μετατροπής και Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου		Αξία μετά Συντελεστών Μετατροπής και Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου	
	Κλάση Ανοιγμάτων	Αξία Εντός Ισολογισμού	Αξία Εκτός Ισολογισμού	Αξία Εντός Ισολογισμού	Αξία Εκτός Ισολογισμού	ΣΣΕ	Πυκνότητα ΣΣΕ
1	Κεντρικές Κυβερνήσεις ή Κεντρικές Τράπεζες	2.967.617	-	2.968.070	-	-	0%
2	Περιφερειακές Κυβερνήσεις ή Τοπικές Αρχές	851	32	455	-	91	20%
3	Οντότητες Δημόσιου Τομέα	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
4	Πολυμερείς Τράπεζες Ανάπτυξης	242.423	-	242.423	-	2.632	1%
5	Διεθνείς οργανισμοί	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
6	Ιδρύματα	282.425	4.950	308.576	12.698	58.170	18%
7	Επιχειρήσεις	708.204	400.824	619.856	86.284	706.044	100%
8	Λιανική Τραπεζική	376.409	253.633	324.671	16.369	231.691	68%
9	Εξασφαλισμένα με Υποθήκες επί Ακίνητης Περιουσίας	689.584	58.277	689.584	45.015	344.396	47%
10	Ανοίγματα σε Αθέτηση	669.913	13.319	667.464	4.452	725.045	108%
11	Στοιχεία που σχετίζονται με ιδιαίτερα υψηλό κίνδυνο	366.799	215.811	356.305	35.081	587.078	150%
12	Καλυμμένα Ομόλογα	40.015	-	40.015	-	4.001	10%
13	Απαιτήσεις έναντι Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων με Βραχυπρόθεσμη Πιστοληπτική Αξιολόγηση	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
14	Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
15	Ανοίγματα σε Μετοχές	18.955	-	18.955	-	47.387	250%
16	Άλλα Ανοίγματα	367.705	-	367.705	-	296.041	81%
17	Σύνολο	6.730.899	946.846	6.604.078	199.899	3.002.576	44%

Η μείωση των Σταθμισμένων Στοιχείων Ενεργητικού έναντι πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με το προηγούμενο έτος αποδίδεται κυρίως στην απομόχλευση του χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων ως αποτέλεσμα των διενεργηθέντων αναδιαρθρώσεων.

6.1.13 Προσαρμογές Πιστωτικού Κινδύνου

6.1.13.1 Ανοίγματα σε Υπερημερία και Επισφαλή Ανοίγματα

Ανοίγματα σε Υπερημερία αφορούν χορηγήσεις οι οποίες έχουν παραπεμφθεί στην Ανάκτηση Χρεών, χορηγήσεις σε αθέτηση (όπου η αποπληρωμή του κεφαλαίου ή/και των τόκων βρίσκεται σε καθυστέρηση) και χορηγήσεις έναντι των οποίων έχουν ληφθεί ειδικές προβλέψεις έναντι αθέτησης.

Η Τράπεζα έχει εναρμονίσει τον ορισμό της «Μη Εξυπηρετούμενης Χορήγησης» βάσει των κατευθυντήριων γραμμών της EAT με τον ορισμό της «Αθέτησης» ως αυτός παρατίθεται στο Άρθρο 178 του ΕΚ 575/2013.

Όλες οι χορηγήσεις με ουσιώδης καθυστερήσεις πέραν των 90 ημερών θεωρούνται ως σε Αθέτηση στη βάση του Άρθρου 178 του ΕΚ 575/2013.

Μια χορήγηση θεωρείται ως Ρυθμισμένη (Αναδιαρθρωμένη) στη βάση του ορισμού της EAT.

Η λογιστική πολιτική που ακολουθεί ο Όμιλος για την αναγνώριση απομείωσης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει ως εξής:

(α) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Σε κάθε ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης ο Όμιλος προβαίνει σε αξιολόγηση εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά του στοιχεία, εκτός από στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, έχουν υποστεί απομείωση αξίας.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία θεωρείται ότι έχουν υποστεί απομείωση αξίας όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης αξίας ως αποτέλεσμα ενός ζημιολογικού γεγονότος το οποίο συνέβηκε μετά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου και έχει επίδραση που μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα στις εκτιμημένες μελλοντικές ταμειακές ροές του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου.

Αντικειμενικές ενδείξεις ότι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί απομείωση αξίας περιλαμβάνουν την αθέτηση όρων του δανείου από πελάτες, την επαναδιαπραγμάτευση ενός δανείου με βάση όρους τους οποίους ο Όμιλος δεν θα εξετάζε σε διαφορετική περίπτωση, ενδείξεις ότι ο πελάτης ή ο εκδότης θα πτωχεύσει, την εξαφάνιση ενεργούς αγοράς για το στοιχείο, ή άλλα παρατηρήσιμα στοιχεία σε σχέση με μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων όπως δυσμενείς μεταβολές στην κατάσταση πληρωμών των οφειλετών ή εκδοτών της ομάδας, ή οικονομικές συνθήκες που συσχετίζονται με τις πιο πάνω αθετήσεις επί των περιουσιακών στοιχείων της ομάδας. Επιπρόσθετα, για μία επένδυση σε μετοχές, μια σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας τους κάτω του κόστους επίσης αποτελεί αντικειμενική ένδειξη απομείωσης αξίας.

(i) Χορηγήσεις σε πελάτες

Ο Όμιλος εξετάζει εάν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις για πιθανές ζημιές στο χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων σε πελάτες που προέκυψαν από γεγονότα του παρελθόντος, σε ατομική και συλλογική βάση. Χορηγήσεις που από μόνες τους θεωρούνται σημαντικές εξετάζονται για απομείωση σε ατομική βάση. Χορηγήσεις μικρότερης αξίας εξετάζονται και εκτιμώνται συλλογικά για ζημιές απομείωσης. Χορηγήσεις οι οποίες εξετάστηκαν μεμονωμένα και δεν παρουσίασαν απομείωση, εξετάζονται σε συλλογική βάση για ζημιές που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί (incurred but not reported-IBNR). Οι χορηγήσεις αυτές ταξινομούνται σε ομάδες με συναφή χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου οι οποίες αξιολογούνται για ύπαρξη απομείωσης. Η πρόβλεψη για απομείωση στις διάφορες ομάδες γίνεται σε συλλογικό επίπεδο. Ο υπολογισμός της ζημιάς απομείωσης σε συλλογικό επίπεδο γίνεται με βάση την εκτίμηση του Ομίλου σε ότι αφορά την ιστορική εμπειρία ζημιών που παρουσιάστηκαν από τις ομάδες με παρόμοια χαρακτηριστικά κινδύνων.

Το ποσό της ζημιάς απομείωσης για χορηγήσεις σε πελάτες υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης και της παρούσας αξίας των εκτιμημένων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του δανείου. Οι ζημιές αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και αντικατοπτρίζονται σε λογαριασμό ζημιών απομείωσης της αξίας των χορηγήσεων όπως αναφέρεται στην Σημείωση 3.1 των Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

(ii) Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως διακρατούμενες μέχρι τη λήξη και ως δάνεια και απαιτήσεις

Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως διακρατούμενες μέχρι τη λήξη και ως δάνεια και απαιτήσεις, οι οποίες τηρούνται λογιστικά στο αποσβεσμένο κόστος, έχουν υποστεί ζημιά απομείωσης, το ποσό της ζημιάς επιμετρείται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της επένδυσης και

της παρούσας αξίας των εκτιμημένων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο της επένδυσης. Το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και μειώνεται η λογιστική αξία των επενδύσεων.

Για επενδύσεις σε χρεόγραφα κύρια ένδειξη απομείωσης της αξίας τους, αποτελεί η υποβάθμιση της πιστοληπτικής διαβάθμισης του εκδότη.

Σε περίπτωση που σε μεταγενέστερη περίοδο, το ύψος της ζημιάς απομείωσης μειώνεται και η μείωση σχετίζεται αντικειμενικά με γεγονός που συνέβηκε μετά την αναγνώριση της απομείωσης, η ζημιά απομείωσης που είχε αναγνωριστεί προηγουμένως αναστρέφεται μέσω της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων.

(iii) Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση

Όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι μια επένδυση διαθέσιμη προς πώληση έχει υποστεί απομείωση αξίας, η συσσωρευμένη ζημιά που είχε αναγνωριστεί απευθείας στα ίδια κεφάλαια επαναταξινομείται από τα ίδια κεφάλαια και στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Το ποσό της ζημιάς που αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια και αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων είναι η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης (μετά την αφαίρεση αποπληρωμών κεφαλαίου και αποσβέσεων) και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μείον ζημιές απομείωσης που είχαν αναγνωριστεί προηγουμένως στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για την εν λόγω επένδυση.

Για επενδύσεις σε χρεόγραφα κύρια ένδειξη απομείωσης της αξίας τους, αποτελεί η υποβάθμιση της πιστοληπτικής διαβάθμισης του εκδότη. Για επενδύσεις σε μετοχές κύρια ένδειξη απομείωσης της αξίας τους, αποτελεί η σημαντική ή η παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας τους κάτω του κόστους. Σε γενικές γραμμές ο Όμιλος θεωρεί ότι μια μείωση του 20% κάτω του κόστους είναι σημαντική και μια περίοδος εννέα μηνών είναι παρατεταμένη. Ωστόσο σε ειδικές περιπτώσεις μια μικρότερη μείωση ή μια μικρότερη περίοδος μπορεί να είναι αντικειμενική ένδειξη απομείωσης της αξίας.

Σε περίπτωση που σε μεταγενέστερη περίοδο, αυξάνεται η εύλογη αξία μίας απομειωμένης επένδυσης σε χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση και η αύξηση σχετίζεται αντικειμενικά με γεγονός που συνέβηκε μετά την αναγνώριση της απομείωσης, η ζημιά απομείωσης που είχε αναγνωριστεί προηγουμένως αναστρέφεται μέσω της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οι ζημιές απομείωσης που αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για απομειωμένες επενδύσεις σε μετοχές διαθέσιμες προς πώληση δεν αναστρέφονται μέσω της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων αλλά αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια.

(β) Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Η λογιστική αξία των μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης για να εξακριβωθεί κατά πόσο υπάρχει ένδειξη απομείωσης στην αξία τους. Αν υπάρχει τέτοια ένδειξη ο Όμιλος εκτιμά το ανακτήσιμο ποσό των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων.

Αναγνωρίζεται ζημιά απομείωσης όταν το ανακτήσιμο ποσό είναι μικρότερο από τη λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου ή μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας απομειωμένης κατά το κόστος πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης του περιουσιακού στοιχείου. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης γίνεται μια εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών οι οποίες προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους χρησιμοποιώντας ένα προ-φόρου προεξοφλητικό επιτόκιο το οποίο αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους συναφείς με το περιουσιακό στοιχείο.

Η ζημιά από απομείωση λογιστικής υπεραξίας είναι μη-αναστρέψιμη. Για άλλα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, η ζημιά από απομείωση είναι αναστρέψιμη μόνο στο βαθμό που η λογιστική αξία δεν υπερβαίνει την καθαρή λογιστική αξία που θα είχε το μη χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο εάν δεν είχε αναγνωριστεί η ζημιά για απομείωση.

6.1.13.2 Ειδικές και Γενικές Προσαρμογές Πιστωτικού Κινδύνου

Τα ποσά τα οποία απαιτείται να περιλαμβάνονται στο υπολογισμό των γενικών και ειδικών προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου είναι το σύνολο των ποσών εκείνων με τα οποία έχουν μειωθεί τα Πρωτοβάθμια Ίδια Κεφάλαια ούτως ώστε να αντανάκλουν ζημιές οφειλόμενες κατ' αποκλειστικότητα στον πιστωτικό κίνδυνο στη βάση του ισχύοντος λογιστικού πλαισίου και έχουν αναγνωρισθεί ως τέτοια στο λογαριασμό κερδοζημιών,

ασχέτως του εάν προέρχονται από επισφάλειες, αναπροσαρμογές αξίας ή προβλέψεις για εκτός ισολογισμού στοιχεία.

Οποιαδήποτε ποσά προέρχονται ως ανωτέρω και έχουν αναγνωριστεί κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, δύναται να συμπεριληφθούν στον υπολογισμό των γενικών και ειδικών προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου εφόσον τα σχετικά ποσά έχουν αφαιρεθεί από τα Πρωτοβάθμια Ίδια Κεφάλαια της Τράπεζας, στη βάση του Άρθρου 36(1) του ΕΚ 575/2013.

Τα ποσά τα οποία περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των γενικών προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου πρέπει να πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

- Είναι πλήρως διαθέσιμα ως προς το χρόνο και το ποσό για να καλύψουν ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο οι οποίες δεν έχουν ακόμα πραγματοποιηθεί
- Αντανακλούν ζημιές πιστωτικού κινδύνου για ομάδες ανοιγμάτων για τις οποίες η Τράπεζα δεν διαθέτει ακόμα στοιχεία ότι ένα πιστωτικό γεγονός έχει επισυμβεί.

Όλα τα άλλα ποσά περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των ειδικών προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου.

6.1.13.3 Συνολικές και Μέσες Καθαρές Αξίες Ανοιγμάτων

Ο πιο κάτω Πίνακας παρουσιάζει το συνολικό ποσό των ανοιγμάτων κατόπιν λογιστικών συμψηφισμών και χωρίς να λαμβάνεται υπόψη την επίδραση των τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου, καθώς και το μέσο ποσό των ανοιγμάτων κατά την υπό εξέταση περίοδο ανά κλάση ανοίγματος, στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (Αρ. Αναφ. Υπόδειγμα 7: EU CRB-B - Συνολικό και μέσο καθαρό ποσό ανοιγμάτων) .

31 Δεκεμβρίου 2017 - (€000)		(α)	(β)
		Καθαρή Αξία Ανοιγμάτων στο τέλος της περιόδου	Μέσα καθαρά ανοίγματα κατά τη διάρκεια της περιόδου
16	Κεντρικές Κυβερνήσεις ή Κεντρικές Τράπεζες	2.967.617	2.798.207
17	Περιφερειακές Κυβερνήσεις ή Τοπικές Αρχές	883	1.183
18	Οντότητες Δημόσιου Τομέα	Δ/Ε	Δ/Ε
19	Πολυμερείς Τράπεζες Ανάπτυξης	242.423	258.157
20	Διεθνείς οργανισμοί	Δ/Ε	Δ/Ε
21	Ιδρύματα	292.327	425.655
22	Επιχειρήσεις	1.109.028	1.049.580
23	<i>Εκ των οποίων: ΜΜΕ</i>	817.064	792.893
24	Λιανική Τραπεζική	630.043	623.028
25	<i>Εκ των οποίων: ΜΜΕ</i>	293.358	280.684
26	Εξασφαλισμένα με Υποθήκες επί Ακίνητης Περιουσίας	747.861	726.362
27	<i>Εκ των οποίων: ΜΜΕ</i>	347.782	327.836
28	Ανοίγματα σε Αθέτηση	683.233	696.476
29	Στοιχεία που σχετίζονται με ιδιαίτερα υψηλό κίνδυνο	582.610	609.607
30	Καλυμμένα Ομόλογα	40.015	32.828
31	Απαιτήσεις έναντι Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων με Βραχυπρόθεσμη Πιστοληπτική Αξιολόγηση	Δ/Ε	Δ/Ε
32	Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων	Δ/Ε	Δ/Ε
33	Ανοίγματα σε Μετοχές	18.955	14.216
34	Άλλα Ανοίγματα	367.705	344.550
35	Συνολική Τυποποιημένη Προσέγγιση	7.682.698	7.579.849

Σε σύγκριση με το περασμένο έτος, η μειωμένη καθαρή αξία οφείλεται κυρίως στην απομόχλευση του χαρτοφυλακίου μη-εξυπηρετούμενων χορηγήσεων καθώς και τα μειωμένα ανοίγματα με Χρηματοοικονομικούς Όμιλος Ελληνικής Τράπεζας Δημοσιοποιήσεις με βάση τον Πυλώνα III της Βασιλείας III 2017

Οργανισμούς. Η μειωμένη καθαρή αξία αντισταθμίστηκε εν μέρει λόγω αύξησης στην κλάση ανοίγματος «Κυβερνήσεις και Κεντρικές Τράπεζες» η οποία φέρει συντελεστή στάθμισης 0%, λόγω αύξησης της έκθεσης με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Η κλάση ανοιγμάτων «Άλλα Ανοίγματα» παρουσίασε επίσης αύξηση λόγω των ακινήτων που περιήλθαν στην κατοχή της Τράπεζας λόγω ανταλλαγών χρέους με ακίνητα.

6.1.13.4 Γεωγραφική Κατανομή Ανοιγμάτων

Ο πιο κάτω Πίνακας παρουσιάζει την αξία των συνολικών ανοιγμάτων ανά κλάση ανοίγματος και ανά γεωγραφική περιοχή, κατόπιν των προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 (Αρ. Αναφ.: Υπόδειγμα 8: EU CRB-C – Γεωγραφική κατανομή ανοιγμάτων)

31 Δεκεμβρίου 2017 - (€000)		Καθαρή Αξία								
	Κλάση Ανοίγματος	Σημαντική Περιοχή 1: Κύπρος	Σημαντική Περιοχή 2: Διεθ. Οργαν./ΠΤΑ/ΕΚΤ	Σημαντική Περιοχή 3: Εκτός Κύπρου και Διεθ. Οργαν./ΠΤΑ/ΕΚΤ	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: Γερμανία	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: ΗΠΑ	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: Ρωσία	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: Ελλάδα	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ: Άλλα	Σύνολο
7	Κεντρικές Κυβερνήσεις ή Κεντρικές Τράπεζες	677.761	2.169.952	119.904	88.479	-	-	3.984	27.441	2.967.617
8	Περιφερειακές Κυβερνήσεις ή Τοπικές Αρχές	883	-	-	-	-	-	-	-	883
9	Οντότητες Δημόσιου Τομέα	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
10	Πολυμερείς Τράπεζες Ανάπτυξης	0	237.159	5.264	-	-	-	-	5.264	242.423
11	Διεθνείς οργανισμοί	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
12	Ιδρύματα	1.948	-	290.378	37.710	89.235	0	139	163.294	292.327
13	Επιχειρήσεις	973.488	-	135.540	4.019	7	39.185	26.390	65.938	1.109.028
14	Λιανική Τραπεζική	592.720	-	37.323	822	243	5.673	4.703	25.883	630.043
15	Εξασφαλισμένα με Υποθήκες επί Ακίνητης Περιουσίας	685.711	-	62.150	816	751	11.576	8.007	41.000	747.861
16	Ανοίγματα σε Αθέτηση	630.198	-	53.035	1	161	10.007	7.848	35.017	683.233
17	Στοιχεία που σχετίζονται με ιδιαίτερα υψηλό κίνδυνο	574.773	-	7.837	-	-	3.290	4.330	216	582.610
18	Καλυμμένα Ομόλογα	-	-	40.015	8.272	-	-	-	31.743	40.015
19	Απαιτήσεις έναντι Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων με Βραχυπρόθεσμη Πιστοληπτική Αξιολόγηση	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
20	Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
21	Ανοίγματα σε Μετοχές	18.955	-	-	-	-	-	-	-	18.955
22	Άλλα Ανοίγματα	367.705	-	-	-	-	-	-	-	367.705
23	Συνολική Τυποποιημένη Προσέγγιση	4.524.142	2.407.111	751.446	140.119	90.398	69.731	55.402	395.796	7.682.698

Η καθαρή έκθεση σε Διεθνείς Οργανισμούς, Πολυμερείς Αναπτυξιακές Τράπεζες, και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει αυξηθεί με σχέση με το περασμένο έτος κυρίως λόγω της αύξησης στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Η καθαρή έκθεση στις Ηνωμένες Πολιτείες έχει μειωθεί κυρίως λόγω της μείωσης των ανοιγμάτων σε Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς.

6.1.13.5 Κατανομή Ανοιγμάτων ανά Τομέα Δραστηριότητας

Ο πιο κάτω Πίνακας παρουσιάζει την αξία των συνολικών ανοιγμάτων ανά κλάση ανοίγματος και ανά τομέα δραστηριότητας, κατόπιν των προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 (Αρ. Αναφ.: Υπόδειγμα 9: EU CRB-D – Συγκέντρωση ανοιγμάτων ανά κλάδο και είδος αντισυμβαλλομένου)

31 Δεκεμβρίου 2017 - (€000)		Καθαρή Αξία											
		01. Κατασκευές & Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας	02. Ξενοδοχεία, Εστιατορία & Κέντρα Αναψυχής	03. Μεταποίηση	04. Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο	05. Υπηρεσίες	06. Υγεία & Κοινωνική Μερίμνα	07. Μεταφορές, Αποθήκευση & Τηλεπικοινωνι- ες	08. Χρηματοπιστωτι- κές και Ασφαλιστικές Δραστηριότητες	09. Άλλες Δραστηριότητες	10. Ιδιώτες	Δεν Εφαρμόζεται	Σύνολο
7	Κεντρικές Κυβερνήσεις ή Κεντρικές Τράπεζες	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.967.617	2.967.617
8	Περιφερειακές Κυβερνήσεις ή Τοπικές Αρχές	-	-	-	-	-	-	-	-	883	-	-	883
9	Οντότητες Δημόσιου Τομέα	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
10	Πολυμερείς Τράπεζες Ανάπτυξης	-	-	-	-	-	-	-	5.264	-	-	237.159	242.423
11	Διεθνείς οργανισμοί	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
12	Ιδρύματα	-	-	-	-	-	-	-	4.967	-	-	287.360	292.327
13	Επιχειρήσεις	125.966	178.768	150.127	238.173	60.012	43.524	110.959	61.242	80.409	23.761	36.087	1.109.028
14	Λιανική Τραπεζική	24.941	22.470	31.681	119.168	51.663	6.324	9.580	10.311	17.218	336.686	1	630.043
15	Εξασφαλισμένα με Υποθήκες επί Ακίνητης Περιουσίας	45.702	64.122	59.107	99.274	32.443	35.370	5.174	17.034	13.234	376.400	-	747.861
16	Ανοίγματα σε Αθέτηση	40.316	61.973	39.029	188.054	59.996	5.130	28.484	17.217	20.008	223.026	-	683.233
17	Στοιχεία που σχετίζονται με ιδιαίτερα υψηλό κίνδυνο	577.540	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.070	582.610
18	Καλυμμένα Ομόλογα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40.015	40.015
19	Απαιτήσεις έναντι Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων με Βραχυπρόθεσμη Πιστοληπτική Αξιολόγηση	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
20	Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
21	Ανοίγματα σε Μετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18.955	18.955
22	Άλλα Ανοίγματα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	367.705	367.705
23	Συνολική Τυποποιημένη Προσέγγιση	814.464	327.333	279.944	644.669	204.114	90.349	154.196	116.036	131.752	959.873	3.959.969	7.682.698

Σε σύγκριση με το περασμένο έτος, η μεγαλύτερη απόκλιση παρατηρείται στον Τομέα Κατασκευών και Ανάπτυξης Γης λόγω της μείωσης της έκθεσης μέσω απομόχλευσης του εν λόγω χαρτοφυλακίου (επικεντρωμένη κυρίως στις μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις).

6.1.13.6.Κατανομή Ανοιγμάτων Βάσει Υπολειπόμενης Διάρκειας

Ο πιο κάτω Πίνακας παρουσιάζει την αξία των συνολικών ανοιγμάτων ανά κλάση ανοίγματος και ανά υπολειπόμενη διάρκεια, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 (Αρ. Αναφ.: Υπόδειγμα 10: EU CRB-E – Ληκτότητα Ανοιγμάτων)

31 Δεκεμβρίου 2017 - (€000)		Καθαρή Αξία Ανοίγματος					Σύνολο
		Σε πρώτη ζήτηση	<= 1 έτους	> 1 έτους <= 5 έτη	> 5 ετών	Χωρίς προσδιορισμένη ληκτότητα	
7	Κεντρικές Κυβερνήσεις ή Κεντρικές Τράπεζες	2.238.575	12.340	183.618	533.084	-	2.967.617
8	Περιφερειακές Κυβερνήσεις ή Τοπικές Αρχές	17	-	559	306	-	883
9	Οντότητες Δημόσιου Τομέα	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
10	Πολυμερείς Τράπεζες Ανάπτυξης	-	164.674	77.748	-	-	242.423
11	Διεθνείς οργανισμοί	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
12	Ιδρύματα	141.989	150.185	144	8	-	292.327
13	Επιχειρήσεις	320.593	192.301	149.750	446.384	-	1.109.028
14	Λιανική Τραπεζική	230.364	58.923	114.745	226.010	-	630.043
15	Εξασφαλισμένα με Υποθήκες επί Ακίνητης Περιουσίας	57.291	44.384	64.473	581.713	-	747.861
16	Ανοίγματα σε Αθέτηση	217.218	26.351	96.811	342.853	-	683.233
17	Στοιχεία που σχετίζονται με ιδιαίτερα υψηλό κίνδυνο	151.605	121.793	190.103	114.039	5.070	582.610
18	Καλυμμένα Ομόλογα	-	4.998	35.017	-	-	40.015
19	Απαιτήσεις έναντι Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων με Βραχυπρόθεσμη Πιστοληπτική Αξιολόγηση	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
20	Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
21	Ανοίγματα σε Μετοχές	-	1.324	-	17.631	-	18.955
22	Άλλα Ανοίγματα	-	255.045	3.738	31.483	77.439	367.705
23	Συνολική Τυποποιημένη Προσέγγιση	3.357.652	1.032.319	916.707	2.293.512	82.509	7.682.698

Σε σχέση με το προηγούμενο έτος παρατηρείται μείωση στην κατηγορία «1-5 έτη» κυρίως λόγω της απομόχλευσης του χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, με τη μείωση να αντισταθμίζεται εν μέρει από το νέο δανεισμό. Η κατηγορία «Άμεσα Απαιτητές» παρουσιάζει αύξηση λόγω της αύξησης της έκθεσης στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

6.1.13.7.1 Πιστωτική Ποιότητα Ανοιγμάτων Ανά Κλάση Ανοιγματος και Τύπο

Ο πιο κάτω Πίνακας παρουσιάζει το συνολικό τρέχων υπόλοιπο ανά κατηγορία αθέτησης, γενικές και ειδικές προβλέψεις έναντι πιστωτικού κινδύνου, συσσωρευμένες διαγραφές, προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου κατά την περίοδο (υπολογισμένες ως επιπρόσθετες προβλέψεις και διαγραφές ανά κλάση ανοίγματος) και καθαρή αξία ανά κλάση ανοίγματος, στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (Αρ. Αναφ.: Υπόδειγμα 11: EU CR1-A – Πιστωτική ποιότητα ανοιγμάτων ανά κατηγορία και μέσο ανοίγματος)

31 Δεκεμβρίου 2017 - (€000)		α	β	γ	δ	ε	ζ	η
Υπόδειγμα 11: EU CR1-A – Πιστωτική ποιότητα ανοιγμάτων ανά κατηγορία και μέσο ανοίγματος		Ακαθάριστες λογιστικές αξίες		Ειδικές προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου	Γενικές προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου	Σωρευτικές διαγραφές	Επιβαρύνσεις προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου περιόδου	Καθαρές αξίες
		Ανοίγματα σε αθέτηση	Ανοίγματα που δεν βρίσκονται σε αθέτηση					(α+β-γ-δ)
16	Κεντρικές Κυβερνήσεις ή Κεντρικές Τράπεζες	-	2.967.617	-	-	-	-	2.967.617
17	Περιφερειακές Κυβερνήσεις ή Τοπικές Αρχές	-	884	1	-	-	(12)	883
18	Οντότητες Δημόσιου Τομέα	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
19	Πολυμερείς Τράπεζες Ανάπτυξης	-	242.429	6	-	-	6	242.423
20	Διεθνείς οργανισμοί	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
21	Ιδρύματα	-	292.333	7	-	-	7	292.327
22	Επιχειρήσεις	-	1.118.353	9.325	-	-	(5.547)	1.109.028
23	<i>Εκ των οποίων: ΜΜΕ</i>	-	823.658	6.593	-	-	(5.528)	817.064
24	Λιανική Τραπεζική	-	637.232	7.188	-	-	(3.592)	630.043
25	<i>Εκ των οποίων: ΜΜΕ</i>	-	295.821	2.464	-	-	(1.044)	293.358
26	Εξασφαλισμένα με Υποθήκες επί Ακίνητης Περιουσίας	-	747.861	-	-	-	-	747.861
27	<i>Εκ των οποίων: ΜΜΕ</i>	-	347.782	-	-	-	-	347.782
28	Ανοίγματα σε Αθέτηση	1.760.761	-	1.077.528	-	103.583	173.049	683.233
29	Στοιχεία που σχετίζονται με ιδιαίτερα υψηλό κίνδυνο	573.494	339.415	330.299	-	33.339	8.647	582.610
30	Καλυμμένα Ομόλογα	-	40.015	-	-	-	-	40.015
31	Απαιτήσεις έναντι Ιδρυμ. και Επιχ. με Βραχυπρόθεσμη Πιστοληπτική Αξιολ.	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
32	Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε	Δ/Ε
33	Ανοίγματα σε Μετοχές	-	18.955	-	-	-	-	18.955
34	Άλλα Ανοίγματα	-	367.705	-	-	-	-	367.705
35	Συνολική Τυποποιημένη Προσέγγιση	2.334.254	6.772.798	1.424.354	-	136.922	172.557	7.682.698
37	<i>Εκ των οποίων: δάνεια</i>	2.293.643	1.895.091	1.412.851	-	136.922	175.877	2.775.883
38	<i>Εκ των οποίων: χρεωστικοί τίτλοι</i>	-	1.006.216	-	-	-	-	1.006.216
39	<i>Εκ των οποίων: ανοίγματα εκτός ισολογισμού</i>	40.611	917.738	11.503	-	-	(3.319)	946.846

*Περιλαμβάνει μόνο εντός ισολογισμού στοιχεία. Τα εκτός ισολογισμού στοιχεία περιλαμβάνονται στη γραμμή 39

6.1.13.7.2 Πιστωτική Ποιότητα Ανοιγμάτων Ανά Τομέα Δραστηριότητας

Ο πιο κάτω Πίνακας παρουσιάζει το συνολικό τρέχων υπόλοιπο ανά κατηγορία αθέτησης, γενικές και ειδικές προβλέψεις έναντι πιστωτικού κινδύνου, συσσωρευμένες διαγραφές, προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου κατά την περίοδο (υπολογισμένες ως επιπρόσθετες προβλέψεις και διαγραφές ανά τομέα δραστηριότητας) και καθαρή αξία ανά τομέα δραστηριότητας, στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (Αρ. Αναφ.: Υπόδειγμα 12: EU CR1-B – Πιστωτική ποιότητα ανοιγμάτων ανά κλάδο ή είδος αντισυμβαλλόμενου)

31 Δεκεμβρίου 2017 - (€000)		α	β	γ	δ	ε	ζ	η
Υπόδειγμα 12: EU CR1-B – Πιστωτική ποιότητα ανοιγμάτων ανά κλάδο ή είδος αντισυμβαλλόμενου		Ακαθάριστες λογιστικές αξίες		Ειδικές προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου	Γενικές προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου	Σωρευτικές διαγραφές	Επιβαρύνσεις προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου περιόδου	Καθαρές αξίες
		Ανοίγματα σε αθέτηση	Ανοίγματα που δεν βρίσκονται σε αθέτηση					(α+β-γ-δ)
1	01. Κατασκευές & Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας	672.887	532.347	390.770	-	46.373	19.977	814.464
2	02. Ξενοδοχεία, Εστιατορία & Κεντρα Αναψυχής	132.629	266.155	71.451	-	5.992	2.341	327.333
3	03. Μεταποίηση	110.362	242.362	72.780	-	2.639	9.253	279.944
4	04. Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο	504.838	460.270	320.440	-	45.667	78.963	644.669
5	05. Υπηρεσίες	144.246	145.590	85.721	-	8.588	4.377	204.114
6	06. Υγεία & Κοινωνική Μεριμνά	11.881	85.776	7.308	-	921	(828)	90.349
7	07. Μεταφορές, Αποθήκευση & Τηλεπικοινωνίες	66.764	126.460	39.027	-	12	15.297	154.196
8	08. Χρηματοπιστωτικές και Ασφαλιστικές Δραστηριότητες	33.719	99.376	17.060	-	638	155	116.036
9	09. Άλλες Δραστηριότητες	55.296	112.551	36.096	-	15.743	4.119	131.752
10	10. Ίδιωτες	601.632	741.942	383.701	-	10.348	38.904	959.873
11	Δεν εφαρμόζεται	-	3.959.969	-	-	-	-	3.959.969
12	Σύνολο	2.334.254	6.772.798	1.424.354	-	136.922	172.557	7.682.698

Ο πιο κάτω Πίνακας παρέχει περαιτέρω ανάλυση αναφορικά με τις χορηγήσεις σε υπερημερία και τις επισφαλείς χορηγήσεις ανά τομέα δραστηριότητας, στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

Επισφαλή Ανοίγματα και Ανοίγματα Σε Υπερημερία ανά Τομέα Δραστηριότητας - 31 Δεκεμβρίου 2017 - (€000		Ανοίγματα σε Υπερημερία	Επισφαλή Ανοίγματα
1	01. Κατασκευές & Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας	529.347	647.698
2	02. Ξενοδοχεία, Εστιατορία & Κέντρα Αναψυχής	105.876	131.089
3	03. Μεταποίηση	102.131	110.212
4	04. Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο	400.897	491.231
5	05. Υπηρεσίες	112.740	136.335
6	06. Υγεία & Κοινωνική Μεριμνά	17.572	11.158
7	07. Μεταφορές, Αποθήκευση & Τηλεπικοινωνίες	32.492	66.764
8	08. Χρηματοπιστωτικές και Ασφαλιστικές Δραστηριότητες	15.895	30.247
9	09. Άλλες Δραστηριότητες	56.468	55.006
10	10. Ιδιώτες	644.841	595.218
11	Σύνολο	2.018.258	2.274.957

6.1.13.7.3 Πιστωτική Ποιότητα Ανοιγμάτων Ανά Γεωγραφική Περιοχή

Ο πιο κάτω Πίνακας παρουσιάζει το συνολικό τρέχων υπόλοιπο ανά κατηγορία αθέτησης, γενικές και ειδικές προβλέψεις έναντι πιστωτικού κινδύνου, συσσωρευμένες διαγραφές, προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου κατά την περίοδο (υπολογισμένες ως επιπρόσθετες προβλέψεις και διαγραφές ανά γεωγραφική περιοχή) και καθαρή αξία ανά γεωγραφική περιοχή, στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (Αρ. Αναφ.: Υπόδειγμα 13: EU CR1-C – Πιστωτική ποιότητα ανοιγμάτων ανά γεωγραφική περιοχή)

31 Δεκεμβρίου 2017 - (€000)		α	β	γ	δ	ε	ζ	η
		Ακαθάριστες λογιστικές αξίες		Ειδικές προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου	Γενικές προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου	Σωρευτικές διαγραφές	Επιβαρύνσεις προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου περιόδου	Καθαρές αξίες
		Ανοίγματα σε αθέτηση	Ανοίγματα που δεν βρίσκονται σε αθέτηση					(α+β-γ-δ)
1	Κύπρος	2.184.139	3.666.194	1.326.191	-	134.468	157.946	4.524.142
2	Διεθνείς Οργανισμοί / ΠΤΑ / ΕΚΤ	-	2.407.111	-	-	-	-	2.407.111
3	Γερμανία	18	140.121	19	-	-	3	140.119
4	Ηνωμένες Πολιτείες	533	90.241	377	-	19	72	90.398
5	Ρωσία	20.407	59.805	10.481	-	161	859	69.731
6	Ελλάδα	22.418	47.789	14.805	-	544	1.589	55.402
7	Λοιπές Χώρες	106.740	361.536	72.480	-	1.730	12.089	395.796
8	Σύνολο	2.334.254	6.772.798	1.424.354	-	136.922	172.557	7.682.698

Οι επιπρόσθετες χρεώσεις έναντι πιστωτικού κινδύνου αποδίδονται κυρίως στις προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου και διαγραφών έναντι ανοιγμάτων στο δανειακό χαρτοφυλάκιο, κατά τη διάρκεια του έτους.

Ο πιο κάτω Πίνακας παρέχει περαιτέρω ανάλυση για τις χορηγήσεις σε υπερημερία και τις επισφαλείς χορηγήσεις ανά γεωγραφική περιοχή, στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

Επισφαλή Ανοίγματα και Ανοίγματα σε Υπερημερία ανα Γεωγραφική Τοποθεσία αντισυμβαλλόμενου - 31 Δεκεμβρίου 2017 - (€000)		Ανοίγματα σε Υπερημερία	Επισφαλή Ανοίγματα
1	Κύπρος	1.879.705	2.124.845
2	Διεθ. Οργαν./Πολυμ. Τραπε./ΕΚΤ	-	-
3	Γερμανία	22	18
4	ΗΠΑ	556	533
5	Ρωσία	21.253	20.407
6	Ελλάδα	22.532	22.418
7	Άλλα	94.191	106.737
8	Σύνολο	2.018.258	2.274.957

6.1.13.8 Χρονολογική Ανάλυση Ανοιγμάτων σε Υπερημερία

Ο πιο κάτω Πίνακας παρέχει χρονολογική ανάλυση για εντός ισολογισμού χορηγήσεις σε υπερημερία, ανεξαρτήτως της κατάταξης τους ως επισφαλής, στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (Αρ. Αναφ)

31 Δεκεμβρίου 2017 - (€000)		Ακαθάριστες λογιστικές αξίες					
		≤ 30 ημέρες	> 30 ημέρες ≤ 60 ημέρες	> 60 ημέρες ≤ 90 ημέρες	> 90 ημέρες ≤ 180 ημέρες	> 180 ημέρες ≤ 1 έτος	> 1 έτους
1	Δάνεια	72.079	32.459	34.658	49.701	95.234	1.774.005
2	Χρεόγραφα	-	-	-	-	-	-
3	Σύνολο	72.079	32.459	34.658	49.701	95.234	1.774.005

Η μείωση της αξίας των μεικτών χορηγήσεων οι οποίες παρουσιάζουν μέρες σε καθυστέρηση σε σχέση με το περασμένο έτος πηγάζει από την απομόχλευση του δανειακού χαρτοφυλακίου μέσω στοχευμένων αναδιαρθρώσεων μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων.

6.1.13.9 Μη εξυπηρετούμενες και Ρυθμισμένες Χορηγήσεις

Ο πιο κάτω Πίνακας παρέχει ανάλυση των Μη εξυπηρετούμενων και Ρυθμισμένων Χορηγήσεων στη βάση των Αρχών των Υποδειγμάτων Παροχής Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (Αρ. Αναφ.: Υπόδειγμα 15: EU CR1-E – Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα και ανοίγματα σε καθεστώς ανοχής)

Υπόδειγμα 15: EU CR1-E – Μη εξυπηρετούμε να ανοίγματα και ανοίγματα σε καθεστώς ανοχής		α	β	γ	δ	ε	στ	ζ	η	θ	ι	ια	ιβ	ιγ
		Ακαθάριστες λογιστικές αξίες εξυπηρετούμενων και μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων							Σωρευμένες απομειώσεις και προβλέψεις και αρνητικές προσαρμογές στην εύλογη αξία λόγω πιστωτικού κινδύνου				Ληφθείσες εξασφαλίσεις και χρηματοοικονομικές εγγυήσεις	
		Εκ των οποίων: εξυπηρετούμενα αλλά σε καθυστέρηση > 30 ημερών και ≤ 90 ημερών	Εκ των οποίων: εξυπηρετούμενα σε καθεστώς ανοχής	Εκ των οποίων: μη εξυπηρετούμενα			Για εξυπηρετούμενα ανοίγματα		Για μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα		Εκ των οποίων: σε καθεστώς ανοχής	Για μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα	Εκ των οποίων: ανοίγματα σε καθεστώς ανοχής	
				Εκ των οποίων: σε αθέτηση	Εκ των οποίων: απομειωμένα	Εκ των οποίων: σε καθεστώς ανοχής	Εκ των οποίων: σε καθεστώς ανοχής	Εκ των οποίων: σε καθεστώς ανοχής						
010	Χρεωστικοί τίτλοι	1.018.092	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
020	Δάνεια και προκαταβολές*	6.629.758	46.814	231.191	2.161.772	2.161.772	2.121.870	849.381	16.214	4.899	1.271.967	395.222	236.633	212.564
030	Ανοίγματα εκτός ισολογισμού	958.365	Δ/Ε	5.923	40.490	40.490	Δ/Ε	2.715	2.342	-	9.162	-	388	717
040	Χαρτοφυλάκιο προς Πώληση	131.992	-	-	131.992	131.992	131.992	677	-	-	124.669	663	593	-

*Το χαρτοφυλάκιο προς πώληση δεν συμπεριλαμβάνεται αφού είναι εκτός του πεδίου εφαρμογής των αναφορών F18/F19

Η παρατηρούμενη μείωση σε σχέση με την τελευταία περίοδο αναφοράς αποδίδεται στην μείωση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων μέσω απομόχλευσης και ενεργειών αναδιάρθρωσης που λήφθηκαν από την Τράπεζα.

6.1.13.10 Μεταβολές στο Αποθεματικό των Γενικών και Ειδικών Προσαρμογών Πιστωτικού Κινδύνου

Ο πιο κάτω πίνακας παραθέτει τις αλλαγές στο αποθεματικό γενικών και ειδικών προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου που τηρούνται έναντι των απομειωμένων δανείων και χρεογράφων (Αρ. Αναφ: Υπόδειγμα 16: EU CR2-A – Μεταβολές στο απόθεμα των γενικών και ειδικών προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017 δεν υπήρχαν απομειωμένα χρεόγραφα.

Οι ατομικές ζημιές απομείωσης σε ατομική και συλλογική βάση αξιολόγησης αφαιρούνται από τα ανοίγματα κατά τη διαδικασία υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων του πιστωτικού κινδύνου της Τράπεζας και θεωρούνται ως ειδικές προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου.

Μεταβολές στο απόθεμα των γενικών και ειδικών προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου - 31 Δεκεμβρίου 2017 (€000)		α	β
		Συσσωρευμένες ειδικές προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου	Συσσωρευμένες γενικές προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου
1	Αρχικό υπόλοιπο	1.346.526	-
2	Αυξήσεις λόγω ποσών που υπερκαλύπτονται από τις ζημιές απομείωσης δανείων κατά τη διάρκεια της περιόδου	303.027	-
	<i>Εκ των οποίων:</i>		
2α	Συμβατικός τόκος απομειωμένων χορηγήσεων	154.304	-
2β	Αναστροφή της προεξόφλησης	(43.366)	-
3	Μειώσεις λόγω ποσών που αντιλογίστηκαν για ζημιές απομείωσης δανείων κατά τη διάρκεια της περιόδου	(101.847)	-
4	Μειώσεις λόγω ποσών που έχουν ληφθεί έναντι των συσσωρευμένων προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου που χρησιμοποιήθηκαν	(140.927)	-
5	Μεταφορές μεταξύ προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου	-	-
6	Συναλλαγματικές διαφορές	(10.069)	-
7	Συνενώσεις επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένου των εξαγορών και πωλήσεων θυγατρικών	-	-
8	Άλλες προσαρμογές	(124.745)	-
9	Τελικό υπόλοιπο	1.271.965	-
10	Ανακτήσεις από προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου που καταχωρούνται απευθείας στα αποτελέσματα *	-	-
11	Ειδικές προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου που καταχωρούνται απευθείας στα αποτελέσματα *	-	-

* Όλες οι ανακτήσεις από προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου και ειδικές προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου πραγματοποιούνται μέσω των συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης επί της αξίας των χορηγήσεων.

Ο πιο πάνω πίνακας δεν περιλαμβάνει προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου που απορρέει από ανειλημμένες υποχρεώσεις και εγγυήσεις ύψους €11.503 χιλ. οι οποίες κατηγοριοποιούνται στις λοιπές υποχρεώσεις (βλέπε την Σημείωση 30 των Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017).

Ζημιές απομείωσης που έχουν αξιολογηθεί σε συλλογική βάση (IBNR) και αφορούν μη απομειωμένες χορηγήσεις ύψους €16.210 χιλ. δεν εμπίπτουν στον ορισμό «προσαρμογής γενικού πιστωτικού κινδύνου», κατ' επέκταση δεν αποτελούν μέρος του υπολογισμού των ιδίων κεφαλαίων κατηγορίας 2 της Τράπεζας.

Κατά τη διάρκεια της δεύτερης τριμηνίας του 2017, η Τράπεζα προχώρησε με συγκεκριμένες αλλαγές στις παραμέτρους και παραδοχές για τον υπολογισμό του ανακτήσιμου ποσού των ενυπόθηκων ακινήτων που χρησιμοποιούνται στην μεθοδολογία για υπολογισμό των ζημιών απομείωσης χορηγήσεων και σχετίζονται κυρίως με την εξάλειψη μελλοντικών αναπροσαρμογών του δείκτη τιμών ακινήτων και την χρήση μεγαλύτερης απομείωσης της αξίας των ακινήτων κατά την ρευστοποίησή τους για συγκεκριμένες κατηγορίες μη-κύριων ακινήτων. Οι τροποποιήσεις έγιναν στο πλαίσιο των Διεθνή Προτύπων Χρηματοοικονομικής Ανάφορας και

λαμβάνουν υπόψη τα επιταχυνόμενα πλάνα της Τράπεζας για την μείωση των προβληματικών δανείων, τις πρόσφατες εξελίξεις στην αγορά καθώς και τον συνεχή διάλογο με την ΕΚΤ, στα πλαίσια της ΔΕΕΑ για το 2017. Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την πολιτική της Τράπεζας για την εκτίμηση για το αν πρέπει να αναγνωριστούν ζημίες απομείωσης, βλέπε την Σημείωση 3.1 των Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου, βλέπε την Σημείωση 47.3 των Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

6.1.13.11 Μη Εξυπηρετούμενες και Ρυθμισμένες Χορηγήσεις

Ο πιο κάτω Πίνακας ταυτοποιεί τις μεταβολές του αποθεματικού ανοιγμάτων σε αθέτηση στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (Αρ. Αναφ.: Υπόδειγμα 17: EU CR2-B – Μεταβολές στο Αποθεματικό Επισφαλών Ανοιγμάτων και Ανοιγμάτων σε Αθέτηση για δάνεια και χρεόγραφα)

31 Δεκεμβρίου 2017 - (€000)		Ακαθάριστη τρέχουσα Αξία ανοιγμάτων σε αθέτηση*
1	Αρχικό υπόλοιπο	2.570.196
2	Δάνεια και Χρεόγραφα τα οποία αθέτησαν ή κατέστησαν επισφαλή κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς	59.203
3	Επανα-κατηγοριοποιήθηκαν ως Μη Αθετημένα	(95.310)
4	Διαγραφέντα ποσά	(134.325)
4A	Δάνεια και Χρεόγραφα τα οποία διευθετήθηκαν μέσω Ανταλλαγής Ακινήτου για Χρέος	(96.764)
5	Άλλες Χρεώσεις	31.255
6	Τελικό Υπόλοιπο	2.334.254

* Περιλαμβάνει εκτός στοιχεία ισολογισμού.

Η μείωση των ανοιγμάτων σε αθέτηση οφείλεται κυρίως στις διαγραφές, στην κατηγοριοποίηση των εν λόγω ανοιγμάτων σε καθεστώς μη αθέτησης καθώς και σε ενέργειες αναδιάρθρωσης μέσω ανταλλαγής χρέους με ακίνητη περιουσία

Τα αποθέματα ανοιγμάτων σε αθέτηση στις 31 Δεκεμβρίου 2017 περιλαμβάνουν την «Συναλλαγή»/εμπορική συμφωνία ΜΕΧ. Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε Σημείωση 26 των Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

Κατά το 2016 και το 2017 δεν υπήρξε καμία απομείωση επενδύσεων σε χρεογράφων (βλέπε Σημείωση 18 των Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017).

6.1.14 Θέσεις Τιτλοποίησης

Η Τράπεζα διακρατεί χαρτοφυλάκιο σε θέσεις τιτλοποίησης. Η Τράπεζα επενδύει σε ομόλογα κάτω από τις πρόνοιες του Πλαισίου Επενδύσεων της Ελληνικής Τράπεζας το οποίο έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το Πλαίσιο προβλέπει ένα διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο ομολόγων και επιτρέπει την επένδυση σε θέσεις τιτλοποίησης. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει εγκρίνει (μέσα από το Πλαίσιο Επενδύσεων), την επένδυση ενός μικρού ποσοστού των συνολικών επενδύσεων σε θέσεις τιτλοποίησης καλής ποιότητας, ως μέρος των προσπαθειών της διατήρησης ενός καλά διαφοροποιημένου χαρτοφυλακίου ομολόγων.

Η Τράπεζα ενεργεί μόνο ως επενδυτής σε συναλλαγές που αφορούν θέματα τιτλοποίησης και δεν έχει ενεργήσει ως μεταβιβάζουσα οντότητα, ως εκδότης ή ως ανάδοχος σε οποιαδήποτε τιτλοποίηση.

Η Τράπεζα διαχειρίζεται τον πιστωτικό κίνδυνο για επενδύσεις σε ομόλογα μέσω του Πλαισίου Επενδύσεων το οποίο θέτει ανώτατο όριο συγκέντρωσης, ως ποσοστό του Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 του Ομίλου, στο ποσό που δύναται να επενδυθεί σε θέσεις τιτλοποίησης. Επιπρόσθετα, τίθενται όρια συγκέντρωσης ανά Εκδότη τα οποία καθορίζονται αναλόγως της πιστοληπτικής διαβάθμισης της Έκδοσης. Τα εν λόγω Όρια δεν επιτρέπουν επενδύσεις σε θέσεις οι οποίες έχουν πιστοληπτική διαβάθμιση από τον οίκο Moody's χαμηλότερη του A3 (ή ισοδύναμης πιστοληπτικής διαβάθμισης). Επενδύσεις σε θέσεις τιτλοποίησης επιτρέπονται μόνο εφόσον οι εν λόγω θέσεις πληρούν τις διατάξεις του Άρθρου 405 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 και συγκεκριμένα το κατά πόσο το μεταβιβάζον ίδρυμα, το ανάδοχο ίδρυμα ή ο αρχικός δανειοδότης έχει γνωστοποιήσει ρητώς στο ίδρυμα ότι διατηρεί, σε συνεχή βάση, σημαντικό καθαρό οικονομικό συμφέρον, το οποίο σε κάθε περίπτωση δεν είναι λιγότερο από 5%. Οι τρέχουσες θέσεις τιτλοποίησης αφορούν την ανώτερη επενδυτική βαθμίδα από τον οίκο Moody's (Aaa). Επιπρόσθετα, οι επενδύσεις είναι μη εξασφαλισμένες με το διάστημα μέχρι τη συμβατική λήξη να ξεπερνά τα 14 χρόνια.

Οι επενδύσεις της Τράπεζας σε θέσεις τιτλοποίησης κατατάσσονται στη λογιστική κατηγορία 'στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων' και ακολουθούν τον ίδιο λογιστικό χειρισμό με οποιοδήποτε άλλο στοιχείο στην κατηγορία αυτή, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, το οποίο είναι σε ισχύ από την 01 Ιανουαρίου 2018. Στο τέλος του χρόνου δεν υπήρχαν θέσεις εκτός ισολογισμού και ανοικτές θέσεις σε τιτλοποιήσεις.

Η Τράπεζα παρακολουθεί πιθανές μεταβολές στους κινδύνους από τις θέσεις τιτλοποίησης μέσω 'Δεικτών Έγκαιρης Προειδοποίησης' οι οποίοι καθορίζονται στο 'Πλαίσιο Επενδύσεων σε Ομόλογα' ως επίσης και οι ενέργειες που πρέπει να γίνουν σε περίπτωση που υπάρχει αρνητική μεταβολή της πιστοληπτικής διαβάθμισης κατά μια τουλάχιστον βαθμίδα. Επιπρόσθετα, έχουν καθοριστεί 'Δείκτες Έγκαιρης Προειδοποίησης' για την παρακολούθηση του κινδύνου τιμής των εν λόγω επενδύσεων. Πέραν των πιο πάνω, μέσω των Αναφορών που υποβάλλονται από τον Καταπιστευματοδόχο παρακολουθούνται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και την Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου Ομίλου σε τακτική βάση με σκοπό τη διακρίβωση τυχόν επιδείνωσης των δεικτών κινδύνου όπως για παράδειγμα των ποσοστών καθυστερήσεων. Τέλος, η Τράπεζα λαμβάνει από τον οίκο Moody's προειδοποιήσεις και αναφορές για Τομείς Αγοράς στις περιπτώσεις όπου υπάρχει απόκλιση των διαβαθμίσεων.

Ο κίνδυνος από θέσεις τιτλοποίησης παρακολουθείται σε τακτή βάση και αναφέρεται στην ALCO σε μηνιαία βάση. Οι θέσεις αυτές δεν έχουν επαρκή ρευστότητα στην αγορά και δεν θεωρούνται ρευστές στις καταστάσεις ρευστότητας της Τράπεζας. Ο επιτοκιακός κίνδυνος των θέσεων αυτών παρακολουθείται ως μέρος της διαχείρισης του συνολικού επιτοκιακού κινδύνου της Τράπεζας. Η Τράπεζα υπολογίζει τα σταθμισμένα στοιχεία ενεργητικού για θέσεις τιτλοποίησης και επανατιτλοποίησης για τις οποίες υπάρχει πιστοληπτική διαβάθμιση με τη χρήση του κατάλληλου συντελεστή στάθμισης.

Τα ανοίγματα για θέσεις τιτλοποίησης υπολογίζονται στη βάση της λογιστικής τους αξίας μείον τις ειδικές προβλέψεις για πιστωτικό κίνδυνο.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί την Τυποποιημένη Μέθοδο για τον υπολογισμό των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων των θέσεων τιτλοποίησης με βάση την οποία οι σχετικοί συντελεστές στάθμισης προέρχονται από τις πιστοληπτικές διαβαθμίσεις των θέσεων τιτλοποίησης (με βάση το Άρθρο 251 και σύμφωνα με τα Άρθρα 405-407 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013) ως ακολούθως:

ΒΠΔ	ΒΠΔ1	ΒΠΔ2	ΒΠΔ3	ΒΠΔ4	ΛΟΙΠΑ
Θέσεις Τιτλοποίησης	20%	50%	100%	350%	1250%
Θέσεις Επανατιτλοποίησης	40%	100%	225%	650%	1250%

Ο Όμιλος επέλεξε να προχωρήσει με την προσέγγιση των 3 διαβαθμίσεων με βάση το Άρθρο 138 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 για όλα τα ανοίγματα κλάσεων (περιλαμβανομένων και των θέσεων τιτλοποίησης). Η Τράπεζα δεν χρησιμοποιεί την Διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης για αυτές τις θέσεις.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει το συνολικό ποσό των θέσεων τιτλοποίησης και τις αντίστοιχες κεφαλαιακές απαιτήσεις, ταξινομημένα σε θέσεις τιτλοποίησης και θέσεις επανατιτλοποίησης ανά βαθμίδα συντελεστή στάθμισης:

Αντικείμενα που Αφορούν Θέσεις Τιτλοποίησης (€'000)-31 Δεκεμβρίου 2017	Συνολικό άνοιγμα προ μείωσης πιστωτικού κινδύνου	Ελάχιστη κεφαλαιακή απαίτηση
Θέσεις Τιτλοποίησης	11.874	190
<i>Συντελεστής Στάθμισης: 20%</i>	<i>11.874</i>	<i>190</i>
Θέσεις Επανατιτλοποίησης	-	-
Σύνολο	11.874	190

6.1.15 Ανοίγματα στον Πιστωτικό Κίνδυνο Αντισυμβαλλομένου και Κινδύνου Προσαρμογής Πιστωτικής Αποτίμησης Αντισυμβαλλομένου

Σύμφωνα με το Άρθρο 432, τα ιδρύματα δύνανται να παραλείπουν μία ή περισσότερες από τις δημοσιοποιήσεις εφόσον δεν θεωρούνται ουσιώδεις οι παρεχόμενες με τις εν λόγω δημοσιοποιήσεις πληροφορίες. Οι πληροφορίες στις δημοσιοποιήσεις θεωρούνται ουσιώδεις εάν η παράλειψη ή η ανακριβής παρουσίασή τους μπορεί να μεταβάλει ή να επηρεάσει την εκτίμηση ή την απόφαση ενός χρήστη που στηρίζεται στις πληροφορίες αυτές για τη λήψη οικονομικών αποφάσεων.

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τον ουσιώδη, αποκλειστικό και εμπιστευτικό χαρακτήρα των πληροφοριών και τη συχνότητα δημοσιοποίησης βάσει του άρθρου 432 παράγραφοι 1 και 2 και του άρθρου 433 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφανθεί ότι οι δημοσιοποιήσεις που απαιτούνται στο Άρθρο 439 του Κανονισμού καθώς και οι πληροφορίες που άπτονται του Κινδύνου Προσαρμογής Πιστωτικής Αποτίμησης Αντισυμβαλλομένου να παραλειφθούν από τις δημοσιοποιήσεις του Πυλώνα III, αφού το εν λόγω σύνολο πληροφόρησης δεν θεωρείται ως ουσιώδες σύμφωνα με τις προαναφερθείσες κατευθυντήριες γραμμές.

Οι πληροφορίες που απαιτούνται στο Άρθρο 439 άπτονται με ανοίγματα σε παράγωγα ενώ η πληροφόρηση σχετικά με τον Κίνδυνο Προσαρμογής Πιστωτικής Αποτίμησης Αντισυμβαλλομένου σχετίζεται με εξωχρηματιστηριακά παράγωγα. Οι εν λόγω πληροφορίες θεωρούνται ως μη ουσιώδεις για τα δεδομένα της Τράπεζας στη βάση:

- Του επιχειρηματικού μοντέλου της Τράπεζας και της μακροπρόθεσμης στρατηγικής της στην οποία τα παράγωγα (εξωχρηματιστηριακά και μη) θεωρούνται ως ελάσσονος σημασίας.
- Της έκτασης των επενδύσεων σε παράγωγα, τόσο βάσει ανοίγματος (0.05% των συνολικών ανοιγμάτων) όσο βάσει σταθμισμένων σε πιστωτικό κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού (0.03% των συνολικών σταθμισμένων σε πιστωτικό κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού).
- Της έκτασης του Κινδύνου Προσαρμογής Πιστωτικής Αποτίμησης Αντισυμβαλλομένου στη βάση των σταθμισμένων σε πιστωτικό κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού (0.03% των συνολικών σταθμισμένων σε πιστωτικό κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού).
- Της επίδρασης στο συνολικό προφίλ κινδύνου που αξιολογείται ως επουσιώδης βάσει του ποσού και της φύσης των εν λόγω ανοιγμάτων
- Του εύρους των μεταβολών σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, οι οποίες εκτιμώνται ως αμελητέες

Η σημαντικότητα των εν λόγω δημοσιοποιήσεων θα επαναξιολογείται σε ετήσια βάση.

6.2 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

6.2.1 Ορισμός Κινδύνων Αγοράς και Ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος η Τράπεζα είτε να μην έχει επαρκή ρευστά διαθέσιμα για να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της όταν αυτές καταστούν πληρωτέες, είτε μπορεί να αποκτήσει ρευστά διαθέσιμα μόνο με υπερβολικά υψηλό κόστος. Ο κίνδυνος ρευστότητας απορρέει από την ασυμφωνία ληκτότητας των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της Τράπεζας λόγω των συμβατικών ή των συμπεριφορικών χαρακτηριστικών τους και η οποία ασυμφωνία μπορεί να επιδεινωθεί λόγω των δυσμενών συνθηκών αγοράς ή των αντιλήψεων σχετικά με την πιστοληπτική ικανότητα της Τράπεζας.

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος κατά τον οποίον αλλαγές στις τιμές αγοράς - όπως αλλαγές στα επιτόκια, στις τιμές χρηματιστηρίου και στις συναλλαγματικές ισοτιμίες – δυνατόν να επηρεάσουν τα καθαρά εισοδήματα του Ομίλου ή τις αξίες στοιχείων του ισολογισμού του.

Ο κίνδυνος αγοράς αναλύεται στα πιο κάτω είδη κινδύνου:

- (i) Ο επιτοκιακός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημιών ή αυξομείωσης στις αξίες στοιχείων ισολογισμού του Ομίλου, που προκύπτει από αλλαγές στην καμπύλη επιτοκίων, και ο οποίος πηγάζει από τον ετεροχρονισμό στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων του Ομίλου.
- (ii) Ο χρηματιστηριακός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από τις αλλαγές των τιμών διαφόρων χρηματοοικονομικών αξιών (ομολόγων, παραγώγων, μετοχών, κλπ.) που κατέχει ο Όμιλος.
- (iii) Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημιών ή αυξομείωσης στις αξίες στοιχείων ισολογισμού του Ομίλου, που προκύπτει από αλλαγές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες.

6.2.2 Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Ρευστότητας (ΥΔΚΑΡ)

Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού (ALCO) έχει την ευθύνη εφαρμογής της πολιτικής του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας αναφορικά με τους κινδύνους και την κερδοφορία που απορρέουν από στοιχεία ενεργητικού και παθητικού. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Ρευστότητας έχει την ευθύνη της αξιολόγησης, παρακολούθησης και διαχείρισης των κινδύνων αγοράς και ρευστότητας σε επίπεδο Ομίλου, μέσα στα πλαίσια της πολιτικής και ορίων που έχουν καθοριστεί από την ALCO. Ενεργεί ως δεύτερη γραμμή άμυνας για τους προαναφερθέντες κινδύνους.

Η προσέγγιση του Ομίλου στη διαχείριση των κινδύνων αγοράς και ρευστότητας είναι ότι αυτοί οι κίνδυνοι συγκεντρώνονται από όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του Ομίλου στην Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων (ΥΔΔ) προς διαχείριση. Η ΥΔΔ, μέσω πλαισίου δραστηριοτήτων και ορίων που εγκρίνονται από την Επιτροπή ALCO, διαχειρίζεται αυτούς τους κινδύνους. Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων έχει την ευθύνη ανάπτυξης πολιτικών και διαδικασιών, για τη διαχείριση των κινδύνων και για την καθημερινή αξιολόγηση και παρακολούθησή τους. Οι πολιτικές επανεξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και εγκρίνονται από την ALCO, την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου και το ίδιο το Διοικητικό Συμβούλιο.

6.2.3 Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος μείωσης κερδών ή κεφαλαίου, ο οποίος απορρέει από την αδυναμία της Τράπεζας να ικανοποιήσει τις άμεσες υποχρεώσεις της, χωρίς επιπρόσθετο κόστος. Η προσέγγιση του Ομίλου στη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας είναι η διασφάλιση της ύπαρξης ικανοποιητικής ρευστότητας (λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κύριος ρόλος της Τράπεζας ως μεσάζων είναι η αποδοχή βραχυπρόθεσμων καταθέσεων και η χορήγηση μακροπρόθεσμων δανείων) με σκοπό την ικανοποίηση των υποχρεώσεών του, όταν προκύψουν, τόσο υπό «κανονικές» συνθήκες, όσο και σε καταστάσεις κρίσης, χωρίς ο Όμιλος να επιβαρυνθεί με δυσανάλογο επιπρόσθετο κόστος.

Στο Πλαίσιο της Διάθεσης για Ανάλυση Κινδύνων, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει καθορίσει την ικανότητα ανάληψης κινδύνων ρευστότητας της Τράπεζας με την προϋπόθεση ότι ο Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας θα παραμένει εντός των εποπτικών ορίων. Η Δήλωση Διάθεσης Κινδύνων όσον αφορά στον κίνδυνο ρευστότητας καθορίζει τους στόχους της Τράπεζας ως ακολούθως:

- Η Τράπεζα θα διατηρεί επαρκή ρευστότητα για να καλύπτει τις απαιτήσεις από ένα συνδυαστικό σενάριο προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων με δυσμενείς εξελίξεις σε εσωτερικούς και εξωτερικούς

παράγοντες για 90 μέρες (Combined idiosyncratic and market wide scenario) και να συνεχίζει να είναι εντός των εποπτικών απαιτήσεων ρευστότητας

- Ο Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας της Τράπεζας θα διατηρείται τουλάχιστον στο 120%

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων (ΥΔΔ) είναι υπεύθυνη για την διαχείριση της ρευστότητας. Η ΥΔΔ αποτελεί την πρώτη γραμμή άμυνας σχετικά με τον κίνδυνο ρευστότητας και είναι υπεύθυνη για την διαχείριση της χρηματοδότησης και των ρευστών της Τράπεζας.

Όλα τα πλαίσια και οι πολιτικές που αφορούν στον κίνδυνο ρευστότητας εξετάζονται και εγκρίνονται από την Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού (ALCO) προτού αποσταλούν στο ΔΣ, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων του ΔΣ (BRMC), για τελική έγκριση. Η Ελληνική Τράπεζα έχει μία ισχυρή εσωτερική διαδικασία αναφοράς του κινδύνου ρευστότητας η οποία χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση και διαχείριση της ρευστότητας της Τράπεζας.

Ο κίνδυνος ρευστότητας της Τράπεζας παρακολουθείται καθημερινά από την ΥΔΚΑΡ, η οποία προετοιμάζει και αποστέλλει, σε τακτική βάση, ένα ευρύ φάσμα αναφορών προς διάφορους αποδέκτες συμπεριλαμβανομένου της ΥΔΚΑΡ, της ΥΔΔ, του Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων (CRO), της ALCO και της BRMC. Σε μηνιαία βάση, η ΥΔΚΑΡ ετοιμάζει έκθεση προς την ALCO η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την παρακολούθηση των εποπτικών και εσωτερικών δεικτών ρευστότητας, ανάλυση των ανοιγμάτων ρευστότητας (liquidity gap analysis), παρακολούθηση του κινδύνου χρηματοδότησης και την εξέλιξη των πελατειακών καταθέσεων της Τράπεζας. Η έκθεση περιλαμβάνει επίσης, πιθανά μέτρα που πρέπει να ληφθούν όπως επίσης και εισηγήσεις για περαιτέρω παρακολούθηση.

Η Τράπεζα εφαρμόζει μία αποτελεσματική διαδικασία κλιμάκωσης για παραβιάσεις που έχουν ήδη σημειωθεί ή αναμένονται να συμβούν σε εσωτερικούς ή εποπτικούς δείκτες ρευστότητας. Πιθανές παραβιάσεις ορίων αναφέρονται έγκαιρα από την ΥΔΚΑΡ στην ALCO και στον CRO. Ακολούθως, ο CRO ενημερώνει τον πρόεδρο της BRMC ο οποίος αποφασίζει εάν θα ενημερώσει τα υπόλοιπα μέλη της BRMC. Η ΥΔΚΑΡ έχει επίσης την ευθύνη να επεξηγεί τους κύριους λόγους που οδήγησαν στην παραβίαση. Ο CRO ενημερώνει την BRMC για οποιαδήποτε μέτρα αποκατάστασης των ορίων, που έχουν παρθεί από την ALCO. Η BRMC λαμβάνει σε μηνιαία βάση μία αναφορά με πληροφορίες για τη διαχείριση κινδύνων, η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, κύριες μετρήσεις και εξελίξεις που αφορούν τον κίνδυνο ρευστότητας. Επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνεται, σε μηνιαία βάση, για διάφορες μετρήσεις της ρευστότητας που έχουν αναγνωριστεί ως Βασικοί Δείκτες Απόδοσης (KPIs). Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του ΔΣ καθώς και το ΔΣ λαμβάνουν μια αναλυτική τριμηνιαία έκθεση διαχείρισης κινδύνων η οποία παρουσιάζει μετρήσεις για τους δείκτες ρευστότητας, τον κίνδυνο χρηματοδότησης, ανάλυση των χαρακτηριστικών της δομής των καταθέσεων της Τράπεζας καθώς και σενάρια προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης για τη ρευστότητα.

Η ΥΔΚΑΡ υπολογίζει και αποστέλλει στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σε μηνιαία βάση τον Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας (LCR) και τα Πρόσθετα Μέτρα Παρακολούθησης της Ρευστότητας (ALMM) και σε τριμηνιαία βάση τον Δείκτη Σταθερής Χρηματοδότησης. Επιπρόσθετα, άλλες αναφορές σε σχέση με τη ρευστότητα παράγονται σε τριμηνιαία βάση και αποτελούν μέρος της βραχυπρόθεσμης άσκησης (Short Term Exercise) του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού.

Ο κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης διέπεται από τα ακόλουθα εσωτερικά πλαίσια και πολιτικές, τα οποία καθορίζουν επίσης τις σχετικές διαδικασίες για τη διαχείριση και παρακολούθηση των κινδύνων αυτών σε συνεχή βάση:

- Εταιρικό Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων
- Πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων
- Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων Ρευστότητας και Χρηματοδότησης
- Πλαίσιο Προσομοίωσης Ακραίων καταστάσεων
- Πολιτική Κινδύνου Ρευστότητας
- Πολιτική Χρηματοδότησης
- Πολιτική Εσωτερικής Τιμολόγησης Κεφαλαίων (Funds transfer pricing)
- Πολιτική Προσομοίωσης Ακραίων καταστάσεων

Τα κύρια μέσα μείωσης του κινδύνου ρευστότητας και χρηματοδότησης σε περιόδους κρίσης συμπεριλαμβάνονται στα ακόλουθα έγγραφα της Τράπεζας:

- Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης Ρευστότητας (LCP)
- Σχέδιο Ανάκαμψης

Η διαδικασία διαχείρισης του κινδύνου ρευστότητας φαίνεται στο πιο κάτω πίνακα:

Υφιστάμενη Κατάσταση	Πρώτες Ενδείξεις κρίσης ρευστότητας	Σοβαρή κρίση ρευστότητας	Ανάκαμψη
<ul style="list-style-type: none"> • Σχέδιο Χρηματοδότησης • Παρακολούθηση ορίων ρευστότητας (Πολιτική Κινδύνου Ρευστότητας) • Ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων • ILAAP • Παρακολούθηση βασικών δεικτών απόδοσης ρευστότητας (KPIs) και δείκτες έγκαιρης προειδοποίησης (EWIs) 	<ul style="list-style-type: none"> • Αυξημένη προσοχή • Αύξηση συχνότητας παρακολούθησης και αναφοράς • Όρια ενεργοποίησης διαχειριστικών μέτρων (RAF MAT) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ενεργοποίηση Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης Ρευστότητας (LCP) • Εκτέλεση κατάλληλων δράσεων διαχείρισης από το LCP 	<ul style="list-style-type: none"> • Ενεργοποίηση Σχεδίου Ανάκαμψης • Εκτέλεση κατάλληλων δράσεων ανάκαμψης

Για να προσδιορίσει η Τράπεζα τα όρια της σχετικά με την ανοχή κινδύνου ρευστότητας και τα ελάχιστα επίπεδα ρευστών διαθέσιμων που επιθυμεί να διατηρεί, η ΥΔΚΑΡ χρησιμοποιεί τεχνικές προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης, συμπεριλαμβανομένου και αντίστροφης άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, και διεκπεραιώνει την Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης της Επάρκειας Ρευστότητας (ILAAP) ετησίως. Ο σκοπός της ILAAP είναι να διασφαλίσει ότι η Τράπεζα έχει επαρκή ρευστότητα για να υποστηρίξει τις υφιστάμενες τραπεζικές της εργασίες και το στρατηγικό της πλάνο. Η ILAAP βοηθά το Διοικητικό Συμβούλιο και την Ανώτερη Διεύθυνση στη συνεχή αξιολόγηση, ποσοτικοποίηση και διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας της Τράπεζας. Στο πλαίσιο της ILAAP, η Τράπεζα εξετάζει πως διαμορφώνεται η κατάσταση της ρευστότητας της κάτω από διάφορα πιθανά σενάρια. Οι ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων της ρευστότητας είναι ένα πολύ σημαντικό εργαλείο που χρησιμοποιείται από την Τράπεζα στη διαδικασία αξιολόγησης της επάρκειας της ρευστότητας της. Παρέχει χρήσιμες πληροφορίες και ολική εικόνα για την κατάσταση ρευστότητας της Τράπεζας και του προφίλ για την περίοδο των επόμενων 12 μηνών. Αυτά χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα για τη δημιουργία των πλάνων ρευστότητας και χρηματοδότησης, και έτσι υπάρχει απευθείας σύνδεση μεταξύ των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων της ρευστότητας και τον καθορισμό των απαιτούμενων αποθεμάτων ρευστότητας της Τράπεζας και του Στρατηγικού Σχεδίου. Η Τράπεζα εξετάζει τρία διαφορετικά σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για τη ρευστότητα. Τα σενάρια που χρησιμοποιούνται, με βάση τις κανονιστικές οδηγίες για τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ρευστότητας, είναι τα ακόλουθα:

- Σενάριο κρίσης στην Τράπεζα (idiosyncratic)
- Σενάριο κρίσης στην αγορά (market-wide)
- Συνδυασμός των δύο πιο πάνω σεναρίων

Επιπλέον, η Τράπεζα χρησιμοποιεί την αντίστροφη άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για να εξετάσει τη βιωσιμότητα και διατηρησιμότητα του επιχειρηματικού της σχεδίου και της στρατηγικής της, μέσω του εντοπισμού προκαθορισμένων αποτελεσμάτων που θα απειλούσαν σοβαρά τη ρευστότητα της.

Το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης Ρευστότητας (LCP) της Τράπεζας περιγράφει πως θα ανταποκριθεί σε σοβαρές διαταραχές στην ικανότητα της να χρηματοδοτεί τις εργασίες της σε λογικά κόστη. Αποσκοπεί στη διασφάλιση της φήμης της Τράπεζας, της εμπιστοσύνης των καταθετών και της μετοχικής της αξίας, καθώς και στην πρόληψη αλυσιδωτών επιπτώσεων, με την άμεση και αποφασιστική αντιμετώπιση ελλειμμάτων ρευστότητας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Καθορίζει τις αρμοδιότητες, και συμπεριλαμβάνει διαδικασίες κλιμάκωσης και οδηγίες για το επικοινωνιακό πλάνο που θα πρέπει να σχεδιαστεί σε περίπτωση ενεργοποίησης του LCP. Το LCP επανεξετάζεται τουλάχιστον κάθε χρόνο και αναθεωρείται αν κρίνεται αναγκαίο.

Ο Όμιλος πρέπει να συμμορφώνεται με τον Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας (ΔΚΡ - LCR) που ορίζεται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2015/61 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ο οποίος συμπληρώνει τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις απαιτήσεις κάλυψης

Όμιλος Ελληνικής Τράπεζας Δημοσιοποιήσεις με βάση τον Πυλώνα III της Βασιλείας III 2017

ρευστότητας για τα Πιστωτικά Ιδρύματα (CRR)). Ο Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας έχει τεθεί σε ισχύ από την 1 Οκτωβρίου 2015 με ελάχιστο όριο το 60% το οποίο αυξάνεται σε 100% από την 1η Ιανουαρίου 2018.

Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας (LCR) (%)	2017	2016
Στις 31 Δεκεμβρίου	277	270
Μέσος όρος για το έτος	293	357
Μέγιστο ποσοστό για το έτος	310	485
Ελάχιστο ποσοστό για το έτος	276	264

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει μια ποσοτική ανάλυση του δείκτη LCR που συμπληρώνει το Άρθρο 435(1)(f) της Οδηγίας 575/2013 (Αρ. Αναφ.: Υπόδειγμα EU CR1: Γνωστοποίηση υποδείγματος LCR και του υποδείγματος για τις ποιοτικές πληροφορίες σε σχέση με το LCR):

Εφαρμογή ενοποίησης: Ενοποιημένο		Συνολικά μη σταθμισμένα ποσά (μέσος όρος)				Συνολικά σταθμισμένα ποσά (μέσος όρος)			
€ εκατομύρια									
Τέλος τριμήνου:		Μαρ-17	Ιουν-17	Σεπτ-17	Δεκ-17	Μαρ-17	Ιουν-17	Σεπτ-17	Δεκ-17
Αριθμός σημείων δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των μέσων όρων		3	3	3	3	3	3	3	3
ΥΨΗΛΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΥΨΗΛΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ									
1	Συνολικά στοιχεία ενεργητικού υψηλής ρευστότητας και πιστωτικής ποιότητας					2.994	3.055	3.106	3.190
ΕΚΡΟΕΣ ΜΕΤΡΗΤΩΝ									
2	Καταθέσεις λιανικής και καταθέσεις από μικρές επιχειρήσεις, εκ των οποίων:	1.986	1.905	1.868	1.883	167	159	155	153
3	Σταθερές καταθέσεις	1.069	1.045	1.024	1.071	53	52	51	54
4	Λιγότερο σταθερές καταθέσεις	916	861	844	812	114	107	103	100
5	Μη εξασφαλισμένες χρηματοδοτήσεις από μη ιδιώτες	2.204	2.093	1.978	2.069	1.337	1.254	1.153	1.209
6	Λειτουργικές καταθέσεις (όλοι οι αντισυμβαλλόμενοι) και καταθέσεις σε συνεταιριστικά δίκτυα	22	20	16	19	5	5	4	4
7	Μη λειτουργικές καταθέσεις (όλοι οι αντισυμβαλλόμενοι)	2.181	2.074	1.962	2.051	1.332	1.250	1.150	1.204
8	Μη εξασφαλισμένο χρέος	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Εξασφαλισμένες χρηματοδοτήσεις					-	-	-	-
10	Πρόσθετες απαιτήσεις	121	130	138	157	12	17	17	20
11	Εκροές που σχετίζονται με ανοίγματα σε παράγωγα και άλλες απαιτήσεις εξασφάλισης	2	7	6	7	2	7	6	7
12	Εκροές που σχετίζονται με την απώλεια χρηματοδότησης για προϊόντα χρέους	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Πιστωτικές και ρευστοτικές διευκολύνσεις	119	123	131	149	10	10	11	13
14	Άλλες συμβατικές υποχρεώσεις χρηματοδότησης	34	42	42	22	24	30	31	6
15	Άλλες ενδεχόμενες υποχρεώσεις χρηματοδότησης	749	733	763	807	60	59	62	66
16	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΚΡΟΕΣ					1.600	1.519	1.418	1.453
ΕΙΣΡΟΕΣ ΜΕΤΡΗΤΩΝ									
17	Εξασφαλισμένες πιστοδοτήσεις (π.χ. συμφωνίες επαναπώλησης)	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Εισροές από εξυπηρετούμενες θέσεις	499	434	330	279	490	425	322	272
19	Άλλες εισροές	344	334	309	300	69	67	62	61
EU-19a	(Διαφορά μεταξύ των συνολικών σταθμισμένων εισροών και των συνολικών σταθμισμένων εκροών που προκύπτουν από συναλλαγές σε τρίτες χώρες στις οποίες υπάρχουν περιορισμοί μεταφοράς ή που εκφράζονται σε μη μετατρέψιμα νομίσματα)					-	-	-	-
EU-19b	(Υπερβάλλουσες εισροές από συνδεδεμένο εξειδικευμένο πιστωτικό ίδρυμα)					-	-	-	-
20	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΡΟΕΣ	843	768	639	578	559	491	384	333
EU-20a	Εισροές που εξαιρούνται πλήρως	-	-	-	-	-	-	-	-
EU-20b	Εισροές που υπόκεινται σε ανώτατο όριο 90%	-	-	-	-	-	-	-	-
EU-20c	Εισροές που υπόκεινται σε ανώτατο όριο 75%	843	768	639	578	559	491	384	333
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΑ ΠΟΣΑ									
21	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ					2.994	3.055	3.106	3.190
22	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΚΑΘΑΡΕΣ ΕΚΡΟΕΣ					1.041	1.028	1.034	1.120
23	ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ (%)					288%	298%	300%	285%

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής (EBA), για τον υπολογισμό των τιμών που παρουσιάζονται στον πιο πάνω πίνακα, κάθε τρίμηνο υπολογίζεται ως ο μέσος όρος των μηνών του συγκεκριμένου τριμήνου.

Από τον πιο πάνω πίνακα παρατηρείται ότι κατά τη διάρκεια του 2017, ο δείκτης LCR δεν έχει μεταβληθεί σημαντικά. Οι σημαντικότερες μεταβολές ήταν η αύξηση στα συνολικά στοιχεία ενεργητικού υψηλής ρευστότητας και πιστωτικής ποιότητας λόγω της αγοράς ομολόγων εντός του έτους και η μείωση των συνολικών εισροών που οφειλόταν κυρίως στην αγορά των ομολόγων. Αυτή η αλλαγή από μόνη της θα προκαλούσε μείωση στο δείκτη, αλλά παράλληλα οι συνολικές εκροές μειώθηκαν κυρίως λόγω της μείωσης στις μη εξασφαλισμένες χρηματοδοτήσεις από μη ιδιώτες. Ο δείκτης βρίσκεται σε σημαντικό βαθμό πάνω από το εποπτικό όριο του 100%. Σημειώνεται ότι για το Δολάριο, που είναι το ξένο νόμισμα στο οποίο η Τράπεζα διατηρεί σημαντικές θέσεις, η Τράπεζα δεν έχει αναντιστοιχία, δηλαδή διατηρεί δείκτη πάνω από το 100%. Η Τράπεζα έχει εισάγει το δείκτη LCR στα πλαίσια της Δήλωσης Ανάλυσης Κινδύνου και έχει ορίσει το όριο στο 120%, το οποίο είναι μεγαλύτερο από το εποπτικό όριο.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα παρακολουθεί το Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ – NSFR), ο οποίος επίσης ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR) και αναμενόταν να εφαρμοστεί την 1 Ιανουαρίου 2018. Ο δείκτης NSFR δημιουργήθηκε για να παρέχει μια βιώσιμη δομή ληκτότητας στα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού. Υπολογίζει το ποσοστό των διαθέσιμων σταθερών πηγών χρηματοδότησης μέσω του παθητικού σε σχέση με τις απαιτούμενες σταθερές πηγές χρηματοδότησης από το ενεργητικό. Τα στοιχεία των σταθερών πηγών χρηματοδότησης δεν φέρουν την ίδια στάθμιση.

Παρόλο που η εφαρμογή της ελάχιστης απαίτησης του NSFR καθυστερεί, η Τράπεζα υπολογίζει σε τριμηνιαία βάση το δείκτη σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Βασιλείας III (CRR) με αναμενόμενη ελάχιστη απαίτηση το 100%. Η Τράπεζα έχει εισάγει το δείκτη NSFR στη Δήλωση Ανάλυσης Κινδύνου με όριο 110%, το οποίο είναι μεγαλύτερο από το αναμενόμενο εποπτικό όριο.

Δείκτης NSFR (%)	2017	2016
Στις 31 Δεκεμβρίου	158	157
Μέσος όρος για το έτος	159	147
Μέγιστο ποσοστό για το έτος	160	157
Ελάχιστο ποσοστό για το έτος	157	137

Στα πλαίσια διαχείρισης του κινδύνου ρευστότητας για το Ευρώ, ο Όμιλος υπολογίζει και παρακολουθεί, μεταξύ άλλων, το δείκτη ρευστών διαθεσίμων, ο οποίος απαιτείται βάσει της σχετικής Οδηγίας της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για την Προληπτική Ρευστότητα σε Ευρώ. Τα ρευστά διαθέσιμα αποτελούνται, μεταξύ άλλων, από μετρητά, υπόλοιπα με Κεντρικές Τράπεζες, διατραπεζικές καταθέσεις και χρεόγραφα. Η Τράπεζα συμμορφωνόταν με την Οδηγία η οποία υποχρέωνε, για το μεγαλύτερο μέρος του 2017, την τήρηση του δείκτη τουλάχιστον στο 20% (από την 15η Σεπτεμβρίου 2017 έως και το τέλος του έτους 2017 το ελάχιστο εποπτικό όριο είχε μειωθεί στο 18%).

Ο δείκτης ρευστών διαθεσίμων για το Ευρώ κατά τη διάρκεια του 2017 και του 2016 ήταν ως ακολούθως:

Δείκτης ρευστών διαθεσίμων για το Ευρώ (%)	2017	2016
Στις 31 Δεκεμβρίου	53,19	44,08
Μέσος όρος για το έτος	47,49	43,48
Μέγιστο ποσοστό για το έτος	53,82	47,41
Ελάχιστο ποσοστό για το έτος	43,12	38,07

Σε επίπεδο Ομίλου, παρακολουθείται και η ρευστότητα όλων των ξένων νομισμάτων μαζί. Η Τράπεζα συμμορφωνόταν με τις ελάχιστες απαιτήσεις της Οδηγία η οποία υποχρέωνε, για το μεγαλύτερο μέρος του 2017, την τήρηση του δείκτη τουλάχιστον στο 70% (από την 15η Σεπτεμβρίου 2017 έως και το τέλος του έτους 2017 το ελάχιστο εποπτικό όριο είχε μειωθεί στο 50%).

Ο δείκτης ρευστών διαθεσίμων σε ξένο νόμισμα κατά τη διάρκεια του 2017 και του 2016 ήταν ως ακολούθως:

Δείκτης ρευστών διαθεσίμων σε ξένο νόμισμα (%)	2017	2016
Στις 31 Δεκεμβρίου	63,40	86,38
Μέσος όρος για το έτος	78,17	83,06
Μέγιστο ποσοστό για το έτος	88,44	90,62
Ελάχιστο ποσοστό για το έτος	54,87	66,02 ¹

Στις 20 Δεκεμβρίου 2017, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) ανακοίνωσε την κατάργηση των ορίων προληπτικής ρευστότητας με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2018, σύμφωνα με τον Κανονισμό της ΕΕ για τις Κεφαλαιακές Απαιτήσεις (CRR) και αποφάσισε την εισαγωγή ενός τοπικού μακροπροληπτικού μέτρου με ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2018. Το εν λόγω μέτρο αποτελείται από πρόσθετες απαιτήσεις ρευστότητας (liquidity “add-ons”) σε κάποιες από τις παραμέτρους του Δείκτη LCR και επιπρόσθετες απαιτήσεις σε κάποια στοιχεία που δεν υπόκεινται σε ποσοστά εκροών στο Δείκτη LCR αλλά επιβάλλονται επιπρόσθετα του υφιστάμενου κανονισμού LCR. Αυτό το τοπικό μακροπροληπτικό μέτρο θα είναι σε εφαρμογή μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2018 ενώ οι επιπρόσθετες απαιτήσεις θα μειωθούν κατά 50% από την 1η Ιουλίου 2018. Ωστόσο, η διαφοροποίηση των απαιτήσεων και η τυχόν παράταση του μέτρου, θα εξαρτηθεί από τα αποτελέσματα της παρακολούθησης των ενεργειών των τραπεζών, ως προς τον τρόπο αξιοποίησης της πλεονάζουσας ρευστότητας. Η Τράπεζα, επί του παρόντος, συμμορφώνεται με τις επιπρόσθετες απαιτήσεις ρευστότητας (LCR “add-ons”).

Η Ελληνική Τράπεζα αντλεί το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησής της μέσω πελατειακών καταθέσεων. Η Τράπεζα αποσκοπεί στο να διατηρήσει αυτή τη χρηματοδότηση μέσω της διατήρησης καλών και μακροπρόθεσμων σχέσεων εμπιστοσύνης με τους πελάτες της, προσφέροντας καταθετικά προϊόντα με ανταγωνιστικές και διαφανείς στρατηγικές τιμολόγησης, ενώ παράλληλα προσφέρουν την απαραίτητη κερδοφορία και ρευστότητα για την Τράπεζα.

Η Τράπεζα έχει στόχο να διατηρεί ένα επαρκές απόθεμα ρευστότητας, σύμφωνα με τις πιο πάνω πολιτικές, το οποίο θα της επιτρέπει να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της όταν αυτές καθίστανται απαιτητές σε ένα σενάριο κάτω από φυσιολογικές συνθήκες αλλά και για να μπορεί να επιβιώσει σε σενάρια κρίσης στην αγορά και σε σενάρια κρίσης στην Τράπεζα, όπως καθορίζεται στο ILAAP. Συγκεκριμένα, για να καθορίσει τα ελάχιστα απαιτούμενα ρευστά διαθέσιμα, η Τράπεζα λαμβάνει υπόψη το Πλαισίου Ανάλυσης Κινδύνων που έχει καθοριστεί για τους δείκτες ρευστότητας.

Η ποιότητα των ρευστών διαθεσίμων της Τράπεζας διασφαλίζεται από το Πλαίσιο Επενδύσεων της Τράπεζας, το οποίο προωθεί ένα καλά διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης, ενώ παράλληλα θέτει μέγιστο όριο σε τίτλους που δεν είναι επιλέξιμοι από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

6.2.4 Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς

Η προσέγγιση της Τράπεζας στη διαχείριση των κινδύνων αγοράς είναι ότι όλοι οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τον κίνδυνο αγοράς (επιτοκιακός, συναλλαγματικός και χρηματιστηριακός κίνδυνος), συγκεντρώνονται κατά το μέγιστο δυνατό βαθμό από όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Τράπεζας στην ΥΔΔ προς διαχείριση. Η ΥΔΔ, η οποία αποτελεί την πρώτη γραμμή άμυνας σχετικά με τους κινδύνους αγοράς, είναι υπεύθυνη για την καθημερινή διαχείριση των κινδύνων αγοράς της Τράπεζας μέσω του πλαισίου δραστηριοτήτων και ορίων που εγκρίνονται από την ALCO. Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων (ΜΔΚ), έχει την ευθύνη ανάπτυξης πλαισίων και πολιτικών για την καθημερινή παρακολούθηση και διαχείριση των κινδύνων. Αυτά τα πλαίσια και πολιτικές επανεξετάζονται και εγκρίνονται από την ALCO σε τακτά χρονικά διαστήματα και προωθούνται στο Δ.Σ μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΔΚ) του Δ.Σ, για τελική έγκριση. Επιπρόσθετα, με στόχο την αντιστάθμιση ή/και μείωση των κινδύνων, εφαρμόζονται ποσοτικοί και ποιοτικοί περιορισμοί στις διάφορες κατηγορίες κινδύνων ή/και στις διάφορες δραστηριότητες (ομόλογα, παράγωγα κλπ.) ή/και στα διάφορα χαρτοφυλάκια. Η ΥΔΚΑΡ έχει την ευθύνη της συνεχούς παρακολούθησης της εφαρμογής των ορίων και της διαρκούς αποτελεσματικότητας των αντισταθμίσεων και τεχνικών μείωσης του κινδύνου.

¹ Ο δείκτης αυτός έπεσε κάτω από το εποπτικό όριο για τρεις μέρες, αμέσως μετά την επιτυχή έξοδο της Κύπρου από το πρόγραμμα οικονομικής και χρηματοοικονομικής προσαρμογής τον Μάρτιο του 2016.

6.2.4.1 Διαχείριση Κινδύνου Αγοράς – Χαρτοφυλάκιο Συναλλαγών (Trading Book)

Η Τράπεζα διατηρεί σχετικά μικρές θέσεις σε χαρτοφυλάκια συναλλαγών και ως εκ τούτου ο αναλαμβανόμενος κίνδυνος αγοράς δεν είναι σημαντικός. Η διαχείριση του χρηματιστηριακού κινδύνου, του επιτοκιακού κινδύνου και του συναλλαγματικού κινδύνου, γίνεται δια μέσου πολιτικών και διαδικασιών καθορισμού και παρακολούθησης ορίων.

Με βάση την υφιστάμενη πολιτική της Τράπεζας, οι απόψεις της ΜΔΚ είναι απαραίτητες πριν από την εισαγωγή νέων δραστηριοτήτων ή προϊόντων. Η τελική έγκριση δίνεται από την Εκτελεστική Επιτροπή Κινδύνων. Μέσω αυτής της διαδικασίας, η ΜΔΚ παραθέτει τις απόψεις της αναφορικά με όλους τους κινδύνους που μπορεί να εμπρικλείονται στη νέα δραστηριότητα ή το προϊόν και θέτει ανάλογους ποιοτικούς περιορισμούς και όρια, αν τυχόν χρειάζονται.

Η ΥΔΚΑΡ παρακολουθεί και ελέγχει σε καθημερινή βάση τα χαρτοφυλάκια συναλλαγών αναφορικά με τη συμμόρφωση τους προς τους ποιοτικούς και ποσοτικούς περιορισμούς και τα όρια. Επίσης, σε τακτά χρονικά διαστήματα, η ΥΔΚΑΡ παρακολουθεί τους κινδύνους κάνοντας χρήση και άλλων τεχνικών όπως αναλύσεις σεναρίων ακραίων καταστάσεων και ανάλυση ευαισθησίας για την αλλαγή της οικονομικής αξίας των χαρτοφυλακίων που θα επέλθει σε διάφορα σενάρια μεταβολής των επιτοκίων (για παράλληλες και μη-παράλληλες μετατοπίσεις της καμπύλης επιτοκίων).

Η διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου διεξάγεται από την ΥΔΔ, μέσα σε ένα πλαίσιο ορίων που έχει εγκριθεί από την ALCO. Σε αυτό το πλαίσιο υπάρχουν ονομαστικά όρια (ανά νόμισμα, συνολικά, κατά τη διάρκεια της ημέρας, τέλος ημέρας, κλπ.), όρια κερδοζημιών καθώς και όρια για την Αξία σε Κίνδυνο (Value-at-Risk / VaR). Τα όρια για ανοικτές θέσεις κατά τη διάρκεια των εργάσιμων ωρών είναι μεγαλύτερα από τα όρια για ανοικτές θέσεις κατά το κλείσιμο της ημέρας. Τα όρια που έχουν εγκριθεί από την Τράπεζα είναι μικρότερα από τα όρια που έχουν οριστεί από την Κεντρική Τράπεζα. Η διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου γίνεται συνολικά, τόσο για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών όσο και για το τραπεζικό χαρτοφυλάκιο.

Η μεθοδολογία VaR αποτελεί σημαντικό εργαλείο παρακολούθησης του συναλλαγματικού κινδύνου. Με τη μεθοδολογία αυτή, ο Όμιλος υπολογίζει τη μέγιστη δυνητική ζημιά που μπορεί να προκύψει ως αποτέλεσμα αλλαγών στις συνθήκες αγοράς με επίπεδο εμπιστοσύνης 99% και για περίοδο μίας ημέρας (με την παραμετρική μέθοδο), χρησιμοποιώντας τα ιστορικά στοιχεία για συναλλαγματικές ισοτιμίες του τελευταίου έτους.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει στοιχεία για την Αξία σε Κίνδυνο (VaR) για το συναλλαγματικό κίνδυνο του Ομίλου, δηλαδή τη μέγιστη δυνητική ζημιά σε περίοδο μιας μέρας με επίπεδο εμπιστοσύνης 99%:

Αξία σε Κίνδυνο (VaR) για το συναλλαγματικό κίνδυνο (€000)	2017	2016
Στις 31 Δεκεμβρίου	11	11
Μέσος όρος για το έτος	10	9
Μέγιστο ποσό για το έτος	76	20
Ελάχιστο ποσό για το έτος	4	3

Εξαιρουμένων των ορίων σε θέσεις συναλλάγματος, η Τράπεζα δεν έχει όρια σε δραστηριότητες διαπραγματεύσεων για ίδιο όφελος.

6.2.4.2 Διαχείριση Κινδύνου Αγοράς – Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο (Banking Book)

Η Τράπεζα διαχειρίζεται τον κίνδυνο αγοράς του τραπεζικού χαρτοφυλακίου μέσω πλαισίων και πολιτικών καθορισμού και παρακολούθησης ορίων, όπως και για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών πιο πάνω. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα διατηρεί εγκεκριμένο Πλαίσιο Επενδύσεων με όρια όπως το όριο για τα Ομόλογα και τα Κοινοπρακτικά Δάνεια, το όριο στις συνολικές επενδύσεις, τα όρια σε κατηγορίες εκδοτών, τα όρια στις λήξεις και τα όρια για το VaR.

Το μεγαλύτερο μέρος του κινδύνου αγοράς στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο είναι ο επιτοκιακός κίνδυνος, ο οποίος πηγάζει από τον ετεροχρονισμό στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων στα περιουσιακά στοιχεία και στις υποχρεώσεις της Τράπεζας, που είναι ευαίσθητα σε μεταβολές επιτοκίων.

Η ALCO ενημερώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα για το μέγεθος του επιτοκιακού κινδύνου και λαμβάνει αποφάσεις για διαχείρισή του. Η μηνιαία έκθεση που ετοιμάζεται από την ΥΔΚΑΡ για την ALCO περιλαμβάνει τις επιπτώσεις στα καθαρά επιτοκιακά έσοδα και στην οικονομική αξία από παράλληλες και μη-παράλληλες μετατοπίσεις της καμπύλης επιτοκίων. Επιπρόσθετα, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Δ.Σ., το Δ.Σ. και οι εποπτικές αρχές ενημερώνονται για τις εξελίξεις σε σχέση με τον επιτοκιακό κίνδυνο, μέσω αναφορών / καταστάσεων που λαμβάνουν σε τριμηνιαία βάση. Η ενημέρωση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων του Δ.Σ. και του Δ.Σ. περιλαμβάνει και τις επιπτώσεις από μετατοπίσεις της καμπύλης επιτοκίων στα καθαρά επιτοκιακά έσοδα και στην οικονομική αξία της Τράπεζας καθώς και μετρήσεις του επιτοκιακού κινδύνου για τις επενδύσεις της Τράπεζας σε ομόλογα.

Επιπρόσθετα, ο επιτοκιακός κίνδυνος στο Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο αξιολογείται μέσω της ΕΔΑΚΕ σε ετήσια βάση, με σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που λαμβάνουν υπόψη μετρήσεις της ευαισθησίας στα καθαρά επιτοκιακά έσοδα, μετρήσεις της ευαισθησίας της οικονομικής αξίας, παράλληλες και μη παράλληλες μετακινήσεις στην καμπύλη επιτοκίων και κίνδυνο βάσης επιτοκίων. Από αυτή τη χρονιά, για τους Υπολογισμούς του ΕΔΑΚΕ, έχουν χρησιμοποιηθεί τα έξι σενάρια που ορίζονται στην οδηγία της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας (BCBS) για τον 'Επιτοκιακό Κίνδυνο στο Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο'.

Η μέτρηση του επιτοκιακού κινδύνου πραγματοποιείται τουλάχιστον σε μηνιαία βάση. Πιο κάτω περιγράφονται τρεις βασικές μέθοδοι με τις οποίες ο Όμιλος διαχειρίζεται τον επιτοκιακό κίνδυνο στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο:

(α) Επιτοκιακά Ανοίγματα (IR Gap)

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον επιτοκιακό κίνδυνο μέσω παρακολούθησης των επιτοκιακών ανοιγμάτων ανά νόμισμα, ανά χρονική ζώνη και συνολικά. Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις κατατάσσονται σε διάφορες χρονικές περιόδους ανάλογα με το πότε αναπροσαρμόζεται το επιτόκιο τους. Το επιτοκιακό άνοιγμα ανά χρονικό διάστημα είναι η διαφορά των περιουσιακών στοιχείων από τις υποχρεώσεις στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Αυτή η διαδικασία βοηθά στην αναγνώριση των χρονικών διαστημάτων με σημαντικά επιτοκιακά ανοίγματα.

(β) Ανάλυση Ευαισθησίας για την Μεταβολή της Οικονομικής Αξίας (EVE Sensitivity)

Επιπρόσθετα από την παρακολούθηση των επιτοκιακών ανοιγμάτων, η διαχείριση του επιτοκιακού κινδύνου διεξάγεται κατά κύριο λόγο με την παρακολούθηση της ευαισθησίας της οικονομικής αξίας του Ομίλου (στοιχεία ενεργητικού, στοιχεία παθητικού και στοιχεία εκτός ισολογισμού) σε διάφορα σενάρια μεταβολής των επιτοκίων. Ένα από αυτά τα σενάρια είναι ένα σενάριο μεταβολής 2% στα επιτόκια και ο υπολογισμός της ευαισθησίας στην οικονομική αξία του Ομίλου, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΚΤΚ. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΚΤΚ, η ευαισθησία της Οικονομικής Αξίας από μια μεταβολή των επιτοκίων κατά 2% πρέπει να είναι κάτω από το 20% του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων. Η Τράπεζα έχει εγκρίνει εντός του πλαισίου της ανάληψης κινδύνου, όριο 15% επί των Συνολικών Κεφαλαίων από μια παράλληλη μετατόπιση 2%. Σημειώνεται ότι το όρι αυτό έχει αναθεωρηθεί για το 2018 σε 12% επί του Πρωτοβάθμιου Κεφαλαίου. Η ευαισθησία της οικονομική αξίας της Τράπεζας για την 31.12.17 από την αύξηση του επιτοκίου κατά 2% ήταν 4,6% του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων, το οποίο είναι εντός του ρυθμιστικού ορίου και του ορίου διάθεσης ανάληψης κινδύνου.

Στον υπολογισμό της ευαισθησίας της Οικονομικής Αξίας, για την προεξόφληση που απαιτείται για τους υπολογισμούς, χρησιμοποιήθηκε η καμπύλη αποδόσεων που δεν περιλαμβάνει πιστωτικό κίνδυνο (risk-free yield curve) για κάθε νόμισμα.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στην οικονομική αξία του Ομίλου από μεταβολή ± 100 μονάδων βάσης στα επιτόκια ανά νόμισμα, στις 31 Δεκεμβρίου 2017:

Μεταβολή -31 Δεκεμβρίου 2017 (€000)	Ευρώ	Δολάρια Αμερικής	Άλλα νομίσματα	Σύνολο
+100 μονάδες βάσης	(15.333)	3.771	976	(10.585)
-100 μονάδες βάσης	17.087	(3.975)	(1.013)	12.099

Σημειώνεται ότι με τα σημερινά δεδομένα, η μείωση των επιτοκίων κατά 100 μονάδες βάσης είναι θεωρητική αφού τα επιτόκια αγοράς στο Ευρώ και στα περισσότερα ξένα νομίσματα εκτός του Δολαρίου βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα.

(γ) Ανάλυση Ευαισθησίας για Μεταβολές στα Καθαρά Έσοδα από Τόκους (NII Sensitivity)

Ο Όμιλος παρακολουθεί επίσης τον επιτοκιακό κίνδυνο μέσω της ευαισθησίας των καθαρών εσόδων του από τόκους σε διάφορα σενάρια αλλαγής των επιτοκίων. Αυτή η ανάλυση διενεργείται για χρονικό ορίζοντα 12 μηνών με σενάρια παρόμοια μ' αυτά που χρησιμοποιούνται στην ανάλυση ευαισθησίας της οικονομικής αξίας του Ομίλου.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στα καθαρά έσοδα του Ομίλου από τόκους (για τους επόμενους 12 μήνες) από μεταβολή ± 100 μονάδων βάσης στα επιτόκια ανά νόμισμα, στις 31 Δεκεμβρίου 2017:

Μεταβολή -31 Δεκεμβρίου 2017 (€000)	Ευρώ	Δολάρια Αμερικής	Άλλα νομίσματα	Σύνολο
	+100 μονάδες βάσης	23.548	6.762	1.213
-100 μονάδες βάσης	(23.548)	(6.762)	(1.213)	(31.523)

Σημειώνεται ότι με τα σημερινά δεδομένα, η μείωση των επιτοκίων κατά 100 μονάδες βάσης είναι θεωρητική αφού τα επιτόκια αγοράς στο Ευρώ και στα περισσότερα ξένα νομίσματα εκτός του Δολαρίου βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα. Για τους υπολογισμούς της ευαισθησίας των καθαρών εσόδων, για τις καταθέσεις όψεως, γίνεται η υπόθεση ότι τα επιτόκια θα μεταβληθούν μόνο κατά 15 μονάδες βάσης στο Ευρώ και ότι θα παραμείνουν αμετάβλητα στα ξένα νομίσματα.

(δ) Σημαντικές υποθέσεις για τον υπολογισμό του επιτοκιακού κινδύνου

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί στατικό ισολογισμό για τους υπολογισμούς του επιτοκιακού κινδύνου.

Οι πιο σημαντικές υποθέσεις που επηρεάζουν τα αποτελέσματα των υπολογισμών αφορούν τον χειρισμό των καταθέσεων όψεως. Οι λογαριασμοί αυτοί δεν έχουν συμβατική ημερομηνία λήξης. Το επιτόκιο που φέρουν θα μπορούσε θεωρητικά να αναθεωρείται αμέσως μετά από μια αλλαγή στα επιτόκια αγοράς. Στην πραγματικότητα όμως, οι λογαριασμοί αυτοί φέρουν επιτόκια πολύ πιο χαμηλά από τα επιτόκια αγοράς που φτάνουν στο χαμηλότερο σημείο του 0%.

Επομένως, για τον υπολογισμό του επιτοκιακού κινδύνου για αυτούς τους καταθετικούς λογαριαμούς και για να αντανakλούν οι υπολογισμοί αυτή τη συμπεριφορά των καταθέσεων όψεως, οι λογαριασμοί πρέπει να διαχωριστούν σε βασικές (core) και μη βασικές καταθέσεις και οι βασικές καταθέσεις να τοποθετηθούν σε χρονικές ζώνες. Με αυτό τον τρόπο, η Τράπεζα αξιολογεί πόσο γρήγορα τα υπόλοιπα αυτά μπορεί να υποχωρήσουν και να αντικατασταθούν με χρηματοδότηση που θα λαμβάνει πιο ψηλό επιτόκιο. Η υπόθεση που γίνεται για το προφίλ λήξης των καταθέσεων όψεως είναι η μέση λήξη τριών χρόνων, το οποίο είναι πιο χαμηλό από τα επιτρεπόμενα όρια λήξης που προβλέπονται στην Οδηγία του BCBS για τον 'Επιτοκιακό Κίνδυνο στο Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο'.

Όσο αφορά τα δάνεια, δεν έχουν χρησιμοποιηθεί μοντέλα προπληρωμής δανείων κυρίως λόγω του ότι τα δάνεια σταθερού επιτοκίου αποτελούν πολύ μικρό ποσοστό των συνολικών δανείων της Τράπεζας.

Τα στοιχεία που δεν θεωρούνται ευαίσθητα σε μεταβολές επιτοκίων, τα οποία περιλαμβάνουν τα μετοχικά κεφάλαια, τα αποθεματικά, τα πάγια στοιχεία ενεργητικού, την υπεραξία, κτλ δεν τοποθετούνται σε χρονικές ζώνες.

Το τραπεζικό χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνει επενδύσεις σε ομόλογα. Η Τράπεζα διατηρεί Πλαίσιο Επενδύσεων το οποίο διέπει τις επενδύσεις σε ομόλογα και κοινοπρακτικά δάνεια στο Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο, και το οποίο εγκρίνεται από το Δ.Σ. Ο κίνδυνος από τις επενδύσεις ομολόγων που κατατάσσονται στη λογιστική κατηγορία FVOCI, αν και περιλαμβάνεται στη μέτρηση επιτοκιακού κινδύνου που περιγράφεται πιο πάνω, αξιολογείται και ξεχωριστά (μαζί με τον κίνδυνο των ομολόγων στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών). Η Τράπεζα αξιολογεί τον κίνδυνο αγοράς των ομολόγων αυτών με μέτρηση της Αξίας σε Κίνδυνο (VaR), με περίοδο διακράτησης ένα μήνα και βαθμό εμπιστοσύνης 99%. Η Τράπεζα έχει θέσει εσωτερικό όριο σε αυτή τη μέτρηση κινδύνου.

6.2.4.2.1 Ανοίγματα σε μετοχές που δεν περιλαμβάνονται στο Χαρτοφυλάκιο Συναλλαγών

Η Τράπεζα έχει περιορισμένη έκθεση σε μετοχές και δεν έχει διάθεση ανάληψης κινδύνων για αύξηση της έκθεσης αυτής. Το μεγαλύτερο μέρος της έκθεσης είναι σε μετοχικές θέσεις στρατηγικής φύσης που δεν είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο. Η έκθεση σε εισηγμένες μετοχές στην κατηγορία FVOCI είναι ίση με €0,9εκατ. και αφορά

μετοχικές θέσεις σε μια εταιρία που είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Η έκθεση σε εισηγμένες μετοχές στην κατηγορία FVPL είναι ίση με €0,5εκατ. Η πιο σημαντική θέση σε μη εισηγμένες μετοχές (€5,0 εκατ) αφορά μια εταιρία και διατηρείται για επιχειρηματικούς λόγους (JCC payment systems LTD). Ο Όμιλος έχει επιπρόσθετα, έκθεση σε συλλογικές επενδύσεις, οι οποίες αποτελούν μέρος της επενδυτικής πολιτικής των ασφαλιστικών θυγατρικών του Ομίλου.

Οι επενδύσεις σε μετοχές προοριζόμενες για εμπορική εκμετάλλευση περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών. Οι υπόλοιπες επενδύσεις σε μετοχές περιλαμβάνονται στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο.

Οι πιο κάτω πληροφορίες δημοσιοποιούνται σε σχέση με ανοίγματα σε μετοχές τα οποία δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών:

Μετοχές διαθέσιμες προς πώληση (€000)	2017
Εισηγμένοι τίτλοι	943
Μη-εισηγμένοι τίτλοι	7.838
Σύνολο - Λογιστική αξία/Εύλογη αξία	8.781
Κέρδη από διάθεση επενδύσεων σε μετοχές διαθέσιμες προς πώληση	-
Συσσωρευμένη επανεκτίμηση επενδύσεων σε μετοχές διαθέσιμες προς πώληση που περιλαμβάνεται στα αποθεματικά επανεκτίμησης	5.751

6.2.4.2.2 Πολιτική για την αντιστάθμιση κινδύνων αγοράς

Αντιστάθμιση είναι η πρακτική τοποθέτησης σε μια αγορά για αντιστάθμιση και εξισορρόπηση έναντι του κινδύνου που αποκτάται με την ανάληψη μιας θέσης σε μια αντίθετη αγορά ή επένδυση. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί συνήθως παράγωγα ως μέσα αντιστάθμισης κινδύνου και όπου κρίνεται ότι η αντιστάθμιση θα είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική σύμφωνα με την πολιτική του. Τα παράγωγα είναι είτε συμβάσεις που διαπραγματεύονται εξωχρηματιστηριακά είτε συμβάσεις που διαπραγματεύονται σε ρυθμιζόμενη αγορά. Ο Όμιλος στο παρόν στάδιο κατέχει τις ακόλουθες συμβάσεις για σκοπούς αντιστάθμισης: ανταλλαγές επιτοκίων, προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος και ανταλλαγές συναλλάγματος και συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης επιτοκίων. Οι συναλλαγές αντιστάθμισης κινδύνων μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ως λογιστικές αντισταθμίσεις ή ως οικονομικές αντισταθμίσεις. Οικονομικές αντισταθμίσεις προκύπτουν όταν η Τράπεζα διαπραγματεύεται με συμβάσεις παραγώγων για σκοπούς διαχείρισης δικών της κινδύνων αλλά, οι συμβάσεις στις οποίες συνάπτει δεν πληρούν τις προϋποθέσεις ή δεν εγκρίνονται ως λογιστική αντιστάθμιση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ). Η λογιστική αντιστάθμιση κατηγοριοποιείται ως αντιστάθμιση εύλογης αξίας (fair value hedge) ή αντιστάθμιση ταμειακών ροών (cash flow hedge). Η λογιστική μεταχείριση αυτών των συναλλαγών γίνεται σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ. Η Τράπεζα σε τακτά χρονικά διαστήματα ελέγχει την αποτελεσματικότητα των σχέσεων αντιστάθμισης τόσο των οικονομικών όσο και των λογιστικών αντισταθμίσεων.

6.2.5 Εφαρμογή της Βασιλείας III για τον Κίνδυνο Αγοράς – Πυλώνας I

Ο Όμιλος έχει συμμορφωθεί με τις πρόνοιες του Κανονισμού 275/2013 από 1 Ιανουαρίου 2014.

Η μέθοδος που χρησιμοποιείται από τον Όμιλο για τον υπολογισμό των ελάχιστων απαιτούμενων κεφαλαίων είναι η Τυποποιημένη Προσέγγιση. Με βάση την μέθοδο αυτή, η κεφαλαιακή απαίτηση υπολογίζεται ως το άθροισμα των κεφαλαιακών απαιτήσεων επί των θέσεων κινδύνου από επιτόκια, μετοχές, χρεόγραφα, ξένο συναλλάγμα και παράγωγα που πηγάζουν από το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, χρησιμοποιώντας προκαθορισμένα μοντέλα ανά κατηγορία κινδύνου.

Πιο κάτω παρουσιάζεται το απαιτούμενο κεφάλαιο για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών ανά κατηγορία κινδύνου (Αρ. Αναφ.: Υπόδειγμα 34: EU MR1-Κίνδυνος Αγοράς με βάση την Τυποποιημένη προσέγγιση)

(€000)		RWAs	Κεφαλαιακές Απαιτήσεις
	Προϊόντα εκτός δικαιωμάτων προαίρεσης		
1	Επιτοκιακός Κίνδυνος (γενικός και ειδικός)	3.039	243
2	Μετοχικός Κίνδυνος (γενικός και ειδικός)	899	72
3	Κίνδυνος Ξένου συναλλάγματος	-	-
9	Σύνολα	3.938	315

Να σημειωθεί ότι με βάση το Άρθρο 351 της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας 575/2013, η Τράπεζα υποχρεούται να διατηρεί κεφάλαιο για κίνδυνο συναλλάγματος μόνο εάν η συνολική καθαρή θέση σε συνάλλαγμα υπερβαίνει το 2% των συνολικών ιδίων κεφαλαίων. Στην περίπτωση της Τράπεζας, η συνολική καθαρή θέση σε συνάλλαγμα ήταν μικρότερη από το 2%, επομένως δεν χρειάζεται η διακράτηση κεφαλαίου για κίνδυνο συναλλάγματος.

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την διαχείριση των κινδύνων αγοράς και ρευστότητας, βλέπε την Σημείωση 47 των Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

6.3 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

6.3.1 Ορισμός Λειτουργικού Κινδύνου

Ο Λειτουργικός Κίνδυνος ορίζεται ως ο κίνδυνος άμεσης ή έμμεσης ζημιάς ως αποτέλεσμα αποτυχίας ή ανεπάρκειας εσωτερικών διαδικασιών η/και συστημάτων, ανθρώπινου παράγοντα η από εξωτερικά/εξωγενή γεγονότα. Για την Ελληνική, ο ορισμός αυτός περιλαμβάνει τον νομικό κίνδυνο, τον κίνδυνο επαγγελματικής συμπεριφοράς καθώς και τον κίνδυνο φήμης, αλλά εξαιρεί τον στρατηγικό κίνδυνο.

Η τράπεζα έχει υιοθετήσει τις αρχές και τις διατάξεις που καθορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές των Οδηγιών της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού και της Βασιλείας III (CRR), όπως υιοθετήθηκαν από την ΕΕ και την Επιτροπή Εποπτείας των Ευρωπαϊκών Τραπεζών (CEBS).

6.3.2 Οι Τρεις Γραμμές Άμυνας (the Three Lines of Defense) – ρόλοι, ευθύνες, υποχρεώσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας υποστηρίζει την ανάπτυξη μιας εύρωστης κουλτούρας διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου, όπου οι ρόλοι των επιχειρηματικών και ελεγκτικών λειτουργιών, κάτω από το μοντέλο των 3ων Γραμμών Άμυνας, είναι κατανοητοί και σεβαστοί. Το ΔΣ ενθαρρύνει τον ανοικτό διάλογο, την 'πρόκληση' και ενδελεχή ανάλυση των λειτουργικών κινδύνων που αναγνωρίζονται, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι αυτοί διαχειρίζονται μέσα στα όρια της διάθεσης ανάληψης των κινδύνων.

Η πρώτη γραμμή άμυνας αποτελείται από τις Διευθύνσεις Γραμμών/Ανώτερων Διευθυντών, που αναλαμβάνουν την τελική ευθύνη των κινδύνων της Τράπεζας. Η Διοίκηση των Επιχειρηματικών Γραμμών είναι υπεύθυνη για την αναγνώριση και την διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με τα προϊόντα, τις δραστηριότητες, τις διαδικασίες και τα συστήματα κάτω από τις αρμοδιότητες τους.

Η δεύτερη γραμμή άμυνας αποτελείται από την ανεξάρτητη Μονάδα Διαχείρισης Λειτουργικών και Αναδυόμενων Κινδύνου που επιβλέπει τη διαχείριση των λειτουργικών κινδύνων, την καθιέρωση και παροχή υποστήριξης για την υλοποίηση και ενσωμάτωση των σχετικών πολιτικών, την ευθυγράμμιση τους με τους ανάλογους κινδύνους και τη στρατηγική. Επίσης, παρέχει υποστήριξη στον Εσωτερικό Έλεγχο για την εξασφάλιση της εφαρμογή αυτών των πολιτικών. Οι Υπηρεσίες Ασφάλειας Πληροφοριών και Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου, αποτελούν επίσης μέρος της 2ης Γραμμής Άμυνας, και διέπονται από ξεχωριστά καταστατικά, όπου οι ρόλοι της 2ης γραμμής και οι αρμοδιότητες της κάθε υπηρεσίας, αναφέρονται αντίστοιχα και ρητά. Οι ακόλουθες Μονάδες του Ομίλου εκτελούν και κάποιους ρόλους 2ης γραμμής: Επιχειρησιακή Συνέχεια, Ασφάλεια & Υγεία, Εσωτερική Νομική Υπηρεσία, Υπηρεσία Ανθρώπινου Δυναμικού, Υπηρεσία Οργάνωσης και Μεθόδων, Φορολογίας, Πληροφορικής κτλ.

Η τρίτη γραμμή άμυνας είναι η Υπηρεσία Εσωτερικού Έλεγχου του Ομίλου και αποτελεί την ανεξάρτητη αναθεώρηση και επικύρωση για αντικειμενική επαλήθευση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών και διαδικασιών διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων του Ομίλου.

Και οι τρεις γραμμές άμυνας αναφέρονται στο Διοικητικό Συμβούλιο και έτσι κατά μια έννοια, η τέταρτη γραμμή άμυνας είναι το Διοικητικό Συμβούλιο.

6.3.3 Υπηρεσία Διαχείρισης Λειτουργικών και Αναδυόμενων Κινδύνων (ΥΔΛΑΚ)

Η ΥΔΛΑΚ είναι μία ανεξάρτητη υπηρεσία κάτω από τον Ανώτατο Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνου, εξουσιοδοτημένη να επιβλέπει την διαχείριση των λειτουργικών κινδύνων.

Κάτω από τις εντολές της ως 2η Γραμμής Άμυνας, οι κύριες αρμοδιότητες της ΥΔΛΑΚ περιλαμβάνουν:

- Καθορισμό του Πλαισίου Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου της Τράπεζας
- Καθιέρωση του περιβάλλοντος ελέγχου για τον λειτουργικό κίνδυνο, συμπεριλαμβανομένων πολιτικών και μερικώς των διαδικασιών
- Σχεδιασμός εργαλείων διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου, που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρηματικές μονάδες για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση του κινδύνου
- Καθορισμός των εξουσιοδοτημένων εξουσιών, συγκρότηση ορίων και ενδυνάμωση της ανάληψης κινδύνου από την 1η γραμμή άμυνας
- Εφαρμογή συνεχούς και ανεξάρτητης πρόκλησης στη χρήση και παραγωγή των εργαλείων διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου που χρησιμοποιούνται από την 1η γραμμή άμυνας
- Σχεδιασμός και παροχή εκπαιδευτικής και πρακτικής κατάρτισης και ευαισθητοποίησης σχετικά με τον λειτουργικό κίνδυνο

- Υποβολή εκθέσεων σχετικά με την αποτελεσματικότητα του περιβάλλοντος ελέγχου και διαχείρισης κινδύνου στην εκτελεστική διεύθυνση και στις αρμόδιες επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου
- Προώθηση μιας ισχυρής κουλτούρας διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου

Η ΥΔΛΑΚ καθοδηγεί και συμβουλεύει τις επιχειρηματικές μονάδες και τα τμήματα και λειτουργεί ως μέσο επικοινωνίας προς και από τις επιχειρηματικές μονάδες και με το Διοικητικό Συμβούλιο.

Η ΥΔΛΑΚ κάνει εισηγήσεις για χειρισμό των λειτουργικών κινδύνων που εντοπίζει σε όλα τα σημαντικά προϊόντα, υπηρεσίες, διαδικασίες και συστήματα της Τράπεζας, πριν αυτά υιοθετηθούν ή εφαρμοστούν.

Αξιολογεί τους λειτουργικούς κινδύνους και δίνει κατευθυντήριες γραμμές για την πρόληψη και περιορισμό των πιθανών συνεπειών τους. Η Διαχείριση του Λειτουργικού Κινδύνου θεωρείται και αντιμετωπίζεται από την ΥΔΛΑΚ ως μια δυναμική διαδικασία που στοχεύει στο να υποβοηθά στην επίτευξη των στόχων της Τράπεζας.

6.3.4 Διαδικασίες Διαχείρισης Λειτουργικών Κινδύνων

Οι διαδικασίες που εφαρμόζει η ΥΔΛΑΚ περιλαμβάνουν την αναγνώριση και καταγραφή, αξιολόγηση, παρακολούθηση, έλεγχο και τη μείωση των λειτουργικών κινδύνων τους οποίους ο Όμιλος αναλαμβάνει ή ενδέχεται να αναλάβει να αντιμετωπίσει (Κύκλος Διαχείρισης Λειτουργικών Κινδύνων).

Για την αναγνώριση και διαχείριση των λειτουργικών τους κινδύνους από τις επιχειρηματικές μονάδες του Ομίλου (με τη βοήθεια της ΥΔΛΑΚ) χρησιμοποιούνται:

- Ίδια γνώση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους
- Ετήσια Αξιολόγηση Λειτουργικού Κινδύνου
- Πρόγραμμα Αναγνώρισης και Αυτοαξιολόγησης Κινδύνων και Ελέγχων (RCSA-Risk Control Self assessment)
- Βασικοί Δείκτες Κινδύνου (KRIs-Key Risk Indicators)
- Εκθέσεις εσωτερικού ελέγχου
- Εκθέσεις εξωτερικού ελέγχου

Η ΥΔΛΑΚ εισηγείται βελτιώσεις και βοηθά τα Τμήματα της 1^{ης} Γραμμής Άμυνας στην εφαρμογή των μέτρων για περιορισμό των λειτουργικών κινδύνων που εμπεριέχονται σε σημαντικές διαδικασίες. Τα μέτρα περιλαμβάνουν καθαρές γραμμές ευθύνης, διαχωρισμό καθηκόντων, four eye principle, και τους ελέγχους των καταστάσεων. Αυτά τα μέτρα είναι ευθυγραμμισμένα με τις αρχές που υιοθετούνται από το Πλαίσιο Διαχείρισης Λειτουργικών Κινδύνων.

6.3.5 Συστήματα Αναφοράς

Η ΥΔΛΑΚ χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες και στοιχεία από το Σύστημα Καταγραφής Λειτουργικών Κινδύνων (RCMS - Risk & Compliance Management System), από τις Ετήσιες Αξιολογήσεις Λειτουργικών Κινδύνων, και μαζί με τα ήδη υπάρχοντα δεδομένα τα οποία περιλαμβάνονται στις ad-hoc αξιολογήσεις και ελέγχους των επιχειρησιακών μονάδων, υποβάλλει εκθέσεις για τα ακόλουθα θέματα:

- Ζημίες / λάθη / παρ' ολίγον ζημίες
- Επιχειρησιακές διακοπές και ανεπάρκειες συστημάτων
- Γεγονότα που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τη φήμη της Τράπεζας
- Βασικούς Δείκτες κινδύνου
- Αξιολογήσεις λειτουργικού κινδύνου από τις επιχειρηματικές μονάδες
- Υποθέσεις που χειρίστηκαν/χειρίζονται οι Νομικές Υπηρεσίες, στις οποίες εντοπίστηκαν/παρατηρήθηκαν γεγονότα λειτουργικού κινδύνου.

Οι εκθέσεις υποβάλλονται:

- Μηνιαία στο Εκτελεστικό σώμα (Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου & Ελέγχου), μέσα από την οποία τονίζονται βασικά θέματα λειτουργικού κινδύνου, υποβάλλονται σχετικές αιτήσεις για έγκριση / κλιμάκωση, παρουσιάζονται σημαντικά εσωτερικά και εξωτερικά περιστατικά λειτουργικού κινδύνου, καθώς και επιλεγμένοι βασικοί δείκτες λειτουργικού κινδύνου.
- Τριμηνιαία προς την Επιτροπή Διαχείρισης Λειτουργικών Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου με τους σημαντικότερους λειτουργικούς κινδύνους που είναι εκτεθειμένος η Τράπεζα, τα σχετικά μέτρα που λαμβάνονται και σχετικές εισηγήσεις
- Ετήσια έκθεση στην ΚΤΚ μέσω της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης της Κεφαλαιακής Επάρκειας με βάση το Πυλώνα II.

6.3.6 Πολιτικές Αντιστάθμισης και Μείωσης Κινδύνων

Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, ο Κύκλος Διαχείρισης Λειτουργικών Κινδύνων εφαρμόζεται από την ΥΔΛΑΚ και από τις επιχειρηματικές μονάδες μέσω των καθημερινών λειτουργιών της Τράπεζας, καθώς και μέσα από την καταγραφή των αναγνωρισμένων εγγενών ή πιθανών λειτουργικών κινδύνων και τα γεγονότα λειτουργικού κινδύνου μέσω του Συστήματος Καταγραφής Λειτουργικών Κινδύνων (RCMS).

Οι αναγνωρισμένοι λειτουργικοί κίνδυνοι αξιολογούνται κατά πόσο μπορούν να είναι ανεκτοί, να τύχουν χειρισμού, να μεταφερθούν ή να τερματιστούν. Σύμφωνα με τη Διάθεση Ανάλυσης Κινδύνων, η Τράπεζα «δεν θα εκτεθεί σε κανένα κίνδυνο που δεν μπορεί να αξιολογηθεί, να αναφερθεί, να ελεγχθεί ή που, σε ακραίες περιπτώσεις, θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα της τράπεζας»

Η ΥΔΛΑΚ παρακολουθεί τα όρια συναλλαγών και μετρητών, όπως αυτά κατανέμονται από τη Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου του ΔΣ, στον Γενικό Εκτελεστικό Διευθυντή, και από τον τελευταίο στους Γενικούς Διευθυντές και Διευθυντές Γραμμής.

Η παρακολούθηση του Λειτουργικού Κινδύνου περιλαμβάνει μία σειρά από παράγοντες όπως:

- Το μέγεθος της μέγιστης πιθανής απώλειας και την εκτιμημένη πιθανότητα εκδήλωσης.
- Τη φύση, πολυπλοκότητα και μέγεθος των σχετικών δραστηριοτήτων και στρατηγικών στόχων.
- Τις πιθανές επιπτώσεις στην κερδοφορία και την κεφαλαιακή επάρκεια από τους αναγνωρισμένους λειτουργικούς κινδύνους, τις επιπτώσεις στη, συμπεριλαμβανομένου του Πυλώνα II, θέματα προσωπικού και πιθανές επιπτώσεις στη φήμη της Τράπεζας.

Ιδιαίτερη σημασία δίδεται επίσης στη διαχείριση διαδικασιών, στην εκπαίδευση του προσωπικού, περιλαμβανομένου της συνεχούς ανάπτυξης του δικτύου “Risk Champions”, στην εφαρμογή ορίων, στη δημιουργία σχεδίων έκτακτης ανάγκης και γενικότερα στην εμπέδωση κουλτούρας διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων. Για το σκοπό αυτό, ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα ενημέρωσης και κατάρτισης με τον λειτουργικό κίνδυνο, που περιλαμβάνει την οργάνωση εργαστηρίων και ενημερωτικές συνεδρίες, στοχεύει στο να δημιουργήσει μια ισχυρή κουλτούρα διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου και να ενημερώνει το προσωπικό σχετικά με συγκεκριμένα εργαλεία και διαδικασίες διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου.

6.3.7 Εσωτερικός Έλεγχος

Η Υπηρεσία Εσωτερικής Επιθεώρησης διενεργεί ελέγχους και συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο και τον Ανώτατο Εκτελεστικό Διευθυντή του Ομίλου για την καταλληλότητα των διαδικασιών Διαχείρισης Λειτουργικών Κινδύνων. Ο Εσωτερικός Έλεγχος παρακολουθεί την εφαρμογή της στρατηγικής και πολιτικής για τη Διαχείριση Λειτουργικών Κινδύνων της Τράπεζας.

6.3.8 Εξωτερικός Έλεγχος

Διενεργούνται επίσης έλεγχοι από εξωτερικούς ελεγκτές και την ΚΤΚ για την καταλληλότητα των διαδικασιών διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων.

6.3.9 Κεφαλαιακές Απαιτήσεις

Ο Όμιλος εφαρμόζει τη Μέθοδο του Βασικού Δείκτη ως βάση υπολογισμού του απαιτούμενου κεφαλαίου για λειτουργικό κίνδυνο.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο για την κάλυψη του λειτουργικού κινδύνου:

Λειτουργικός Κίνδυνος (€000)	Ελάχιστη Κεφαλαιακή Απαιτήση
Μέθοδος Βασικού Δείκτη	32.695
Σύνολο Απαιτούμενου Κεφαλαίου	32.695

Περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την διαχείριση των λειτουργικών κινδύνων, παρουσιάζονται στην Σημείωση 47 των Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

7. ΕΠΙΒΑΡΥΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΗ ΕΠΙΒΑΡΥΜΕΝΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Επιβαρυσμένο περιουσιακό στοιχείο είναι ένα περιουσιακό στοιχείο που έχει δεσμευθεί ως εγγύηση έναντι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης και ως εκ τούτου δεν είναι πλέον διαθέσιμο για τον Όμιλο για περαιτέρω απαιτήσεις εξασφάλισης ή ρευστότητας. Μη επιβαρυσμένο περιουσιακό στοιχείο είναι ένα περιουσιακό στοιχείο που δεν έχει δεσμευθεί έναντι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης.

Το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων που επιβαρύνονται αποτελούν μικρό ποσοστό του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου. Υπάρχει μόνο μια κατηγορία περιουσιακών στοιχείων, οι λογαριασμοί μετρητών, που επιβαρύνονται κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2017. Η επιβάρυνση των λογαριασμών μετρητών προέρχεται από δύο κύριες πηγές. Η πρώτη είναι λόγω των συμφωνιών CSA που υπογράφονται με τους αντισυμβαλλομένους σε παράγωγα, κάτι που είναι κοινή πρακτική στην αγορά. Η δεύτερη πηγή οφείλεται σε μια συμφωνία CLS (Continuous Linked Settlements) που ο Όμιλος έχει υπογράψει ως τρίτο μέλος.

Σε γενικές γραμμές, ως μέρος της πολιτικής του, ο Όμιλος δεν επιβαρύνει σημαντικά ποσοστά περιουσιακών στοιχείων. Ωστόσο, ο Όμιλος έχει την ευχέρεια να δεσμεύσει τα επιλέξιμα ομόλογα που κατέχει ένα απόθεμα επιλέξιμων ομολόγων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν, αν οι συνθήκες αλλάξουν και προκύπτει η ανάγκη, για άντληση άμεσης χρηματοδότησης για τον Όμιλο.

Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί, σε γενικές γραμμές, τις υποθήκες που παρέχονται από τους πελάτες για να εξασφαλίσει πρόσθετη χρηματοδότηση.

Οι θυγατρικές της Τράπεζας που εμπíπτουν στην προληπτική ενοποίησης δεν έχουν οποιαδήποτε επιβαρυσμένα περιουσιακά στοιχεία.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την κατάσταση των επιβαρυσμένων και μη επιβαρυσμένων περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας στις 31 Δεκεμβρίου 2017:

Κατάσταση των επιβαρυσμένων και μη επιβαρυσμένων στοιχείων ενεργητικού (€000)	Λογιστική αξία επιβαρυσμένων περιουσιακών στοιχείων	Εύλογη αξία επιβαρυσμένων περιουσιακών στοιχείων	Λογιστική αξία μη επιβαρυσμένων περιουσιακών στοιχείων	Εύλογη αξία μη επιβαρυσμένων περιουσιακών στοιχείων
Δάνεια σε πρώτη ζήτηση	155	-	2.433.134	-
Μετοχικοί τίτλοι	-	-	9.232	9.105
Χρεωστικά ομόλογα	-	-	1.018.092	1.056.374
Δάνεια και απαιτήσεις πέραν των δανείων σε πρώτη ζήτηση	97.441	-	2.810.852	-
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	-	-	424.545	-
Περιουσιακά στοιχεία του ιδρύματος παροχής στοιχείων	97.596	-	6.695.855	1.065.479

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την κατάσταση των εξασφαλίσεων που έχουν εισπραχθεί σχετικά με τα επιβαρυμένα και μη επιβαρυμένα περιουσιακά στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2017:

Κατάσταση των εξασφαλίσεων που έχουν εισπραχθεί σχετικά με τα επιβαρυμένα και μη επιβαρυμένα περιουσιακά στοιχεία (€000)	Εύλογη αξία επιβαρυμένης εξασφάλισης που έχει εισπραχθεί ή ίδιων χρεωστικών ομολόγων που έχουν εκδοθεί	Εύλογη αξία επιβαρυμένης εξασφάλισης που έχει εισπραχθεί ή ίδιων χρεωστικών ομολόγων που έχουν εκδοθεί επί των οποίων μπορεί να συσταθεί βάρος
Εξασφάλιση που έχει εισπραχθεί από το ίδρυμα παροχής στοιχείων	-	7.362.974
Μετοχικοί τίτλοι	-	55.130
Χρεωστικά ομόλογα	-	13.152
Λοιπές εξασφαλίσεις που έχουν εισπραχθεί	-	7.294.692
Ίδιοι εκδοθέντες χρεωστικοί τίτλοι πέραν των ίδιων καλυμμένων ομολογίων ή των παρακρατηθέντων προϊόντων τιτλοποίησης (asset backed securities - ABS)	-	-

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την κατάσταση των επιβαρυμένων περιουσιακών στοιχείων και των εξασφαλίσεων που έχουν εισπραχθεί καθώς και συναφείς υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2017:

Κατάσταση των επιβαρυμένων στοιχείων ενεργητικού και των εξασφαλίσεων που έχουν εισπραχθεί καθώς και συναφείς υποχρεώσεις (€000)	Αντίστοιχες υποχρεώσεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις ή τίτλοι που χορηγήθηκαν	Περιουσιακά στοιχεία, εξασφαλίσεις που έχουν εισπραχθεί και ίδια χρεωστικά ομόλογα πέραν των ίδιων καλυμμένων ομολογίων και των παρακρατηθέντων προϊόντων τιτλοποίησης (asset backed securities - ABS)
Λογιστική αξία επιλεγμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	4.745	30.185

8. ΔΕΙΚΤΗΣ ΜΟΧΛΕΥΣΗΣ

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αρ. 575/2013 (CRR) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Άρθρο 429, ο δείκτης μόχλευσης υπολογίζεται ως το μέτρο κεφαλαίου ενός ιδρύματος προς το μέτρο συνολικού ανοίγματος του ιδρύματος αυτού και εκφράζεται ως ποσοστό.

Ο δείκτης μόχλευσης του Ομίλου υπολογίζεται χρησιμοποιώντας δύο παραμέτρους κεφαλαίου:

(α) Κεφάλαια Κατηγορίας 1: ολοκληρωτικός ορισμός που ενσωματώθηκε σταδιακά.

(β) Κεφάλαια Κατηγορίας 1: μεταβατικός ορισμός.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό αριθ. 2015/62 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 10 Οκτωβρίου 2014, στις 31 Δεκεμβρίου 2017 ο Δείκτης Μόχλευσης του Ομίλου διαμορφώθηκε σε 8,59% (Τράπεζα: 8,57%), σε σύγκριση με 8,75% (Τράπεζα: 8,74%) στις 31 Δεκεμβρίου 2016. Ο Δείκτης Μόχλευσης, χωρίς τις μεταβατικές διατάξεις, του Ομίλου διαμορφώθηκε σε 8,56% (Τράπεζα: 8,54%) σε σύγκριση με 8,71% (Τράπεζα: 8,70%) στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Συμφιλίωση των περιουσιακών στοιχείων και του συνολικού ανοίγματος του δείκτη μόχλευσης (€000)	31 Δεκεμβρίου 2017
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων όπως παρουσιάζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις	6.846.637
Προσαρμογή για οντότητες οι οποίες ενοποιούνται για λογιστικούς σκοπούς αλλά δεν εμπίπτουν στο πεδίο της κανονιστικής ενοποίησης	(60.178)
Προσαρμογές για παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	4.724
Προσαρμογές για ανοίγματα εκτός ισολογισμού (π.χ. μετατροπή ανοιγμάτων εκτός ισολογισμού σε πιστωτικά ισοδύναμα)	305.382
Άλλες προσαρμογές	(51.654)
Συνολικό άνοιγμα δείκτη μόχλευσης	7.044.911

Δείκτης Μόχλευσης – Κοινές Γνωστοποιήσεις (€000)	Συνολικό άνοιγμα δείκτη μόχλευσης στις 31 Δεκεμβρίου 2017
Αξίες Ανοιγμάτων	
Παράγωγα: Τρέχον Κόστος Αντικατάστασης	229
Παράγωγα: Προσαύξηση σύμφωνα με τη μέθοδο βάσει τρεχουσών τιμών αγοράς	4.724
Στοιχεία εκτός ισολογισμού με συντελεστή πιστωτικής μετατροπής (CCF) 10% σύμφωνα με το Άρθρο 429 (Π.10) του CRR	52.514
Στοιχεία εκτός ισολογισμού με συντελεστή πιστωτικής μετατροπής (CCF) 20% σύμφωνα με το Άρθρο 429 (Π.10) του CRR	26.971
Στοιχεία εκτός ισολογισμού με συντελεστή πιστωτικής μετατροπής (CCF) 50% σύμφωνα με το Άρθρο 429 (Π.10) του CRR	72.456
Στοιχεία εκτός ισολογισμού με συντελεστή πιστωτικής μετατροπής (CCF) 100% σύμφωνα με το Άρθρο 429 (Π.10) του CRR	153.441
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	6.789.124
(-) Ποσό περιουσιακού στοιχείου που αφαιρείται – κεφάλαιο της κατηγορίας 1 - ορισμός με μεταβατικές διατάξεις	(57.005)
(-) Ποσό περιουσιακού στοιχείου που αφαιρείται – κεφάλαιο της κατηγορίας 1 - ορισμός χωρίς μεταβατικές διατάξεις	(54.548)
Συνολικό άνοιγμα του Δείκτη Μόχλευσης – ορισμός με μεταβατικές διατάξεις του κεφαλαίου της κατηγορίας 1	7.042.454
Συνολικό άνοιγμα του Δείκτη Μόχλευσης ορισμός χωρίς μεταβατικές διατάξεις του κεφαλαίου της κατηγορίας 1	7.044.911
Κεφάλαιο	
Κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (Tier 1 capital) – ορισμός με μεταβατικές διατάξεις	603.001
Κεφάλαιο της κατηγορίας 1 (Tier 1 capital) – ορισμός χωρίς μεταβατικές διατάξεις	605.459
Δείκτης Μόχλευσης	
Δείκτης Μόχλευσης – ορισμός με μεταβατικές διατάξεις του κεφαλαίου της κατηγορίας 1	8,56%
Δείκτης Μόχλευσης – ορισμός χωρίς μεταβατικές διατάξεις του κεφαλαίου της κατηγορίας 1	8,59%

Διαχωρισμός των Ανοιγμάτων εντός Ισολογισμού Άνοιγμα (εξαιρουμένων παραγώγων και συμφωνιών επαναγοράς) (€000)	31 Δεκεμβρίου 2017
Ανοίγματα Βιβλίου Συναλλαγών	450
Ανοίγματα Τραπεζικού Χαρτοφυλακίου, εκ των οποίων:	6.788.674
Καλυμμένα Ομόλογα	40.015
Ανοίγματα χειριζόμενα ως κρατικά	3.204.776
Κεντρικές κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες	2.967.617
Περιφερειακές κυβερνήσεις και τοπικές αρχές	-
ΠΤΑ και διεθνείς οργανισμοί	237.159
Οντότητες Δημοσίου Τομέα (ΟΔΤ)	-
Ανοίγματα σε περιφερειακές κυβερνήσεις, ΠΤΑ, διεθνείς οργανισμούς και ΟΔΤ ΜΗ χειριζόμενα ως κρατικά	6.115
Περιφερειακές κυβερνήσεις και τοπικές αρχές ΜΗ χειριζόμενα ως κρατικά	851
ΠΤΑ ΜΗ χειριζόμενες ως κρατικές	5.264
ΟΔΤ ΜΗ χειριζόμενες ως κρατικές	-
Ιδρύματα	282.425
Ανοίγματα που καλύπτονται με ακίνητη περιουσία, εκ των οποίων	689.584
Εξασφαλισμένα με υποθήκες σε οικιστική περιουσία	407.882
Ανοίγματα Λιανικής	376.409
ΜΜΕ Λιανικής	146.642
Ανοίγματα σε Εταιρίες	708.204
Χρηματοοικονομικού Τομέα	36.087
Μη Χρηματοοικονομικού τομέα	672.117
Ανοίγματα σε ΜΜΕ	525.888
Ανοίγματα σε Εταιρίες εκτός από ΜΜΕ	146.229
Ανοίγματα σε καθυστέρηση	669.913
Άλλα ανοίγματα, εκ των οποίων:	811.233
Θέσεις Τιτλοποίησης	11.874
Συνολικό εντός Ισολογισμού Άνοιγμα (εξαιρουμένων παραγώγων και συμφωνιών επαναγοράς)	6.789.124

Ο δείκτης μόχλευσης του Ομίλου με βάση τις μεταβατικές διατάξεις μεταβλήθηκε ελαφρώς κατά τη διάρκεια του 2017, λόγω του ότι η μείωση του Tier 1 έχει εξισορροπηθεί από την μείωση των ανοιγμάτων.

8.1 Κίνδυνος Υπερβολικής Μόχλευσης

Ο κίνδυνος υπερβολικής μόχλευσης είναι ο κίνδυνος που απορρέει από την ευπάθεια της Τράπεζας λόγω μόχλευσης ή ενδεχόμενης μόχλευσης που δύναται να απαιτεί μη ενδεικνυόμενα διορθωτικά μέτρα στο επιχειρησιακό της σχέδιο, περιλαμβανομένης της δυσχερούς πώλησης περιουσιακών στοιχείων που ενδέχεται να οδηγήσουν σε απώλειες ή σε προσαρμογές αποτίμησης περιουσιακών στοιχείων.

Η διαδικασία που χρησιμοποιείται για τη διαχείριση του κινδύνου υπερβολικής μόχλευσης (συμπεριλαμβανομένων των αλλαγών που ενδέχεται να χρειαστεί να εκτελέσει η Τράπεζα στο επιχειρηματικό της σχέδιο) εξηγείται λεπτομερώς και εξαντλητικά στο Σχέδιο Ανάκαμψης της Τράπεζας.

Συγκεκριμένα, η Τράπεζα εφαρμόζει προσέγγιση προειδοποιητικών σημάτων για την παρακολούθηση και τη διαχείριση του κινδύνου υπερβολικής μόχλευσης, καθορίζοντας τα πιο κάτω όρια:

- Όριο Έγκαιρης προειδοποίησης που ανέρχεται στο 6%, δηλαδή το Ευρωπαϊκό Μέσο Συντελεστή μόχλευσης (πρωτοβάθμια κεφάλαια) όπως δημοσιεύθηκε στην Έκθεση της EAT.
- Όριο Ανάκαμψης που ανέρχεται σε 4% το οποίο είναι κατά 1% μεγαλύτερο από το προτεινόμενο ελάχιστο 3%.

Τα ανωτέρω όρια ορίζονται στην Κατάσταση Ανάλυσης Κινδύνου και χρησιμοποιούνται για τη διαμόρφωση του Σχεδίου Ανάκαμψης της Τράπεζας.

Σε περίπτωση παραβίασης του ορίου έγκαιρης προειδοποίησης, η Τράπεζα θα αρχίσει να εξετάζει εάν η ενεργοποίηση των σχετικών επιλογών ανάκαμψης θεωρείται κατάλληλη προκειμένου να επαναφέρει τον συντελεστή μόχλευσης στην πράσινη ζώνη. Σε περίπτωση που παραβιαστεί το όριο ανάκτησης, ενεργοποιούνται όλες οι διαδικασίες του σχεδίου ανάκαμψης, συμπεριλαμβανομένης της άσκησης των επιλογών ανάκαμψης.

Σημειώνεται ότι ο δείκτης μόχλευσης υπολογίζεται σε μηνιαία βάση και αναφέρεται στην Ανώτατη Διεύθυνση μέσω της αναφοράς των δεικτών του σχεδίου ανάκαμψης.

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει την προσέγγιση προειδοποιητικών σημάτων που εφαρμόζεται από την Τράπεζα:

Ζώνη	Όριο	Απαιτούμενες Ενέργειες
Πράσινη	>6%	Καμία
Κίτρινη	≤6% και >4%	Εξέταση κατά πόσο ενδείκνυται η ενεργοποίηση συγκεκριμένων επιλογών ανάκαμψης
Κόκκινη	≤ 4%	Ενεργοποίηση Σχεδίου Ανάκαμψης

9. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οικονομικό Περιβάλλον και Εργασίες του Ομίλου στην Κύπρο

Η κυπριακή οικονομία έχει επιτύχει εντυπωσιακή ανάκαμψη μετά την πρόσφατη οικονομική κρίση και συνεχίζει να ενισχύεται για τρίτο συνεχόμενο έτος. Το 2017 το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 3,9% σε ετήσια βάση. Η ανάπτυξη ενισχύεται και αποκτά ευρεία βάση, συμβάλλοντας στην αύξηση της απασχόλησης και στη μείωση της ανεργίας, η οποία όμως παραμένει σε υψηλά επίπεδα.

Τα δημόσια οικονομικά σταθεροποιήθηκαν σε μεγάλο βαθμό με στόχο την εξασφάλιση της βιωσιμότητας του δημόσιου χρέους. Τα προκαταρκτικά δημοσιονομικά αποτελέσματα για το 2017 καταδεικνύουν πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης της τάξης των €306,7 εκατ. (1,9% στο ΑΕΠ) σε σύγκριση με πλεόνασμα €82,4 εκατ. για το 2016 (0,5% στο ΑΕΠ). Τα δημοσιονομικά αποτελέσματα για τον Ιανουάριο του 2018 επίσης καταδεικνύουν πλεόνασμα ύψους €255,25 εκατ. (1,3% στο ΑΕΠ), σε σύγκριση με πλεόνασμα €167,8 εκατ. τον Ιανουάριο του 2017 (0,9% στο ΑΕΠ). Έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος όσον αφορά στην αναδιάρθρωση και αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της Κύπρου. Το επίπεδο των μη εξυπηρετούμενων δανείων μειώνεται, αλλά παραμένει ιδιαίτερα υψηλό. Το γεγονός αυτό οδήγησε στην αύξηση των προβλέψεων για απομείωση των δανείων από τις τράπεζες κατά τη διάρκεια του έτους.

Η καλύτερη από τις εκτιμήσεις ανάκαμψη της κυπριακής οικονομίας, μαζί με τις βελτιωμένες εγχώριες χρηματοπιστωτικές συνθήκες δημιούργησαν και διατήρησαν ένα κλίμα βελτιωμένης εμπιστοσύνης. Το γεγονός αυτό αντικατοπτρίζεται στις αναβαθμίσεις της πιστοληπτικής αξιολόγησης της χώρας και των μεγαλύτερων εγχώριων τραπεζικών ιδρυμάτων από διεθνείς οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης. Τον Μάρτιο του 2018, ο οίκος Standard & Poor's επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη αξιολόγηση της Κύπρου στο BB+, μια βαθμίδα πιο κάτω από την επενδυτική διαβάθμιση. Τον Οκτώβριο 2017, ο οίκος αξιολόγησης Fitch αναβάθμισε την Κυπριακή Δημοκρατία σε BB από BB-, δύο βαθμίδες πιο κάτω από την επενδυτική διαβάθμιση. Εκμεταλλευόμενη τις σταθερές συνθήκες στις αγορές, τις πρόσφατες αναβαθμίσεις και την ικανότητα άντλησης χρηματοδότησης της Κυπριακής Δημοκρατίας από τις διεθνείς αγορές, η απόδοση των κρατικών ομολόγων το 2017 έχει μειωθεί σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, επιτρέποντας την αναχρηματοδότηση του δημόσιου χρέους με δανεισμό χαμηλότερου κόστους και μεγαλύτερης διάρκειας αποπληρωμής.

Η σταθερή πορεία ανάκαμψης αντικατοπτρίζεται και στην αγορά εργασίας η οποία έχει την τάση να ακολουθεί την ανάκαμψη με μια χρονική καθυστέρηση. Το 2017, το ποσοστό ανεργίας ανήλθε στο 11,3% σημειώνοντας μείωση από το 13,0% του προηγούμενου έτους. Το 2017 ο πληθωρισμός αυξήθηκε κατά 0,7%, σε σύγκριση με μείωση 1,2% το 2016.

Η ανάπτυξη της οικονομίας προήλθε κυρίως από την αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων. Από τομεακής πλευράς, η ανάπτυξη υποστηρίχθηκε επίσης από την ανθεκτική επίδοση στις εξαγωγές υπηρεσιών του τουρισμού και των επαγγελματικών επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, για το έτος 2017 τα έσοδα από τον τουρισμό υπολογίζονται σε €2,63 δισ. σε σύγκριση με €2,36 δισ. την αντίστοιχη περίοδο του 2016, σημειώνοντας αύξηση 11,7%. Επίσης, για το 2017 οι αφίξεις τουριστών ανήλθαν σε 3,65 εκατ. σε σύγκριση με 3,18 εκατ. το 2016, σημειώνοντας αύξηση 14,6%.

Η αγορά ακινήτων συνέχισε την προσαρμογή της κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2017 (τελευταία διαθέσιμα δεδομένα), με αποτέλεσμα η συνολική μείωση των τιμών από τα μέσα του 2008 να ανέλθει σε 30% (Δείκτης Τιμών Ακινήτων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου). Το τρίτο τρίμηνο του 2017, ο Δείκτης της ΚΤΚ κατέγραψε θετική ανάπτυξη (1,4%). Νέα αύξηση κατέγραψαν κατά το 2017 οι πωλήσεις ακινήτων, σύμφωνα με στοιχεία που ανακοίνωσε το Κτηματολόγιο. Συγκεκριμένα, τα πωλητήρια έγγραφα που έχουν κατατεθεί το 2017 ανήλθαν στα 8.734 τεμάχια έναντι 7.063 την προηγούμενη χρονιά, καταγράφοντας ετήσια αύξηση 24%.

Οι μακροοικονομικές προοπτικές της κυπριακής οικονομίας είναι θετικές και συνοδεύονται από τη σημαντική αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά τη διάρκεια του 2017, το σημαντικό ρυθμό αύξησης της απασχόλησης και την περαιτέρω βελτίωση βασικών εγχώριων δεικτών. Η ανάκαμψη της ιδιωτικής κατανάλωσης αναμένεται να συνεχιστεί αντανακλώντας τη σημαντική βελτίωση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών.

Παρά τα σημαντικά βήματα που γίνονται προς την κατεύθυνση αποκατάστασης του θετικού οικονομικού κλίματος, κάποιος βαθμός αβεβαιότητας παραμένει καθώς εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένα θέματα που χρειάζονται επίλυση, όπως ο ψηλός δείκτης των ΜΕΧ, η υψηλή ανεργία, το ψηλό ποσοστό του δημόσιου χρέους ως προς το

ΑΕΠ που καθιστά την Κύπρο ευάλωτη σε αρνητικές εξελίξεις και καθυστερήσεις στην προώθηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Τα ψηλά επίπεδα ιδιωτικού δανεισμού που έχουν οδηγήσει σε απομόχλευση αλλά και σε αυξημένα επίπεδα ΜΕΧ, συνεχίζουν να ενέχουν σημαντικούς κινδύνους για τη σταθερότητα του εγχώριου τραπεζικού συστήματος και τις οικονομικές προοπτικές. Το βελτιωμένο μακροοικονομικό περιβάλλον αναμένεται να στηρίξει περαιτέρω τις προσπάθειες των τραπεζών για την αντιμετώπιση του υψηλού επιπέδου των ΜΕΧ. Ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας περί αφερεγγυότητας και εκποιήσεων θα αποτελέσει σημαντικό εργαλείο προς την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος. Όσον αφορά τις εξωτερικές προκλήσεις, αυτές σχετίζονται με χαμηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης από τους αναμενόμενους στο Ηνωμένο Βασίλειο, την αβεβαιότητα που σχετίζεται με το Brexit και την υποτίμηση της στερλίνιας. Επίσης, η επιδείνωση των γεωπολιτικών εντάσεων στην περιοχή της Μέσης Ανατολής και Ανατολικής Μεσογείου, ενδεχομένως να προκαλέσουν αρνητικές συνέπειες στην οικονομική εμπιστοσύνη, στον τουρισμό και κατ' επέκταση στη συνολική οικονομική δραστηριότητα. Από την άλλη, οι γεωπολιτικές εντάσεις στις γειτονικές χώρες καθιστούν την Κύπρο ασφαλέστερο τουριστικό προορισμό και θα μπορούσαν επομένως να αντισταθμίσουν, σε σημαντικό βαθμό, την πιθανή μείωση του τουριστικού ρεύματος από το Ηνωμένο Βασίλειο. Επίσης, οι εξελίξεις που αφορούν την επίλυση του κυπριακού προβλήματος και τα θέματα φυσικού αερίου παρακολουθούνται στενά για την καλύτερη δυνατή αξιολόγηση των προοπτικών και κινδύνων που δημιουργούνται.

Παρά τις προκλήσεις, οι μακροοικονομικές προοπτικές της Κύπρου είναι θετικές. Σύμφωνα με τις επίσημες εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας αναμένεται να κυμανθεί γύρω στο 3,4% το 2018 και 3,2% το 2019. Η ανάκαμψη της εγχώριας ζήτησης αναμένεται να οδηγήσει σε βελτίωση των συνθηκών της αγοράς εργασίας, με την ανεργία να αρχίσει να εμφανίζει σταδιακή υποχώρηση. Ο πληθωρισμός το 2018 αναμένεται να είναι θετικός, αλλά θα παραμείνει σε σχετικά χαμηλά επίπεδα, γύρω στο 1%.

Επιπτώσεις πρόσφατων εξελίξεων

Ο τραπεζικός τομέας της Κύπρου έχει περάσει από μια φάση αναμόρφωσης και βρίσκεται τώρα σε μια ενισχυμένη θέση κεφαλαιακής επάρκειας και ρευστότητας. Το μέγεθός του έχει μειωθεί σε ένα μετριοπαθές σημείο ύψους 3,5 φορές του ΑΕΠ ή περίπου τον μέσο όρο της ΕΕ. Η έκθεση στο εξωτερικό έχει εξαλειφθεί και οι εγχώριες τραπεζικές δραστηριότητες αποτελούν το κύριο μέλημα. Ενώ έγιναν αποφασιστικά βήματα και έχει επιτευχθεί ταχεία πρόοδος σε ολόκληρο τον τραπεζικό τομέα, το υψηλό ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων εξακολουθεί να έχει αντίκτυπο στους ισολογισμούς των τραπεζών.

Η Τράπεζα έχει καταφέρει να ανταπεξέλθει με επιτυχία μέσα από την τραπεζική κρίση. Έχει διατηρήσει καθ' όλη τη διάρκεια της κρίσης τη φήμη της για σταθερότητα και εμπιστοσύνη και επικεντρώνεται στην ενίσχυση και στην βελτίωση της θέσης της στην αγορά στο πλαίσιο της στρατηγικής του Ομίλου για αναδιοργάνωση και αναδιαμόρφωση του επιχειρηματικού του μοντέλου. Οι κύριοι πυλώνες της στρατηγικής αυτής αφορούν τη μείωση των ΜΕΧ, την αύξηση των νέων χορηγήσεων, μεγάλωνοντας το μερίδιο αγοράς της Τράπεζας, και την αύξηση των εσόδων της μέσω άλλων τραπεζικών δραστηριοτήτων.

Η Τράπεζα, προχωρώντας σε αποφασιστικές ενέργειες για την αντιμετώπιση των προβληματικών δανείων του Ομίλου, έχει πωλήσει την επιχείρηση διαχείρισης των ΜΕΧ και των ακίνητων της στην νεοσύστατη εταιρεία, APS Debt Servicing Cyprus Ltd (APS Cyprus), που είναι μέλος του ομίλου εταιρειών APS Holding. Μέσω της δημιουργίας της πρώτης πλατφόρμας διαχείρισης χρεών στην Κύπρο, η Τράπεζα θα είναι σε θέση να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις ΜΕΧ με γρηγορότερο ρυθμό και με υψηλότερες ανακτήσεις, αξιοποιώντας την τεχνογνωσία, την αποδεδειγμένη πραγματογνωμοσύνη και τεχνική εμπειρία της APS Holding. Επιπλέον, θα επιτρέψει στην Τράπεζα να επικεντρωθεί στην ανάπτυξη των εργασιών της και τη διοχέτευση ρευστότητας στην αγορά, καθώς και στην τεχνολογική αναβάθμιση, την ψηφιοποίηση και την περαιτέρω βελτίωση στους τομείς της εταιρικής διακυβέρνησης και των αυξανόμενων απαιτήσεων συμμόρφωσης σε σχέση με το κανονιστικό πλαίσιο.

Επίσης, η Τράπεζα έχει συνάψει συμφωνία για την πώληση χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων παραμένοντας προσηλωμένη στην επιτάχυνση της μείωσης των προβληματικών δανείων. Η ολοκλήρωση της συναλλαγής υπόκειται στην ολοκλήρωση των αναγκαίων διαδικασιών με βάση τη σχετική νομοθεσία, στις σχετικές εγκρίσεις από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές και αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του δεύτερου τριμήνου του 2018.

Η άνετη ρευστότητα που διαθέτει η Τράπεζα, της επιτρέπει παράλληλα να εκμεταλλευτεί ευκαιρίες που παρουσιάζονται, με κύριο στόχο την οργανική ανάπτυξη. Η επικέντρωση για νέο δανεισμό θα είναι σε εταιρείες που αυξάνουν την ανταγωνιστικότητα και την παραγωγικότητα της χώρας, όπως στους τομείς εμπορικών δραστηριοτήτων, μεταποίησης, τουρισμού, σε παρεμφερείς εργασίες στα ενεργειακά έργα και στη ναυτιλία

στοχεύοντας συγκεκριμένα προφίλ πελατών. Παράλληλα, οι χορηγήσεις στον ιδιωτικό τομέα θα επικεντρώνονται στα στεγαστικά δάνεια, σε μικρά δάνεια σε νέους πελάτες και στη στήριξη υφιστάμενων πελατών που θεωρούνται βιώσιμοι.

10. ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΝΕΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Με ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2018, το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» αντικαθιστά τις απαιτήσεις που ορίζονται από το ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση», για την αναγνώριση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Ο Όμιλος εφάρμοσε το σχέδιο δράσης για το ΔΠΧΑ 9, προκειμένου να εξασφαλίσει την υψηλής ποιότητας εφαρμογή του, σύμφωνα με το πρότυπο και άλλες ρυθμιστικές οδηγίες. Το σχέδιο, το οποίο εμπλέκει κυρίως τις υπηρεσίες της Οικονομικής Διεύθυνσης, της Μονάδας Πιστωτικού Κινδύνου και εξωτερικούς συμβούλους, περιλάμβανε τον καθορισμό της ΔΠΧΑ 9 μεθοδολογίας και της λογιστικής πολιτικής, την ανάπτυξη μοντέλου «αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών» (Expected Credit Losses-ECL), τον προσδιορισμό και την εφαρμογή απαιτήσεων δεδομένων και συστημάτων, και τη δημιουργία κατάλληλου λειτουργικού μοντέλου και πλαισίου διακυβέρνησης.

Αντίκτυπο του ΔΠΧΠ 9

Με βάση τις τρέχουσες εκτιμήσεις, η υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 9 αναμένεται να οδηγήσει σε καθαρή μείωση του αρχικού υπολοίπου των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου την 1 Ιανουαρίου 2018 κατά περίπου €33,9 εκατ. (Τράπεζα: €33,8 εκατ.), (μετά τη φορολογία), που αποτελείται από:

- Αύξηση κατά περίπου €1,9 εκατ. που αφορά απαιτήσεις ταξινόμησης και επιμέτρησης, εκτός από την απομείωση,
- Μείωση κατά περίπου €38,6 εκατ. που αφορά τις καινούριες απαιτήσεις απομείωσης, και
- Αύξηση κατά περίπου €2,8 εκατ. που αφορά αναβαλλόμενες φορολογικές επιπτώσεις.

Ο πραγματικός αντίκτυπος της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 9 την 1 Ιανουαρίου μπορεί να αλλάξει μέχρι ο Όμιλος να οριστικοποιήσει τον έλεγχο και την αξιολόγηση των αναβαθμισμένων συστημάτων και την υλοποίηση των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου. Αυτό είναι αναμενόμενο μέχρι ο Όμιλος να ολοκληρώσει τις πρώτες Οικονομικές του Καταστάσεις που περιλαμβάνουν την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής.

Μετάβαση

Ο Όμιλος, όπως επιτρέπεται, δεν θα επαναπροσαρμόσει τις οικονομικές καταστάσεις της συγκριτικής περιόδου αναφορικά με τις μεταβολές στην ταξινόμηση και επιμέτρηση (συμπεριλαμβανομένης της απομείωσης). Οι διαφορές στις λογιστικές αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που προκύπτουν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 θα αναγνωρίζονται στα αποθεματικά την 1 Ιανουαρίου 2018.

Ρυθμιστική κεφαλαιακή θέση

Στις 12 Δεκεμβρίου 2017, εκδόθηκε νέος κανονισμός (ΕΕ) 2017/2395 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ο οποίος τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013, όσον αφορά τις μεταβατικές ρυθμίσεις για τον μετριασμό των επιπτώσεων που προκύπτουν από την εισαγωγή του ΔΠΧΠ 9 στα ίδια κεφάλαια.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό, η Τράπεζα έχει τη δυνατότητα να επαναφέρει στο κεφάλαιο του Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET 1) μέρος των αυξημένων προβλέψεων για πιστωτικές ζημιές κατά τη διάρκεια μιας μεταβατικής περιόδου ή να αναγνωρίσει την πλήρη επίδραση του ΔΠΧΑ 9 στους δείκτες κεφαλαίου και μόχλευσης από την 1 Ιανουαρίου 2018. Η μεταβατική περίοδος έχει μέγιστη διάρκεια 5 ετών και ξεκινά το 2018. Το τμήμα των αναμενόμενων προβλέψεων για πιστωτικές ζημιές που μπορούν να συμπεριληφθούν στο κεφάλαιο CET 1 θα πρέπει να μειωθεί με το χρόνο μέχρι το μηδέν για να εξασφαλιστεί η πλήρης εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 την ημέρα αμέσως μετά το τέλος της μεταβατικής περιόδου.

Το ποσό που υπόκειται σε μεταβατικές διατάξεις που θα προστεθούν στο κεφάλαιο CET1 θα προέρχεται από τα εξής:

- Αύξηση προβλέψεων πιστωτικών ζημιών από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 την 1 Ιανουαρίου 2018 σε σύγκριση με τις προβλέψεις για πιστωτικές ζημιές σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 καθαρό από οποιεσδήποτε φορολογικές επιπτώσεις.
- Πρόσθετες προβλέψεις για πιστωτικές ζημιές που προκύπτουν μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 οι οποίες αυξάνονται απροσδόκητα λόγω επιδεινούμενων μακροοικονομικών προοπτικών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν έχουν υποστεί ζημιά απομείωσης.

Η Τράπεζα αποφάσισε να υιοθετήσει και τις δύο πιο πάνω μεταβατικές διατάξεις και ενημέρωσε σχετικά την αρμόδια αρχή. Ο αντίκτυπος στον δείκτη CET 1 του Ομίλου την 1 Ιανουαρίου 2018 είναι διαχειρίσιμος και ικανοποιητικός στο πλαίσιο των κεφαλαιακών σχεδίων του Ομίλου. Σύμφωνα με τις κανονιστικές μεταβατικές ρυθμίσεις ο Όμιλος αναμένει να έχει μια μηδαμινή θετική επίδραση, ενώ χωρίς τις μεταβατικές διατάξεις αναμένεται να έχει μείωση περίπου 100 μονάδων βάσης. Επίσης, η επίδραση στον δείκτη μόχλευσης του Ομίλου την 1 Ιανουαρίου 2018 με βάση τις μεταβατικές διατάξεις δεν αναμένεται να είναι σημαντική, ενώ χωρίς τις μεταβατικές διατάξεις αναμένεται να έχει μείωση κατά 50 μονάδες βάσης περίπου.

Λεπτομέρειες για τις απαιτήσεις και επιπτώσεις του ΔΠΧΑ 9 παρουσιάζονται στη Σημείωση 2 των Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

11. ΟΔΗΓΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Η Τράπεζα, στα πλαίσια της Οδηγίας σχετικά με την Εξυγίανση και Ανάκαμψη των Τραπεζών (Bank Recovery and Resolution Directive - BRRD), υπόκειται στην ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities – MREL). Το πλαίσιο, το οποίο τέθηκε σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2016, παρέχει στις αρχές ένα αξιόπιστο σύνολο εργαλείων για να παρέμβει εγκαίρως και γρήγορα σε αφερέγγυα ή πιθανόν αφερέγγυα ιδρύματα, ώστε να εξασφαλίζεται η συνέχεια της χρηματοοικονομικής και οικονομικής λειτουργίας τους, ενώ ελαχιστοποιεί τις επιπτώσεις στην οικονομία και στο χρηματοπιστωτικό σύστημα σε τυχόν πιστοληπτικές αθετήσεις. Αυτό επιτυγχάνεται απαιτώντας από τις τράπεζες να έχουν μια δομή χρηματοδότησης με ένα συγκεκριμένο ποσοστό υποχρεώσεων που μπορεί να διαγραφεί ή να μετατραπεί σε μετοχές σε περίπτωση πτώχευσης μιας τράπεζας (“bailed-in”). Οι εν λόγω υποχρεώσεις, σε συνδυασμό με ίδια κεφάλαια, είναι γνωστά ως MREL.

Οι απαιτήσεις MREL για την Τράπεζα καθώς και το χρονοδιάγραμμα για συμμόρφωση, δεν έχουν οριστικοποιηθεί. Παρ’ όλα αυτά, σε αυτό το σημείο, η Τράπεζα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις.

12. 2018 - ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΑΚΡΑΙΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) έχει ξεκινήσει την άσκηση ευρείας προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για το 2018 στην ΕΕ, η οποία έχει σχεδιαστεί για να παρέχει στις εποπτικές αρχές, στις τράπεζες και σε άλλους συμμετέχοντες στην αγορά ένα κοινό αναλυτικό πλαίσιο για τη συνεπή σύγκριση και αξιολόγηση της ανθεκτικότητας των τραπεζών της ΕΕ σε περιπτώσεις οικονομικών κρίσεων. Για πρώτη φορά η άσκηση αυτή ενσωματώνει τα λογιστικά πρότυπα του ΔΠΧΑ 9. Για τους σκοπούς αυτής της άσκησης, δεν έχουν ορισθεί ενιαία όρια κεφαλαίου (δηλαδή δεν αποτελεί μια άσκηση όπου απαιτείται η επιτυχημένη έκβασή της από πλευράς εμπλεκομένων) αφού τα αποτελέσματα της έχουν σχεδιαστεί για να συνεισφέρουν στη Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ) του 2018 βάσει των οποίων θα ληφθούν οι αποφάσεις σχετικά με τα αποθέματα κεφαλαίου. Η πανευρωπαϊκή άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων διεξάγεται σε δείγμα 48 τραπεζών της ΕΕ που καλύπτουν περίπου το 70% του τραπεζικού τομέα στην ΕΕ και διενεργείται στο υψηλότερο επίπεδο ενοποίησης. Η άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων περιλαμβάνει τις οικονομικές συνθήκες κάτω από ένα τυποποιημένο και ένα δυσμενές σενάριο, οι οποίες ανακοινώθηκαν από την EAT στις 31 Ιανουαρίου 2018.

Δεδομένου ότι η πλειοψηφία των ιδρυμάτων που εποπτεύονται από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (ΕΕΜ) δεν περιλαμβάνονται στην άσκηση προσομοίωσης που διενεργείται από την EAT κατά το 2018 (η Ελληνική Τράπεζα περιλαμβάνεται), η EKT θα διενεργήσει επίσης, καθορισμένη άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για την κάλυψη αυτών των ιδρυμάτων, για στήριξη του ΔΕΕΑ, με την ενεργή συμμετοχή των αρμόδιων Εθνικών Αρχών.

Παράρτημα 1 – Αναφορές Διοικητικής Πληροφόρησης προς το Διοικητικό Συμβούλιο

Όνομασία Αναφοράς	Περιγραφή Αναφοράς	Υπεύθυνο Τμήμα	Παραλήπτης	Συχνότητα
Τριμηνιαία Έκθεση Κινδύνων	Τριμηνιαία αξιολόγηση και μέτρηση των κινδύνων και προοπτική ανάλυση, που καλύπτει τις απαιτήσεις της ΚΤΚ για την συγκεκριμένη έκθεση, αλλά δεν περιορίζεται σε αυτές	ΜΔΚ	ΔΣ, ΕΔΚ, ΚΤΚ	Τριμηνιαία
Ετήσια Έκθεση Κινδύνων	Ετήσια αξιολόγηση και μέτρηση των κινδύνων και προοπτική ανάλυση, που καλύπτει τις απαιτήσεις της ΚΤΚ για την συγκεκριμένη έκθεση, αλλά δεν περιορίζεται σε αυτές	ΜΔΚ	ΔΣ, ΕΔΚ, ΚΤΚ	Ετήσια
Ετήσια Έκθεση Ασφάλειας Πληροφοριών	Ετήσια Έκθεση που περιλαμβάνει σύνοψη των σημαντικότερων κινδύνων ασφάλειας πληροφοριών, κατάλογο όλων των σημαντικών περιστατικών, των διορθωτικών μέτρων και εκκρεμή θέματα που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια πληροφοριών	ΥΑΠΟ	ΔΣ, ΕΔΚ, ΚΤΚ	Ετήσια
ΔΑΕΕΚ	Διαδικασία Αξιολόγησης της Επάρκειας του Εσωτερικού Κεφαλαίου	ΜΔΚ	ΔΣ, ΕΔΚ, ΕΤΚ, ΕΕ	Ετήσια
ΔΑΕΕΡ	Διαδικασία Αξιολόγησης της Εσωτερικής Επάρκειας Ρευστότητας	ΥΔΚΑΡ	ΔΣ, ΕΔΚ, ΕΤΚ, ΕΕ	Ετήσια
Στόχοι Αναδιάρθρωσεων Δανείων	Σύγκριση πραγματικών αποτελεσμάτων με τους Στόχους Αναδιάρθρωσεων Δανείων ΚΤΚ	ΥΔΠΚ	ΕΔΚ, ΚΤΚ	Τριμηνιαία
Έκθεση Λειτουργικών Κινδύνων	Πληροφορεί για εξελίξεις σε σχέση με το λειτουργικό κίνδυνο, παραθέτει δεδομένα ζημιολόγων συμβάντων και δείκτες κινδύνου, καθώς και σχετικά έγγραφα (πολιτικές) για επισκόπηση/έγκριση	ΜΔΛΚ	ΕΕΚΕ	Μηνιαία
Έκθεση περί Μεταβολής του Πιστωτικού Κινδύνου του Δανειακού Χαρτοφυλακίου	Ανάλυση του Πιστωτικού Κινδύνου του δανειακού χαρτοφυλακίου (εξέλιξη των ΜΕΧ, ανάλυση της αποτελεσματικότητας των αναδιάρθρωσεων και παρακολούθηση του νέου δανεισμού)	ΥΔΠΚ	ΕΕ, ΕΔΚ	Μηνιαία
Μηνιαία έκθεση προς την επιτροπή ALCO	Μηνιαία αξιολόγηση και μέτρηση των κινδύνων αγοράς και ρευστότητας	ΥΔΚΑΡ	ALCO	Μηνιαία
Παρακολούθηση σε σχέση με το Πλαίσιο Επενδύσεων Ομολόγων	Μηνιαία παρακολούθηση των θέσεων, της κερδοφορίας και των κινδύνων του χαρτοφυλακίου των ομολόγων που εμπίπτουν στο Πλαίσιο των Επενδύσεων Ομολόγων	ΜΔΚ	ALCO	Μηνιαία
Μετρήσεις Κινδύνου που περιλαμβάνονται στους Δείκτες Απόδοσης (KPI dashboard) προς το Διοικητικό Συμβούλιο	Μηνιαία Παρακολούθηση διαφόρων μεγεθών της Τράπεζας που έχουν καθοριστεί ως βασικοί δείκτες απόδοσης	ΜΔΚ	ΔΣ, ΕΕ	Μηνιαία
Τριμηνιαία Έκθεση Πιστωτικού Κινδύνου	Τριμηνιαία Έκθεση Παρακολούθησης Ποιότητας Δανειακού Χαρτοφυλακίου	ΥΔΠΚ	ΕΕΠΚ	Τριμηνιαία

Όνομασία Αναφοράς	Περιγραφή Αναφοράς	Υπεύθυνο Τμήμα	Παραλήπτης	Συχνότητα
Μηνιαία Έκθεση προς την επιτροπή Προβλέψεων	Μηνιαία Έκθεση παρακολούθησης των αποτελεσμάτων για προβλέψεις	ΜΔΚ	ΕΕΠ	Μηνιαία
Τριμηνιαία Έκθεση Προβλέψεων	Τριμηνιαία Έκθεση παρακολούθησης των αποτελεσμάτων για προβλέψεις	ΜΔΚ	ΕΕΠ, ΕΕΚΕ	Τριμηνιαία
Έκθεση Διαγραφών	Έκθεση για διαγραφές πιστωτικών διευκολύνσεων	ΥΔΧ	ΔΣ	Τριμηνιαία
Πίνακας Δεικτών Σχεδίου Ανάκαμψης	Έκθεση δεικτών Ανάκαμψης και Προειδοποιητικών Δεικτών που άπτονται θεμάτων Διαχείρισης Κινδύνου	ΜΔΚ	ΕΕ, ΔΣ	Μηνιαία
Αναθεώρηση πλαισίων, πολιτικών και καταστατικών		Όλοι οι Διευθυντές	Αρμόδια Εκτελεστική Επιτροπή, ΕΔΚ, ΔΣ	Ετήσια για πολιτικές και καταστατικά. Κάθε τριετία για πλαίσια

ΔΣ	Διοικητικό Συμβούλιο
ΜΔΚ	Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων
ΥΔΠΚ	Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου Ομίλου
ΕΔΚ	Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων Διοικητικού Συμβουλίου
ΕΕΚΕ	Εκτελεστική Επιτροπή Κινδύνων & Ελέγχου
ΕΕ	Εκτελεστική Επιτροπή
ALCO	Επιτροπή Ενεργητικού και Παθητικού
ΥΔΚΑΡ	Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Ρευστότητας Ομίλου
ΚΤΚ	Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
ΥΑΠΟ	Υπηρεσία Ασφάλειας Πληροφοριών Ομίλου
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
ΜΔΛΚ	Μονάδα Διαχείρισης Λειτουργικών Κινδύνων
ΕΕΠΚ	Εκτελεστική Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου
ΕΕΠ	Εκτελεστική Επιτροπή Προβλέψεων
ΥΔΧ	Υπηρεσία Διαχείρισης Χορηγήσεων

Παράρτημα 2 – Αναφορές στις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τις απαιτήσεις γνωστοποιήσεων βάσει του Μέρους 8 του κανονισμού (ΕΕ) Νο 575/2013 (EAT/ Κατ.Γρ /2016/11, εκδοχή 2)

Πίνακας/Πρότυπο	Μέρος	Σελίδα
Πίνακας 1- EU OVA: Προσέγγιση του ιδρύματος για τη διαχείριση κινδύνων	5, 6.1.1-6.1.9	36-50, 52-59
Πίνακας 2- EU CRA: Γενικές ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο	6.1.1-6.1.9	52-59
Πίνακας 3- EU CCRA: Απαιτήσεις δημοσιοποίησης ποιοτικών πληροφοριών σχετικά με τον CCR	Παραλείπεται	
Πίνακας 4- EU MRA: Απαιτήσεις δημοσιοποίησης ποιοτικών πληροφοριών σχετικά με τον κίνδυνο αγοράς	6.2	88
Πίνακας 5- EU LIA: Επεξηγήσεις διαφορών μεταξύ των λογιστικών και των κανονιστικών ποσών ανοιγμάτων	4.9	33
Πίνακας 6- EU CRB-A: Πρόσθετες δημοσιοποιήσεις σχετικά με την πιστωτική ποιότητα των στοιχείων ενεργητικού	6.1.13	70
Πίνακας 7- EU CRC: Απαιτήσεις ποιοτικής δημοσιοποίησης σχετικά με τις τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου	6.1.12	65
Πίνακας 8- EU CRD: Ποιοτικές απαιτήσεις δημοσιοποίησης σχετικά με τη χρήση από τα ιδρύματα εξωτερικών αξιολογήσεων πιστοληπτικής ικανότητας σύμφωνα με την τυποποιημένη προσέγγιση για τον πιστωτικό κίνδυνο	6.1.11	60
Υπόδειγμα 1- EU LI1: Διαφορές μεταξύ του λογιστικού και κανονιστικού πεδίου εφαρμογής της ενοποίησης, και αντιστοίχιση των κατηγοριών των Οικονομικών Καταστάσεων με τις κατηγορίες κανονιστικού κινδύνου	4.9	33
Υπόδειγμα 2- EU LI2: Βασικές πηγές διαφορών μεταξύ των κανονιστικών ποσών ανοιγμάτων και της λογιστικής αξίας στις Οικονομικές Καταστάσεις	4.10	35
Υπόδειγμα 3- EU LI3: Συνοπτική παρουσίαση των διαφορών στο πεδίο εφαρμογής της ενοποίησης (ανά οντότητα)	1.3	7
Υπόδειγμα 4- EU OV1: Επισκόπηση των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού	6	51
Υπόδειγμα 7- EU CRB-B: Συνολικό και μέσο καθαρό ποσό ανοιγμάτων	6.1.13.3	72
Υπόδειγμα 8- EU CRB-C: Γεωγραφική κατανομή ανοιγμάτων	6.1.13.4	74
Υπόδειγμα 9- EU CRB-D: Συγκέντρωση ανοιγμάτων ανά κλάδο ή είδος αντισυμβαλλόμενου	6.1.13.5	75
Υπόδειγμα 10- EU CRB-E: Ληκτότητα ανοιγμάτων	6.1.13.6	76
Υπόδειγμα 11- EU CR1-A: Πιστωτική ποιότητα ανοιγμάτων ανά κατηγορία και μέσο ανοίγματος	6.1.13.7.1	77
Υπόδειγμα 12- EU CR1-B: Πιστωτική ποιότητα ανοιγμάτων ανά κλάδο ή είδος αντισυμβαλλόμενου	6.1.13.7.2	78
Υπόδειγμα 13- EU CR1-C: Πιστωτική ποιότητα ανοιγμάτων ανά γεωγραφική περιοχή	6.1.13.7.3	80
Υπόδειγμα 14- EU CR1-D: Χρονολογική ωρίμανση των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση	6.1.13.8	82
Υπόδειγμα 15- EU CR1-E: Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα και ανοίγματα σε καθεστώς ανοχής	6.1.13.9	83
Υπόδειγμα 16- EU CR2-A: Μεταβολές στο απόθεμα των γενικών και ειδικών προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου	6.1.13.10	84
Υπόδειγμα 17- EU CR2-B: Μεταβολές στο απόθεμα δανείων και χρεωστικών τίτλων που βρίσκονται σε αθέτηση ή έχουν απομειωθεί	6.1.13.11	85
Υπόδειγμα 18- EU CR3: Τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου – επισκόπηση	6.1.12.3	67
Υπόδειγμα 19- EU CR4: Τυποποιημένη προσέγγιση – Άνοιγμα πιστωτικού κινδύνου και επιπτώσεις μείωσης πιστωτικού κινδύνου	6.1.12.4	69
Υπόδειγμα 20- EU CR5: Τυποποιημένη προσέγγιση	6.1.11	60
Υπόδειγμα 25- EU CCR1: Ανάλυση του ανοίγματος σε κίνδυνο αντισυμβαλλομένου (CCR) ανά προσέγγιση	Παραλείπεται	
Υπόδειγμα 26- EU CCR2: Κεφαλαιακή επιβάρυνση προσαρμογής πιστωτικής αποτίμησης (CVA)	Παραλείπεται	
Υπόδειγμα 27- EU CCR8: Ανοίγματα σε κεντρικούς αντισυμβαλλομένους	Παραλείπεται	
Υπόδειγμα 28- EU CCR3: Τυποποιημένη προσέγγιση – Ανοίγματα CCR ανά κανονιστικό χαρτοφυλάκιο και κίνδυνο.	Παραλείπεται	
Υπόδειγμα 31- EU CCR5-A: Επίπτωση του συμψηφισμού και των κατεχόμενων εξασφαλίσεων στις αξίες ανοιγμάτων	Παραλείπεται	
Υπόδειγμα 32- EU CCR5-B: Σύνθεση των εξασφαλίσεων για τα ανοίγματα σε πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου	Παραλείπεται	
Υπόδειγμα 34- EU MR1: Κίνδυνος αγοράς με βάση την τυποποιημένη προσέγγιση	6.2.5	98